



TAKSONY

NAGYKÖZSÉG



**Településfejlesztési koncepció,
az integrált településfejlesztési stratégia
és a
Településrendezési eszközök**

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

**A helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészek
tervdokumentációja
az önkormányzati jóváhagyáshoz**

Generáltervező: BAU-URB Kft.
(2016. NOVEMBER HÓ)

Tervezők névsora

Taksony

Településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a Településrendezési eszközök Megalapozó vizsgálati munkarészei

Helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészek

(amely készült: A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 1. melléklete szerint)

Településtervezési vezető tervező

Füredi Éva
TT/1 01-3432



Településrendezés

Füredi Éva
TT/1 01-3432



Közlekedés

Rhorer Ádám
Tkö-1 01-3157



Tájrendezés, zöldfelületek
és környezetalakítás

Auer Jolán
TT/1 01-5003
TK/1 01-5003
(Tájéoló-Terv Kft.)



Munkatárs

Pisák Brigitta
okl. tájépítésmérnök

Munkatárs

Szijiné Béres Mónika
K 01-5211



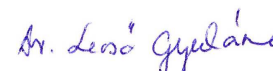
Közműellátás

Simon Bálint
SIENGI Kft.
(MKNYSZ: 13-1182)



Településrendezési
hírközlési tervező

Dr. Lecső Gyuláné
TRh-t 013436



Budapest, 2016. augusztus hó



BAU-URB
Tervező és Tanácsadó Kft.
1112 Bp., Dayka Gábor u. 94.

Füredi Éva
ügyvezető

Tartalomjegyzék

Taksony

**Településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a
Településrendezési eszközök**

Megalapozó vizsgálati munkarészei

Helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészek

(amely készült: A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 1. melléklete szerint)

Megbízás

1. Helyzetfeltáró munkarészek

- 1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok
- 1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata
- 1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
- 1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai
- 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása
 - 1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai
 - 1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
- 1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata
 - 1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök
 - 1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek
- 1.7. A település társadalma
 - 1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
 - 1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
 - 1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők
- 1.8. A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)
 - 1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása
- 1.9. A település gazdasága
 - 1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői
 - 1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése
 - 1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)
 - 1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

- 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere
 - 1.10.1.Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program
 - 1.10.2.Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszer
 - 1.10.3.Gazdaságfejlesztési tevékenység
 - 1.10.4.Foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5.Lakás- és helyiséggazdálkodás
 - 1.10.6.Intézményfenntartás
 - 1.10.7.Energiagazdálkodás
- 1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások
- 1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata
 - 1.12.1.Természeti adottságok
 - 1.12.2.Tájhasználat, tájszerkezet
 - 1.12.2.1.Tájtörténeti vizsgálat
 - 1.12.2.2.Tájhasználat értékelése
 - 1.12.3.Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek
 - 1.12.3.1.Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek
 - 1.12.3.2.Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület érték, emlék
 - 1.12.4.Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése
- 1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 - 1.13.1.A település zöldfelületi rendszer elemei
 - 1.13.1.1.Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek
 - 1.13.1.2.Zöldfelületi ellátottság értékelése
 - 1.13.2.A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái
- 1.14. Az épített környezet vizsgálata
 - 1.14.1.Terület-felhasználás vizsgálata
 - 1.14.1.1.a település szerkezet, a helyi sajátosságok vizsgálata
 - 1.14.1.2.az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok
 - 1.14.1.3.beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek
 - 1.14.1.4.funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, konfliktussal terhelt terület)
 - 1.14.1.5.alulhasznosított barnamezős területek
 - 1.14.1.6.konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület
 - 1.14.2.A telekstruktúra vizsgálata
 - 1.14.2.1.Telekmorfológia és telekméret vizsgálata
 - 1.14.2.2.Tulajdonjogi vizsgálat
 - 1.14.3.Önkormányzati tulajdon kataszter
 - 1.14.4.Épületállomány vizsgálata és a környezet geodéziai felmérése
 - 1.14.5.Az építmények vizsgálata
 - 1.14.5.1.funkció, kapacitás
 - 1.14.5.2.beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)
 - 1.14.5.3.magasság, szintszám, tetőidom
 - 1.14.5.4.településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, jellegzetes épülettípusok
 - 1.14.6.Az épített környezet értékei
 - 1.14.6.1.településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag
 - 1.14.6.2.régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.6.3.védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.6.4.világörökségi és világörökségi várományos terület
 - 1.14.6.5.műemlék, műemlékegyüttes

- 1.14.6.6.műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely
- 1.14.6.7.műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet
- 1.14.6.8.nemzeti emlékhely
- 1.14.6.9.helyi védelem
- 1.14.7.Az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15. Közlekedés
 - 1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2. Közúti közlekedés
 - 1.15.3. Községi közlekedés
 - 1.15.3.1.Közúti
 - 1.15.3.2.Kötöttpályás
 - 1.15.4.Kerékpáros és gyalogos közlekedés
 - 1.15.5.Parkolás
- 1.16. Közművesítés
 - 1.16.1. Vízi közművek
 - 1.16.1.1.Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)
 - 1.16.1.2.Szennyvízelvezetés
 - 1.16.1.3.Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - 1.16.2. Energia
 - 1.16.2.1.Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)
 - 1.16.2.2.Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
 - 1.16.2.3.Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
 - 1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)
- 1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)
 - 1.17.1. Talaj
 - 1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek
 - 1.17.3. Levegőtisztaság és védelme
 - 1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés
 - 1.17.5. Sugárzás védelem
 - 1.17.6. Hulladékkezelés
 - 1.17.7. Vizuális környezetterhelés
 - 1.17.8. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák
- 1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)
 - 1.18.1. Építésföldtani korlátok
 - 1.18.1.1.Alábányászott területek, barlangok és pincék területei
 - 1.18.1.2.Csúszás-, süllyedésveszélyes területek
 - 1.18.1.3.Földrengés veszélyeztetett területei
 - 1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség
 - 1.18.2.1.Árvízveszélyes területek
 - 1.18.2.2.Belvízveszélyes területek
 - 1.18.2.3.Mély fekvésű területek
 - 1.18.2.4.Árvíz és belvízvédelem
 - 1.18.3. Egyéb
 - 1.18.3.1.Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

- 1.18.3.2.Mélyégi, magassági korlátozások
- 1.18.3.3.Tevékenységéből adódó korlátozások
- 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely
- 1.20. Városi klíma

2.Helyzetelemző munkarész

- 2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

3.Helyzetértékelő munkarész

- 3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a település környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalás, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

- 3.1.1.A folyamatok értékelése

- 3.1.2.A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

- 3.1.3.A településfejlesztés és –rendezés kapcsolata

- 3.2. Problématérkép/értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolás

- 3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

- 3.3.1.Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

- 3.3.2.Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolás, térképi ábrázolás és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

- 3.3.3.Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Bevezetés

Magyarország kormánya 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012.(XI.8. Korm. rend.).

E rendelet szerint a településfejlesztési koncepció (TFK) és az integrált településfejlesztési stratégia (ITS), valamint a településrendezési eszközök készítésének tartalmi követelményrendszere teljesen megváltozott, amely szükségessé tette a jelenleg hatályos településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök felülvizsgálatát.

A megalapozó vizsgálati munkarészek 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 1.sz. melléklete szerint készülnek, mely képviselő-testületi döntéssel kerül elfogadásra.

A megalapozó vizsgálati munkarész tervdokumentációja, három munkarészből áll, a helyzetfeltáró, helyzetelemző, és a helyzetértékelő munkarészből.

A helyzetfeltáró munkarész megállapításaira támaszkodva készül el a helyzetelemző és helyzetértékelő munkarész.

A tervezési folyamat a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben rögzítettek szerint valósul meg, az önkormányzat - a teljes körű nyilvánosság biztosításával – a tervezés előtt döntött a partnerségi egyeztetés szabályairól, amelynek során meghatározta:

- az egyeztetésben résztvevők (továbbiakban: partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit
- a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját
- az el nem fogadott javaslatok, vélemények indoklásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét
- az elfogadott koncepció, stratégia és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedéseket

Jelen **Megalapozó vizsgálat** számos tématerületet elemezve mutatja be a település térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési hátterét, a stratégia számára meghatározva a település és az egyes településrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet településfejlesztési szempontból releváns jellemzőit.

A Megalapozó vizsgálati munkarészek közös hátterei a településfejlesztési koncepciónak (TFK), az integrált településfejlesztési stratégiának (ITS) és a településrendezési eszközöknek.

1. Helyzetfeltáró munkarész

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Taksony település Pest megye déli részén, az 51-es főút mellett fekszik, közigazgatási területe a Ráckevei-(Soroksári)-Dunáig terjed. Délről Dunavarsány, keletről Alsónémedi, Bugyi, nyugatról a Ráckevei-Soroksári Duna, északról Dunaharaszti határolja, Budapesttől délre kb. 20km-re található. A Budapestet elkerülő M0-as körgyűrű megépítése a települést közelebb hozta a fővároshoz.

1. ábra Taksony elhelyezkedése



Forrás: CARTOGRAFIAI Kft. térképe

Taksony a Közép-Magyarországi Régióhoz tartozó település. A Közép-Magyarországi régió jellegét meghatározza, hogy területe Pest megye mellett az ország fővárosát, Budapestet is magába foglalja. Budapest fővárosként és a régió központjaként is a legnagyobb vonzáskörzettel rendelkezik, ellátja a legfontosabb országos, és egyben a régióhoz kapcsolódó feladatokat is. Taksony a régiós településekhez viszonyítva kis településnek számít, regionális szerepkörrel nem rendelkezik. 2015. évben kezdeményezték a Régió kettéválasztását, mivel Budapest sokkal fejlettebb, mint a megye. Ha az Európai Bizottság és az unió statisztikai hivatala ezt elfogadja, akkor az új régióhatárok 2018 elejétől lépnek életbe.

2. ábra Közép-magyarországi régió



Taksony a Budapesti Agglomeráció települése. A térségi kapcsolatok az agglomerációs övezetben a funkciószűrűségről, az infrastruktúra hálózatok sűrűségéből adódóan erősek, meghatározó értékűek.

3. ábra Budapesti Agglomeráció



A település az ún. Budapesti térségben, a főváros vonzáskörzetén belüli első agglomerációs gyűrűn belül helyezkedik el. Földrajzilag a Duna–Tisza közén, a Kiskunság, ill. a Pesti síkság határán a Csepel–sziget, Soroksári–Duna-ág mellett található. A regionális kapcsolatok elemzésének célja a település térségi elhelyezkedésének, jövőbeli szerepének tisztázása. Ugyanis egyetlen települést sem lehet vizsgálni környezetéből kiragadva, mert sem a településfejlesztési, sem a településrendezési feladatok nem fogalmazhatóak meg megalapozottan a környezeti kapcsolatok, a regionális összefüggések elemzése nélkül. A regionális kapcsolatok az agglomerációs övezetben a funkciószűrűségről, az infrastruktúra-hálózatok sűrűségéből adódóan erősek, meghatározó értékűek.

Az 1990-es évi rendszerváltás egyik első mozzanata a helyi önkormányzati rendszer megteremtése volt. A települési kategóriák, besorolások az új települési önkormányzati szisztémában értelmüket veszítették, nemcsak azért, mert már nem ehhez kapcsolódott a működési, fejlesztési pénzeszközök elosztásának mechanizmusa, hanem azért is, mert a települések önállóságukból adódóan maguk határozták meg, hogy egyes települési funkciókat önállóan, vagy pedig más településsel, vagy településekkel együttműködve - de nem alárendelve oldják meg. Az együttműködő települések köre pedig ágazatonként változott, nem felülről meghatározott, hanem az adottságok figyelembevételével, a lehetőségek közül választható.

2013. január 1-jével ismét létrejöttek a magyar közigazgatás egykor szerves egységét képező járások.

Magyarországon a 175 járás kialakításánál figyelembe vett tényezők a történelmi hagyományok mellett, hogy egyrészt a járásszékhely és a legtávolabbi település távolsága lehetőleg ne legyen 30 km-nél nagyobb, másrészt a településeken élők számára az államigazgatási szolgáltatások gyorsan, könnyen hozzáférhetők legyenek, lehetőleg tömegközlekedéssel is. A megyehatárok megőrzése, valamint a létező (már megszokott, jól működő) ügyintézési helyszínek megőrzésre kerüljenek és a járásközpontnak térszervező funkciója legyen.

A törvény a járasok és azok központjainak kijelölésével együtt bevezette a járásszékhely város megnevezést, mely a jelenlegi 328 városból kiemelte azt a 175 várost, mely járásszékhelyként funkcionál a továbbiakban. Ezzel némi – de nem megnyugtató – különbséget tett város és város között. Lettek olyan városok, melyek területi elhelyezkedésükből adódóan kisebb népességszámmal kevesebb térszervező funkcióval járásszékhely városok lettek, míg egyes városok nagy lakónépesség számmal, jelentős térszervező funkcióval nem lettek járásszékhely városok, tekintettel a közelükben elhelyezkedő, még jelentősebb térszervező funkciókkal rendelkező városokra.

Erre legjobb példa Pest megye, ahol 30 olyan város található, amely nem lett járásszékhely város. Így pl. Budaörs közel 30 ezer, Dunaharaszti 20 ezer fős, további 19 város több mint 10 ezer fős lakónépességével. Ezeken a településeken is működnek okmányirodák, kormányablakok stb., viszont a térség államigazgatásához kapcsolódó irányítás másik város kezébe kerül/került. A városok közti megállapodástól függ a feladatok megosztása, hogy hogyan tudnak együtt dolgozni.

Az új járásrendszer kialakulásával Taksony 2013-ban a Szigetszentmiklósi járási hivatalhoz került. A feladatok átcsoportosítása következtében az építési hatósági munka a településen megszűnt, ezt jelenleg Szigetszentmiklós látja el.

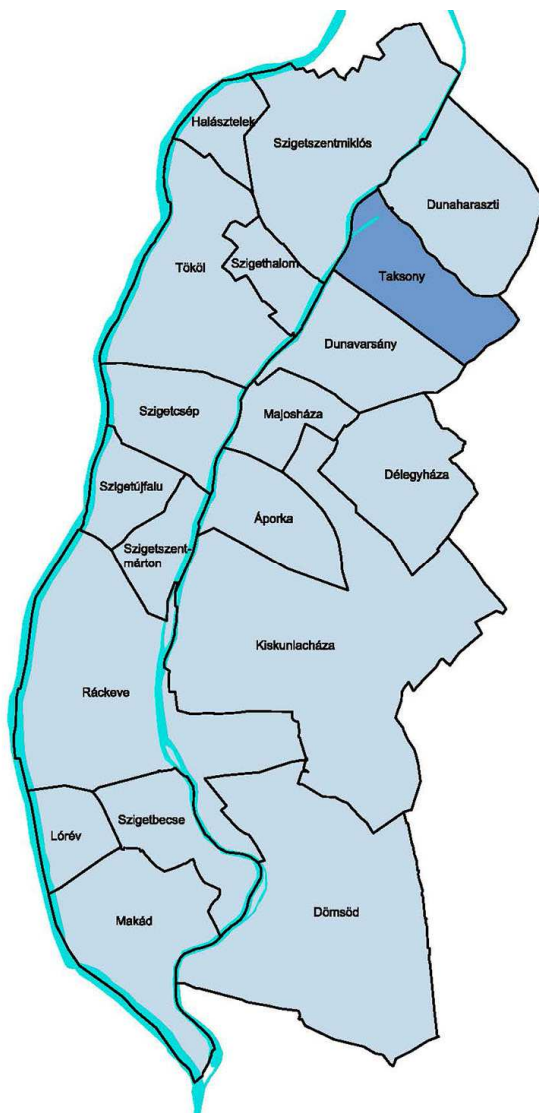
4. ábra A Szigetszentmiklósi Járási Hivatalhoz tartozó települések: Délegyháza, Dunaharaszti, Dunavarsány, Halásztelek, Majosháza, Szigethalom, Szigetszentmiklós, Taksony, Tököl.



Taksony **térségi viszonyait** alapvetően földrajzi fekvése határozza meg, mely a fejezet elején ismertetésre került.

Taksony a Ráckevei kistérség települése. A Ráckevei kistérség a közép-magyarországi régió legkisebb területű kistérsége, amely 20 települést foglal magába.

5. ábra A Ráckevei kistérség települései



A kistérség a Közép-Magyarországi régió déli részén, a Ráckevei-Soroksári Duna-ág környékén elhelyezkedő településeket foglalja magába. A kistérség az ország geometriai központjához valamint népességi súlypontjához is meglehetősen közel fekszik, mindezeknél azonban markánsabban határozza meg fejlődésének útját az egypólusú Magyarország fővárosának közelsége. A kistérség 9 települése (Délegyháza, Dunaharaszti, Dunavarsány, Halásztelek, Majosháza, Szigethalom, Szigetszentmiklós, **Taksony** és Tököl) a Budapesti Agglomerációhoz tartozik, a kistérség déli területei nem kapcsolódnak olyan szorosan a Budapesti agglomerációhoz, amely elsősorban a közlekedési kapcsolatok gyengüléséből ered. Mindezek ellenére megállapítható, hogy a kistérség egésze Budapest vonzáskörzetéhez sorolható.

A kistérség egészét tekintve, megállapítható, hogy a kistérség északi települései kedvező közlekedés-földrajzi helyzetben vannak, könnyen rákapcsolódhatnak a nemzetközi forgalomban is jelentős szerepet betöltő tranzitvonalakra az M0-ás autópályán keresztül. A kistérség számára nagyon fontos az élet minden területére kiterjedő kapcsolatrendszer, amely a fővároshoz köti, amely minden területen, gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt meghatározó.

A fenti elemzéseket figyelembe véve állapítható meg, hogy a Ráckevei kistérség északi és déli része eltérő sajátosságokat mutat. Az északi terület települései, így Taksony település is döntően ipari tevékenységgel jellemezhetők, míg a déli településeken a szolgáltató ipar, turizmus és a mezőgazdaság a domináns vállalkozási tevékenység. Az ipari parkok legelőször az M0-ás és az 51-es út mellett jelentkeztek, itt számos multinacionális cég telepedett meg, amelyek természetesen az érintett települések gazdasági erejét növelték, munkahelyeket, infrastruktúrát teremtettek, növelték az önkormányzatok részére az iparüzési adót.

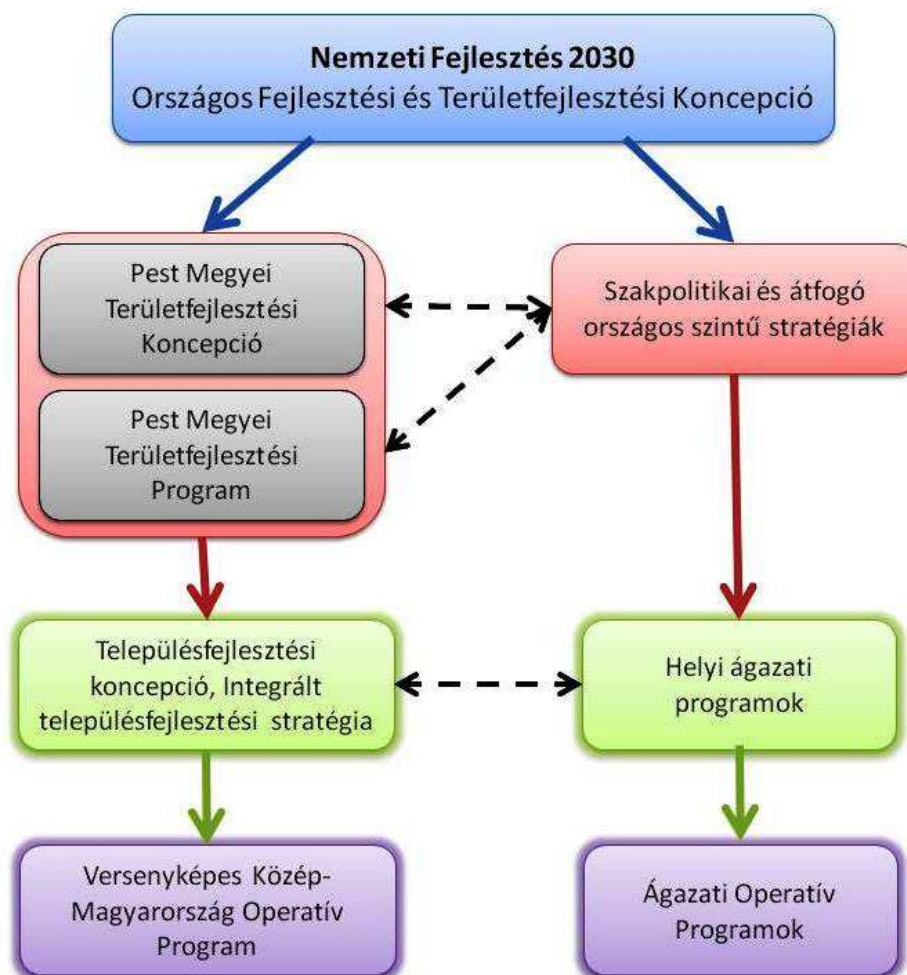
Összefoglalva: Megállapíthatjuk, hogy a kistérség Budapestnek a jelentős üdülőkörzete, vonzereje a Ráckevei-(Soroksári)-Dunaág, a bányatavak és a Kiskunsági Nemzeti Park (KNP), valamint a helyi védettségű területei Dömsödön: Holt-Dunaág; Makád Holt-Dunaág; Szigetbecse: Holtág; Vesszős- király réti-mocsár; Szigetújfalu: Ártéri erdő stb.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

A fejezet tartalmazza az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, valamint a Taksonyával területileg releváns megyei és térségi területfejlesztési koncepciók és programok összefüggéseit.

A különböző területi szintek területfejlesztési dokumentumainak összefüggéseit az 6. ábra szemlélteti.

6. ábra: A terület- és településfejlesztési dokumentumok kapcsolata (forrás: saját szerkesztés)



1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

A „Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót” (továbbiakban: OFTK) az Országgyűlés az 1/2014.(I.3.) számú határozattal fogadta el. Az OFTK Magyarországon a legmagasabb szintű és jelentőségű fejlesztési dokumentum, amely összefoglalja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, illetve meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2014–20-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja.

Az OFTK rögzíti Magyarország gazdasági, társadalmi, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2020 Stratégia és a Nemzeti Reform Program vállalásaihoz illeszkedve az ország hosszú távú jövőképét, melynek elérése érdekében hosszú távú, átfogó fejlesztéspolitikai célokat fogalmaz meg. Az átfogó célok elérése érdekében az OFTK 13, az átfogó céloknál egyenként jóval szűkebb tárgykörű specifikus, nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket felölelő célt tűz ki. Középtávon az OFTK kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, melyek az ország hosszú távú kibontakozását szolgálhatják, ez alatt a koncepció öt nemzeti fejlesztési prioritást fogalmaz meg. A

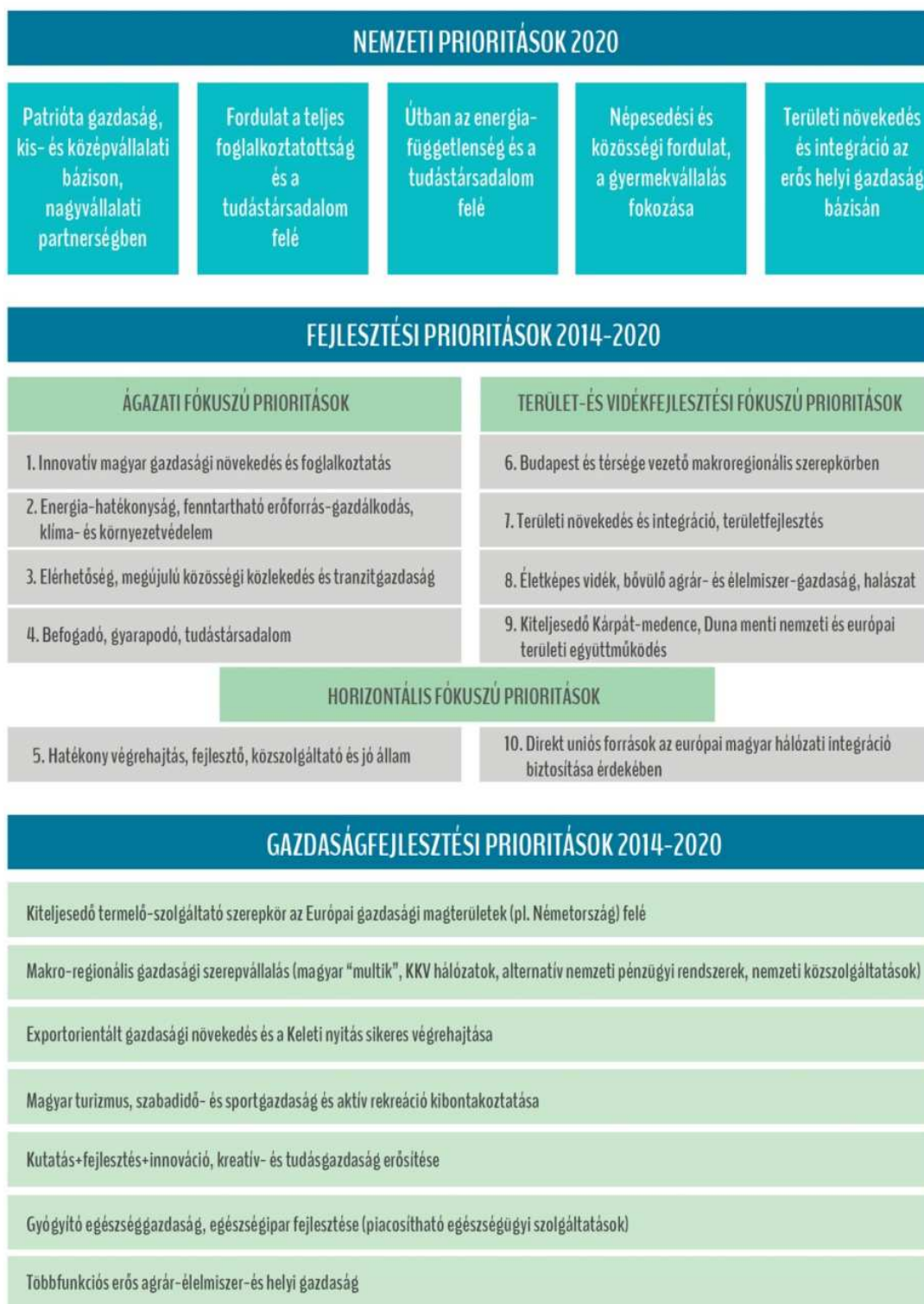
horizontális szempontok az átfogó környezeti és társadalmi szempontokat jelenítik meg, amelyeket a fejlesztéspolitika, a programtervezés és megvalósítás egészében érvényesíteni kell.

1. táblázat: Az OFTK által meghatározott jövőkép és annak elérését szolgáló átfogó és specifikus célok

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	
JÖVŐKÉP	
Magyarország 2030-ban Közép-Európa gazdasági és szellemi központja, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal rendelkezik.	
Átfogó fejlesztési célok (2030-ig)	
1.	Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
2.	Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
3.	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
4.	Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet
Specifikus célkitűzések (13db)	
Szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok	
1.	Versenyképes, innovatív gazdaság
2.	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
3.	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás
4.	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
5.	Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
6.	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
7.	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme
Területi specifikus célok	
1.	Az ország makro-regionális szerepének erősítése
2.	A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
3.	Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
4.	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
5.	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
6.	Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása
Nemzeti prioritások (2014-2020)	
1.	Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben
2.	Fordulat a teljes foglalkoztatottság és tudástársadalom felé
3.	Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé
4.	Népesedési és közösségi fordulat
5.	Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán
Horizontális szempontok	
1.	Befogadás – társadalmi felzárkózás
2.	Esélyegyenlőség megteremtése, nemzetiségi identitás erősítése
3.	Fenntartható fejlődés – fenntartható növekedés
4.	Értékmegőrzés és intelligens növekedés

A nemzeti prioritások ágazati, terület- és vidékfejlesztési, horizontális fókuszú, illetve gazdaságfejlesztési prioritásait az 7. ábra foglalja össze.

7. ábra: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció prioritásai 2020. (Forrás: OFTK)



1.2.2. Pest megye területfejlesztési koncepciója

Az 1996. évi XXI. a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény alapján, 2012. január 1-jétől a megyei önkormányzatok feladata a helyi és térségi fejlesztések tervezése és összehangolása. Pest Megye Önkormányzata 2012-2014 között az országos területfejlesztési koncepciók és területrendezési tervekkel összhangban megkezdte a helyi és a megyei területfejlesztés teljes felülvizsgálatát. Ennek keretében az alábbi dokumentumok készültek el:

2. táblázat: Pest Megyei Területfejlesztési dokumentumok

Területfejlesztési dokumentumok	Dátum
Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (Egyeztetési anyag)	2013. november
Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió – I. kötet: Helyzetfeltárás (Egyeztetési anyag) II. kötet: Javaslattevő fázis (Egyeztetési anyag)	2013. április
Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió – Területi hatásvizsgálat és környezeti értékelés (Egyeztetési anyag)	2013. szeptember
Pest Megye Területfejlesztési Program (Egyeztetési anyag)	2014. február
Pest Megye Területfejlesztési Programja – Területi hatásvizsgálat és környezeti értékelés (Egyeztetési anyag)	2014. február

Az OFTK-ban megfogalmazott célok következetes figyelembevétele mellett jelölte ki Pest Megye Önkormányzata a fejlesztési terveiben, programjaiban saját céljait, valamint határozta meg prioritásokat és intézkedéseket.

A Pest Megyei Területfejlesztési Konceptiót a 76/2013. (XI.29.) számú PMÖ határozattal fogadták el. A koncepción nyugvó Pest Megye Területfejlesztési Programot a 29/2014. (VIII.22.) PMÖ határozattal fogadták el.

Pest Megye Területfejlesztési Konceptió Helyzetfeltárás c. dokumentumban részletesen, a teljességre törekedve (nem csak az uniós költségvetési ciklusra való felkészülés jegyében) áttekintésre kerültek Pest megye társadalmi-, gazdasági-, térszerkezeti-, helyzete, továbbá az elmúlt egy-másfél évtized folyamatait vizsgálva az érvényes trendek.

Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió Javaslattevő fázis c. dokumentumban a helyzetfeltárás megállapításait alapul véve megtörtént Pest megye pozicionálása, kidolgozásra kerültek a fejlesztés lehetséges forgatókönyvei, megfogalmazásra került a megye kívánatos jövőképe, meghatározásra került az a célrendszer, amely lehetővé teszi a jövőképben megfogalmazott kívánatos állapot elérését, annak megvalósítását. A célrendszer keretében egyaránt megfogalmazásra kerültek a területi- és ágazati fókuszú célkitűzések, törekedve a „Nemzeti Fejlesztés 2020” tervezési dokumentumban megfogalmazott országos fejlesztési célrendszerrel való összhang megteremtésére. A tervezési dokumentum úgynevezett „teljes tervezés” módszerével készült, tehát mindent tartalmaz, ami a Pest megyében élők számára fontos lehet, még akkor is, ha annak bizonyos elemeinek megvalósítására nem várható uniós forrás.

A koncepcióban megfogalmazott célkitűzések egy 2030-ra elérni kívánt jövőbeni állapotra vonatkoznak, így a következő hétéves uniós költségvetési időszak alatt nyilvánvalóan nem tudnak majd maradéktalanul megvalósulni.

Pest Megyei Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott fő célkitűzés a következő: **„Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító Pest megye”.**

A 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszakban a megyei koncepció célrendszerén alapuló tevékenységek együttesen a térség gazdasági megerősödését, egy egészségesebb és hatékonyabb társadalom épülését és a természeti környezetével összhangban lévő organikus életér, fenntartható környezet megvalósítását célozzák.

A Területfejlesztési Konceptió tudatos értékválasztással határozta meg a célkitűzéseket. A gazdasági környezet „megújítása”, mint általános cél, azt a következtetést fejezi ki, hogy Pest megye Területfejlesztési Konceptiójának átfogó, valamint stratégiai és horizontális

célkitűzései eléréséhez jelentős hatékonyságnövelésre van szükség az endogén erőforrások, valamint a térszerkezeti adottságok kihasználásában, valamint a vállalkozások és intézmények együttműködésében, ami alapvető változást feltételez a gazdaság működésében. Pest megye csak akkor képes helytállni a nemzetközi versenyben, és csak akkor képes megteremteni a biztonságot, erősíteni a közösségeket és a jövőbe vetett bizalmat, ha megteremti ennek gazdasági alapjait; illetve, ha valamennyi célkitűzésében érvényre juttatja azt a törekvését, hogy a gazdasági, társadalmi és területi fejlődéshez alapvető gazdasági szerkezetváltásra van szükség a fenntartható minőségi környezet biztosításával párhuzamosan.

A **célrendszer** struktúrájának felépítése során *három nagy átfogó cél* került meghatározásra:

- I. **Társadalmi megújulás** (Testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek);
- II. **Gazdaság dinamizálása** (Az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve);
- III. **Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása** (A lokális –és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet);

Az átfogó célokon belül *ágazati és területi stratégiai célokat* egyaránt kitűzésre kerültek. A stratégiai célok teremtik meg a Stratégiai Program gerincét. Minden átfogó cél alá négy stratégiai cél került meghatározásra, valamint két speciális stratégiai cél, a Pest Megyei Duna stratégia megvalósítása és a Homokhátság térségének komplex fejlesztése.

Horizontális célok is megfogalmazásra kerültek, melyek olyan jellegű kitűzések, melyeknek jellegüknél fogva szükséges valamennyi stratégiai célt áthatniuk, hatásuk nem korlátozódhat egyetlen szegmensre sem önállóan. Ezek a következők:

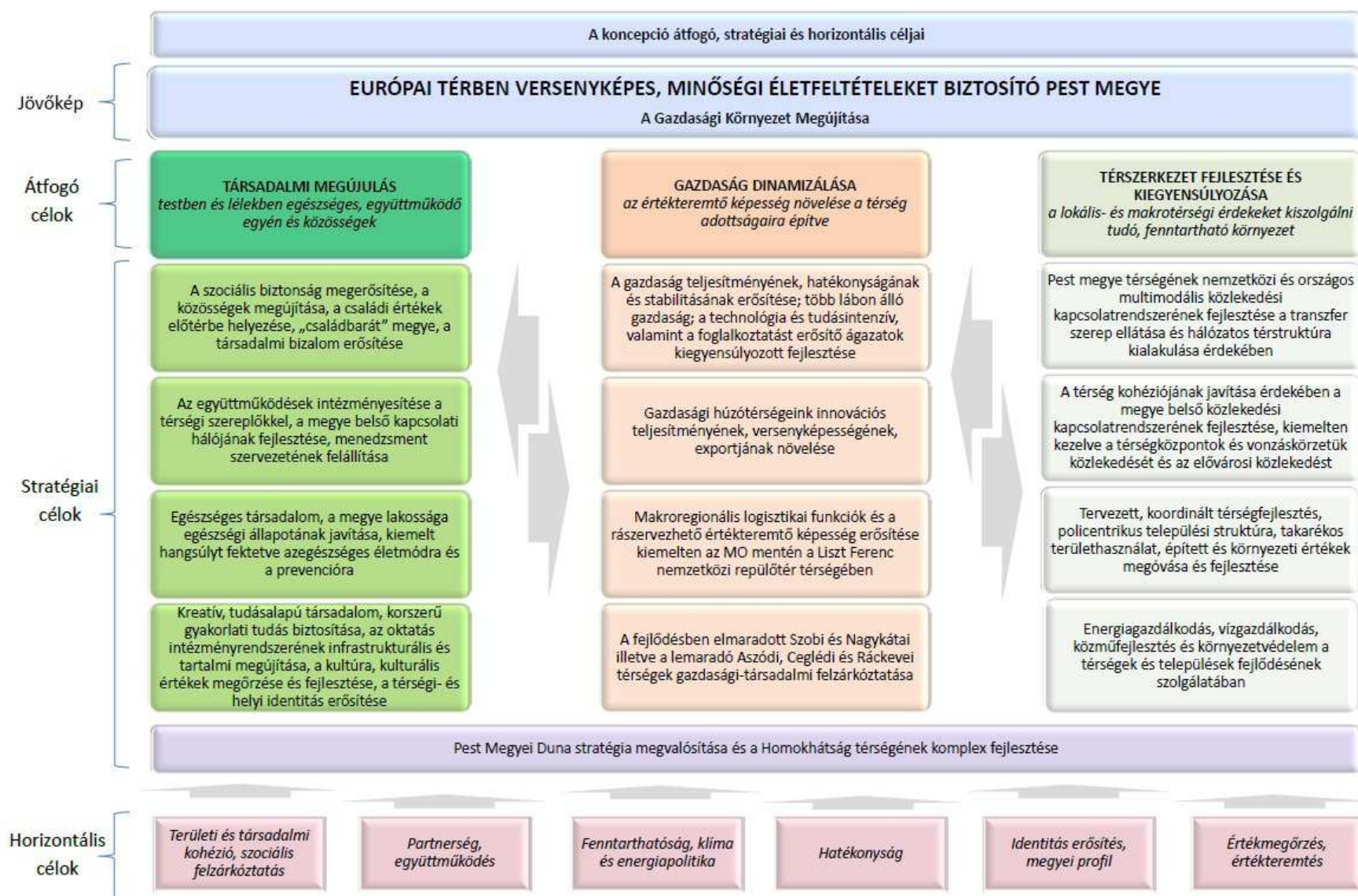
- a) Területi kohézió,
- b) Társadalmi kohézió, szociális felzárkóztatás,
- c) Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika,
- d) Partnerség, együttműködés,
- e) A térségi identitás és Pest megye profiljának erősítése,
- f) Hatékonyság,
- g) Értékmegőrzés, értékteremtés.

Taksony vonatkozásában a megyei koncepció egyik legfontosabb iránymutatása, hogy a Pest megye belső, dinamikus, Budapesttel határos zónája, a megye – eltérő funkciójú és profilú településekből kialakuló – húzóterse. Ezen belül a Ráckevei kistérség (melynek része Taksony) un. vállalkozási térség. Taksony az építőanyagipar fejlesztésének célterülete. Pest megyében építőipari alapanyagok nagy mennyiségben állnak rendelkezésre.

A koncepció átfogó célként határozza meg a Ráckevei lemaradó kistérség **gazdasági dinamizálását**, gazdasági-társadalmi felzárkóztatását. A hiányzó infrastrukturális elemek tovább hátráltatják a térség fejlődését. A koncepció szerint alapvető cél a gazdaság és a növekedés beindítása, amelynek sajátos feltételeit meg kell teremteni – különös tekintettel a helyi gazdaság, egyes ágazati célok, a közösségek szerepének megerősítése és a befektetés-ösztönzés célkitűzéseire, valamint a fizika infrastruktúrafejlesztésére.

A **térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása** átfogó cél a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése érdekében (kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést), Ráckeve térségében egy újabb, regionális jelentőségű Duna-híd megépítését (M8 Duna-híd és az M0 déli Duna-híd között) irányozza elő.

Pest Megye Területfejlesztési Koncepció célrendszerét a 8. ábrán foglaljuk össze.



8. ábra: Pest Megye Területfejlesztési Koncepció célrendszere (forrás: PM TFK Javaslattevő fázis)

A **Pest Megyei Területfejlesztési Programban** a területfejlesztési koncepció alapján került kidolgozásra a megye középtávú cselekvési terve.

A stratégiai program a 218/2009. (X.6.) Kormányrendelet 3. melléklete szerinti tartalommal került kidolgozásra.

Pest Megye Stratégiai Programja a Területfejlesztési Koncepció célrendszerét figyelembe véve, törekedve az európai uniós tematikus célkitűzésekhez és a hazai operatív programokhoz (elsősorban a VEKOP-hoz) való illeszkedésre, nyolc fő beavatkozási területet azonosít (lásd 3. táblázat)

3. táblázat: Pest Megye Stratégiai Program prioritásainak, intézkedéseinek, beavatkozásainak rendszere

I. Prioritás: PEST MEGYE TÖBB LÁBON ÁLLÓ GAZDASÁGÁNAK DINAMIZÁLÁSA	
GD1	1. INTÉZKEDÉS: VÁLLALKOZÁSOK VERSENYPÉSSÉGÉNEK JAVÍTÁSA
GD1.a	a) beavatkozás: Megyei befektetésösztönző szervezet létrehozása és működtetése
GD1.b	b) beavatkozás: Vállalkozások foglalkoztatásának ösztönzése
GD1.c	c) beavatkozás: Vállalkozások telephely feltételeinek javítása
GD1.d	d) beavatkozás: Vállalati technológia fejlesztések
GD1.e	e) beavatkozás: Pénzügyi eszközökhöz való hozzáférés feltételeinek javítása
GD1.f	f) beavatkozás: Üzleti környezet fejlesztése
GD1.g	g) beavatkozás: Vállalkozásokat segítő tanácsadói program indítása
GD1.h	h) beavatkozás: Vállalkozói együttműködések ösztönzése
GD1.i	i) beavatkozás: Vállalati K+F tevékenység erősítése
GD1.j	j) beavatkozás: Vállalatok és kutatóhelyek közötti együttműködés támogatása
GD1.k	k) beavatkozás: Start-up, Spin-off, Spin-out vállalkozások fejlesztése
GD1.l	l) beavatkozás: Kutatóintézeti infrastruktúra fejlesztése
GD2	2. INTÉZKEDÉS: PEST MEGYE GAZDASÁGÁBAN MEGHATÁROZÓ SÚLYÚ ÁGAZATOK FEJLESZTÉSE
GD2.a	a) beavatkozás: Kiemelt jelentőségű ágazatok (pl: járműgyártás, elektronikai, híradástechnika, gyógyszeripar) fejlesztése
GD2.b	b) beavatkozás: Mezőgazdaság és élelmiszeripar növekedésének biztosítása
GD2.c	c) beavatkozás: Életmód, egészségipar és alkonygazdaság fejlesztése
GD2.d	d) beavatkozás: Turizmus mint stratégiai ágazat fejlesztése
GD2.e	e) beavatkozás: Kreatív ipar fejlesztése
GD2.f	f) beavatkozás: Versenyképes IKT szektor fejlesztése
GD2.g	g) beavatkozás: Ipari-logisztikai-szolgáltató területek kialakítása és fejlesztése
II. Prioritás: PEST MEGYE FEJLŐDÉSÉBEN LEMARADÓ TÉRSÉGEINEK KOMPLEX FEJLESZTÉSE (CLLD¹)	
GD3	1. INTÉZKEDÉS: LEMARADÁSBAN LÉVŐ TÉRSÉGEK KOMPLEX FEJLESZTÉSE
GD3.a	a) beavatkozás: Ipoly mente (szobi) térség fejlesztése
GD3.b	b) beavatkozás: Tápió mente (nagykátai) térség fejlesztése
GD3.c	c) beavatkozás: Galga mente (aszódi) térség fejlesztése
GD3.d	d) beavatkozás: Ceglédi térség fejlesztése
GD3.e	e) beavatkozás: Dabas/Ráckevei térség fejlesztése

¹ CLLD: közösségek által irányított helyi fejlesztések

	III. PRIORITÁS: KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS PEST MEGYE NEMZETKÖZI, REGIONÁLIS ÉS TÉRSÉGI KAPCSOLATAINAK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN
TF1	1. INTÉZKEDÉS: HIÁNYZÓ NEMZETKÖZI KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK ÜTEMEZETT MEGÉPÍTÉSE, ILLETVE A MEGLÉVŐ KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE
TF1.a	a) beavatkozás: Nemzetközi közúti kapcsolatok fejlesztése
TF1.b	b) beavatkozás: Nemzetközi vasúti kapcsolatok fejlesztése
TF1.c	c) beavatkozás: Duna szerepének erősítése a nemzetközi szállítmányozásban
TF2	2. INTÉZKEDÉS: KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE
TF2.a	a) beavatkozás: Elővárosi közlekedési rendszer fejlesztése
TF2.b	b) beavatkozás: Közösségi közlekedés kisléptékű fejlesztése
TF2.c	c) beavatkozás: Kistérségi és járási központok elérhetőségének javítása
TF3	3. INTÉZKEDÉS: KÖZÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE
TF3.a	a) beavatkozás: Belterületi utak fejlesztése
TF3.b	b) beavatkozás: Külterületi utak fejlesztése
TF3.c	c) beavatkozás: Kerékpárúthálózat fejlesztések
TF3.d	d) beavatkozás: Közlekedésbiztonsági beavatkozások
	IV. PRIORITÁS: TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉS AZ ÉLHETŐBB, FENNTARTHATÓBB LAKÓKÖRNYEZETÉRT
TF4	1. INTÉZKEDÉS: POLICENTRIKUS TELEPÜLÉSSTRUKTÚRA, JÁRÁSKÖZPONTI FUNKCIÓHOZ KÖTHETŐ FEJLESZTÉSEK PEST MEGYÉBEN
TF4.a	a) beavatkozás: Járásközpontok fejlesztése, funkcióbővítő településfejlesztési beruházások
TF4.b	b) beavatkozás: Önkormányzati szolgáltatások javítása
TF4.c	c) beavatkozás: Szociális városrehabilitációs beavatkozások
TF5	2. INTÉZKEDÉS: KÖRNYEZETVÉDELEM, TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK MEGÓVÁSA, ÉLHETŐBB TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA
TF5.a	a) beavatkozás: Települési környezet megújítása, a települések zöldfelületeinek növelése
TF5.b	b) beavatkozás: Természeti területek és értékek megóvása, a megye ökológiai térszerkezetének fejlesztése
TF5.c	c) beavatkozás: Környezet-, levegőminőség-, zaj-, talaj- és földvédelem
TF5.d	d) beavatkozás: Barnamezős területek megyei kataszterének elkészítése, kármentesítési-, hasznosítási tervek elkészítése
	V. PRIORITÁS: FENNTARTHATÓ HATÉKONYAN MŰKÖDŐ, A KLÍMAVÁLTOZÁSHOZ ALKALMAZKODÓ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA
TF6	1. INTÉZKEDÉS: ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE, A CO₂ KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSE
TF6.a	a) beavatkozás: Önkormányzati tulajdonú intézmények és bérlakások energetikai megújítása
TF6.b	b) beavatkozás: Lakossági fejlesztések támogatása
TF6.c	c) beavatkozás: Gazdasági társaságok energiahatékonyági beruházásai
TF6.d	d) beavatkozás: Települések közvilágításának energiatakarékos megújítása
TF6.e	e) beavatkozás: Szemléletformálás az energiatakarékosság tekintetében
TF7	2. INTÉZKEDÉS: VÍZGAZDÁLKODÁS, VÍZVISSZATARTÁS LÉTESÍTMÉNYEINEK FEJLESZTÉSE
TF7.a	a) beavatkozás: Megyei ár-és belvízvédelmi program(ok) kidolgozása
TF7.b	b) beavatkozás: Felszíni csapadékvíz elvezetés létesítményeinek fejlesztése
TF7.c	c) beavatkozás: Vízvisszatartás, vízpótlás létesítményeinek kialakítása
TF7.d	d) beavatkozás: Belvizek elleni védekezés

TF7.e	e) beavatkozás: Élővizeink (folyók, tavak, patakok)és környezetük rendbetétele, revitalizációja
TF7.f	f) beavatkozás: Szemléletformálás az ésszerű vízgazdálkodás tárgyában
TF8	3. INTÉZKEDÉS: MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNOSÍTÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE
TF8.a	a) beavatkozás: Pest megyei Megújuló Energia Stratégia kidolgozása
TF8.b	b) beavatkozás: Megújuló energiatermelő rendszerek kialakításának támogatása
TF8.c	c) beavatkozás: Szemléletformálás a megújuló energiák felhasználása tekintetében, mintaprojektek megvalósításával is
TF9	4. INTÉZKEDÉS: HULLADÉKGAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSE
TF9.a	a) beavatkozás: Hulladék újrahasznosítás növelése
TF9.b	b) beavatkozás: Zöldhulladék újrahasznosítás szerepének növelése
TF9.c	c) beavatkozás: Újra nem hasznosítható hulladék energiatermelő szerepének növelése
TF9.d	d) beavatkozás: Az illegális hulladéklerakás megakadályozása, meglévő lerakók felszámolása
TF9.e	e) beavatkozás: Szemléletformálás a hulladékhasznosítás kapcsán
TF10	5. INTÉZKEDÉS: VÍZKÖZMŰ HÁLÓZATOK FEJLESZTÉSE PEST MEGYÉBEN
TF10.a	a) beavatkozás: Közcsatorna rendszerek fejlesztése, szennyvíztisztító művek korszerűsítése
TF10.b	b) beavatkozás: Az egészséges ivóvízhez való hozzáférés javítása
TF10.c	c) beavatkozás: Szemléletformálás az egészséges ivóvíz-felhasználás kapcsán
	VI. PRIORITÁS: TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ-, MEGÚJULÁS-, A TÁRSADALMI BEFOGADÁS ELŐMOZDÍTÁSA ÉS A SZEGÉNYSÉG ELLENI KÜZDELEM
TM1	1. INTÉZKEDÉS: PEST MEGYEI HUMÁN ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSE
TM1.a	a) beavatkozás: Duális képzés erősítése
TM1.b	b) beavatkozás: Térség-specifikus igények biztosítása az oktatásban
TM1.c	c) beavatkozás: Pályaválasztási orientáció fejlesztése
TM1.d	d) beavatkozás: Egész életen át való tanulás ösztönzése
TM1.e	e) beavatkozás: Vállalkozóvá válás ösztönzése az iskolarendszerben történő képzés részeként
TM1.f	f) beavatkozás: Helyi közszolgáltatásokat nyújtó humán erőforrás fejlesztése
TM1.g	g) beavatkozás: Egészségügyben dolgozók kompetencia fejlesztése
TM2	2. INTÉZKEDÉS: PEST MEGYEI INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE ÉS ÉPÍTÉSE
TM2.a	a) beavatkozás: Oktatási alapintézmények (bölcsőde, óvoda, családi napközi, általános iskola) fejlesztése
TM2.b	b) beavatkozás: Kulturális intézmények szolgáltatásainak és infrastruktúrájának fejlesztése
TM2.c	c) beavatkozás: Szociális intézmények fejlesztése
TM3	3. INTÉZKEDÉS: PEST MEGYE KULTURÁLIS ÉRTÉKEINEK MEGŐRZÉSE, HELYI ÉS MEGYEI IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE
TM3.a	a) beavatkozás: Helyi és megyei identitás erősítése
TM3.b	b) beavatkozás: Pest megyei kastélyprogram megvalósítása
TM4	4. INTÉZKEDÉS: TÉRSÉGI SZEREPLŐKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KOORDINÁCIÓ
TM4.a	a) beavatkozás: Pest megye térségmenedzselési kapacitásainak kialakítása és működtetése
TM4.b	b) beavatkozás: Partneri kapcsolatok intézményesített fejlesztése
TM5	5. INTÉZKEDÉS: TÁRSADALMI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA
TM5.a	a) beavatkozás: Családbarát Pest megye
TM5.b	b) beavatkozás: Közösség építése és társadalmi bizalom erősítése
TM5.c	c) beavatkozás: Szegénység elleni küzdelem, más leszakadó társadalmi rétegek felzárkóztatása

	VII. PRIORITÁS: TESTBEN ÉS LÉLEKBEN EGÉSZSÉGES PEST MEGYE
TM6	1. INTÉZKEDÉS: EGÉSZSÉGTUDATOS ÉLETMÓD ÉS PREVENCIÓ ÖSZTÖNZÉSE
TM6.a	a) beavatkozás: Egészséges életmódra és prevencióra irányuló szemléletformáló programok
TM6.b	b) beavatkozás: Lelki egészség megteremtése
TM6.c	c) beavatkozás: Lakossági szűrőprogramok indítása
TM6.d	d) beavatkozás: Sportoláshoz alkalmas környezet megteremtése
TM7	2. INTÉZKEDÉS: EGÉSZSÉGÜGY INTÉZMÉNYRENDSZERI FEJLESZTÉSE
TM7.a	a) beavatkozás: Egészségügyi alap-, és szakellátás intézményeinek fejlesztése
TM7.b	b) beavatkozás: Pest megyei kórházak fejlesztése
	VIII. Prioritás: Integrált területi beavatkozások Pest megyében (ITI -Integrated Territorial Investment²)
	Ferihegyi Gazdaságfejlesztési Övezet ITI
	Homokhátság térségének komplex fejlesztése ITI
	Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása ITI

A Pest Megyei Területfejlesztési Program prioritásai mentén meghatározott beavatkozásoknak a 2014-2020-as fejlesztéspolitikai időszakhoz készülő operatív programokkal való kapcsolata egyértelműen kimutatható.

A következő táblázat tartalmazza az azonosított kulcsprojekteket (programok) listáját, illetve azok kapcsolódását a Pest megyei stratégiai program releváns prioritásaihoz, valamint a megfelelő országos operatív programokhoz.

4. táblázat: Kulcsprojekteket és kapcsolódásukat stratégiai programokhoz (forrás: Pest Megye Területfejlesztési Program)

Kulcsprojekt (program) megnevezése	Pest Megyei Területfejlesztési Programhoz való kapcsolódás	Operatív Programhoz való kapcsolódás	
		OP	Prioritástengely
Megyei befektetés ösztönző szervezet létrehozása és működtetése	I. Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	VEKOP	8. Technikai segítségnyújtás
Ferihegyi Gazdasági Övezet komplex gazdaságfejlesztési programja	I. Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	VEKOP	1. Vállalkozások versenyképességének javítása, a foglalkoztatás ösztönzése és a tudásgazdaság fejlesztése
		GINOP	1. Vállalkozások versenyképességének javítása, foglalkoztatásának ösztönzése

² Az integrált területi beavatkozás (ITI -Integrated Territorial Investment) egy új típusú beavatkozás az Európai Unió területfejlesztési eszköztárában, melyet a tervek szerint a 2014-2020 időszakban lehet első alkalommal alkalmazni. Olyan területi fókuszú fejlesztést jelent, amely megvalósulhat egy régió belül, de akár több régiót is magában foglalhat. Jellemzője az integrált megközelítés, vagyis nem egyetlen operatív program célkitűzéseinek van alárendelve, hanem több operatív program több prioritástengelyének egy időben, egy helyen történő alkalmazására ad lehetőséget. További jellemzője, hogy az ITI-re előre elkülönített forráskeret áll rendelkezésre és önálló –a megvalósításért felelős- menedzsment. Az ITI igazi jelentősége, hogy különösen hatékonyan képes a szinergikus hatásokat kihasználni.

		EFOP	3. infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében
			4. Gyarapodó tudástőke
Lemaradásban lévő térségek (Szobi, Nagykátai, Aszódi, Ceglédi, Dabas/Ráckevei) gazdaságfejlesztési programjainak megvalósítása	II. Pest megye fejlődésben lemaradó térségeinek komplex fejlesztése	VP	1. A gazdaságok életképességének és versenyképességének fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa és valamennyi régió esetében, az innovatív mezőgazdasági technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás elősegítése
		VEKOP	4. Térségi integrált közösségvezérelt fejlesztési programok – CLLD
		GINOP	1. Vállalkozások versenyképességének javítása, foglalkoztatásának ösztönzése
			5. Foglalkoztatás ösztönzés és a vállalati alkalmazkodóképesség fejlesztése
		EFOP	3. Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében
			4. Gyarapodó tudástőke
Duális képzés rendszerének kialakítása	VI. Társadalmi innováció-, megújulás-, a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	EFOP	2. Befogadó társadalom
			4. Gyarapodó tudástőke
			5. Jó állam
Vállalati technológia fejlesztések Pest megyében	I. Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	VEKOP	1. Vállalkozások versenyképességének javítása, a foglalkoztatás ösztönzése és a tudásgazdaság fejlesztése
A Pest megyei vállalkozások pénzügyi eszközökhöz való hozzáférés feltételeinek javítása	I. Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	VEKOP	2. Pénzügyi eszközök és szolgáltatások fejlesztése
Pest Megyei Flór Ferenc Kórház fejlesztése	VII. Testben és lélekben egészséges Pest megye EFOP	EFOP	1. Infrastrukturális beruházások a társadalmi befogadás területén
M4 Budapest és Cegléd közötti szakaszának megépítése	III. Közlekedés-fejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében	IKOP	1. Nemzetközi (TEN-T) közúti és vízi elérhetőség javítása

Hiányzó Ipoly hidak megépítése	III. Közlekedés-fejlesztés Pest megye nemzeti, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében	IKOP	1. Nemzetközi (TEN-T) közúti és vízi elérhetőség javítása
Alapellátást biztosító önkormányzati tulajdonú intézmények energetikai megújítása	V. Fenntartható hatékonyan működő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó épített és természeti környezet kialakítása	VEKOP	5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása
Vízgazdálkodás fejlesztése Pest megyében	V. Fenntartható hatékonyan működő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó épített és természeti környezet kialakítása	KEHOP	1. A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás
Pest megye térségmenedzselési kapacitásainak kialakítása és működtetése	VI. Társadalmi innováció-, megújulás-, a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	VEKOP	8. Technikai segítségnyújtás
Pest megyei kastélyprogram megvalósítása	VI. Társadalmi innováció-, megújulás-, a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	GINOP	5. Köszolgáltatások infrastrukturális hátterének energia-hatékonysági célú fejlesztései, illetve a szolgáltatások minőségének javítása

VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarországi Operatív Program

GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

VP: Vidékfejlesztési Program

IKOP: Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

1.2.3 Duna Régió Stratégia (EDRS) (2011)

Az Európai Bizottság 2009 októberében felkért 14 országot a stratégia készítésében való közreműködésre. Az érintett tagállamok a Duna fenntartható fejlesztésére vonatkozóan 2009-ben közös együttműködési nyilatkozatot fogadtak el Ulmban. Elsősorban a Duna által érintett EU tagállamokra helyezve a hangsúlyt, azonban stratégiai partnerként bevonva a folyó mentén elhelyezkedő nem uniós országokat egyaránt. A Duna Régió Stratégia készítésének célja, hogy a 2014-ben induló új költségvetési periódusban a Duna makrorégió már közös európai fejlesztési és kutatási térségként kerüljön meghatározásra.

Az EU Duna Régió Stratégiája (továbbiakban: EUDRS) 11 cselekvési területet ölel fel az alábbi témák alapján:

- A közlekedés és az energiahálózatok fenntartható fejlesztése;
- Környezet- és vízvédalom;
- Társadalmi és gazdasági helyzet javítását célzó fejlesztések;
- Az irányítási rendszer fejlesztése.

A magyar Duna térségre vonatkozó átfogó cél: „A Duna integráló szerepének erősítése fenntartható fejlesztéssel”. A stratégia célrendszere három prioritás köré szerveződik:

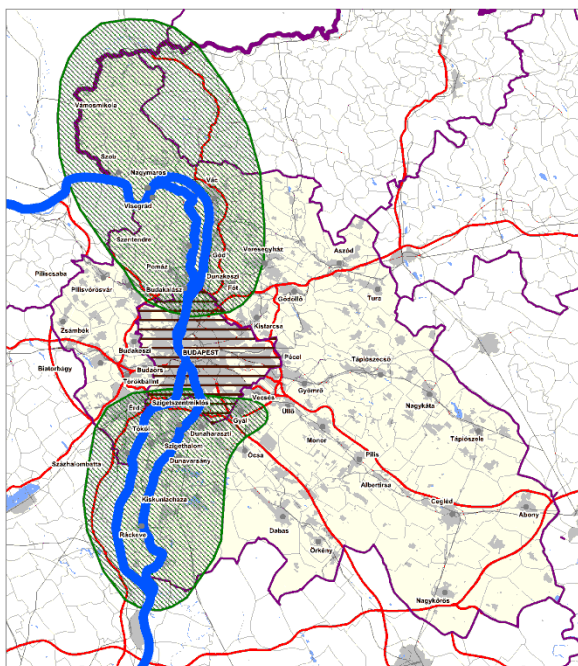
- A Duna térség biztonságának erősítése országon belül és határokon átívelően;
- Fenntartható gazdaságfejlesztés;
- A Duna térségi identitás és együttműködés erősítése.

A célrendszer négy horizontális intézkedést tartalmaz:

- A Duna-térség területi kohéziójának elősegítése;
- A klímaváltozás társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek mérséklése;
- Az EU egységes piacának elősegítése;
- Kutatás-fejlesztés és innováció elősegítése.

Pest Megye Önkormányzata területfejlesztési koncepciójában stratégiai célként határozta meg a **Pest Megyei Duna Stratégia** (továbbiakban: PM Duna Stratégia) elkészítését. A dokumentumot 2013. novemberében fogadták el a 77/2013 (XI.29.) PMÖ határozattal. A PM Duna Stratégia célja Pest megye közigazgatási határokön túlnyúló szemléletű integrált fejlesztéseinek megvalósítása a makro-regionális megközelítés gyakorlati, konkrét beavatkozásokra mutató alkalmazása által. A PM Duna Stratégia az EUDRS-hez kapcsolódva olyan beavatkozások megvalósítását irányozza elő, melyeken keresztül a megye hatékonyabban kezdeményezhet makroregionális együttműködéseket, és projekteket (vagy kapcsolódhat be ezekbe) a régió versenyképességének javítása, befektetések ösztönzése, jó gyakorlatok és technológiák átadása, vállalkozásai erősítése és külföldi piacokon való megjelenése érdekében.

9. ábra: A Duna stratégia célterületei



A PM Duna Stratégia az EUDRS négy pillére mentén az alábbi intézkedések (konkrét beavatkozásokat nevesítve) megvalósítását tűzte ki célul:

- Pest megye KAPU térség integrált fejlesztése
- Dunakanyar integrált fejlesztése
- Ráckeve és térsége integrált fejlesztése
- Ipoly mente felzárkóztatása
- Környezetipari és energetikai fejlesztések
- Intézményi kapcsolatok erősítése

A PM Duna Stratégiában meghatározott intézkedések beavatkozásai önállóan, elszigetelten egymástól nem valósíthatóak meg. A beavatkozási területek integrált megközelítését indokolja a Duna jelenlegi elválasztó szerepe, magának a folyónak és

mellékfolyóinak kölcsönös egymástól való függése, ágazati szempontból pedig a feladatok szerteágazó volta. A célokat integrált területi beavatkozás (ITI) keretében kívánja a megye megvalósítani (PM Duna Stratégia ITI)

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területrendezési — településrendezési tervek tervhierarchiájának legmagasabb szintjén az **Országos Területrendezési Terv** áll, amelyet az Országgyűlés a 2003. évi XXVI. törvénnyel (a továbbiakban: OTrT) hagyott jóvá. A területrendezési tervek tartalmazzák az adott térség szerkezeti tervét, a térségi övezeti tervlapokat, valamint a térségi övezeti szabályokat. Határozatban ajánlásokat tehetnek a megyei szabályozásra. A kiemelt térségek területrendezési terve törvénnyel vannak elfogadva.

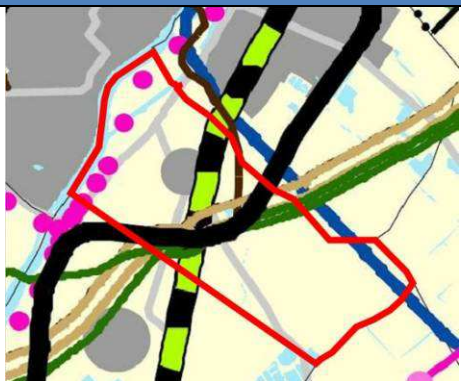
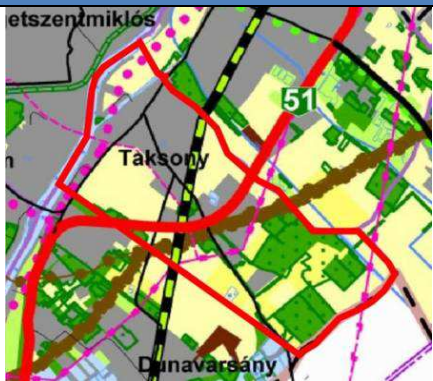
Az **OTrT** határozza meg az ország egyes térségei térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, ill. erőforrások védelmére. Az OTrT-t elfogadása óta többször módosította az Országgyűlés. A 2014-től módosult OTrT felülírt néhány megyei övezeti lehatárolást, jogszabályi előírást. Bizonyos övezeteket megszüntetett, új övezeteket létrehozott.
















A térségi, illetve **megyei területrendezési tervek** hivatottak a térségi területfelhasználási kategóriák és övezetek kijelölésére, az országos területfelhasználási kategóriák, övezetek figyelembe vételével, azok pontosításával. Taksony közigazgatási területére **Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve** (továbbiakban: **BATrT**) vonatkozik. A 2005. évi LXIV. törvényt legutóbb 2011-ben módosították. Az OTrT 2014-től érvényes új módosításait a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek még nem tudták lekövetni, ezért a két terv közötti különbségeket az **OTrT átmeneti rendelkezései alapján** kell kezelni.

- a térségi szerkezet (területfelhasználás) vonatkozásában a BATrT-et,
- az országos és felülírt térségi övezetek és az infrastrukturális elemek vonatkozásában az OTrT-et kell figyelembe venni.

Ezért az OTrT és a BATrT előírásainak vizsgálata közösen, párhuzamosan történik.

Térszerkezeti tervek

Az Ország Szerkezeti Terve (OTrT)	BATrT Szerkezeti terve
	

ORSZÁGOS TERÜETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK	
	Erdőgazdálkodási térség
	Mezőgazdasági térség
	Vegyes területfelhasználású térség
	Vízgazdálkodási térség
	Települési térség
	1000 ha felett
	városias települési térség
	hagyományosan vidéki települési térség
	nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség
	magas zöldfelületi arányú települési térség
	erdőgazdálkodási térség
	mezőgazdasági térség
	különleges rendeltetésű térség
	építmények által igénybe vett térség
	vízgazdálkodási térség

Az Ország Szerkezeti Tervére vonatkozó előírásokat alapvetően a kiemelt térségi és megyei tervek készítése során kell figyelembe venni. Jelen településrendezési eszközök felülvizsgálata esetében (továbbiakban a megfelelőség igazolásnál: TSZT felülvizsgálat) a térszerkezeti terveknek való megfelelést a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti tervének való megfelelés kerül értékelésre.

Térségi területfelhasználási követelmények

BATrT területfelhasználási kategóriák	Területrendezési követelmények
Erdőgazdálkodási térség <i>Területe a BATrT-ban:</i> 378,59 ha, 18,19%	Az erdőgazdálkodási térséget legalább 85%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni a településszerkezeti tervben Az egyes településeken lévő, erdőterületként besorolt területfelhasználási egységek nagysága - a település közigazgatási területére vetítve - összességében nem csökkenhet.
Az Országos Erdőállomány Adattár szerint az erdőterületek nagysága:	Az Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területet a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni
Mezőgazdálkodási térség <i>Területe a BATrT-ban:</i> 760,02 ha, 36,52%	A mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.
	Az Országos Gyümölcs Termőhelyi Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a

	különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.
Városias települési térség <i>Területe a BATrT-ban:</i> 619,96 ha, 29,79%	A városias települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható. A városias települési térség kialakítására vonatkozóan a BATrT 5.§-a további feltételeket fogalmaz meg.
Különleges rendeltetésű térség <i>Területe a BATrT-ban:</i> 226,36 ha, 10,88%	A különleges rendeltetésű térség teljes területén a településrendezési eszköz készítése során beépítésre nem szánt különleges vagy más beépítésre nem szánt területfelhasználási egység jelölhető ki. A 10 hektárt meghaladó sportolási célú területet beépítésre nem szánt különleges terület területfelhasználási egységbe kell sorolni.
Vízgazdálkodási térség <i>Területe a BATrT-ban:</i> 96,30 ha, 4,63%	Vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület, illetve természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni.



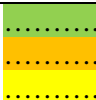
Térségi övezetek

1. OTrT-ben felülírt térségi övezetek

Az OTrT 2014-ben életbe lépő módosításai után az alábbi övezeteknél az OTrT új térségi övezeti tervlapjait kell figyelembe venni a BATrT térségi övezeti tervlapjai helyett:

1. Országos ökológiai hálózat övezete
2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete
3. Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (*új övezet*)
4. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
5. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete (*új övezet*)
6. Világörökség- és világörökség-várományos terület övezete (*új övezet*)
7. Országos vízminőség-védelmi terület övezete (*új övezet*)
8. Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szűkségtározók területének övezete (*új övezet*)
9. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete

Alább az OTrT és a BATrT azon térségi övezeteit mutatjuk be párhuzamosan, melyeket az OTrT felülírt. A területrendezési követelményeket azon esetben tüntetjük csak fel, amennyiben az övezet érinti a közigazgatási területet. Az OTrT újonnan bevezetett övezeteit a 3. pontban kerülnek bemutatásra.

OTrT — Országos ökológiai hálózat övezete	BATrT — Magterület övezete, Ökológiai folyosó övezete, Pufferterület övezete
	
	 <div> <p>Magterület (érinti)</p> <p>Ökológiai folyosó (érinti)</p> <p>Pufferterület (nem érinti)</p> </div>

Területrendezési követelmények:

Magterület:

Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

- a települési területet a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és
- a kijelölést más jogszabály nem tiltja

A fenti kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

Az övezetben közművezetéseket és járulékos közműépítményeket tájbaillesztett módon, a természetvédelmi célok megvalósulását nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával - beleértve a felszín alatti vonalvezetést is - kell elhelyezni

Az övezetben a közlekedési infrastruktúra hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhető el.

Az övezetbe tartozó település helyi építési szabályzatában és szabályozási tervében elő kell írni a tájszerkezetbe illeszkedő beépítési mód, a tájra jellemző építészeti hagyományok és építmények megőrzését és ezek követelményeit.

Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Ökológiai folyosó:

Az ökológiai folyosó övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

- a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és
- a kijelölést más jogszabály nem tiltja.


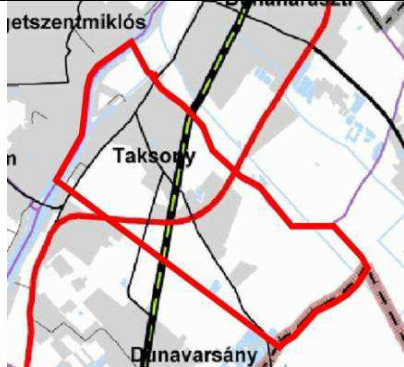
A fenti kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhető el.

Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.



Pufferterület:

Pufferterületen a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

OTrT — Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	BATrT — Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
	


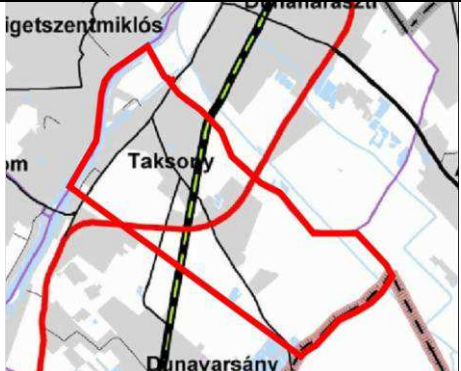
Területrendezési követelmények:

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.
Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

OTrT — Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	BATrT — Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete, Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete
	
	<div data-bbox="805 1335 901 1400">.....</div> Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (érinti) <div data-bbox="805 1400 901 1467">.....</div> Erdőtelepítésre alkalmas terület (nem érinti)

Területrendezési követelmények:

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.
Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

OTrT — Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete	BATrT — Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete, Honvédelmi terület övezete
	
Nem érinti a közigazgatási területet.	

2. OTrT által nem felülírt, változatlanul megmaradó térségi övezetek

Az alábbiakban a BATrT azon övezeteit mutatjuk be, melyeket az OTrT módosítása nem érintett, azok változatlanul érvényben vannak. A területrendezési követelményeket azon esetben tüntetjük csak fel, amennyiben az adott övezet érinti a közigazgatási területet. Ezek a következők:

1. Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete
2. Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete
3. Földtani veszélyforrás területének övezete

BATrT — Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete

<p>Területrendezési követelmények:</p> <p>A térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezet területén az érintett települések településszerkezeti tervének készítése és módosítása során a térségi összefüggéseket, környezetvédelmi és tájvédelmi szempontokat is figyelembe vevő tájrendezési tervet kell készíteni.</p>

BATrT — Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete
(OTrT átnevezte: Ásványi nyersanyag-vagyon terület övezetének)



Területrendezési követelmények:

Az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

Az fent kijelölt területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

BATrT — Földtani veszélyforrás terület övezete



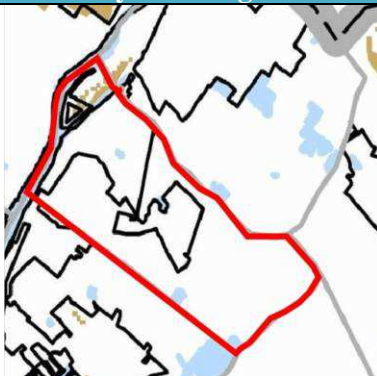
Nem érinti a közigazgatási területet.

3. OTrT új térségi övezetei

A 2014-től hatályba lépő OTrT új övezeteket is létre hozott. Ezek a következők:

1. Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete
2. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete
3. Világörökség- és világörökség-várományos terület övezete
4. Országos vízminőség-védelmi terület övezete
5. Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete

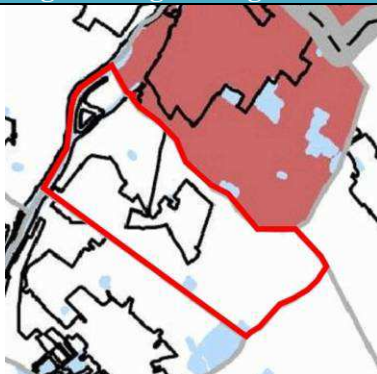
OTrT — Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete



Területrendezési követelmények:

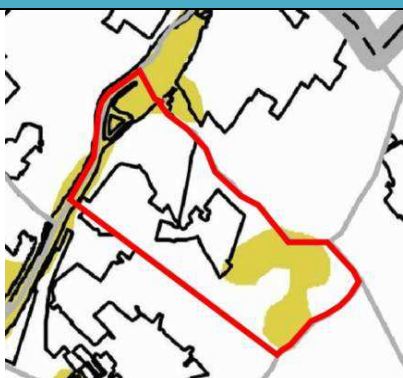
A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.

OTrT — Világörökség- és világörökség-várományos terület övezete

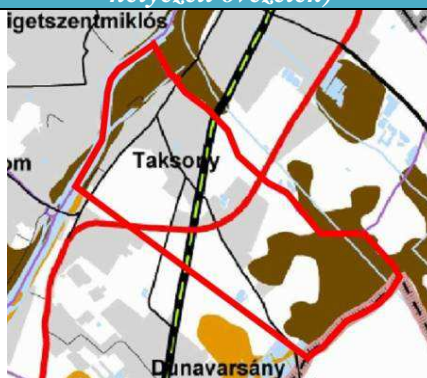


Nem érinti a közigazgatási területet.

OTrT — Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete



BATrT — Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete, Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete (hatályon kívül helyezett övezetek)



Területrendezési követelmények:

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.

A pontosított lehatárolása által érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz

igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

A pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.

Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.

OTrT — Országos vízminőség-védelmi terület övezete



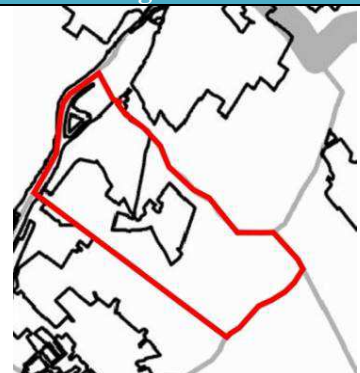
Területrendezési követelmények:

Az országos vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

OTrT — Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete



Nem érinti a közigazgatási területet.

Az OTrT országos övezetei	Érintettség
3.1 Az országos ökológiai hálózat övezete	igen
3.2 Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen
3.3 Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen
3.4 Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	igen
3.5 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete	igen
<i>3.6 Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete</i>	nem
3.7 Országos vízminőség védelmi terület	igen
<i>3.8 Nagyvízi meder területének övezete</i>	nem
<i>3.8 Vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósítható vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete</i>	nem
<i>3.9 Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete</i>	nem

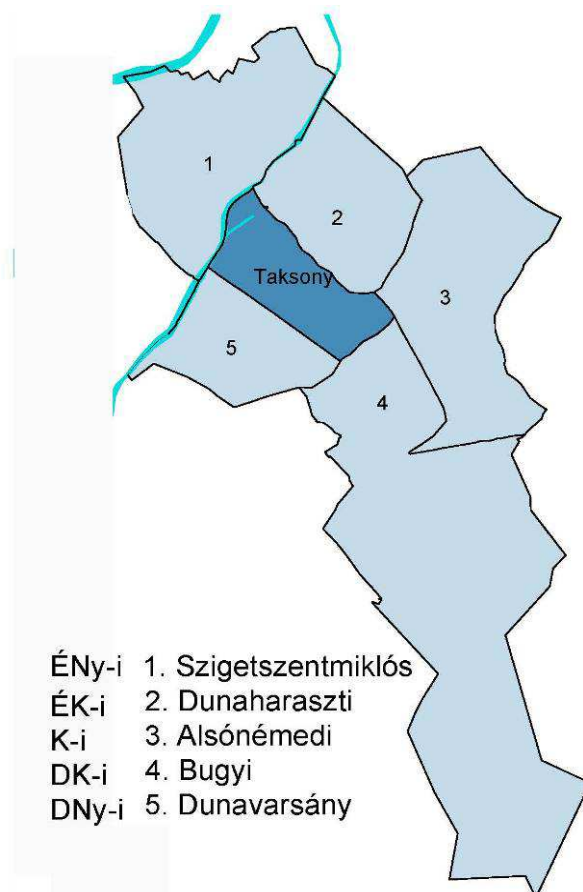
A BATrT övezetei	Érintettség
3/1. Magterület övezete – OTrT felülírta, lehatárolás új adatszolgáltatás alapján	igen
3/2. Ökológiai folyosó övezete – OTrT felülírta, lehatárolás új adatszolgáltatás alapján	igen
<i>3/3. Pufferterület övezete – OTrT felülírta, lehatárolás új adatszolgáltatás alapján</i>	<i>nem</i>
<i>3/4. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete – OTrT felülírta, lehatárolás új adatszolgáltatás alapján</i>	<i>nem</i>
3/5. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek övezete – OTrT felülírta, lehatárolás új adatszolgáltatás alapján	igen
<i>3/6 Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>nem - megszünt</i>
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete – Új OTrT övezet, lehatárolás nem ismert, lehatárolás adatszolgáltatás alapján.	–
3/7. Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete	igen
<i>3/8. Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>nem</i>
<i>3/9. Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>nem</i>
<i>3/10. Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>igen-megszünt</i>
<i>3/11. Világörökség és világörökség - várományos terület övezete – OTrT felülírta</i>	<i>nem</i>
<i>3/12. Történeti települési terület övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>nem-megszünt</i>
<i>3/13. melléklet: Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség - védelmi terület övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>igen-megszünt</i>
<i>3/14. melléklet: Felszíni vizek vízminőség védelmi vízgyűjtő területének övezete – OTrT megszüntette</i>	<i>igen-megszünt</i>
3/15. melléklet: Ásványi nyersanyag - gazdálkodási terület övezete – OTrT átnevezte	igen
Ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete - OTrT új övezete, adatszolgáltatás nem érkezett	—
<i>3/16. melléklet: Rendszeresen belvíz járta terület övezete – OTrT</i>	<i>nem</i>

<i>átnevezte</i>	
3/17. melléklet: Nagyvízi meder övezete – OTrT felülírta, országos övezet, új adatszolgáltatás alapján	<i>nem-megszűnt</i>
3/18. melléklet: Földtani veszélyforrás területének övezete	<i>nem</i>
3/19. melléklet: Vízérőziónak kitett terület övezete – OTrT megszüntette	<i>nem-megszűnt</i>
3/20. melléklet: Szélerózióknak kitett terület övezete – OTrT megszüntette	<i>igen-megszűnt</i>
3/21. Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete	<i>nem</i>
3/22. Honvédelmi terület övezete – OTrT megszüntette	<i>nem-megszűnt</i>
1. Tanyás térség övezete – új OTrT övezet , nem ismert, kijelölés új BATrT készítésekor	–
2. Tájrehabilitációt igénylő terület övezete – új OTrT övezet , kijelölés új BATrT készítésekor, de most is érintett a Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezetével.	–
3. Szélerőműpark telepítéséhez vizsgálat alá vonható terület övezete – új OTrT övezet, kijelölés új BATrT készítésekor	–
4. Térségi árvízi kockázatkezelési terület övezete – új OTrT övezet, kijelölés új BATrT készítésekor	–

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai

Taksony közigazgatási területét Pest megyei települések (Szigetszentmiklós, Dunaharaszti, Alsónémedi, Bugyi, Dunavarsány) határolják.

10. ábra Taksony szomszédos települései



Taksony közigazgatási területével határos települések mentén konfliktust eredményező területfejlesztéseket a szomszédos települések hatályos településrendezési tervei nem tartalmaznak. A szomszédos települések jelenlegi hatályos településrendezési terveinek véleményezésekor ellenvélemények nem fogalmazódtak meg Taksony és a szomszédos települések fejlesztési szándékaival szemben.

Az alábbiakban bemutatjuk Taksony közigazgatási határai mellett cca.: 300 m-es területi sávban a szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveiben meghatározott terület-felhasználásokat:

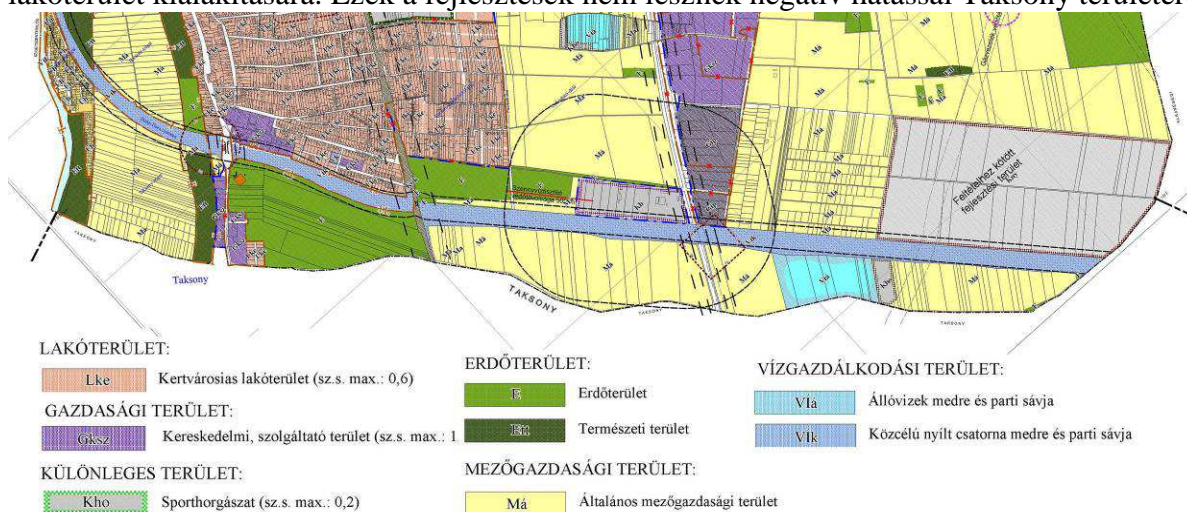
1. Szigetszentmiklós

Taksonyt Szigetszentmiklóstól a Ráckevei-(Soroksári)-Duna-ág választja el, így ez irányban a település vízgazdálkodási területtel határos. A szigetszentmiklói RSD melletti terület beépítése nincs zavaró hatással Taksonyra.



2. Dunaharaszti

Dunaharaszti közigazgatási területe mező-, erdőgazdálkodási-, vízgazdálkodási és különleges rekreációs területtel kapcsolódik Taksony területéhez. A két település összenövése az 510.sz főút jobb oldala mellett már korábban kialakult. Dunaharaszti hatályos településszerkezeti terve javaslatot tesz a főút bal oldali kismértékű beépítésére, a főút felé kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek és a két település határán húzódó külterületi út mellett néhány lakóterület kialakítására. Ezek a fejlesztések nem lesznek negatív hatással Taksony területére.



3. Alsónémedi

Alsónémedi közigazgatási határa mentén beépítésre nem szánt mezőgazdasági területek találhatók.



4. Bugyi

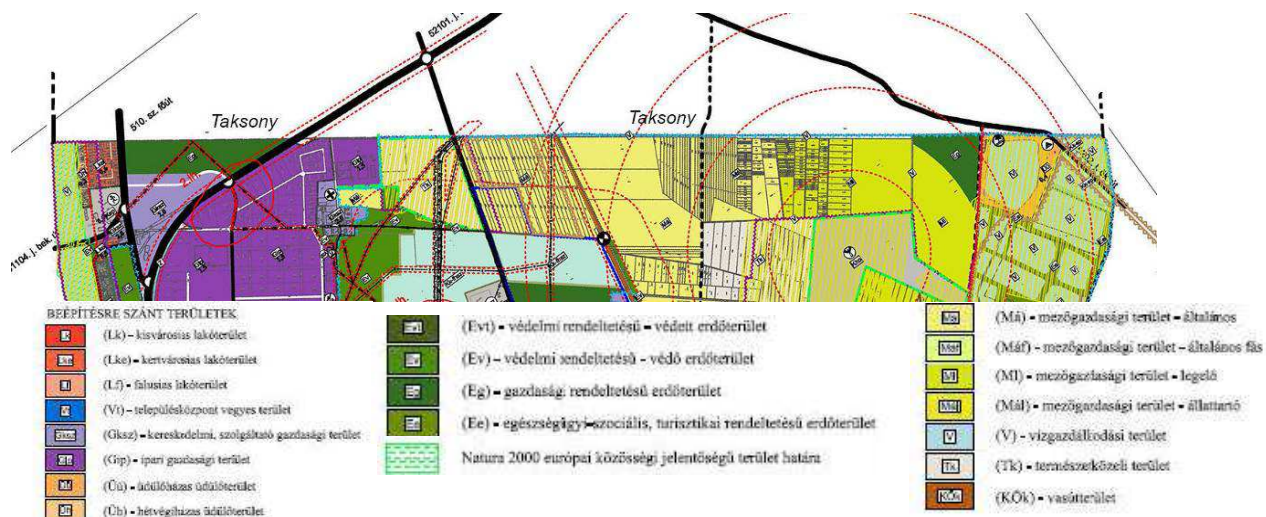
Bugyi közigazgatási határa mentén beépítésre nem szánt mezőgazdasági és különleges bányaterületek találhatók.



5. Dunavarsány

Dunavarsány az 510-es út és a Ráckevei-(Soroksári)-Duna-ág közötti területen üdülő és lakóterülettel kapcsolódik Taksony közigazgatási területéhez. Az 51-es út melletti területek ipari gazdasági területek, a többi határos terület beépítésre nem szánt erdőgazdasági és mezőgazdasági terület.

Dunavarsány területén az ipari gazdasági területek elsősorban nem jelentős zavaró hatású üzemi jellegű gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgálnak.



1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció megállapításai

Taksony Nagyközség Településszerkezeti Tervét Megalapozó Településfejlesztési Koncepciója 2003-ben készült, amelyet az önkormányzat a 93/2003. (VII. 10.) sz. KT. határozatával fogadta el. Az elfogadást követően eltelt hosszú idő, a jogszabályokban, valamint egyéb (társadalmi, gazdasági) körülményekben végbement változások miatt felülvizsgálata szükséges. A településfejlesztési koncepció a településfejlesztés fő irányai között a lakosság életminőségének javítását, az egyes gazdasági ágazatok (kiemelten ipar, turisztika, kulturális, egészségügyi és oktatási célú beruházások) fenntartható, az életkörülményeket hátrányosan nem érintő fejlesztését emeli ki.

A koncepció alapvető célkitűzései voltak:

- A település kedvező fekvéséből adódó előnyök táji -, természeti adottságainak megőrzése mellett, az adottságok kihasználásában rejlő lehetőségek feltárása
- Életminőség, életkörülmény javítása, élhetőbb környezet megteremtése
- A kellemes kertvárosias beépítésű belterület megőrzése
- Településközpont területének lehatárolása
- Település szintű és térségi igényeket kiszolgáló rekreációs területek meghatározása
- Érvényesülési-boldogulási feltételek esélyei növelése érdekében
 - Idegenforgalom, turizmus fejlesztése,
 - Helyi munkahelyteremtés növelése, új gazdasági területek kijelölésével
 - A lakónépesség számának túlzott növelésének elkerülése.

A település Integrált Településfejlesztési Koncepcióval nem rendelkezik.

1.5.2. A hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Taksony település Önkormányzata és a fejlesztésben érdekelt gazdasági szereplők, vállalkozások között nincsenek jelenleg hatályos településfejlesztési, ill. településrendezési szerződések.

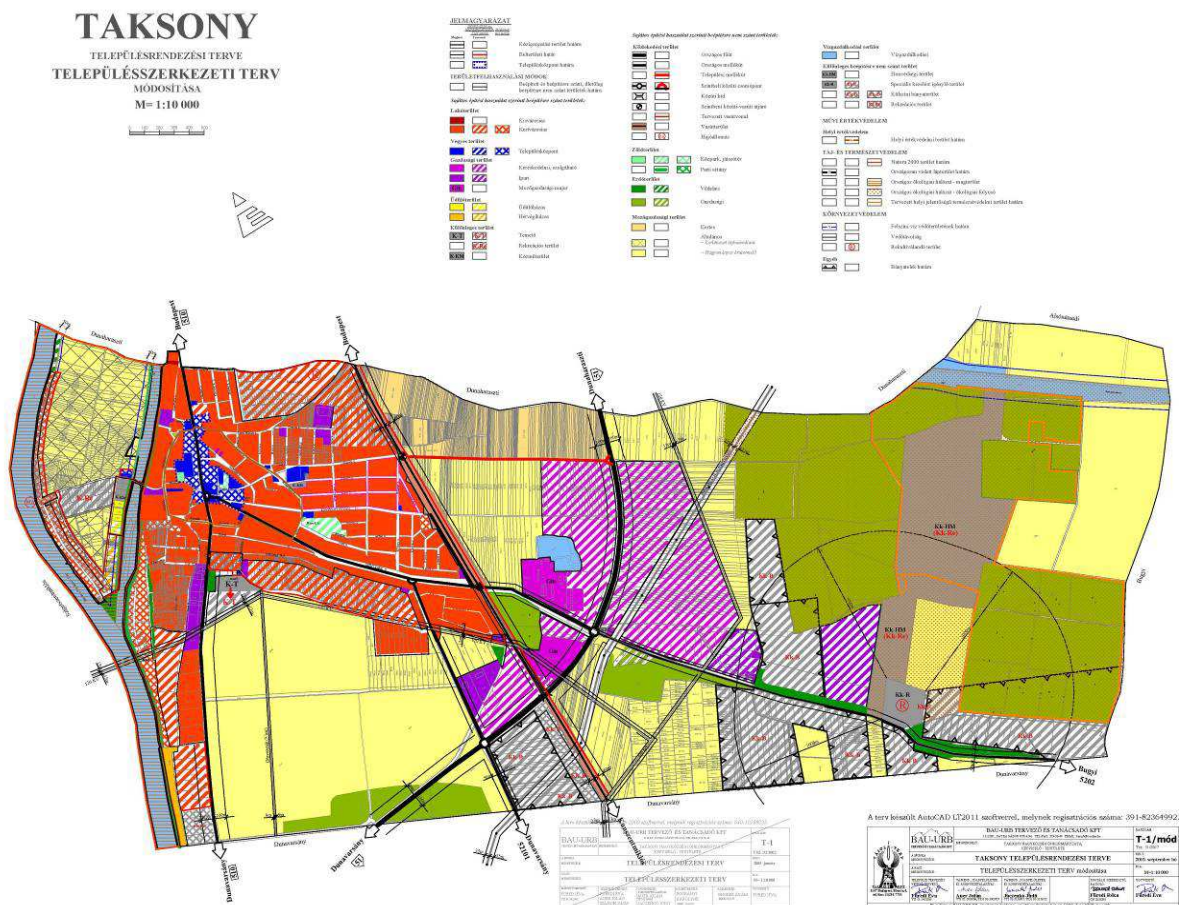
Jelen településrendezési terv felülvizsgálata során egyes tulajdonosi érdekből kezdeményezett tervmódosítással kapcsolatban várható, ahhoz csatlakozóan településrendezési szerződés megkötése az érintett terület illetve területek tulajdonosaival.

A fentiek értelmében időközben településrendezési szerződés kötött Taksony Nagyközség Képviselő-testületének és a Német Nemzetiségi Önkormányzat megbízásából a BAU-URB Kft-el Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskola területére vonatkozóan a Helyi Építési Szabályzat módosítására.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

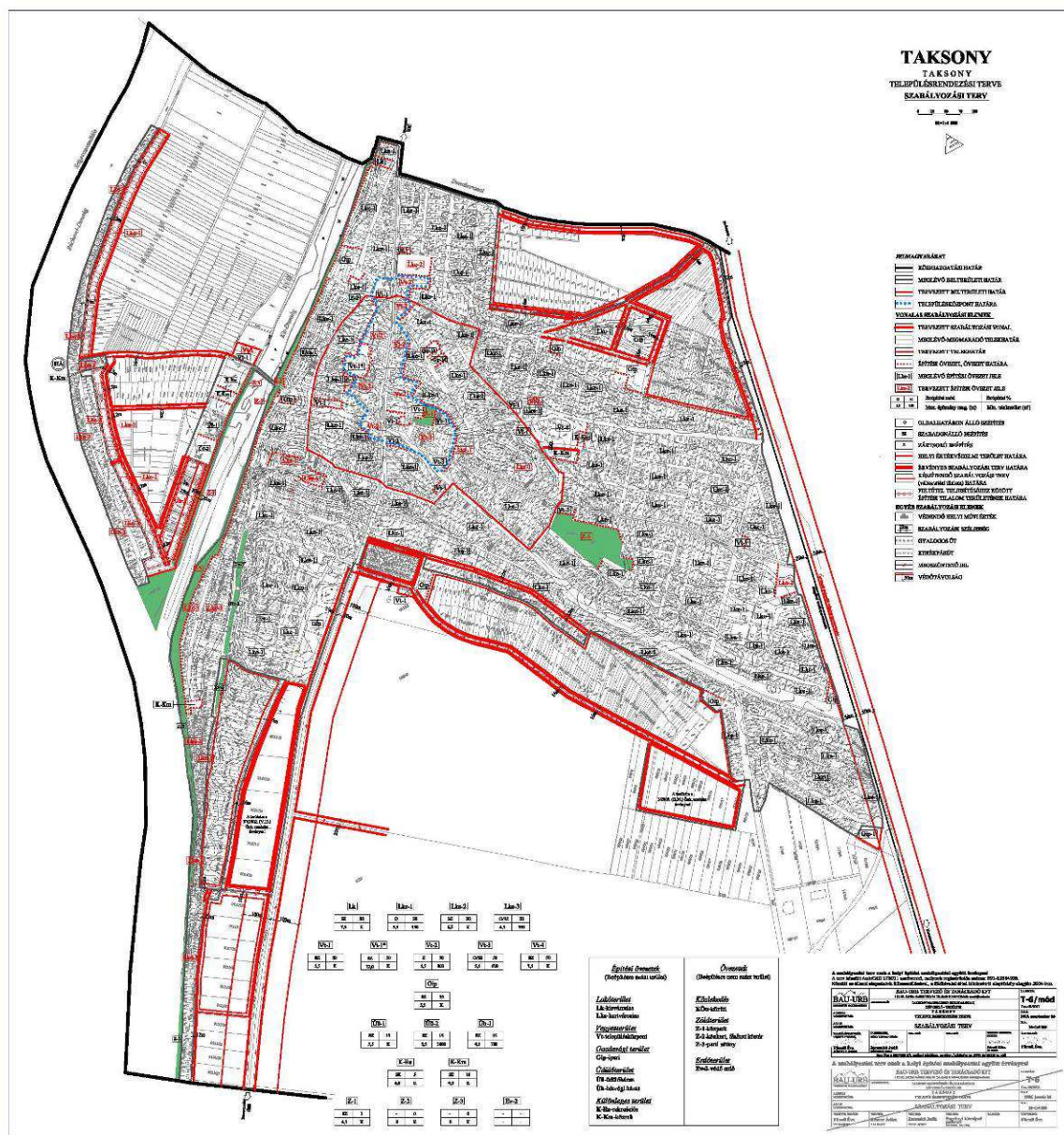
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

1.6.1.1. Taksony település 177/2010. (IX.14.) számú Képviselő-testületi határozattal jóváhagyott Településszerkezeti Terve – a teljes közigazgatási területre vonatkozóan
(Tervező: BAU-URB Kft. Budapest, 2010.)

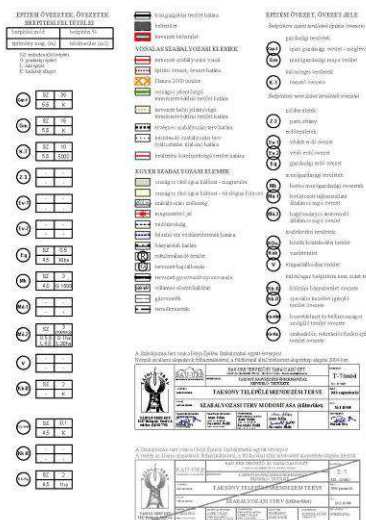


(Tervező: BAU-URB Kft. Budapest, 2010.)

Belterület Szabályozási Terve (T-6/mód)



TAKSONY
TELEPÜLÉSTERVEZÉSI TERV
SZABÁLYOZÁSI TERV
Módosítása
(külterület)
M 1:10 000



TAKSONY

**"51-es út melletti gazdasági terület"
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE
Szabályozási terv**

M= 1:2 880

[illegible]

1.6.1.3. Részterületek hatályos településrendezési tervei

- Varsányi út melletti lakóterület-fejlesztési terület Szabályozási Terve (3/2009. (II.26.) Önk. rendelet)
- Marestli-tó és Varsányi út melletti Gazdasági terület TSZT módosítása (136/2013. (VIII.26.) KT. hat.) és a Bel- és Külterületi SZT-ek módosítása (12/2013. (VIII.28.) Önk. rend.)
- 6189-es hrsz-ú és az 541-es hrsz-ú közterület szabályozására vonatkozó belterületi SZT módosítás (4/2014. (II.17.) Önk. rend.)
- Marestli-tó ill. Vezér utca melletti református templom és közösségi ház elhelyezésére, valamint a Kosárfonó (98/1 hrsz.) melletti út és a Szőlőhegy utca szabályozásának felülvizsgálatára, valamint a 114/2014. (IX.30.) KT határozatban meghatározott területekre vonatkozóan TSZT módosítás (227/2015. (XI.24.) KT. hat.) és bel- és külterületi SZT-ek módosítása (23/2015. (XI.26.) Önk. rend.)

1.6.2. A hatályos Településszerkezeti Terv megállapításai, megvalósult elemek

A hatályos Településszerkezeti Terv megállapításai az alábbi meglévő és fejlesztésre kijelölt terület-felhasználási elemeket tartalmazzák:

Beépítésre szánt területek***Lakóterület***

- Lk-kisvárosias
- Lke-kertvárosias

Vegyes terület

- Vt-településközpont vegyes terület

Gazdasági terület

- Gksz-kereskedelmi
- Gip-ipari
- Gm-mezőgazdasági major

Üdülőtérület

- Üü Üdülőházas üdülőtérület
- Üh-hétvégi házas üdülőtérület

Különleges terület

- K-T-temető
- K-Re-rekreációs terület
- K-KM-közművek üzemi területe

Beépítésre nem szánt területek***Zöldterület***

- Z-közpark
- Z-partisétány

Erdőtérület

- Eg-gazdasági
- Ev-védelmi

Mezőgazdasági terület-általános

- Mk-kertes
- Má-1-korlátozott használatú
- Má-2-hagyományos

Vízgazdálkodási terület

- V-vízgazdálkodási

Különleges beépítésre nem szánt

- Kk-B-külszíni bányaterület
- Kk-HM-honvédségi terület
- Kk-Re-rekreációs terület
- Kk-R- speciális kezelést igénylő terület

A hatályos Településszerkezeti Terv megvalósult elemeiLakóterületek:

A meglévő és a folyamatosan beépülő lakóterületek legnagyobb része kertvárosias lakóterület. A TSZT-ben kijelölt lakóterület-fejlesztési területek jelentős lakóház építési igényt ki tudnak elégíteni, további lakóterület-fejlesztési területek kijelölésére nincs szükség.

Gazdasági területek:

Az 51-es út és a Bugyi út melletti tervezett gazdasági területek beépítése még nem kezdődött el, így továbbra is nagy tartalék beépítetlen gazdasági területtel rendelkezik a település. A belterületen található meglévő gazdasági területek átépítése, korszerűsítése folyamatos.

Üdülőtérlet:

Az üdülőtérlet legfontosabb jellemzője, hogy az ingatlanok ma már sok helyütt lakóterületként funkcionálnak. Megkezdődött a Szigeten és a Káposztások területén a volt üdülők lakóépületté átminősítése a jelenlegi hatályos TSZT által átminősített területeken, [a folyamatos belterületbe vonás és közművesítési igények alapján.](#)

Vegyes területek:

A tervezett településközpontban az átépítések, felújítások folyamatosak (óvoda, ált. iskola stb), a közterek szépülnek, az itt lakók részére egyre élhetőbbé válik.

A hatályos TSZT-ben megfogalmazott fejlesztések még csak kis mértékben indultak el, így a település még sok tartalék, fejlesztési területtel rendelkezik.

Zöldterületek:

Felújításra került a Nyírfa utcai játszótér, Szent István tér, Szent Anna tér, Templom előtti Fő tér.

Megvalósult a Marestli tó rehabilitációja.

A holtág mentén, 900 méter hosszúságban megépült a tanösvény.

Iskola területén multifunkcionális kézilabdapálya épült.

Parkolás:

Iskola utcában parkolók kiépítése.

Közutak:

Elkezdődött több utca burkolatának felújítása, szegélykövezése.

Elkészült a Fő út rekonstrukciós terve.

Kerékpár utak:

Varsányi és Szent Imre út mentén 2,3 km hosszan kerékpárút épült ki.

Közművesítés:

Elkezdődött több utca csapadékvíz elvezetésére valamint szikkasztására alkalmas árokrendszer kiépítése. Felújításra került az ivóvíz hálózat. Megkezdődött az üdülőtérlet csatornázása.

Hulladékgyűjtés:

Megvalósult a szelektív hulladékgyűjtés.

1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

(Készült: a KSH adatok, valamint a TEIR – Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer felhasználásával.

Jelen településrendezési eszközök felülvizsgálatakor, a KSH lakónépesség (év eleji) adatait vettük figyelembe.)

A hosszú távú településfejlesztési stratégia kialakításához elengedhetetlen a népesség alakulásának, jellemzőinek, a képzettség, a foglalkoztatottság és a munkaerőhelyzetnek a vizsgálata és értékelése.

1.7.1.1 Demográfia, népesség

Minimális népességszökkenés az 1980 és 1990-es évek között figyelhető meg, amely a hanyatló gazdasági, társadalmi viszony eredménye volt. A népszámlálási adatokat figyelembe véve 1990-től (5158 fő) a növekedés folyamatos. A legnagyobb népességnövekedés 1990 és 2001-es év között volt, amely időszakban a népességnövekedés 10,3 %-ot mutatott. Ez a népességnövekedés a 2001 és 2011-es években már alább hagyott, amely már csak 4 % volt.

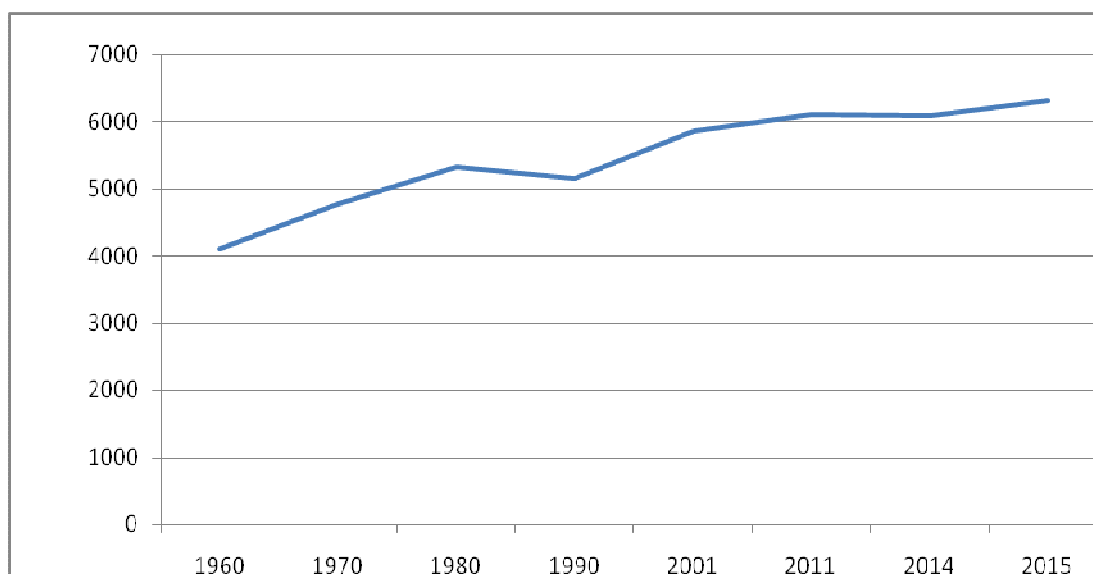
Az önkormányzatnak a rendszerváltást követően nem volt célja a település népességszámának erőteljes növelése, a település helyi értékeinek megtartásával, a település értéke lakóhely szempontjából növekedett.

Továbbá Taksonyban is megfigyelhető a szuburbanizációs folyamat, mint a legtöbb agglomerációs településen. Az önkormányzat az ütemezett lakóterület-fejlesztési politikájával, a településén a helyi lakónépesség megtartása végett a megkezdett és kialakított kertvárosias életteret kívánja fenntartani, a folyamatos minőségi fejlesztéseivel.

Taksony lakónépességének hosszabb távú trendjének vizsgálata

1960.	1970.	1980.	1990.	2001.	2011.	2014.	2015.
4104	4772	5336	5158	5869	6107	6100	6320

Forrás: KSH:2011. évi Népszámlálás



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

— Lakónépesség száma

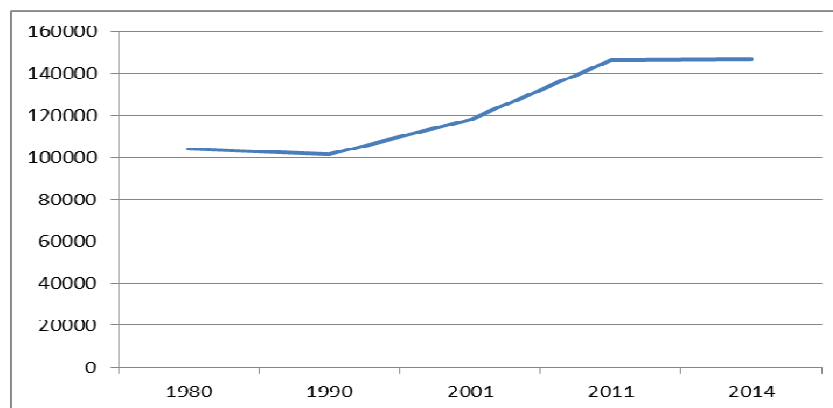
Taksony belterületi lakónépességén kívül a Ráckevei-Duna mellett a taksonyi-szigeten és a volt üdülőterületi részeken az üdülónépességgel is kell számolni.

A volt üdülőterületeken az **üdülónépesség száma: cca. 400-600 fő.**

A Ráckevei kistérség lakónépességének (fő) trendjének vizsgálata

1980	1990	2001	2011	2014
104 200	101 728	118 219	146 180	146 722

Forrás: KSH:2011., 2014. évi Népszámlálás



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

— Lakónépesség száma

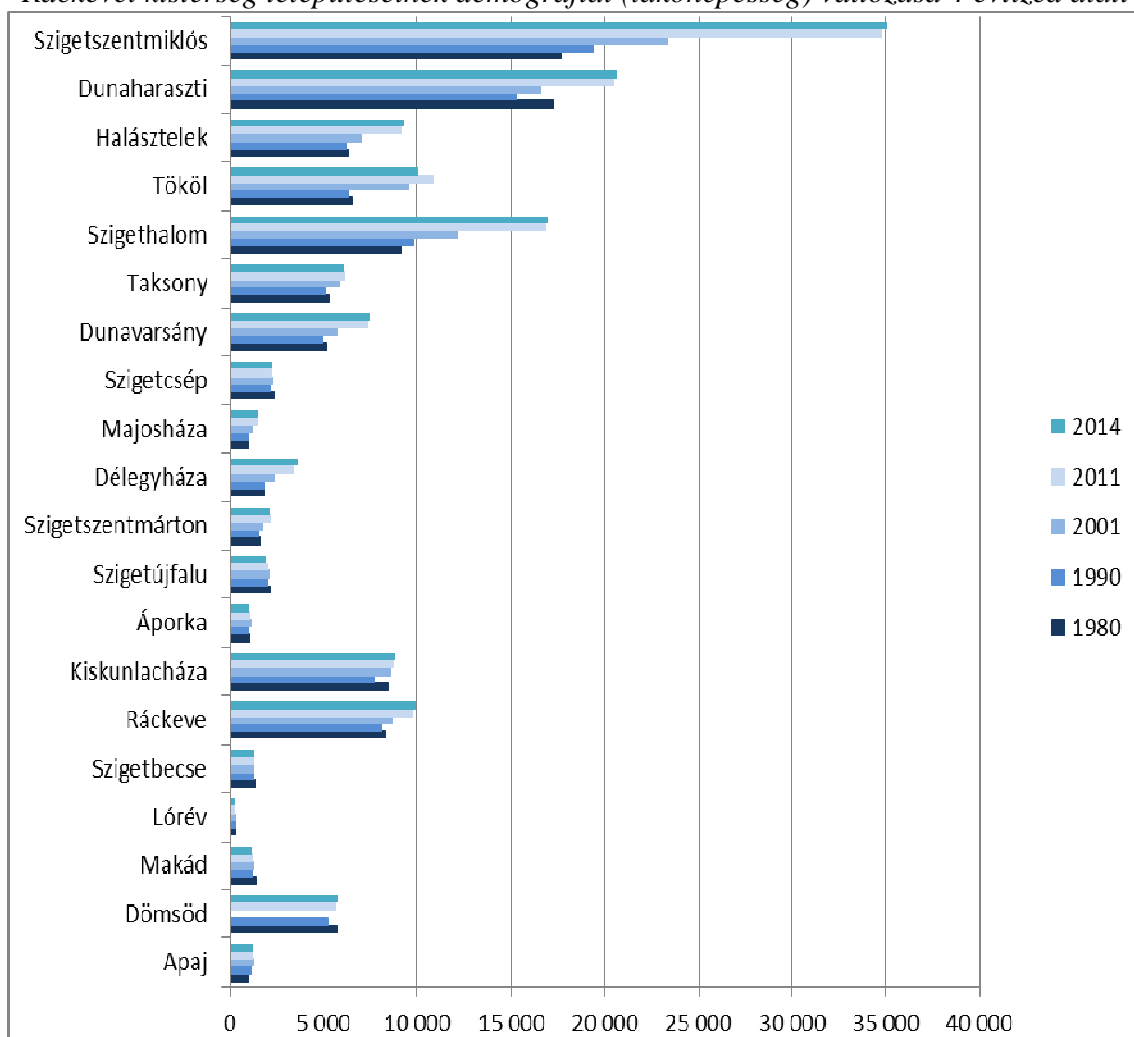
A Ráckevei kistérség településeinek demográfiai (lakónépesség) adatai

	1980	1990	2001	2011	2014
Szigetszentmiklós	17 698	19 372	23 359	34 703	35 090
Dunaharaszti	17 272	15 247	16 561	20 473	20 619
Halásztelek	6 327	6 207	7 061	9 200	9 305
Tököl	6 556	6 308	9 559	10 851	10 065
Szigethalom	9 131	9 795	12 145	16 886	16 953
Taksony	5 336	5 158	5 869	6 107	6 100
Dunavarsány	5 186	4 962	5 721	7 363	7 451
Szigetcsép	2 368	2 184	2 317	2 254	2 290
Majosháza	1 023	1 048	1 211	1 482	1 524
Délegyháza	1 854	1 821	2 412	3 378	3 644
Szigetszentmárton	1 641	1 583	1 796	2 127	2 099
Szigetújfalu	2 164	2 005	2 051	2 014	1 945
Áporka	1 104	1 006	1 143	1 110	1 079
Kiskunlacháza	8 420	7 760	8 590	8 763	8 840
Ráckeve	8 299	8 091	8 674	9 755	9 972
Szigetbecse	1 321	1 266	1 283	1 301	1 294
Lórév	356	313	307	273	287
Makád	1 381	1 209	1 262	1 190	1 171
Dömsöd	5 739	5 257	5 624	5 706	5 763
Apaj	1 024	1 136	1 274	1 239	1 231
Kistérség összesen	104.200	101.728	118.219	146.180	146.722

Forrás: KSH:2011., 2014. évi Népszámlálás adatai

A rendszerváltás idején a Ráckevei kistérség lakónépesség száma Taksony településhez hasonlóan kis mértékben csökkent, de a rendszerváltást követve növekedett. 2011-re az 1990-es adatokhoz viszonyítva 44.452 fővel nőtt a kistérség lakónépessége, amely 43,69 % növekedést jelent. Ez jóval meghaladja a Pest megyei (12,5 %) növekedést. Ennek oka a kistérség északi településeinek (Szigetszentmiklós, Dunaharaszti, Halásztelek, Szigethalom, Dunavarsány, Tököl) gyors fejlődése, jó infrastruktúra hálózatának folyamatos bővítése, amely a főváros, az ország keleti és nyugati, valamint az európai tranzit utak irányába kitűnő kapcsolatot teremt.

Ráckevei kistérség településeinek demográfiai (lakónépesség) változása 4 évtized alatt



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Területi adatok (2011.)

	lakónépesség (2011)	terület km ²	népsűrűség 1 km ²
Taksony	6107	20,85	292,9
Ráckevei kistérség	146 180	628	232,6
Közép-Magyarországi Régió	2 946 516	6919	423
Pest megye	1 217 476	6393,14	190,5
Országos	9 937 628	93 030	107,2

Forrás: KSH:2011. évi Népszámlálás

A Taksony népsűrűsége a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 292,9 fő/km², ami 2001-hez képest (278 fő/km²) kis mértékben növekedett. A település népsűrűsége a megyei és a kistérségi átlaghoz képest magasabb.

Egy település lakosságszámának alakulását nem csak az élve születések és halálozások száma befolyásolja, hanem a belföldi vándorlási mérlege is. A népesség növekedés nemcsak a természetes szaporodás pozitív adatainak köszönhető, hanem a jelenleg vizsgált agglomerációs településen a szuburbanizációs folyamatnak is.

Tényleges szaporodás, illetve fogyás

1970-1980. között	564 fő	11,8 %
1980-1990. között	-178 fő	-3,3 %
1990-2001. között	711 fő	13,78 %
2001-2011. között	238 fő	4,05 %
2012-2015. között	-92 fő	-1,45 %

Forrás: KSH:2011. évi Népszámlálás

A táblázat jól mutatja, hogy Taksonyban a legnagyobb népességnövekedés 1990-2001 között volt. Ekkor 711 fővel nőtt a lakosság száma, amely 13,78%-os népesség növekedést eredményezett. Taksony is, mint a térség települései általában, ekkor vált a fővárosiaknak kitelepülési célpontjává.

Népszaporodás

	Lakónépesség az időszak elején	Természetes szaporodás ill. fogyás	Élveszületés	Halálozás	Vándorlási különbözet
1970-1979	4772	301	849	548	263
1980-1989	5336	-102	614	716	-76
1990-2001	5158	-194	636	830	905
2001-2011	5869	-123	661	784	361
2012-2015	6103	- 92	213	305	109

Forrás: KSH:2011. évi Népszámlálás

A fenti adatokból megállapítható, hogy a népességnövekedés nem csak a természetes szaporodás pozitív adatainak köszönhető, mert 1980-tól kezdve a halálozás száma nagyobb volt, mint az élveszületések száma. Az 1990-2001 közötti időszakban viszont a bevándorlás mértéke a nagyon magas, amely a fiatalok letelepedésének, a kedvező lakhatási lehetőségek kialakulásának a szuburbanizációs folyamatnak köszönhető.

A településben a teljes népmozgalom a vizsgált időszak legtöbb évében a vándorlási nyereség hatására pozitívumot mutat.

Összehasonlításként az alábbiakban megvizsgáltuk a Ráckevei kistérség demográfiai trendjét is, valamint bemutatjuk a járási, megyei, régiós és országos adatokat is.

A Ráckevei kistérség demográfiai adatai (2011. év.)

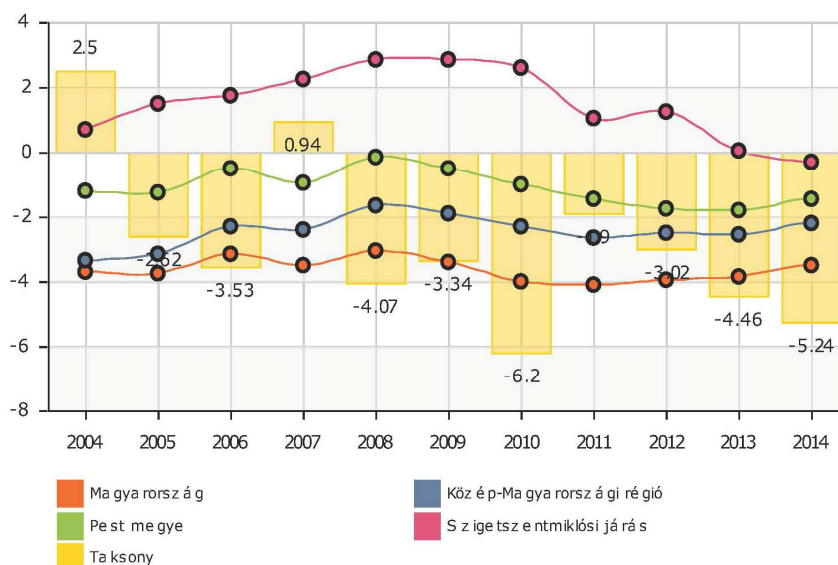
	2011. évi népsűrűség 1 km ² -re	Lakónépesség az időszak elején	Természetes szaporodás ill. fogyás	Élveszületés	Halálozás	Vándorlási különbözet
Szigetszentmiklós	760,3	34 708	1 280	4 055	2 775	10 069
Dunaharaszti	701,9	20 473	-180	2 332	2 512	4 092
Halásztelek	1064,8	9 200	131	930	799	2 008
Tököl	281,9	10 851	45	1 112	1 067	1 247
Szigethalom	1851,5	16 886	330	1 947	1 617	4 411
Taksony	292,9	6 107	-123	661	784	361

Dunavarsány	327,0	7 363	-35	745	780	1 677
Szigetcsép	123,8	2 254	-131	216	347	68
Majosháza	129,8	1 482	-31	147	178	302
Délegyháza	132,9	3 378	42	349	307	924
Szigetszentmárton	198,2	2 127	-131	216	347	68
Szigetújfalu	186,0	2 014	-97	193	290	60
Áporka	63,5	1 110	-70	98	168	37
Kiskunlacháza	93,7	8 763	-390	906	1 296	563
Ráckeve	152,2	9 755	-248	1 136	1384	1329
Szigetbecse	76,0	1 301	-50	142	192	68
Lórév	27,6	273	-29	27	56	-5
Makád	37,5	1 190	-104	103	207	32
Dömsöd	78,8	5 706	-152	651	803	234
Apaj	17,4	1 239	15	134	119	-50

Forrás: Pest Megyei Statisztikai Évkönyv, 2012

A természetes szaporodás alakulása 2004. és 2014. között - Forrás: TeIR

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-re.



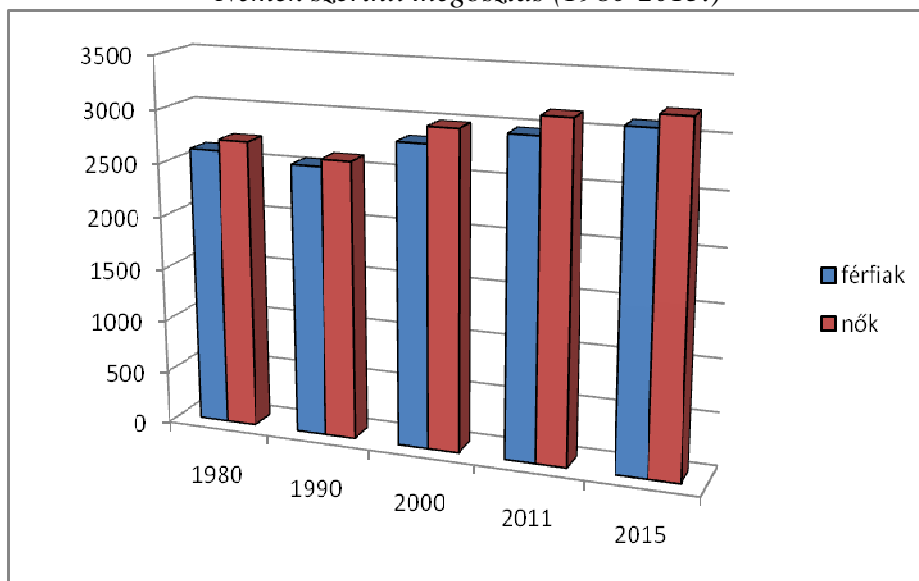
Taksonyban a természetes szaporodás 2008-tól kezdve az országos, a régiós és a megyei tendenciákhoz hasonlóan alakul, vagyis csökken.

A népesség nemek szerinti megoszlása (1980., 1990., 2000., 2011., 2015.)

	Állandó népesség			Lakónépesség			1000 ffi-ra jutó nő	
	össz.	férfi	nő	össz.	férfi	nő	Az állandó népességszám	A lakónépességben
1980	5254	—	—	5336	2617	2719	—	1039
1990	5158	2528	2630	5158	2545	2613	1040	1027
2000	5755	2814	2941	5803	2824	2979	1045	1054
2011	6010	-	-	6107	2966	3141	-	-
2015	6308	3113	3195	6320	3101	3219	1026	1038

Forrás: KSH népszámlálás adatai

Nemek szerinti megoszlás (1980-2015.)



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

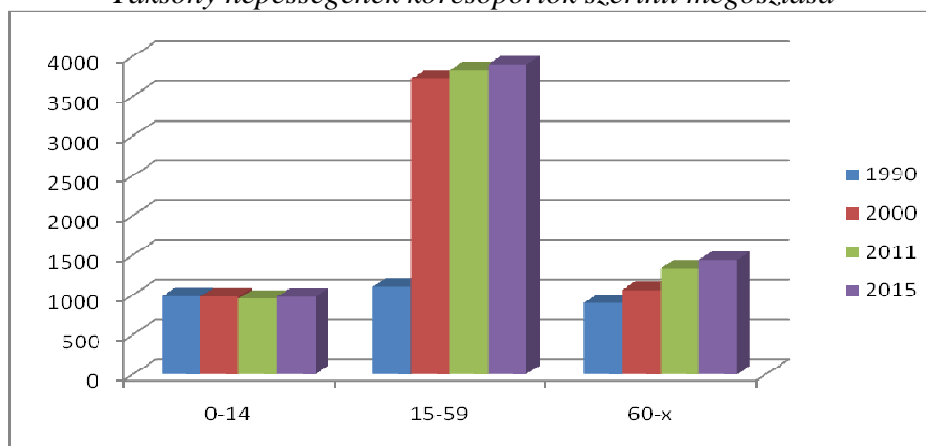
Az elmúlt évtizedekben a nemek szerinti arányra jellemző, hogy a nők száma mindig valamelyest meghaladja a férfiakét. Ez a különbség 1-1,5% közötti érték, amely egyenletesnek tekinthető. 2015-ben is a lakónépesség 49,0%-a férfi, 51,0%-a nő.

A lakónépesség korcsoportok szerinti megoszlása (1990.,2000.,2011., 2015)

Év	Lakónépesség	0-14 (év)	15-59 (év)	60-x (év)
1990	5158	981	1101	895
2000	5803	977	3718	1060
2011	6107	951	3823	1333
2015	6320	975	3894	1439

Forrás: KSH népszámlálás adatai

Taksony népességének korcsoportok szerinti megoszlása



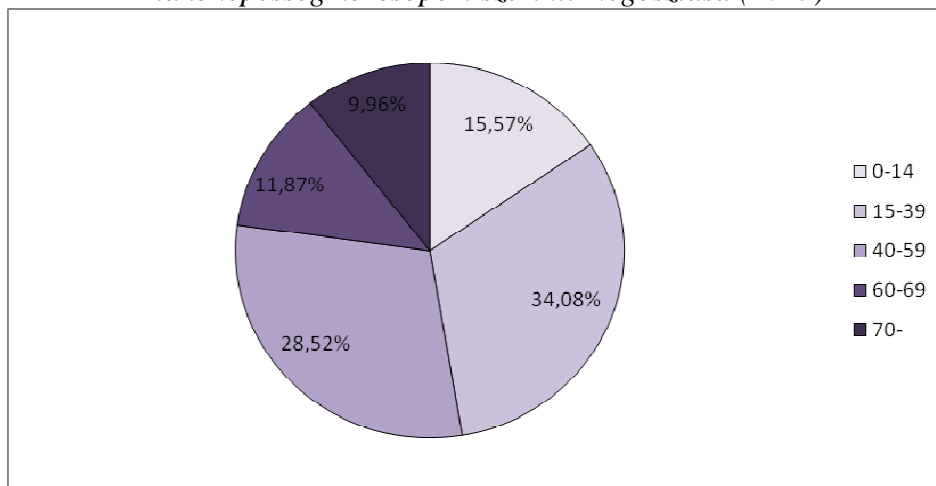
Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

A lakónépesség korcsoportok szerinti megoszlása (2011., 2015)

	0-14	15-39	40-59	60-69	70-	Összesen
2011	951	2081	1742	725	608	6107
2015	975	2011	1883	772	667	6308

Forrás: Népszámlálás 2011., Területi adatok, 3.14 Pest megye és önkormányzat

A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlása (2015)



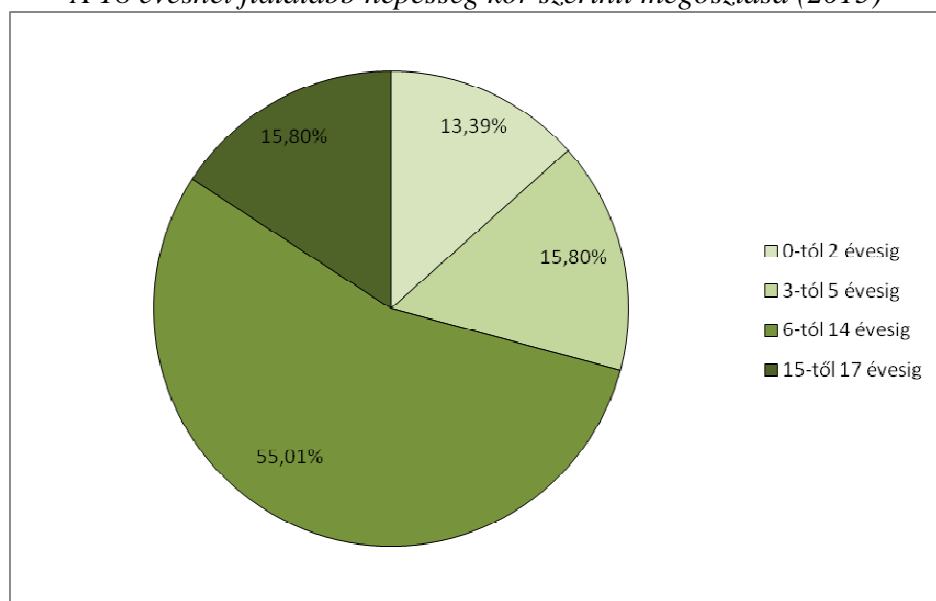
Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

A 18 évesnél fiatalabb népesség kor szerinti megoszlása (2011., 2015)

	-2	3-5	6-14	15-17	Összesen	Száz aktív korúra jutó			Száz gyermekkorúra jutó időskorú
	éves					gyermekkorú	időskorú	gyermek és időskorú	
2011	177	185	589	202	1153	25	35	60	140
2015	155	183	637	183	1158				

Forrás: Népszámlálás 2011., Területi adatok, 3.14 Pest megye és Önkormányzat

A 18 évesnél fiatalabb népesség kor szerinti megoszlása (2015)



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

A lakónépesség korcsoportonkénti bontásából kiderül, hogy Taksony lakónépessége nem követi az országos átlagot, nem jellemzi az elöregedés. A 70 év alattiak aránya 90%, de ezen belül kiemelkedő a 15-39 évesek (2081 fő) aránya, amely 34 %.

A fiatalnak (a munkaképes korosztálynak) mondható, azaz a 15-59 évesek aránya 62,6 %.

A Ráckevei kistérség lakónépességének korcsoportok szerinti megoszlása (2011 év)

	0-14	15-39	40-59	60-69	70-	Összesen
Szigetszentmiklós	6571	13188	9018	3429	2502	34 708
Dunaharaszti	3720	7264	5199	2332	1958	20 473
Halásztelek	1557	3293	2493	1138	719	9200
Tököl	1659	4237	2996	1060	899	10 851
Szigethalom	3102	6259	4412	1817	1296	16886
Taksony	951	2081	1742	725	608	6107
Dunavarsány	1258	2680	1965	842	618	7363
Szigetcsép	294	664	661	318	317	2254
Majosháza	250	511	376	214	131	1482
Délegyháza	588	1232	905	379	274	3378
Szigetszentmárton	318	667	555	305	282	2127
Szigetújfalu	264	619	535	303	293	2014
Áporka	142	337	340	158	133	1110
Kiskunlacháza	1357	2889	2447	1056	1014	8763
Ráckeve	1675	3260	2582	1159	1079	9755
Szigetbecse	216	408	367	165	145	1301
Lórév	37	82	79	30	45	273
Makád	152	387	326	146	179	1190
Dömsöd	935	1895	1550	696	630	5706
Apaj	208	448	335	142	106	1239

Forrás: Népszámlálás 2011., Területi adatok, 3.14 Pest megye

A Ráckevei kistérség valamennyi települését a vizsgálat tárgyát képező Taksony településre jellemző korcsoport összetétel jellemzi.

Háztartások, családok

	Háztartás összesen	Háztartásra jutó személyek száma	Család összesen	1 családra jutó gyermek száma
1980	1622	3,28	1573	1,1
1990	1819	2,83	1521	1,07
2001	1994	2,94	1722	1,1
2011	2244	2,71	1727	1,13
2015	2409	2,62	-	-

Forrás: KSH népszámlálás adatai

	Házaspár és élettársi kapcsolat			Ebből élettársi kapcsolat	Apa	Anya	Egy szülő gyermekkel együtt	Összesen	Száz családra jutó családtag	Száz családra jutó gyermek
	Gyermekekkel	Gyermek nélkül	együtt		gyermekkel					
2011	870	542	1412	239	45	270	315	1727	295	113

Forrás: Népszámlálás 2011., Területi adatok, 3.14 Pest megye

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint Taksonyban 2244 háztartás és 1727 család került regisztrálásra. A családos háztartások 81%-át alkotják házastársi vagy élettársi kapcsolatban élők, a fennmaradó házastárs egyszülős, vagyis gyermeküket egyedül nevelő szülők alkotják. 45 esetben apa gyermekkel, 270 esetben anya gyermekkel él. A taksonyi háztartások 23%-a nem alkot családháztartást.

A száz családra jutó gyermekek számát vizsgálva a település a szigetszentmiklósi járás településeihez viszonyítva kicsivel az átlag (115) alatt van, a száz családra jutó gyermekek számát tekintve (Taksonyban 113). A környező települések tehát hasonló helyzetben vannak, 108-116 a száz családra jutó gyermekek száma, kivéve a járás székhelyt, Szigetszentmiklóst, ahol 118 a száz családra jutó gyermek.

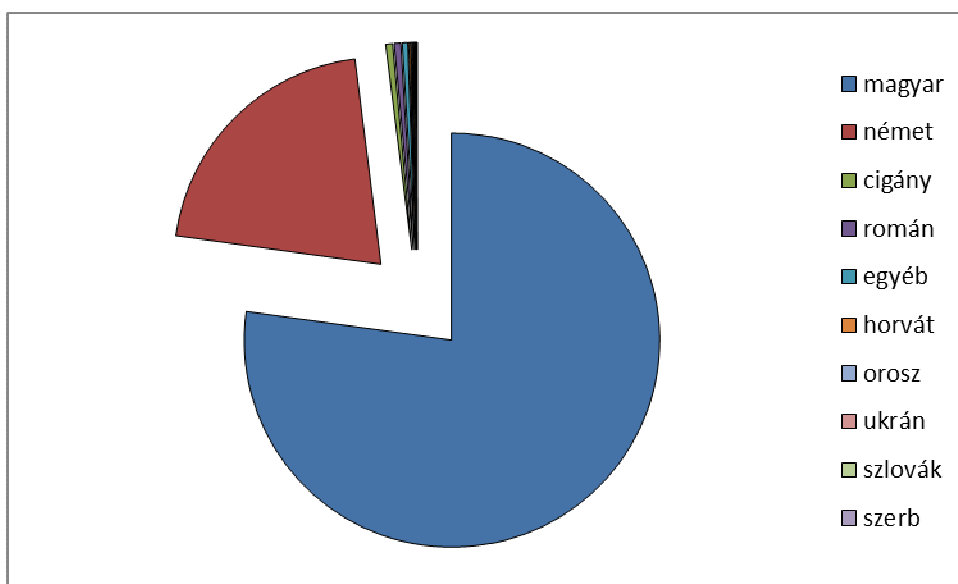
1.7.1.2. Nemzetiségi összetétel

A 2011-es népszámlálás alapján Pest megyében a népesség 5,8 %-a (71 ezer fő) vallotta magát valamely hazai nemzetiséghez, amely a 2001.-ik évihez képest 57,5 %-kal több. A népességhez mért arányuk elmarad az ország egészére jellemző értéktől. A legnagyobb létszámú nemzetiségi közösségek a német, a cigány, a szlovák és a román, ezek adták a hazai nemzetiségekhez tartozók kilenczetedét.

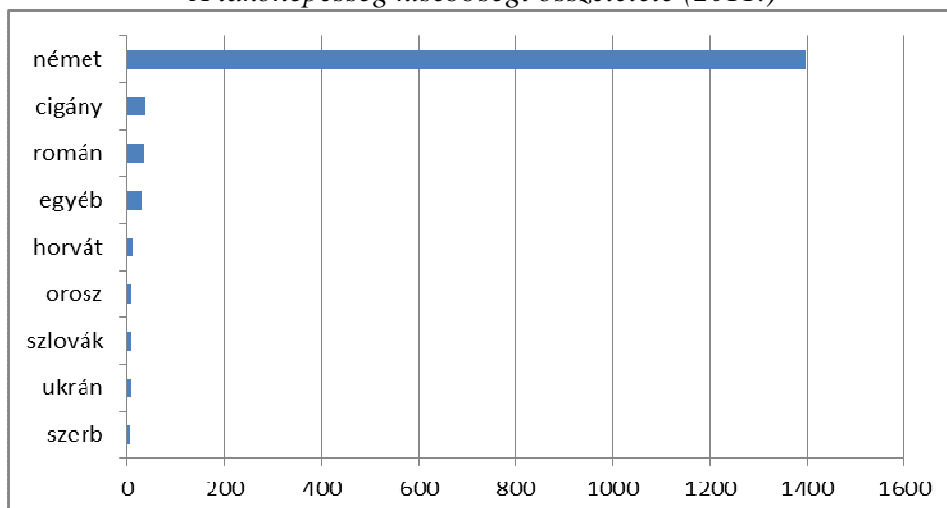
Taksony esetében a nemzetiségek aránya kissé eltérő. Kiugró a német nemzetiség aránya (22,86% a lakónépesség arányában). Ezután sorrendben a cigány (0,59% a lakónépesség arányában), a román (0,56% a lakónépesség arányában) és a horvát (0,16% a lakónépesség arányában) nemzetiségűek voltak többségben a nemzetiségiek között.

A lakónépesség nemzetiség szerinti aránya (2011. évi adatok)

magyar	5188
német	1396
cigány	36
román	34
egyéb	28
horvát	10
orosz	8
ukrán	7
szlovák	7
szerb	5



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

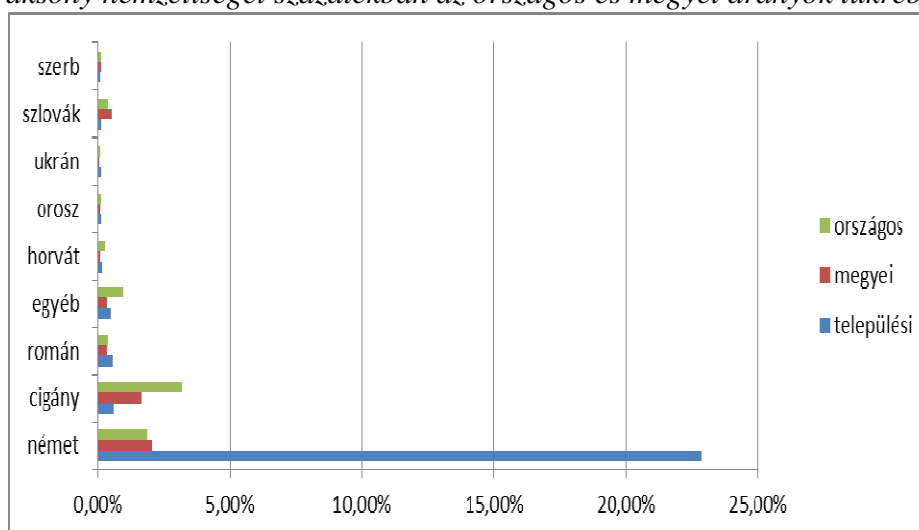
A lakónépesség kisebbségi összetétele (2011.)

Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Etnikai összetétel megyei és országos összehasonlításban (2011.)

	Taksony	Pest megye	Országos
német	22,86%	2,05%	1,87%
cigány	0,59%	1,65%	3,18%
román	0,56%	0,33%	0,36%
egyéb	0,46%	0,31%	0,96%
horvát	0,16%	0,07%	0,27%
orosz	0,13%	0,07%	0,13%
ukrán	0,11%	0,05%	0,07%
szlovák	0,11%	0,50%	0,35%
szerb	0,08%	0,11%	0,10%

Forrás: KSH adatbázis

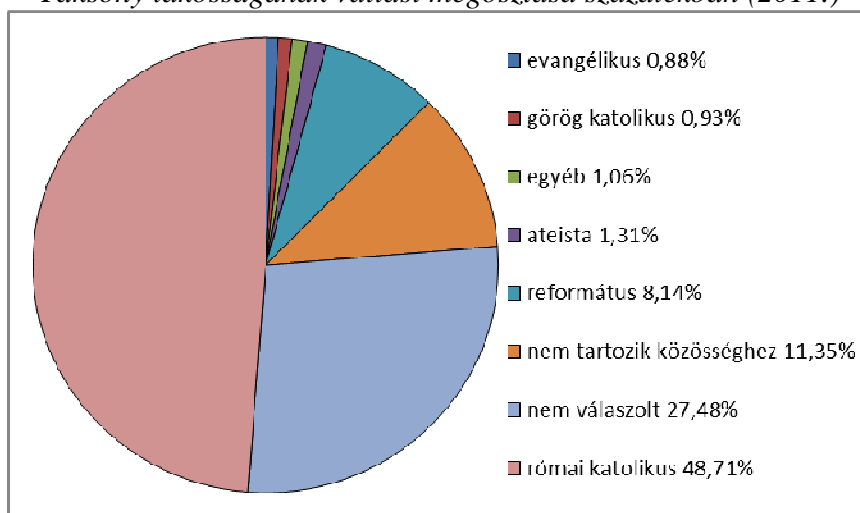
Taksony nemzetiségei százalékban az országos és megyei arányok tükrében

Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Taksony lakosságának vallási hovatartozása (2011.)

evangélikus	54
görög katolikus	57
egyéb	65
ateista	80
református	497
nem tartozik közösséghez	693
nem válaszolt	1678
római katolikus	2975

Forrás: Népszámlálás 2011., Területi adatok, 3.14 Pest megye

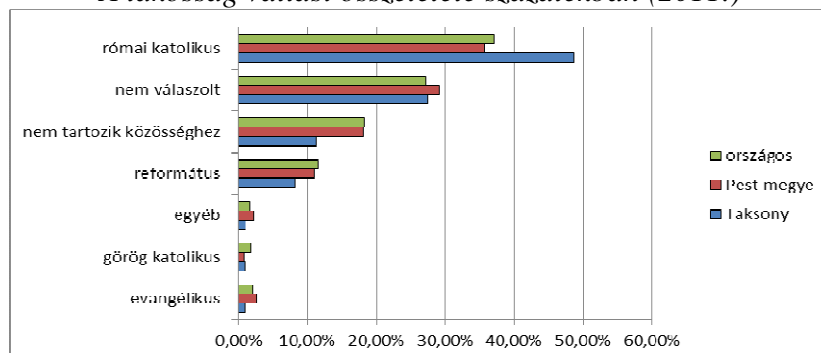
Taksony lakosságának vallási megoszlása százalékban (2011.)

Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

A lakosság vallási összetétele országos, megyei összehasonlításban (2011.)

	Taksony	Pest megye	országos
evangélikus	0,88%	2,67%	2,16%
görög katolikus	0,93%	0,76%	1,80%
egyéb	1,06%	2,18%	1,68%
református	8,14%	11,08%	11,61%
nem tartozik közösséghez	11,35%	18,09%	18,18%
nem válaszolt	27,48%	29,19%	27,16%
római katolikus	48,71%	35,79%	37,15%

Forrás: Népszámlálás 2011.,

A lakosság vallási összetétele százalékban (2011.)

Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

1.7.1.3. Képzettség

A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb iskolai végzettség szerint (1980., 1990.)

	Összes	Általános iskola				Középfokú iskola		Felsőfokú iskola	
		0	1-5	6-7	8 oszt.	befejezett	befejezetlen	befejezetlen	befejezett
1980	4748	66	96	413	1150	361	166	11	87
1990	4771	56	512	875	1791	579	-	-	155

Forrás: KSH adatbázis

Taksony 7 évesnél idősebb lakónépessége közepes iskolai végzettségű összességében. 1980-ban a lakónépesség 24 %-a végezte el az általános iskolát, 7 %-nak van középfokú és 1,8 %-nak felsőfokú végzettsége.

Ez az arány nőtt 1990-re, így a következőképpen alakul: általános iskolai végzettséggel a lakosság 37,0%-a, középiskolai végzettséggel a lakosság 12%-a és felsőfokú végzettséggel 3,2%-a bír.

A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint (2011)

Év	Összes	Általános iskola			Középfokú iskola		Egyetem, főiskola stb. oklevéllel
		Első évfolyamát sem végezte el	1-7.	8 oszt.	Érettségi nélküli, szakmai oklevéllel	Érettségivel	
2001	5422	67	990	1487	1444	1056	319
2011	6107	67	600	1412	1244	1757	601

Forrás: KSH adatbázis

1.7.1.4. Foglalkoztatottság, munkaerőhelyzet (1980., 1990., 2001., 2011.)

	Összesen	Aktív	Inaktív	Eltartott	100 aktív keresőre jutó eltartottak száma
1980	5336	2628	1122	1586	60,3
1990	5158	2443	1370	1313	53,7
2001	5869	2500	1778	1591	63,6
2011	6107	2820	1733	1554	61,6

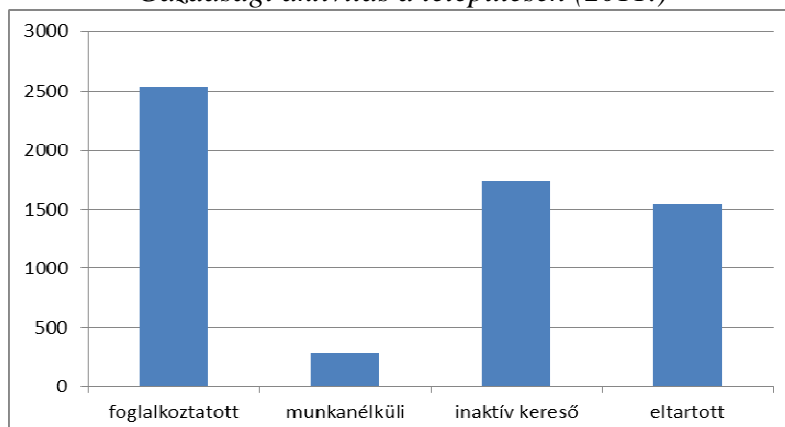
Forrás: KSH Népszámlálási adatai

A fenti táblázat mutatja, hogy a rendszerváltást követő időszakban a fiatalabb családok betelepülésével nőtt az aktív keresőkre jutó eltartottak száma, ahol az eltartottakon a gyermekeket kell érteni. Az ezredforduló után viszont az inaktív keresők aránya emelkedett.

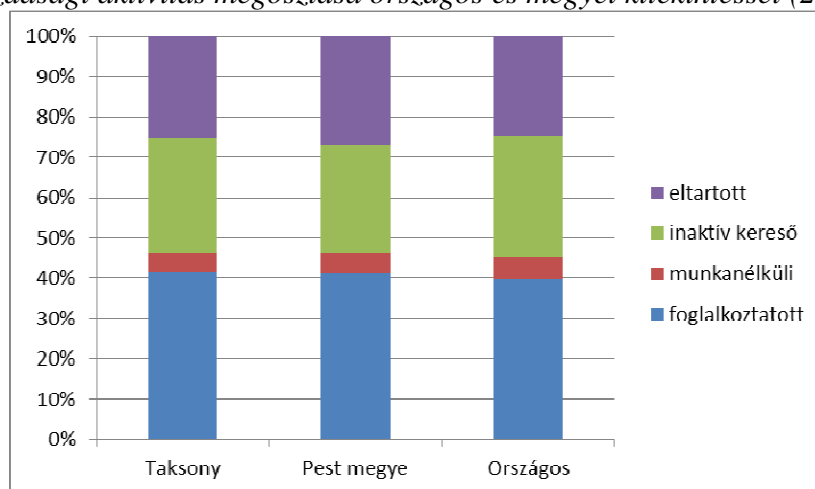
Gazdasági aktivitás megyei és országos összehasonlításban (2011.)

	Taksony		Pest megye		Országos	
foglalkoztatott	2536	41,5%	500162	41,10%	3942723	39,70%
munkanélküli	284	4,7%	62448	5,10%	568497	5,70%
inaktív kereső	1733	28,4%	325795	26,80%	2949727	29,70%
eltartott	1554	25,4%	329071	27,00%	2476681	24,90%
összesen	6107	100,00%	1217476	100,00%	9937628	100,00%

Forrás: Népszámlálás 2011.,

Gazdasági aktivitás a településen (2011.)

Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Gazdasági aktivitás megoszlása országos és megyei kitekintéssel (2011.)

Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

A foglalkoztatottsági mutató (41,5%) Taksonyban szinte megegyezik a megyei (41,1%) átlaggal és kevésbé magasabb az országos (39,7%) átlagtól. Valamint a nem aktív szereplők (munkanélküliek, inaktívak és eltartottak) aránya is stabilan az országos és megyei szinten van.

Az aktív keresők megoszlása népgazdasági ág szerint

	1980	1990	2001	2011
Összesen	2628	2443	3161	2820
Ipar és építőipar	1297	1083	919	791
Mezőgazdaság és erdőgazdaság	553	393	34	35
Szállítás és közlekedés	145	171	-	-
Kereskedelem	356	407	-	-
Vízgazdálkodás	25	38	-	-
Nem anyagi ágak együtt	252	13	-	-
Szellemi foglalkozású együtt	-	338	781	-

Forrás: KSH adata

Ingázás

	1980	1990.	2001	2011
Helyben lakó aktív kereső		2426	3161	2820
Lakóhelyén dolgozó		701	996	-
Eljáró összesen		1725	1339	-
- megyén belül		557	379	-
- más megyébe		1168	960	-
Bejáró összesen		394	613	-
Helyben dolgozó (helyi munkahelyek száma)		1095	1609	-
Eljáró a helyben lakó aktív kereső százalékában		71,1	-	-
Helyben dolgozó lakó aktív kereső százalékában		45,1	-	-

Forrás: KSH adata

Az ingázók aránya az elmúlt évtizedekben alig változott cca.: 65% körüli, melynek 32%-a megyén belül, azaz a környező településekre illetve a fővárosba jár dolgozni.

Megállapítható, hogy a jövőt illetően a gazdasági átalakulás hatásai mellett pozitív változás a településen élő és dolgozó vállalkozói réteg tovább erősödése, mely mozgató rugója a további fejlődésnek, a helyi munkahelyteremtésnek.

1.7.1.5. Jövedelmi viszonyok

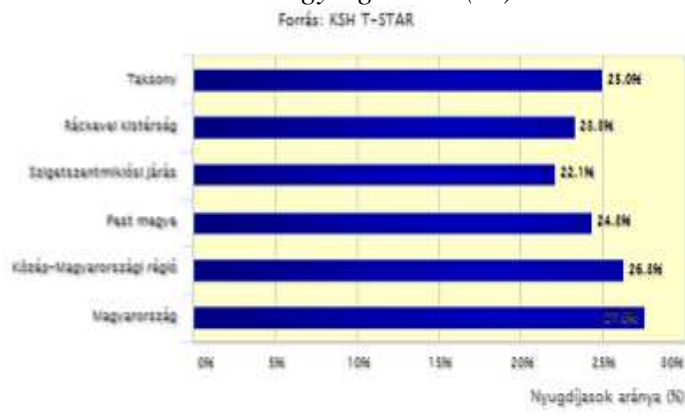
A település foglalkoztatási adatai az országos és megyei viszonylatban is jónak mondhatók, ebből következőleg a településen élők jövedelmi viszonyai is megfelelőek.

A jövedelmi viszonyok vizsgálatakor a foglalkoztatottak munkabérét, fizetett jövedelmüket, a lakosság nyugdíj és szociális ellátásából származó bevételeket szükséges számba venni.

	Egy adózóra jutó átlag havi jövedelem Ft/hó 2011. év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők átlagos ellátása Ft
Taksony	143.465	-
Pest megyei városok	144 650	113 267
Országos	125 654	89 272

Forrás: KSH adata

Nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásokban részesülők lakosságon belüli aránya területi egységenként (%)



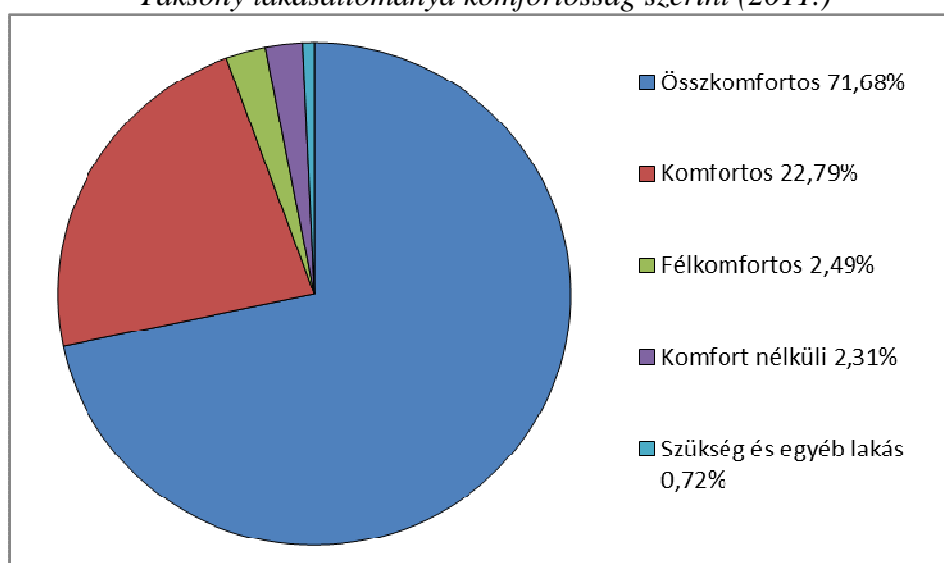
1.7.1.6. Életminőség

Az emberek életminőségét nagyban meghatározza, hogy milyen komfortfokozatú és felszereltségű lakásban élnek. Taksonyban 2011-ben a lakások 71,6 %-a volt összkomfortos, mely megközelíti a megyei átlagot (72,4 %), de jelentősen magasabb, mint az országos mutató (61 %). A komfortos lakások aránya (22,79 %) kisebb a megyei átlagnál (28,8%), a KSH 2011-es népszámlálási adatai tükrében, ami jelzi, hogy a félkomfortos, komfort nélküli és szükség- és egyéb lakások aránya jóval alacsonyabb az országos és a megyei átlagnál is.

Háztartások, családok életkörülményei (2011)

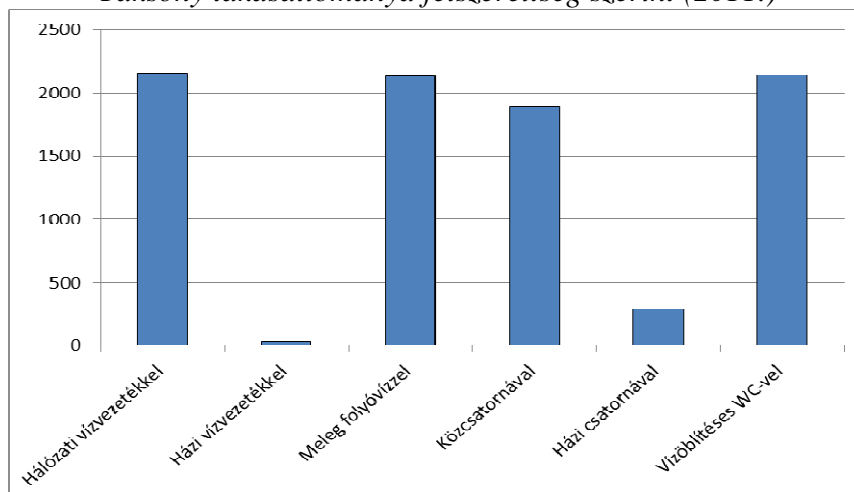
	Taksony	Pest megye	Ország
Háztartások összesen	2207	431 329	3 912 429
<i>Háztartások a lakás komfortossága szerint</i>			
Összkomfortos	1582	312 712	2 403 196
Komfortos	503	124 402	1 213 062
Félkomfortos	55	13 148	104 365
Komfort nélküli	51	20 143	173 281
Szükség és egyéb lakás	16	3 043	18 525
<i>Háztartások a lakás felszereltsége szerint</i>			
Hálózati vízvezetékkel	2152	406 165	3 735 865
Házi vízvezetékkel	34	19 261	86 001
Meleg folyóvízzel	2129	413 252	3 699 504
Közcsonnával	1893	310 782	3 021 314
Házi csatornával	293	114 644	800 552
Központi fűtéssel		19 122	2 437 037
Vízöblítéses WC-vel	2136	412 331	3 693 175

Forrás: KSH adata

Taksony lakásállománya komfortosság szerint (2011.)

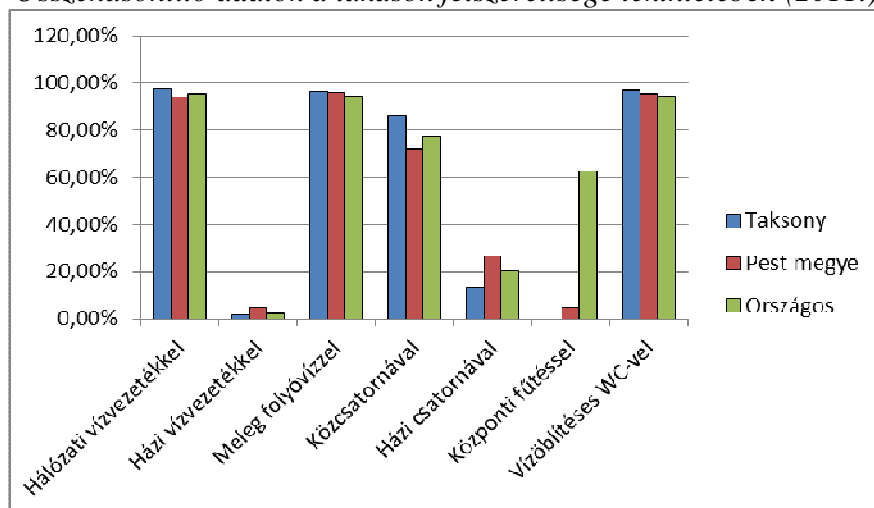
Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Taksony lakásállománya felszereltség szerint (2011.)



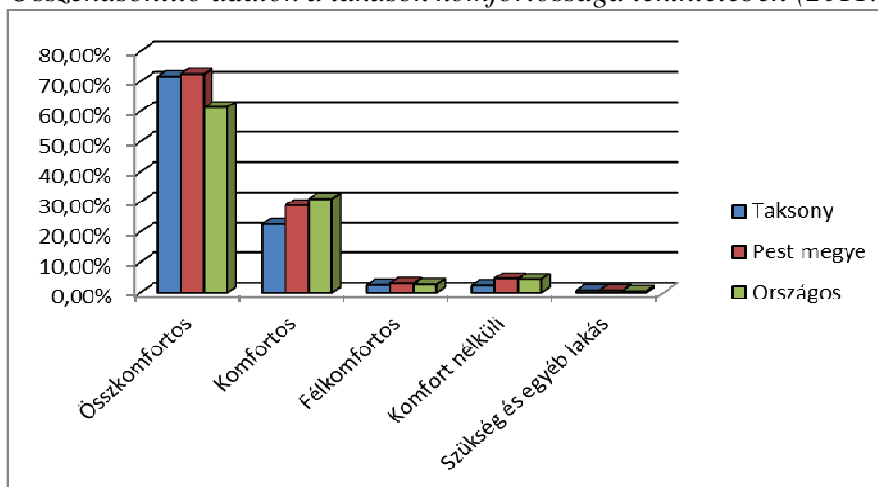
Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Összehasonlító adatok a lakások felszereltsége tekintetében (2011.)



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

Összehasonlító adatok a lakások komfortossága tekintetében (2011.)



Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján

A lakások és lakott üdülők építési év szerint

	1946 előtt	1946- 1960	1961- 1970	1971- 1980	1981- 1990	1991- 2000	2001- 2005	2006- 2011	Össze- sen
lakások és lakott üdülők	339	288	286	396	339	261	149	149	2207

Taksony infrastrukturális szempontból (pl. közművek, épített környezet, közlekedés) megfelelően kiépített település, a kertvárosias élet fizikai feltételei rendelkezésre állnak és jelentős fejlesztések is történtek ezen a téren az utóbbi években. A települési infrastruktúra részletes elemzését az 1.12 – 1.20 fejezetek tartalmazzák.

A települési élet minőségét olyan, a mindennapi tevékenységekhez szükséges feltételek is meghatározzák, mint például játszóterek, bevásárló- és szolgáltató központok megléte, illetve a zöldfelületek kellő aránya. A település zöldfelületi rendszere rendkívül változatos, településrészenként nagyon eltérő.

Az alakuló településközpont, jelentős értékes zöldfelületi elemekkel kis mértékben rendelkezik. A településrészi elemzésből kitűnik, hogy alapvetően funkcióhiányos terület nincs Taksonyban, tehát az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított. Az Önkormányzat ezen felül számos kezdeményezéssel igyekszik hozzájárulni a lakókörnyezet élhetőbbé tételéhez.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A településen nincsenek jelentősebb szociális feszültségek, társadalmi konfliktusok. A településen az ismert KSH adatok alapján nem jellemző a térbeli kirekesztés, a szegregáció jelenléte, nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelne a tényleges szegregátum feltételeinek.

Viszont van olyan kisebb területrész, ahol a kedvezőtlen társadalmi-gazdasági helyzetű népesség koncentrálódik, számuk nem éri el az 50 főt.

Ilyen, szegregációval nem veszélyeztetett, különös figyelmet érdemlő terület a Szőlőhegy utcában található. (lásd: a Helyzetértékelő munkarész 3.3.2. fejezetet)

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

A településen élők identitásának erősítésében kiemelt szerepe van az identitást elősegítő civil szervezeteknek, baráti köröknek, sportegyesületeknek.

A közösségi élet terei

A település közösségi életének felpozíciójában sok szervezet, csoport vesz részt. Ilyenek a lakóterületeken működő lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, egyházak, civil szervezetek, sportegyesületek. Erős a civil szervezetek jelenléte, és az általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek. Taksonyban több civil szervezet tevékenykedik. A civil szervezetek sokat tesznek a kertvárosias élet, a programok színesebbé tételéért.

A közművelődési feladatokat az önkormányzat fenntartásában működő Petőfi Sándor Művelődési Ház, Könyvtár és Teleház látja el.

A településen működő közösségek:

- 2000.év Alapítvány
- A Közjóért Közhasznú Alapítvány
- Agua Marathon Yamaha Sport Club
- Brózik Tibor Taksonyi Diáksport Egyesület
- BUBÁB Alapítvány
- Délibáb Alapítvány
- Discourse Club Alapítvány
- Dunamenti Svábok Taksonyi Baráti Köre
- Együtt Bálintkával Alapítvány
- Kisduna Regatta Vízisport Alapítvány
- Kisdunai Aranyfácán Természetvédő Vadásztársaság
- Községi Gazdakör Taksony
- NEMESTEAM SPORT CLuB
- Pa-Sa Tanya Lovas Egyesület
- PERGAMEN Baráti Kör Taksonyi Magyar Hagyományőrző Egyesület
- Roma Lovagok Világszövetsége
- Segítünk a gyógyulásban Alapítvány
- Szent Erzsébet Idősek Otthona Alapítvány
- Taksony Bölcsőde Alapítvány
- Taksony Faluszépítő Egyesület
- Taksony Polgárőr Egyesület
- Taksony Sportegyesület
- Taksonyért Vállalkozók Klubja egyesület
- Taksonyi Általános Ipartestület
- Taksonyi Diáksport Kézilabda Egyesület
- Taksonyi Dunamenti Fiatal Svábok egyesülete
- Taksonyi Hírharang Alapítvány
- Taksonyi Ifjúságért Sport Alapítvány
- Taksonyi Kórusok Egyesülete
- Taksonyi Lokálpatrióta Egyesület
- Taksonyi Motorosok Egyesülete
- Taksonyi Nyugdíjasok Baráti Egyesület
- Taksonyi Óvoda Alapítvány
- Taksonyi Önvédő Kör
- Taksonyi Sváb Hagyományőrző Egyesület
- Taksonyi Szent Anna templomért Alapítvány
- Tanulóért, oktatásért, a holnapért Alapítvány
- Varázslat Gyermekek Képesség-fejlesztő Alapítvány

1.8. A település humán infrastruktúrája

A vizsgálat célja a települési szintű intézmények kapacitásának, területi elhelyezkedésének, állagának és jövőbeni felhasználhatóságának megállapítása és értékelése, amely alapot ad a településfejlesztési koncepció, integrált stratégia és a településrendezési eszközök elkészítéséhez, adatot szolgáltat az intézmény ellátással kapcsolatos igények kielégítéséhez.

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

Oktatás

Taksony területén hagyományosan német nemzetiségi intézmények látják el az oktatási feladatokat: óvoda és általános iskola érhető el a településen. A bölcsődei szolgáltatás az egészségügyi ellátások között szerepel.

Óvodai nevelés

Intézmény	Cím	Telek Területe (m ²)	Férőhelyszám (fő) befogadásra alkalmas	2013/14-es tanévben beíratott gyermekek (fő)	Hátrányos helyzetű gyermekek (fő)	Halmozottan Hátrányos Helyzetű gyermekek (fő)
Német Nemzetiségi Óvoda	Szt. Anna tér 1.	8219	250	268	6	0

Az óvoda a Német Nemzetiségi Önkormányzat fenntartásában működik. A Német Nemzetiségi óvoda a Szt. Anna tér 1. alatt található.

2013/14-es évi KSH és önkormányzati adatok alapján:

Beíratott gyermekek	268
Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	250
Óvodai gyermek csoportok száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	10
Óvodapedagógusok száma:	21
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	6

2014/15-ös évi KSH és önkormányzati adatok alapján:

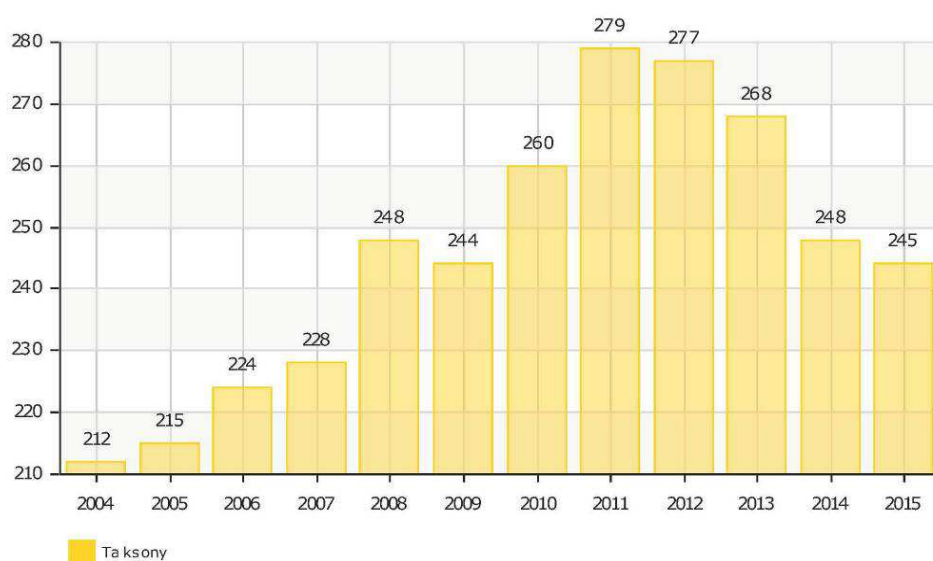
Beíratott gyermekek	248
Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	250
Óvodai gyermek csoportok száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	9
Óvodapedagógusok száma:	19
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	1

2015/16-os évi KSH és önkormányzati adatok alapján:

Beíratott gyermekek	245
Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	250
Óvodai gyermek csoportok száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	10
Óvodapedagógusok száma:	18
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt)	0

A 2015/16-os évi adatok alapján megállapítható, hogy 98%-os az óvoda kihasználtsága.

Az óvodába beíratott gyermekek száma



Forrás: Saját szerkesztés a TeIR adatbázisa alapján

Általános iskolai oktatás

Taksonyban a Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános iskola az Iskola utcában működik. Az iskola a Német Nemzetiségi Önkormányzat fenntartása alá tartozó oktatási intézmény. Az étkeztetést szerződés alapján egy külső cég látja el.

A Fő téren is működik egy telephelye (Fő tér 1.) 3 tanteremmel.

Intézmény	Cím	Telek Területe (m ²)	Osztálytermek száma (tt)	2013/14-es tanévben beíratott gyermekek (fő)	Hátrányos helyzetű gyermekek (fő)	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek (fő)
Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskola	Iskola u. 3. (198 hrsz.)	8594	27tt	626	16	5

KSH és önkormányzati adatok alapján:

	2013/14	2014/15	2015/16
Férőhely szám	680	680	710
Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógynevelési oktatással)	2	3	3
Általános iskolai osztálytermek száma (gyógynevelési oktatással együtt)	27	29	30
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógynevelési oktatással együtt)	626	683	685
Hátrányos helyzetű gyermekek (fő)	16	50	69
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek (fő)	5	1	1
Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógynevelési neveléssel együtt)	56	55	57
Más településről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	151	168	183

A 2015. évi adatok alapján megállapítható, hogy az általános iskola kihasználtsága 100%-os. A színvonalas német nemzetiségi oktatás miatt széles körben népszerű az iskola a környező településeken illetve a Ráckevei kistérségben. Az adatokból megállapítható, hogy sok a bejáró általános iskolás.

Az iskolában a nemzetiségi német nyelvet oktatják, valamint Taksony, mint sváb település hagyományait, kulturális örökségét ápolják a mindennapokban, ezzel is tudatosítva a felnövekvő nemzedékekben hovatartozásukat és nemzetiségi identitástudatukat.

Az általános iskolában 1952-től, a szintén német nemzetiségi óvoda nyelvoktatására alapozva kéttannyelvű képzést folytatnak, mely nagyon népszerű a nem tősgyökeres, és nem német nemzetiségi tanulók körében is. Első osztálytól kezdődően valamennyi tanuló heti öt órában tanulja a német nyelvet. 1988-ban Pest megyében elsőként vezette be az iskola a kéttannyelvű német nyelvoktatást, amely azóta is vonzó a környező községek tanulói számára is. A gyermekek sikeresen szerepelnek a területi, megyei és országos tanulmányi, kulturális és sportversenyeken.

A Henfenfeld településsel 25 éve fennálló testvérvárosi kapcsolat révén sikeresen működik a **cserediák program**. Az utazások ideális alkalmat teremtenek arra, hogy a gyerekek megismerkedjenek más országok életével, szokásaival, kultúrájával és mindeközben fejlődjön beszédkészségük is.

Az általános iskolához tartozik egy közel **600** négyzetméteres tornaterem és egy szabadtéri multifunkciós sportpálya.

Egészségügyi és szociális ellátás

Bölcsődei ellátás

A településen egy bölcsőde működik a Polgármesteri Hivatal szomszédságában, 24 férőhellyel. 2012 óta a Taksony Bölcsőde Alapítvány a fenntartója, de 2016. szeptember 1-től ismét az önkormányzat lesz.

Intézmény	Cím	Telek Területe (m ²)	Férőhelyszám (fő) befogadásra alkalmas
Sünivár Bölcsőde	Fő u. 83.	1307	24

Háziorvosi, gyermekorvosi és fogorvosi ellátás

A település alapfokú egészségügyi ellátását a háziorvosok két helyszínen látják el. Egyik a Széchenyi út 36. alatt található **Egészségház**, a másik rendelő a Fő út 38. szám alatt található. Gyermekorvosi rendelő a Szt. Anna tér 1. szám alatt van. A településen fogorvosi ellátás is van, mely szintén az Egészségházban kapott helyet, valamint az Alkotmány utcában.

Védőnői ellátás

A Védőnői Tanácsadó a Szt. Anna tér 1. szám alatt található, itt látja el három körzettel a szolgálatát. A településen 1 iskolavédőnői körzet van.

Gyógyszertárak

A településen gyógyszertár a Fő u. 66. szám és a Wesselényi utca 34. szám alatt működik.

Állatorvos

Taksonyban állatorvosi szolgáltatás is elérhető. A rendelő a Béke utcában van, ahol állatgyógyasztár is üzemel.

Intézmény	Cím	Telek Területe (m ²)	Férőhelyszám (fő) befogadásra alkalmas
Egészség ház	Széchenyi út 36. (1228/7 hrsz.)	1065	2db Házi orvosi rendelő, 1db Fogorvosi rendelő
Házi orvosi rendelő	Fő út 38. (2141/1 hrsz.)	434	1 db Házi orvosi rendelő és kiszolgáló helyiségei
Fogorvosi ellátás	Alkotmány u. 13. (300 hrsz.)	1912	
Védőnői Tanácsadó	Szt. Anna tér 1. (17/2 hrsz.)	2600	3 védőnői körzet
Nádaskay Patika	Fő u. 66. (194 hrsz.)	494	
Patika	Wesselényi utca 34.		
Állatorvosi rendelő	Béke u. 21. (1094 hrsz.)	1253	rendelő és állatgyógyasztár

Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat

A településen a Szent Anna tér 1.sz. alatt működik a Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat. Az intézmény a családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek és fiatalok környezet- és egészségtudatos gondolkodásának fejlesztését segítő programokat, valamint a házi segítségnyújtás és szociális étkezés valamint a védőnői szolgálat feladatait látja el.

Közösségi művelődés, kultúra

Kultúra és művelődés intézményei a településen a Művelődési ház, Tájház és a Teleház.

Intézmény	Cím	Telek Területe (m ²)	Férőhelyszám (fő) befogadásra alkalmas	Építés éve	Felújítás év
Petőfi Sándor Művelődési Ház, Könyvtár és Teleház	Fő út 89. (1845 hrsz.)	1820	480 fh + 3 mh 15 fh + 2 mh 16.000 kötet	1957*	2000
Tájház	Dózsa György út 52. (222 hrsz.)	1618		1892	

1957*= A mai funkciójába 1957 január elsején helyezték az épületet, a művelődési ház, alapító okirata is ezt tartalmazza.

Petőfi Sándor Művelődési Ház, Könyvtár és Teleház

Az épületegyüttes a település központjában található, amely az Önkormányzat fenntartásában működik.

A ház jelenlegi formáját folyamatos átépítések és változások nyomán az elmúlt több mint 70 esztendőben nyerte el, ami alapvetően meghatározza a lehetőségeket. Az évtizedek alatt a változó igényekhez igazodva folyamatosan idomult a belső terek kialakítása, ami lehetővé tette a vendégek kiszolgálását.

Az épületegyüttes alkalmas a házasságkötésre, itt tartják próbáikat a sváb hagyományok őrzésében élen járó kórusok és táncsoportok, itt található a falugazdász, de a bizottsági és testületi ülések is itt zajlanak. Helyi és nemzeti ünnepek, ezek programjai, a kiállítások és évzáró – tanévzáró bemutatók, az amatőr énekesek és színjátszó csoportok előadásai, a modern tánc kedvelői is itt adnak randevút egymásnak, mint ahogy a vegyes vásárok portékái is itt várják vevőiket. Hallás-és látásvizsgálók kínálják szolgálataikat, és az évenkénti tüdőszűrés is itt kapott helyet.

A modernkori követelményeknek megfelelően itt működik a teleház és egy 16.000 kötetes könyvtár.

Az épületegyüttes a mai formáját a házak egybeépítésével és a színházterem 2000-ben történt kialakításával nyerte el.

Tájház

Az 1892-ben épült tájház eredetileg a **Gajerhosz** család birtoka volt, akik ragaszkodtak hozzá, hogy csakis múzeumi vagy közösségi célokra válnak meg tőle. Az önkormányzat végül megvásárolta és a Dunamenti Svábok Taksonyi Baráti Köre gondoskodott felújításáról és berendezéséről. 1994-ben nyitotta meg kapuit.

Szabadidős-sportlétesítmények

A településen kettő szabadtéri sportpálya van (Fő utca, Révész utca), az általános iskola épületéhez kapcsolódik egy tornaterem és az elmúlt években épített szabadtéri multifunkcionális sportpálya. E létesítmények biztosítják a sportolási lehetőségeket.

Elkezdődött a Marestli part Marestli Parkká történő átalakítása. Az elkészített koncepció alapján a Park a lakosság és az ide látogatók széles körét fogja kiszolgálni a gyermekek játszóterétől az idősök pihenéséig, a szabadtéri sportolástól a kultúráig, **amely a közeljövőben közösségi és hitéleti központtal kerül bővítésre.**

Igazgatási és társadalmi intézmények

Taksony Települési **Önkormányzat** 9 fős képviselő testülettel rendelkezik.

Az Önkormányzatban az alábbi bizottságok működnek:

- 1.) Pénzügyi-, Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság (9fő)
- 2.) Társadalmi kapcsolatokért Felelős Bizottság (7fő)
- 3.) Szociális és Népjóléti Bizottság (5fő)

A településen csak a Dunaharaszti Rendőrőrhöz tartozó Körzeti Megbízotti Iroda (2335. Taksony Baross tér 1.) működik.

Ellátási és szolgáltató létesítmények

- A településben működő *kiskereskedelmi boltok* legnagyobb része magán kézben van.
- A község *szolgáltatását* zömmel magán vállalkozók végzik (pl.: ügyvédi iroda, fodrász, kozmetika, fuvarozó, autójavító stb.)

Egyéb ellátási intézmények

- A *Postahivatal* a Wesselényi Miklós utcában működik.

Kommunális szolgáltatások

- Temető

Hitvallási élet

- Római Katolikus templom (Fő tér 1.)
Taksony körkupolás temploma Árkay Bertalan tervei alapján épült, amely 1958 július 27-én került felszentelésre. Felújítása 1998-ban fejeződött be. Európában csak három olyan templom van ezen kívül, melyben ennél nagyobb átmérőjű alátámasztás nélküli ovális kupola van.
- Református Missziói Egyházközség (2335. Taksony Virág utca 6.)
[Az Egyházközség kinőtte a helyét, az új helye a Marestli Parknál kerül kialakításra.](#)

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai határozza meg. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei tartalmazzák.

A település az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében elfogadott esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Az Esélyegyenlőségi Programban rögzítik az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Taksony település Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességét, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Az önkormányzatnak elsődleges célja számba venni a 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 1.§ (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint a helyzetét a településen.

E mellett célja a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célja meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terv (IT) tartalmazza.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

A település - a 105/2015. (IV. 23.) sz. kormányrendelet alapján – nem tartozik sem a társadalmi, gazdasági infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések, sem az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések kategóriájába.

Taksony gazdasági súlyát az alábbi területek jelentik:

Belterületen

- az Alkotmány utcában található ML-Car Autószervíz
- a település déli területén a Fő út mellett a KUKA Robotics Hungária Ipari Kft. területe
- a település északi részén az Orgona utca mellett az NCT Ipari Elektronikai Kft. területe

Külterületen

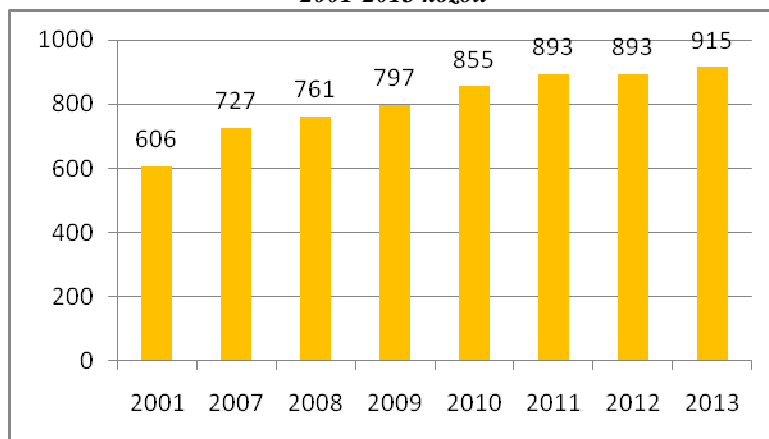
- Bugyi út mellett Casati Color Kft. és Betonepag Kft.
- Varsányi út mellett GKU Bt., Rosenberger OSI Kommunikációs és Rendszertechnika Gyártó Kft.

A regisztrált vállalkozók száma 2013-ra a 2000-es évhez képest 66,2 %-al emelkedett. A településen 2000-ben 606, 2013-ban pedig már 915 regisztrált vállalkozás működött.

Év	A regisztrált vállalkozások száma (db)	Kereskedelmi üzlet (db)	Élelmiszer és élelmiszer jellegű üzlet (db)	Vendéglátóhely (db)	A Személygépkocsik száma (db)
1990	nincs adat	12	4	6	nincs adat
2001	606	81	13	33	1582
2007	727	104	13	30	2262
2008	761	117	13	32	2303
2009	797	nincs adat	nincs adat	nincs adat	2284
2010	855	nincs adat	nincs adat	nincs adat	2252
2011	893	83	9	34	2197
2012	893	87	11	33	2250
2013	915	86	12	33	2311

Forrás: KSH adatbázisa

**Regisztrált vállalkozások száma
2001-2013 között**



Forrás: Saját szerkesztés TeIR adatai alapján

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

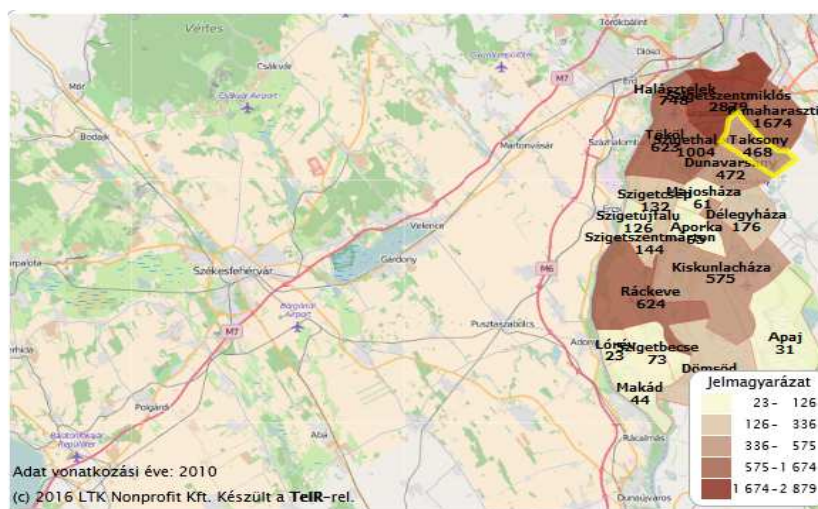
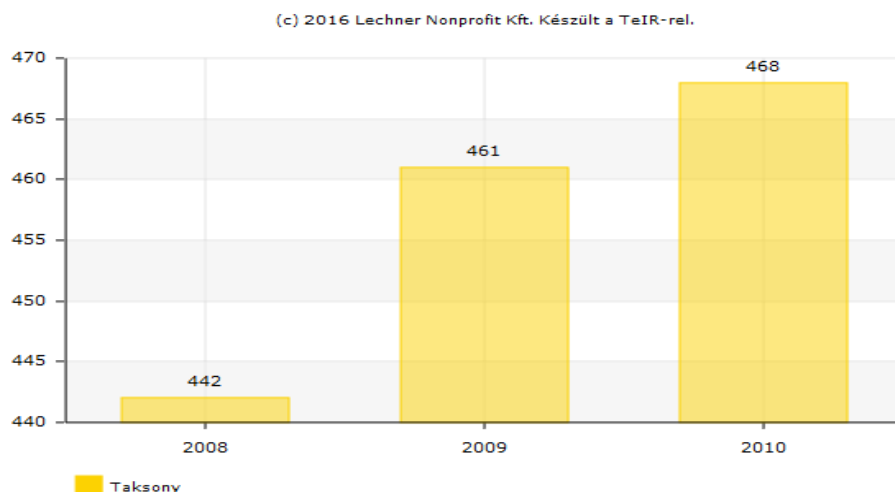
A településen a rendszerváltás óta a jellemző gazdasági ágazatok elsősorban az építőipari szolgáltató, raktározó, szállítmányozó, kereskedelemi ágazatok, a korábbi mezőgazdasági ágazatok működésüket tekintve folyamatosan megszűnőben vannak, a mezőgazdaság elvesztette korábbi jelentőségét.

Az elmúlt években a lakóterületbe ékelődő, környezetét zavarónak minősülő ipari tevékenységet folytató üzemek folyamatosan felszámolásra illetve korszerűsítésre kerültek.

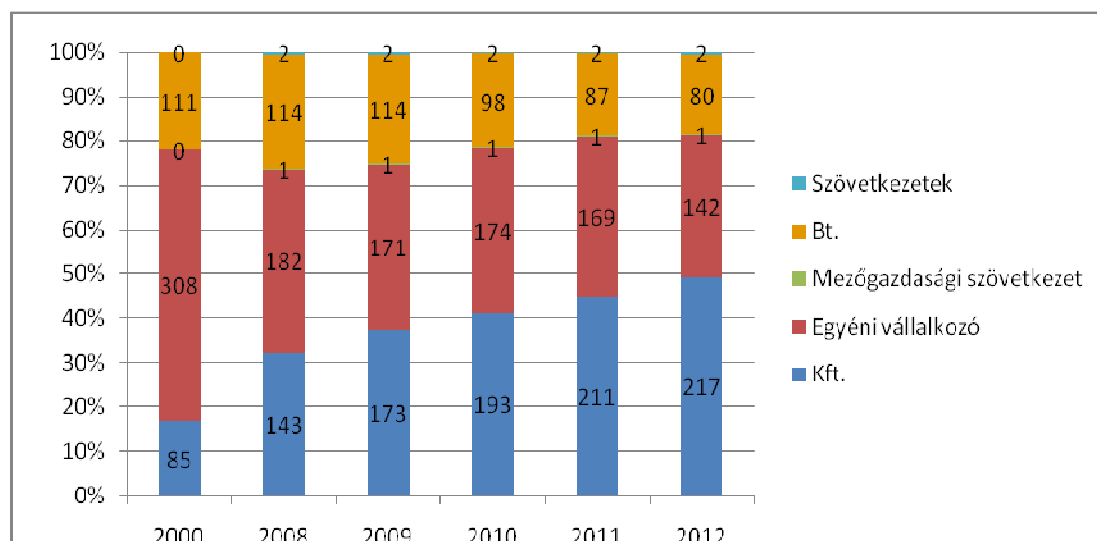
Az ipari tevékenységre jellemző, hogy a rendszerváltást követően megszorodott a tevékenységi kör. Az ipari tevékenységek alatt elsősorban az építőipari tevékenységek értendők.

Folyamatosan növekszik a magánvállalkozók száma a szolgáltatásban, kereskedelemben és az ipari tevékenységekben egyaránt.

A településen működő vállalkozások száma



Forrás: TeIR (Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás)

A településen működő vállalkozások száma cégforma szerint

Forrás: Saját szerkesztés KSH adatok alapján

A működő vállalkozások a különböző nemzetgazdasági ágakban³

	2008	2009	2010	2012
- A működő gazdasági társaságok száma (db):	442	461	468	442
- <u>Mezőgazdaság, Erdőgazdálkodás, Halászatban</u>				
Működő vállalkozások száma:(db):	5	6	5	7
- <u>Ipar-, építőiparban</u> működő vállalkozások (db):	118	118	114	91
- <u>Bányászatban</u> működő vállalkozások (db):	1	1	1	1
- <u>Feldolgozóiparban</u> működő vállalkozások (db):	63	61	59	48
- <u>Vízellátás, Szennyvíz gyűjtése, kezelése,</u>				
<u>Hulladékgazdálkodás, Szennyveződésmentesítés(db):</u> 2		1	1	1
- <u>Építőiparban</u> működő vállalkozások (db):	52	55	48	41
- <u>Szolgáltatásban</u> működő vállalkozások száma (db):	324	343	354	351
- Kereskedelem, gépjárműjavításban				
működő vállalkozások száma (db):	109	113	114	122
- <u>Szállítás, raktározásban</u>				
működő vállalkozások száma (db)	32	31	28	26
- <u>Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban</u>				
működő vállalkozások száma (db)	23	22	24	17
- <u>Információ, kommunikációban</u>				
működő vállalkozások száma (db)	12	14	15	17
- <u>Pénzügyi, biztosítási tevékenységben</u>				
működő vállalkozások száma (db)	21	23	22	17

³ Forrás: KSH: Az adatok a gazdasági tevékenységek 2008. január 1-jétől érvényes egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR '08) alapján gyűjtöttek, ezért a korábbi évekkkel egy időszorban nem összevethetők. A KSH ezen adatok közzétételét 2 éves késéssel hozza nyilvánosságra, mivel azok statisztikai vagy adóforrásokból utólag beszerzett, tényleges tárgyévi adatok, melyeket a tárgyévi adóbevallások feldolgozása után bocsát a KSH rendelkezésére a NAV.

- <u>Ingatlanügyletekben</u>				
működő vállalkozások száma (db):	16	20	24	20
- <u>Szakmai, tudományos tevékenységben</u>				
működő vállalkozások száma (db)	49	50	59	51
- <u>Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységben</u>				
működő vállalkozások száma (db)	16	16	18	19
- <u>Oktatásban</u> működő vállalkozások száma (db):	8	13	13	14
- <u>Humán-egészségügyi, szociális ellátásban</u>				
működő vállalkozások száma (db)	12	13	11	11
- <u>Művészet, szórakoztatás, szabadidő tevékenységben</u>				
működő vállalkozások száma (db)	2	3	6	6
- <u>Egyéb szolgáltatásban</u>				
működő vállalkozások száma (db):	19	19	20	19
- A <u>mezőgazdaságban</u> működő vállalkozások aránya (%):	1,10	1,30	1,00	1,50
- <u>Ipar-, építőiparban</u> működő vállalkozások aránya (%):	25,60	24,70	24,00	20,50
- <u>Szolgáltatásban</u> működő vállalkozások aránya (%):	73,30	74,00	75,00	78,00
	100	100	100	100

1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése
(Felsorolás a teljesség igénye nélkül a beérkezett és kitöltött vállalkozói adatlapok alapján)

		Termelési tevékenység				Foglalkoztatottak száma					Telephely		Közmű ellátás								Környezetvédelem	Tervezett fejlesztés
		Ipari.	Keresk.	Szolg.	Vend.	Össz.	Fizikai	Nem fizikai	Nő	Ingázó	Terület (ha, m²)	Beépített szintterület	Vízellátás		Szennyvíz		Energia					
													Saját	Közüzemi	Kommunális	Nem kommunális	Gáz	Villany	Egyéb			
1.	NCT Ipari Elektronikai Kft. 2335. Taksony, Rózsa u. 14.	X				57	38	19	5	49	22926 m²	5405 m²		0,962 ezer m³/év	0,962 ezer m³/év		50e m³/év	257,36 MWó/év		Veszélyes hulladékok: Emulzió 208 kg Festékes göngyöleg207 kg Olajos rongy 783kg Elektronikai hull. 387 kg Oldószer 465 kg Elszállítás: Trans Glosal kft.	Létszám bővítés 10fő/év Termelés Volumene: 10%	
2.	Casati Color kft. 2335. Taksony Ipartelep 1.		X			4	3	1	1	4	3200 m²	720 m²				Elszállítás: 40 m³/év			pellet 16/év	Kommunális Hulladék elszállítás: Vertikál Zrt.		
3.	KUKA Robotics Hungária Ipari Kft. 2335. Taksony, fő út 140.	X				247	98	149	71	179	14437 m²	14007 m²	0,75 m³/év		0,75 m³/év	Elszállítás: 11m³/év	45 m³/év	706 MWó/év		4 db pontforrás		
4.	Rosenberger OSI Kommunikációs és Rendszertechnikai Gyártó Kft. 2335. Taksony Varsányi köz 2	X				305	240	65	263	231	29409 m²	4523 m²		1651 m³/év		1651 m³/év	40ezer m³/év	480 MWó/év		Veszélyes hulladékok (ragasztómaradékok szennyezett üzemanyagok stb.) Elszállítás: külső cég		
5.	GKU BT. 2335. Taksony, Szent-Imre út 97. Központ: 2335. Taksony, Varsányi út 081/17	X				38	36	2	34		25354 m²	2687 m²		370 m³/év	12 m³/év		35ezer m³/év			1 pontforrás Veszélyes hulladékok: (olajos rongy, fáradt olaj) Elszállításra kerül		
6.	Profilvas Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 2335. Taksony, Fő út 136.		X			11	4	7	5	0	5495 m²	535,5 m²		48 m³/év		120m³/év		21000 kWh/év		Veszélyes hulladékok: nincs, csak háztartási		
7.	BETONEPAG Kft. 2335. Taksony, Szent Imre út	X				40	31	9	6	36			2m³/nap Kút: 7m mély		Szikkasztás 1 m³/nap			240 MWó/év		Felszínalatti vizek minőségére vonatkozó mérés: alacsony PH (6,55) emberi	Védőtávolság: 200 me-n belül ne legyen lakóövezet létesítése Tervezett fejlesztés:	

																					termelés 10% Villamos energia felhasználás: évi 10% növelése Frissvíz felhasználás: vásárolt 12 000 l/év
8.	ML-CAR kft. 2335 Taksony			X		6	5	-	1	-	912 m ²	562 m ²	12 m ²		10 m ²		200 m ²	3000W/év			Veszélyes hulladék: Fáradt olaj, olajos rongy, szűrők

A gazdasági szervezetek nem neveztek meg olyan fejlesztési elképzelést, amelyek a települést érintenék.

Saját 10%-os termelési fejlesztést az NCT Ipari Elektronikai Kft. és a BETONEPAG Kft. jelölt meg.

Legnagyobb területtel az alábbi gazdasági szervezetek rendelkeznek:

- Rosenberger OSI Kft. 2,94 ha
- GKU BT. 2,53 ha
- NCT Ipari Elektronikai Kft. 2,29 ha
- KUKA Robotics Hungária Ipari Kft. 1,14 ha

A fenti gazdasági szervezeteken kívül a gazdasági területek általában kisebb 1,0 ha alatti területek, a lakóterületbe ékelődő vállalkozások területei általában 1000 m² alatti terület nagysággal rendelkeznek.

A lakóterületbe, vagy lakóterület mellett elhelyezkedő vállalkozások:

- Beton Epag Építőanyag gyártó Kft.
- ML-Car Autószervíz
- Vektor Computer
- Merczel Szerelvény Szaküzlet
- Vákuumformázott műanyag termékek gyártása
- Zártszelvények, acéltermékek, profilvasak kereskedelme
- Nádaskay Patika Bt.
- Casati festékgyár
- Faipari áruház Fabuli Style Kft.
- Vadászbolt Domokos Kft.
- Ingatlancentrum Farkas Művek Bt.
- Szerszám, kisgép szerviz Megatool Kft.
- Bútorgyártás Láng-Faépker Kft.
- PVC jelzőszalagok Taxalag Kft.
- Doril Bt.
- Draftpress Grafikai stúdió
- Plexi Design Kft.
- M&M Translation Services Szakfordítás
- Reál élelmiszer in West All Kft.
- Termelői Húsüzlet (Kolumbán és Társa Kft.)

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

Egy település gazdasági versenyképességét több tényező befolyásolja. Ezek egyrészt helyi tényezők, másrészt a kapcsolódó és támogató szektoroktól illetve a kormányzattól eredő tényezők.

A helyi tényezők a **munkaerő** tekintetében az iskolázottságtól/képzettségtől nagymértékben függ, amely Taksonyban az alábbiak szerint alakult:

Képzettségi mutatók alakulása

Területi szint	Középfokú végzettségűek a 18-x népesség arányában (%)			Egyetemi, főiskolai végzettségűek a 25-x népesség arányában (%)		
	1990	2001	2011	1990	2001	2011
Taksony	29,0	32,3	43,8	3,24	8,0	15,0
Pest megye	24,0	37,5	51,5	7,3	11,7	19,8
Budapest	45,1	58,1	69,9	19,0	23,8	34,1
Országos	33,9	48,7	53,5	10,7	13,3	19,8

Forrás: KSH, Népszámlálás 1990, 2001, 2011

A település lakosainak képzettségi színvonala alacsonyabb mind a megyei és az országos mutatókhoz viszonyítottn. A település a rendszerváltást követően folyamatosan mérsékli lemaradását mind a középfokú, mind a felsőfokú végzettségűek tekintetében.

A következő fontos gazdasági versenyképességet befolyásoló tényező, hogy az önkormányzat a hatályos településrendezési eszközeiben a gazdasági tevékenységeknek – a kereskedelmi, szolgáltató és ipari tevékenységek fogadására – megfelelően kijelölt területi lehetőségeket kínál.

A rendelkezésre álló, előkészítés alatt álló 51-es út melletti tervezett gazdasági terület fontos bázisa a település iparának.

A település iparterületeinek arculatát a raktárbázis jellegű, magántőkéből épülő logisztikai létesítmények határozzák meg.

A fentiek alapján megállapítható, hogy Taksony a kereskedelmi, logisztikai szegmensben tevékenykedő vállalkozások számára kedvező telephelyi feltételeket tud hosszú távon kínálni.

A támogató és kapcsoló szektorok helyzete Taksony esetében kedvezőnek mondható az agglomerációs elhelyezkedése miatt, mivel a főváros az ország legnagyobb gazdasági központja is, ahol nagyszámú beszállító, szolgáltató található. A könnyen elérhető beszállítói kör, a gazdasági szolgáltatások széles választéka versenyelőnyhöz juttathatja a településen tevékenykedő vállalkozásokat.

A település vállalkozásai jellemzően kereskedelemben, szolgáltatásban – helyi és térségi lakosok ellátásában tevékenykednek– ezért nem meglepő, hogy a településhez komoly kutatás-fejlesztési (K+F) tevékenység nem kötődik engedélyezett szabadalmi bejelentés nem érkezett a településen székhellyel bíró vállalkozásoktól.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)*Lakásállomány minőségi jellemzők*Lakásállomány funkció és tulajdon szerinti megoszlása

	Lakott lakás	Nem Lakott lakás	Lakás és lakott üdülő együtt	Magánszemély tulajdona	Önkormányzati tulajdonú	Más tulajdona
Taksony	2057	140	2207	2183	6	17

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

Taksonyban túlnyomó részben a lakások magánszemélyi tulajdonban vannak. Az önkormányzati tulajdonú lakások közül, egyetlen egy üzemel önkormányzati lakásként, a többit az önkormányzat azok állapotára tekintettel már nem adja bérbe. Más intézmény, szervezet tulajdonában lévő lakások száma 17 db, bérleti jogcímmel használt lakások száma 29 db.

A lakások korösszetétele

	1960 előtt épült lakások aránya (%)	1961-1980 között épült lakások aránya (%)	1981-2000 között épült lakások aránya (%)	2001 után épült lakások aránya (%)
Taksony	28,4% (627db)	30,9% (682db)	27,1% (600db)	13,5% (298db)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

A legtöbb lakás Taksonyban 1961-1980 között épült, az ezredforduló után csökkent a lakásépítés. A 2001 után épült lakások aránya a Pest megyei átlagnál (18,5%) alacsonyabban alakult.

A lakásállomány minőségi mutatói

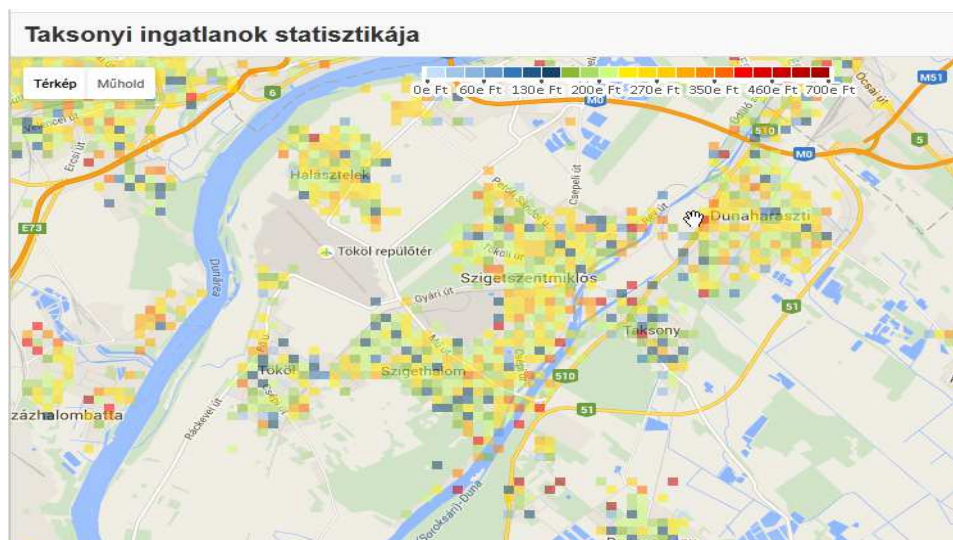
	Száz lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakó	4 és több szobás lakások aránya (%)	100 lakásra jutó fürdő- szobák száma	Össz- komfortos lakások aránya (%)	Komfortos lakások aránya (%)	Fél- komfortos lakások aránya (%)	Komfort nélküli, szükség és egyéb lakások aránya (%)
Taksony	294	36,29% (801db)	139	71,68% (1582db)	22,79% (503db)	2,49% (55db)	3,03% (67db)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

Az összkomfortos lakások aránya (71,68%), meghaladja a magyarországi (59,4%) és a Pest megyei értéket (66,0%), amely igen magas érték. A lakások közel 72%-a rendelkezik a komfort valamennyi összetevőjével, legalább egy 12m² meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel, fürdőhelyiséggel, vízöblítéses WC-vel (fürdő vagy külön helyiségben), villannyal, melegvíz-ellátással, szennyvízelvezetéssel, központos fűtési móddal. Pozitívként értékelendő, hogy a lakásoknak csak 3,03 %-a komfort nélküli, ill. a szükség-lakás jellegű kategóriába tartozik, amely érték megközelíti a Budapesti értéket (2,1%) és a Pest megyei értéket (4,9%) meghaladja.

Az ingatlanárak jellemzői

Az ingatlanárakra vonatkozó adatok az ingatlanet.hu internetes oldalról származnak.



Forrás: ingatlanet.hu (2016. év január hó)

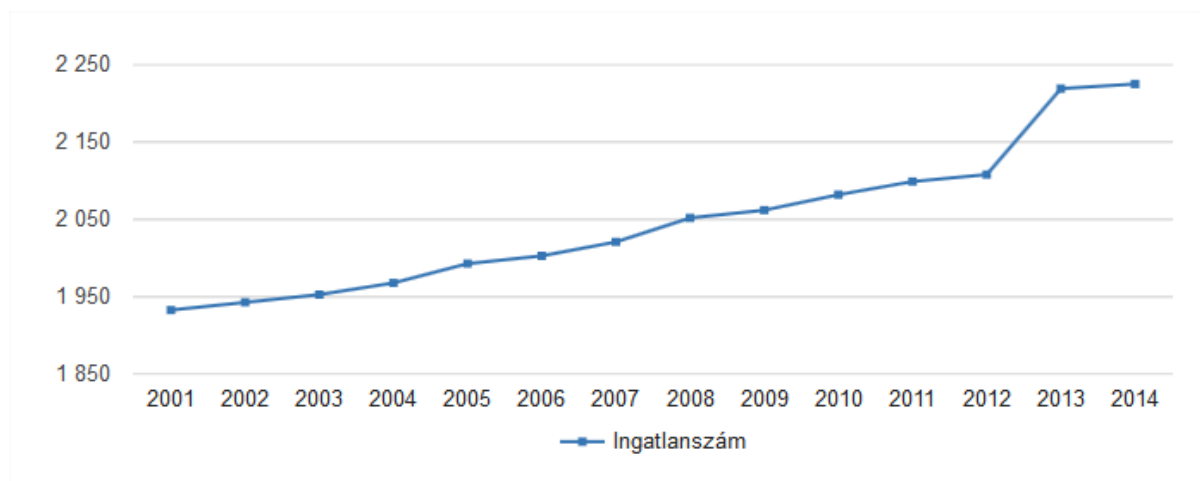
Taksony településen az átlagos négyzetméter árak

Négyzetméter ár alakulása ■ Nominál m² ár ■ Reál m² ár



Forrás: ingatlanet.hu (2016 év január hó)

Taksony település lakóingatlan számának alakulása



Forrás: ingatlannet.hu (2016. év január hó)

Taksonyi ingatlanértékekre vonatkozó statisztikák

Négyzetméterre vonatkozó statisztikák			
Átlag m²	Átlag m² ár	Legkisebb m² ár	Legnagyobb m² ár
161	166 903 Ft	38 333 Ft	243 654 Ft

Ingatlanra vonatkozó statisztikák		
Átlag ár	Legkisebb ár	Legnagyobb ár
25 357 649 Ft	6 500 000 Ft	115 000 000 Ft

Forrás: ingatlannet.hu (2016. év január hó)

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz-és intézményrendszere

1.10.1. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A település Önkormányzatának költségvetése kiegyensúlyozott, stabil, megfelel az önkormányzati költségvetés-tervezéssel kapcsolatos jogszabályi alapelveknek. Az önkormányzati költségvetés elmúlt évekbeli alakulását áttekintve legnagyobb volumenű változást a 2014. évi adóssághozjáról jelentette, az önkormányzati hitelállomány állami átvállalása. Az állam által átvállalt hitelek teljes összege 700 766 058 Ft volt. Ezt követően az önkormányzat számára új távlatok nyíltak, jelentős tehertől megszabadult, nagy erővel tud a jövő kialakításával, távlati terveivel, elképzeléseivel foglalkozni.

Továbbá az önkormányzat, az önkormányzati gazdálkodás egy részét az államtól kapott támogatások/források adják más részt a helyi adók.

2013-ban az önkormányzati feladatok egy része az államhoz került (a járási hivatalok létrehozásával egyes hatósági ügyek elkerültek az önkormányzatoktól), ezek elvesztése kihatással volt az önkormányzatok létszámára, bevételeire, kiadásaira. A központi költségvetésből érkező támogatások összegei jelentősen csökkentek.

Az éves költségvetések bevételi oldalának legnagyobb részét a saját bevételek, ezen belül is a **helyi adók** teszik ki, melyet az alábbi táblázat mutat:

Év	Gépjármű adó (eFt)	Építmény adó (eFt)	Telek- adó (eFt)	Ipar- üzési adó (eFt)	Idegen- forgal- mi adó (eFt)	Talaj terhelési díj (eFt)	Pótlék és Bírság Együtt (eFt)	Egyéb helyi adó (eFt)
2000	4 157	4 207	-	32 721	-	-	-	40 958
2005	31 886	12 250	5 239	84 081	367	-	-	8 792
2010	-	11 023	3 989	145 071	-	1 240	1.358	206 057
2011	74 146	15 592	8 391	132 123	-	1 000	-	150 009

Forrás: KSH adatbázisok

Vagyongazdálkodás

Az önkormányzat vagyont, a vagyonnal való gazdálkodás szabályait és az ezzel összefüggő tulajdonosi jogok gyakorlását önkormányzati rendelet szabályozza.

A vagyon legjelentősebb tételeit a tárgyi eszközök, az üzemeltetésre átadott eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök jelentik. Az önkormányzat tulajdonát 2014-es évben 87ha 2990 m²-en területen összesen 352db ingatlan képezte.

Az önkormányzati tulajdon összetétele 2014-ben

	Terület (ha,m ²)	Darabszám (db)	Érték (eFt)
Forgalomképes	15,1445	113	379 904
Korlátozottan forgalomképes	2,2378	7	1 576 343
Forgalomképtelen	69,9167	232	2 981 519
Összesen	87,2990	352	4 937 766

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Gazdasági Program

Az önkormányzat nem rendelkezik gazdasági programmal, helyette 2014-ben az október 12.-ei választást követően elkészítette Ciklusprogramját. A Gazdasági programok elemzése az ITS feladata.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Taksony településen a településfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel a képviselő-testület rendelkezik. A képviselő-testület az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén döntési joggal rendelkezik többek között az erre a célra rendelkezésekre álló pénzeszközök nagyságáról, a pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról.

A 2014-2019 közötti időszakra készített Ciklusprogram a két korábbi ciklusprogramra, azaz a folyamatosságra épül, amely segíti az Önkormányzatot a településfejlesztési céljainak megvalósításában.

A Ciklusprogram alapelve:

1. Gazdasági stabilitás
 - A település működőképességének biztosítása
 - Az önkormányzat kötelező és önként vállalt közfeladatainak ellátásához szükséges stabil gazdálkodás megteremtése
 - A takarékoság, a gazdaságosság és hatékonyság elveinek figyelembe vételével történő feladatellátás
2. Közszolgáltatások fejlesztése
 - Az elérhető közszolgáltatások körének bővítése
 - A szolgáltatások színvonalának emelésével hozzájárulás a lakosság elégedettségének növekedéséhez
3. Értékmegőrzés és értékteremtés
 - A múlt értékeinek megőrzése és a jelen lehetőségeinek kiaknázása

Egy település településfejlesztési céljait, ezek kapcsolódásait, eszközeit és feltételeit az ún. Integrált Településfejlesztési Stratégia foglalja egységes keretbe. Jelenleg az önkormányzat ITS-el nem rendelkezik, az ITS jelen Megalapozó vizsgálatok után elkészíthető, így a településfejlesztési feladatok új szakaszba kerülhetnek, amely az önkormányzattól egy újfajta, rugalmasabb szervezeti struktúrát fog igényelni.

Az Önkormányzat településfejlesztési tevékenységét a Pénzügyi-, Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság segíti.

A település vállalkozásbarát, kiszámítható körülményeket teremt a helyi kis- és középvállalkozások számára. Segíti az új vállalkozások, beruházások indulását. A meglévő ipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások kihasználtságának javulását, új munkahelyek teremtését. Figyelembe veszi a helyi vállalkozások fejlesztési igényeit, érdekképviselőinek véleményét.

Az önkormányzat biztosítja a helyi bevételek felhasználásának nyilvánosságát.

A jogszabályi változásokhoz alkalmazkodva biztosítja a közszolgáltatások megfelelő színvonalát, a szolgáltatási díjak, a rezsiköltség-csökkentési program megvalósulását.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az Önkormányzat gazdaságfejlesztési tevékenységének középpontjában a vállalkozásbarát települési környezet létrehozása áll, ezért kiszámítható körülményeket teremt a helyi kis- és középvállalkozások számára.

A közvetlen gazdaságfejlesztő hatással bíró eszközök között szerepel az 51-es út melletti tervezett ipari park területének és kialakítása/megvalósítása illetve a terület felzárkóztatása a jelenlegi piaci követelményekhez. Az Önkormányzat 2014-2019 közötti Ciklusprogramja célul tűzte ki az iparterület életre keltését, ahol új munkahelyek kialakulásával növelhető a helyi munkahelyek száma.

A jó településrendezési döntés a kijelölt/tervezett gazdasági területeken lehetőséget ad a meglévő cégeken kívül a településen letelepülni szándékozók számára, segíti az új vállalkozások, beruházások indulását.

Továbbá az önkormányzat biztosítja a helyi bevételek felhasználásának nyilvánosságát.

A jogszabályi változásokhoz alkalmazkodva biztosítja a közszolgáltatások megfelelő színvonalát, a szolgáltatási díjak, a rezsiköltség-csökkentési program megvalósulását.

Biztosítja az önkormányzati gazdálkodás nyilvánosságát, átláthatóságát és biztonságát. A működési kiadások kiegyensúlyozottságát, és a fejlesztési forrásszerzés sikerességét.

Növeli az önkormányzati vagyont, törekszik a ciklusra megfogalmazott fejlesztési tervek megvalósítására.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Az önkormányzat célja a helyi munkahelyteremtés feltételeinek javítása, a munkanélküliség további csökkentése, amely az alábbi intézkedésekkel biztosítható:

– Munkahely-teremtési támogatással

A munkahely-teremtő támogatást, azok a cégek vehetik igénybe, amelyek vállalják, hogy új munkahely létrehozását szakképzettséggel rendelkező, teljes munkaidőben foglalkoztatott, taksonyi lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező munkavállalók részére.

– Közfoglalkoztatás

Az önkormányzat segíti az állás nélküli személyek foglalkoztatását a közmunkaprogramban való részvétel útján.

Az új közfoglalkoztatási rendszer célja, hogy minél több munkára képes és kész, tartósan munkanélküli ember dolgozzon. Az egységesen kialakított finanszírozási rendszerben a munkaügyi központokon keresztül lehetett pályázni. Taksony Nagyközség Önkormányzata, illetve annak intézményei és együttműködési megállapodás alapján pályáznak közfoglalkoztatottak alkalmazására. A pályázatokhoz szükséges önrészt az intézmények és az Önkormányzat biztosítja.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma a településen

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	n.a.			
2011	10	0.2%	0	0%
2012	28	n.a.	0	0%
2013	18	n.a.	0	
2014	29	n.a.	0	0%

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az Önkormányzat lakásgazdálkodási tevékenysége során gondoskodik az önkormányzati tulajdonú lakások, üzleti célú helyiségek hasznosításáról.

Az önkormányzat tulajdonában álló épületek, ingatlanok karbantartását saját intézménye a Forrás Intézményüzemeltető Központon keresztül látja el.

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakások száma 1 db.

1.10.6. Intézményfenntartás

Az önkormányzati intézmény-fenntartás körébe az egészségügyi intézmények és a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása és az azzal kapcsolatos tevékenységek tartoznak.

1.10.7. Energiagazdálkodás

Az Önkormányzat célja saját intézményeinek, fenntartásában működő létesítményeknek energiatakarékos működtetése, felújítása.

Ennek érdekében a 2014-2019 közötti Ciklusprogramjában foglaltak szerint kívánja az energetikai fejlesztéseit ütemekben lépésről lépésre megvalósítani, valamennyi intézményében az energiahatékonyság maximalizálása a cél.

Az elkészített tanulmányok, felülvizsgálati anyagok alkalmasak az energetikai pályázatokon való indulásra.

A közel jövőben az önkormányzat az alábbi intézményeken kíván energetikai fejlesztéseket végeztetni:

- Széchenyi úti orvosi rendelő (2016 júniusában megvalósult)
- Iskola épülete
- Művelődési ház épülete
- Baross téri épület
- Wesselényi út 21/a-régi vízmű épület

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A településüzemeltetési szolgáltatások ellátását, biztosítását Taksony Nagyközség Önkormányzat külső cégek bevonásával végzi, melyek az alábbiak:

A szolgáltatók Taksonyban

Víz, szennyvíz	Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. 2360. Gyál Körösi út 190 (ügyfélszolgálat: Taksony, Rákóczi u. 2/b.)
Gáz hálózat	Magáz Zrt. 8800 Nagykanizsa Csengery út 9
Elektromos hálózat	Elmű Hálózat Kft. 1132. Budapest Váci út 72-74
Telefon-Internet	Invitel Zrt 2040. Budaörs Puskás Tivadar u. 8-10 Magyar Telekom Nyrt. 1519. Budapest Pf.434 UPC 1462. Budapest Pf 477 PR-Telecom Zrt. 3533. Miskolc Gózon Lajos u. 11. KEVENET 2300. Ráckeve Keszeg sor 1.
Közterületek, parkok fenntartását végzi:	Zöld Korona Garden kft. (szerződés alapján: külső cég) 2330. Dunaharszti, Szőlőhegy u. 16.
Szilárdburkolatú és néhány földút karbantartója:	Forrás Intézményüzemeltető Központ 2335. Taksony, Szent Anna tér 1.
Temető fenntartása:	Taksony Településüzemeltető és Fejlesztő Közhasznú Nonprofit kft.
Hulladék elszállítás	Vertikál Zrt.

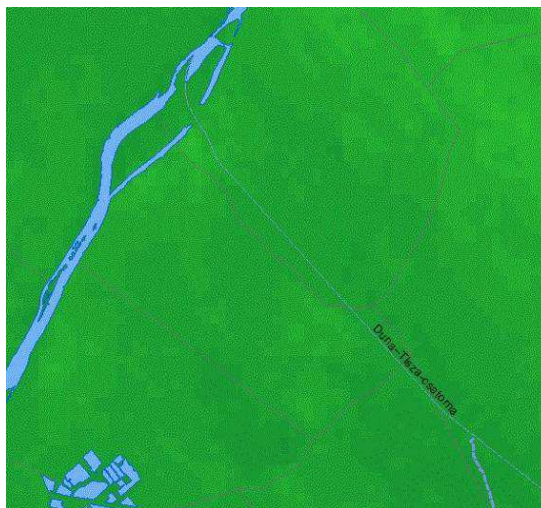
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

Taksony község a Budapesti agglomeráció része, a fővárostól déli irányban kb. 20km-re fekszik, szomszédos települései: Szigetszentmiklós, Dunaharaszti, Alsónémedi és Dunavarsány. **Természetföldrajzi** tekintetben Taksony az Alföld Dunamenti-síkság középtáján belül a Csepeli-sík kistájához tartozik. (Lásd: 1.12.1. ábra)



1.12.1. ábra: Földrajzi tájak elhelyezkedése Taksony területén



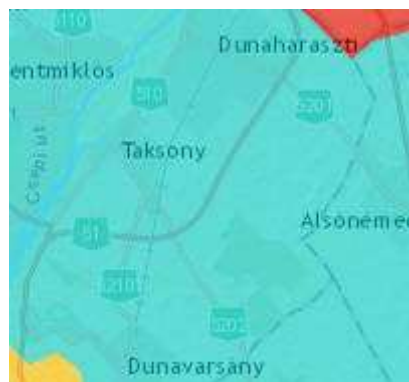
1.12.2. ábra: Taksony domborzati adottságai

(Forrás: http://gis.teir.hu/teirgis_termeszeti_kornyezet/)

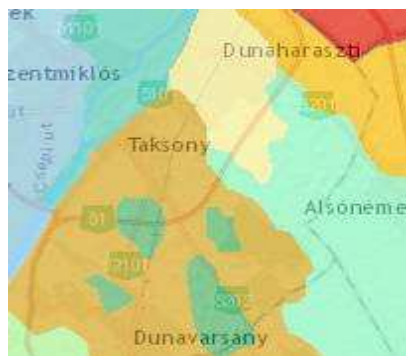
(Forrás: http://gis.teir.hu/teirgis_termeszeti_kornyezet/)

Taksony **domborzatát** a Ráckevei-Dunaág folyó felszínalakító tevékenysége határozta meg. A település egésze ártéri szintű hordalékkúp síkság. Legmagasabb pontjai a település É-i határán lévő 118,8 m tszf-i magasságú Pacsirtahegy, illetve a közigazgatási területének K-i részén lévő 115 m tszf-i magasságú Kakukk-hegy, míg legalacsonyabb területei az ÉNy-i részen elhelyezkedő 99 m tszf-i magasság körüli Duna-parti részek. A kistáj teraszokkal tagolt hordalékkúp felszíne enyhén dél illetve a Duna felé lejt, helyenként futóhomok dűnékkel tarkítva. Az alacsony ártéri részek 4-6, magas ártéri részei 6-10 méterrel emelkednek a Duna szintje fölé. Az alacsony ártéren több rossz lefolyású, elgátolt mélyedés található. (Lásd: 1.12.2. ábra)

A térség **alapkőzete** glaciális-alluviális pannon üledék melyre dunai eredetű durvaszemcséjű, 6-10 m vastag, vékony lepelhomokkal takart mélyfekvésű folyami üledéksor települt. (Lásd: 1.12.3. ábra) A térség talajtípusait a csernozjom jellegű homoktalajok valamint foltokban a réti talajok dominálják. A Duna mentén réti öntéstalajokat, míg a Duna-Tisza csatornánál lápos réti talajok fordulnak elő. (Lásd: 1.12.4. ábra)



1.12.3. ábra: Taksony és térségének földtani adottságai
(Forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo/>)



1.12.4. ábra: Taksony és térségének talajviszonyai
(Forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo/>)

A település **felszíni vizei** közül legjelentősebb a közigazgatási területet nyugatról határoló Ráckevei-Duna-ág, valamint az ebbe beletorkolló – a Taksony-sziget és a település belterülete között lévő – holtág. A Szigetszentmiklósnál a Dunából leágazó Duna–Tisza-csatorna rövid szakasza a közigazgatási terület K-i részén érinti Taksonyt. A felhagyott illetve még működő kavicsbányák területén képződött mesterséges tavak szintén a település felszíni vizeit gazdagítják. Felhagyott kavicsbánya-tó a 042/7 hrsz-on (a TSz major mellett) valamint 4 működő kavics- és homokbánya található a településen. Árvízvédelmi szempontból a Csepeli-sík kistáj egésze mentesített ártérnek tekinthető, melyet – a magasparti szakaszok kivételével – végig védőgátak kísérnek. A talajvíz átlagos mélysége 2-4 m között van.

Taksony **éghajlatát** tekintve mérsékelt meleg, száraz. Az évi napsütéses órák száma 2000 óra körül alakul. A hőmérséklet évi átlaga 10,2–10,3 °C körüli. Az hőmérsékleti maximumok átlaga 34,0–34,5 °C, a hőmérsékleti minimumok átlaga -16,0 és -16,3 °C. Az évi csapadék összege 530–550 mm, melyből a vegetációs időszak idején 300–320 mm hullik. Az uralkodó szélirány az ÉNy-i, átlagos sebessége 2,5–3,0 m/s.

Növényföldrajzi tekintetben Taksony térsége a Duna-Tisza közti flórajárásba (*Praematrix*) tartozó kistáj. Jellegzetes potenciális zárt növénytársulásait a síki részeken a gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum roboris*), a homokdűnés területeken a bokás-nyárasok (*Junipereto-Populetum albae*), a vízparti térségekben pedig az alföldi gyertyános tölgyesek (*Quercetum-robori-Carpinetum*) és tölgy-körös-szil ligeterdők (*Quercus-Ulmetum hungaricum*) alkotják. Mára ezek a társulások már csupán nyomokban lelhetők fel. Az urbanizáció, a mezőgazdasági és erdőgazdasági tevékenység nyomán a térség lényegében telepített növénykultúrák által uralt kultúr-sztyeppé alakult.

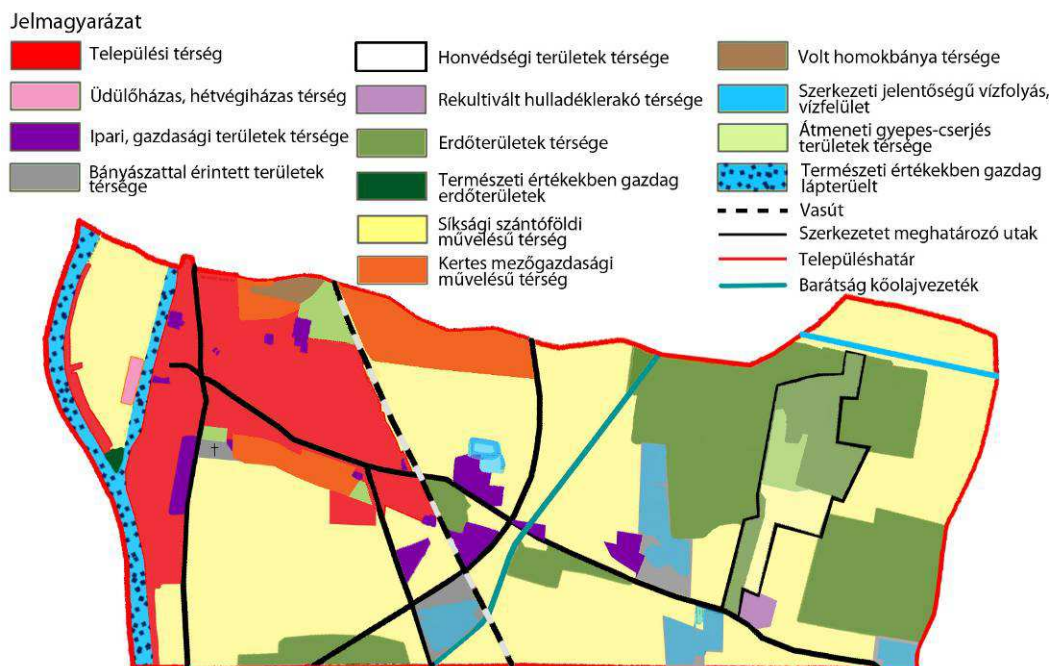
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Tájhasználat, tájszerkezet

Taksony kedvező táji, környezeti adottságokkal rendelkezik. A Ráckevei-Duna-ág, a Duna–Tisza-csatorna valamint a bányászat következtében kialakult tavak mind kitűnő kapcsolódási lehetőségeket biztosítanak. Mindezek által valamint a fővároshoz közeli fekvésének köszönhetően Taksony népszerű horgász- és csónakázóhely, nyári üdülőhely.

Taksony tájszerkezeti egységeit az 1.12.5. ábra mutatja be. A települési térség a közigazgatási terület északnyugati felében helyezkedik el az 510. számú főút mentén. A települési térségben a lakófunkció dominál, főként kertvárosias lakóterületek találhatóak itt. A települési térségben

belül több kisebb foltban, a külterületen pedig egy-egy nagyobb kiterjedésű területen találhatóak gazdasági területek (leginkább bányászathoz kapcsolódó).



1.12.5. ábra: Taksony tájszerkezeti egységei

Taksony területét meghatározza a bányászati tevékenység. Számos nagy kiterjedésű tó keletkezett a kavicsbányászat következtében. Ezen felül a természetes vizek is fontos szerepet töltenek be a település életében. A Ráckevei-Duna-ág turisztikai és ökológiai szempontból is fontos tényező. Ráckevei-Duna-ág mentén parti sétányok és üdülőterületek alakultak ki. Ezek azonban sokszor alakulnak át lakóterületté, pl: a Taksony-szigeten található Szigeti Dunasor utca és a Sziget nyaraló utca. A Ráckevei-Duna-ág természeti értékekben gazdag lápterületeknek ad otthont, mely Natura 2000 és ex lege oltalom alatt is áll.

Az egykori katonai területen és környezetében nagy kiterjedésű összefüggő erdőfelületek találhatóak, melyek a közigazgatási terület keleti felének jelentős részét elfoglalják. Az erdők és tavak szabdalta területet a bányászathoz kapcsolódó gazdasági területek és szántóterületek egészítik ki.

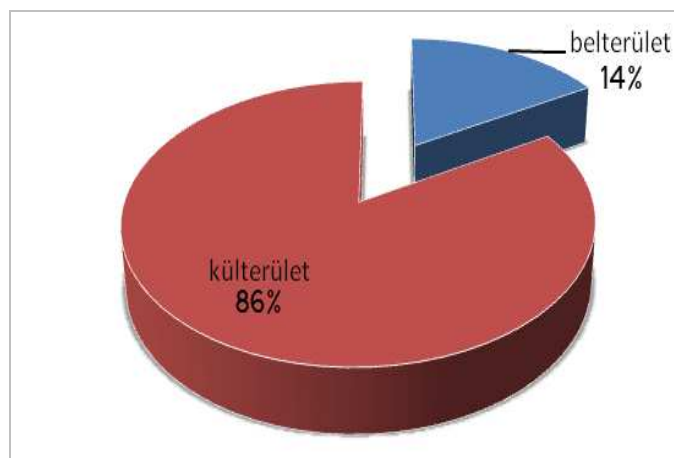
Taksony területének fennmaradó, jelentős hányadát a mezőgazdasági tájhasználat alakította. A mezőgazdasági művelésű térség jelentős része ma is művelés alatt áll. Döntően szántó, rét és legelő művelési ágban.

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

Taksony város közigazgatási területének több mint 80%-a külterület. A belterület túlnyomó rész kertvárosias lakóterület, a központi területek pedig vegyes építési övezetbe tartoznak. (Lásd: 1.12.6. ábra)

1.12.6. ábra: Taksony közigazgatási területének megoszlása

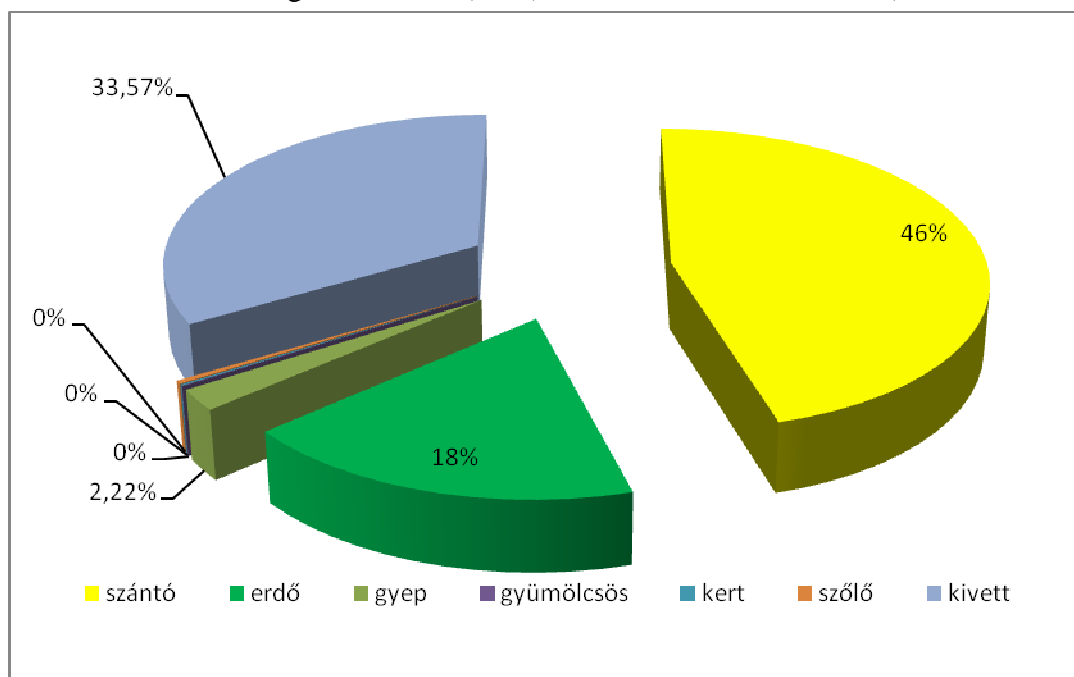
A külterület legnagyobb arányban szántó művelési águ terület, összesen mintegy 950 ha (a teljes közigazgatási terület 46%-a). További 2% tesznek ki a gyep művelési ágba tartozó területek (legelők, rétek).



Az erdők a település teljes területének 18%-át teszik ki, jellemzően a település keleti felében a bányák környezetében helyezkednek el.

A szőlőterületek, kertes mezőgazdasági területek valamint a gyümölcsösök elenyésző méretűek, együttesen érik el a külterület 0,5%-át.

A fennmaradó hozzávetőlegesen 700 ha (34%) művelésből kivett terület. (Lásd: 1.12.7. ábra)



1.12.7. ábra: Taksony közigazgatási területének megoszlása művelési ágak szerint

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

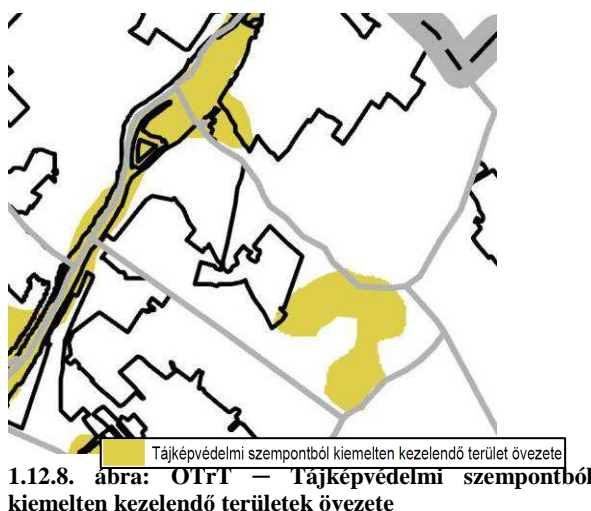
A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket a területrendezési tervek térségi övezeti tervlapjai határolják le. 2015. január 1-től módosult a területrendezési tervek tájképvédelmi övezeteinek rendszere. A korábbi két tájképvédelmi övezet —országos jelentőségű, ill. térségi jelentőségű tájképvédelmi terület— helyébe egy tájképvédelmi övezet, a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete lépett. A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetének területi lehatárolása egyelőre még csak

az OTrT-ben történt meg, a kiemelt térségek területrendezési terveinek ezirányú módosítása —köztük a BATrT— az OTrT 2013. decemberi módosításait követő módosítása még nem történt meg.

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket Taksony esetében az Országos Területrendezési Terv (továbbiakban: OTrT) és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervének (továbbiakban: BATrT) vonatkozó tervlapjai határolják le.

OTrT – Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete

A település nyugati határán a Ráckevei-Duna területe benne a szigettel valamint a keleti külterületeinek egy félkör alakú része – erdőterületek – tartozik az övezetbe. (Lásd: 1.12.8. ábra)



Települési szintű rendezési terv készítésekor szükséges, hogy a tájkép szempontjából érzékeny területek helyi szinten is meghatározásra kerüljenek. Taksony területén a Ráckevei-Duna területe tájkép szempontjából fokozottan érzékeny, kiemelt védelmet igényel.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Taksony közigazgatási területén találhatóak nemzetközi, országos és helyi védett, illetve védelemre érdemes természeti területek, értékek.

Magyarországi természetvédelmi oltalom alatt álló területek

Nemzeti parki területek

Taksony a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén helyezkedik el, nemzeti parki terület azonban nem érinti.

Tájvédelmi körzet

Taksony közigazgatási területén nem található tájvédelmi körzet.

Ex lege védett lápok

A láp olyan földterület, amely tartósan vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített, és amelynek jelentős részén lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek találhatók, vagy talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzeglépcsődési folyamatok jellemzik (Tvt. 23§).

A lápokra jellemző, kiemelkedő természeti értéket képviselő életközösségen a láp felszínéhez kötődő lápi növényzetet, valamint az ehhez kötődő lápi, főként mikroszkopikus méretű faunát

értjük, melyek egy része csak ezeken az élőhelyeken fordul elő ezért is fontos a lápok védelme. Fennmaradásukat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény hivatott elősegíteni. „E törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom és földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.” Jelenleg az országos nyilvántartásban 1 193 db "ex lege" védett láp szerepel, ezek közül a Ráckevei-Duna-ág lápterületei érintik Taksony területét is. A Ráckevei-Duna-ág és környéke természeti értékekben gazdag vidék, annak ellenére az, hogy kialakulása emberi beavatkozás következménye. Az 1838. évi nagy pesti jeges árvíz után árvízvédelmi okokból 1873-ban került elzárásra, majd 1920-ban nyerte el mai alakját, mikor az elzárt ágot zsilipekkel megnyitották, vízforgalmát, vízszintjét szabályozhatóvá tették.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található, egyedi hatósági határozattal lehatárolt határvonalú ex lege védett láppal érintett taksonyi ingatlanok helyrajzi számok: **0133/2; 0134; 0135; 0137; 0147/12; 0153.**

Országosan védett természeti területek és természeti emlékek

Taksony területén nem található országos jelentőségű védett természeti terület vagy emlék.

Helyi védett természeti területek

Taksony közigazgatási területén az alábbi helyi védett természeti területek találhatók:

#	Név	Védettségi szint	Védelmi kategória
1	Kakukk-hegy és környéke	helyi jelentőségű	TT
2	Soroksári Duna hókonyai	helyi jelentőségű	TT

1.12.9. ábra: A Taksony helyi jelentőségű védett természeti területek

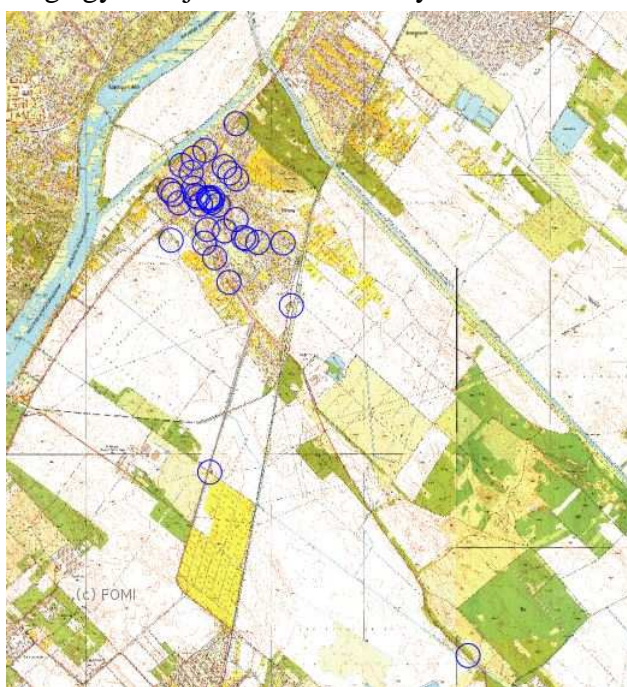
A **Kakukk-hegy és környéke** helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 241,137 ha. Védetté nyilvánította Taksony Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 10/2011. (IV.28.) önkormányzati rendeletről. A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a területen található értékes növényzet és élőhelyek megőrzése, különös tekintettel a 015/2 hrsz-ú ingatlan védelme, melyet 45/2006. (XII.8.) KvVM rendelet 3. számú melléklete a Ráckevei-Duna-ág SCI – HUDI20042 bővítéseként „Kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területnek” jelölt. A védett terület által érintett ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok: **015/2d; 015/2f; 015/2g; 015/2h; 015/2j; 020/3; 020/4; 025/b; 025/a; 028/3a; 028/3b; 028/3c; 028/3d; 028/5; 036/a; 036/b; 036/c; 036/d; 036/f; 053/a; 053/b; 053/c; 053/d; 053/f; 053/g; 053/h; 053/j**

A **Soroksári Duna hókonyai** helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 69,3320 ha. Védetté nyilvánította Taksony Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 21/2008. (X. 30.) önkormányzati rendeletről. A védettség indoka és célja a területen található értékes növényzet **úszólápok** megőrzése, és ezzel a vegetáció és fauna megőrzésének biztosítása. A védett terület által érintett ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok: **0134, 0135, 0137 és 0153.** Ezek közül a 0153 hrsz.-ú terület az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet alapján Natura 2000 területnek minősül.

Egyéb magyarországi védettség

Taksony területén 36 db **egyedi tájérték**¹ található, melyet a 1.12.10. táblázat és az 1.12.11. ábra mutat be. Az adatok a TÉKA projekt keretében létrehozott egyedi tájértékek online kataszteréből származnak (<http://tajertektar.hu>), mely közösségi szerkesztésű, ezáltal az adatok olykor pontatlanok lehetnek. A táblázatban szereplő egyedi tájértékek között már nem szerepelnek azok a rekordok, melyek műemléki, vagy más egyéb védettség alatt állnak. Az egyedi tájértékek jelenleg jogi védelem alatt nem álló táji értékek.

Legnagyobb arányban az emlékművek, -szobrok, -oszlopok; -táblák, köztéri szobrok fordulnak elő az egyedi tájértékek kataszterében Taksony vonatkozásában. A második leggyakoribb típus a településsel, építészettel kapcsolatos tájértékek köre. Sok esetben az egyedi, megőrzendő utcaképet, különleges látványt, kilátópontot valamint lakóházakat, udvarokat határozták meg egyedi tájértékként Taksony esetében.



1.12.10. ábra: A Taksony egyedi tájértékek elhelyezkedése
(Forrás: <http://tajertektar.hu>)

1.12.11. ábra: Taksony egyedi tájértékeinek listája (Forrás: <http://tajertektar.hu>)

Sorszám	Megnevezés	Típus
1.	Taksony fejedelem mellszobra	Sírgel gyűjtemény
2.	Szent István park	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
3.	Parókia	Templom
4.	Lakóház - Zrínyi utca 50.	Facsoport; fasor
5.	Petőfi emléktábla	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
6.	Lakóház - Szt Mihály út 24.	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla

¹ **Egyedi tájértéknek** minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

7.	Kereszt - Fő út	Kút
8.	Ófalu utcakép	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
9.	Vasútállomás épülete	Feszület
10.	Utcakép - Petőfi utca	Feszület
11.	Szent Anna templom	Szobor
12.	Wass Albert szobor	Szobor
13.	Oroszlánfejes kút	Lakóépület; épületrész; udvar
14.	Utcakép - Arany János utca	Kálvária; kálváriadomb
15.	Kereszt - Csokonai utca	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
16.	Lakóház - Petőfi utca 7.	Feszület
17.	Lakóház - Szt Mihály utca 8.	Szobor
18.	Kereszt - Szt Imre utca	Szobor
19.	Lakóház - Széchenyi út 35.	Lakóépület
20.	Vizes élőhely	Feszület
21.	Mindszenty József mellszobra	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
22.	Hősök emlékmű	Szobor
23.	Tájház	Építőipari nagyüzem
24.	Lakóház - Kossuth Lajos út 8.	Emléktábla
25.	Lakóház - Baross tér 6.	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
26.	Lakóház - Zrínyi utca 41.	Feszület
27.	Kút - Plébánia tér	Római kori épület
28.	Lakóház - Plébánia tér 3.	Feszület
29.	II. világháború után malenkij robotra elhurcoltak emléktáblája	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
30.	56-os emléktábla	Feszület
31.	Utcakép - Szt Mihály út	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
32.	Lakóház - Szent Imre út 20.	Feszület
33.	Baross Gábor emléktábla	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
34.	Temető	Síremlék

Taksony területén **történeti kert és történelmi szőlőterület** nem található.

Taksony területén találhatóak az **Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter** I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészletek, melyeken az OTTrT alapján beépítésre szánt terület nem jelölhető ki (a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével).

Nemzetközi védettség alatt álló területek**Natura 2000 területek**

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek (Natura 2000 területek) kijelölésére az Európai Unió csatlakozás kötelezte az országot². A jelenleg hatályos 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet „az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről”- szerint Taksony közigazgatási területét a következő európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület érinti:

A Ráckevei-Duna-ág (HUDI20042) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet alapján érinti Taksony település közigazgatási területét. A teljes kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kiterjedése 9522.1400 ha, mely Taksonyon az alábbi földrészeleteket érinti:

Ráckevei Duna-ág (HUDI20042) – Taksony	
0133/2, 0134, 0135, 0137, 0138/2, 0138/6, 0138/7, 0138/8, 0138/9, 0138/10, 0138/11, 0138/12, 0138/33, 0138/34, 0138/35, 0138/36, 0138/37, 0138/38, 0138/39, 0138/40, 0138/41, 0138/42, 0138/43, 0138/44, 0138/45, 0138/46, 0138/47, 0138/48, 0138/49, 0138/50, 0138/51, 0138/52, 0138/53, 0138/54, 0138/55, 0138/56, 0138/57, 0138/58, 0138/59, 0138/60, 0138/61, 0138/62, 0138/63, 0138/64, 0138/65, 0138/66, 0138/67, 0138/68, 0138/69, 0138/70, 0138/71, 0138/72, 0138/73, 0138/74, 0138/75, 0138/76, 0138/77, 0138/78, 0138/79, 0138/80, 0138/81, 0138/82, 0138/83, 0138/84, 0138/85, 0138/86, 0138/87, 0138/88, 0138/89, 0138/90, 0138/91, 0138/92, 0138/93, 0138/94, 0138/95, 0138/96, 0138/97, 0138/98, 0138/99, 0138/100, 0138/101, 0138/102, 0138/103, 0138/104, 0138/105, 0138/106, 0138/107, 0138/108, 0138/109, 0138/110, 0138/111, 0138/112, 0138/113, 0138/114, 0138/115, 0138/116, 0138/117, 0138/118, 0138/119, 0138/120, 0138/121, 0138/122, 0138/123, 0138/124, 0138/125, 0138/126, 0138/127, 0138/128, 0138/129, 0138/130, 0138/131, 0138/132, 0138/133, 0138/134, 0138/135, 0138/136, 0138/137, 0138/138, 0138/139, 0138/140, 0138/141, 0138/142, 0138/143, 0138/144, 0138/145, 0138/146, 0138/147, 0138/148, 0138/149, 0138/150, 0138/151, 0138/152, 0138/153, 0138/154, 0138/155, 0138/156, 0138/157, 0138/158, 0138/159, 0138/160, 0138/161, 0138/162, 0138/163, 0138/164, 0138/165, 0138/166, 0138/167, 0138/168, 0138/169, 0138/170, 0138/171, 0138/172, 0138/173, 0138/174, 0138/175, 0138/176, 0138/177, 0138/178, 0138/179, 0138/180, 0138/181, 0138/182, 0138/183, 0138/184, 0138/185, 0138/186, 0138/187, 0138/188, 0138/189, 0138/190, 0138/191, 0138/192, 0138/193, 0138/194, 0138/195, 0138/196, 0138/197, 0138/198, 0138/199, 0138/200, 0138/201, 0138/202, 0138/203, 0138/204, 0138/205, 0138/206, 0138/207, 0138/208, 0138/209, 0138/210, 0138/211, 0138/212, 0138/213, 0138/214, 0138/215, 0138/216, 0138/217, 0138/218, 0138/219, 0138/220, 0138/221, 0138/222, 0138/223, 0138/224, 0138/225, 0138/226, 0138/227, 0138/228, 0138/229, 0138/230, 0138/231, 0138/232, 0138/233, 0138/234, 0138/235, 0138/236, 0138/237, 0138/238, 0138/239, 0138/240, 0138/241, 0138/242, 0138/243, 0138/244, 0138/245, 0138/246, 0138/247, 0138/248, 0138/249, 0138/250, 0138/251, 0138/252, 0138/253, 0138/254, 0138/255, 0138/256, 0138/257, 0138/258, 0138/259, 0138/260, 0138/261, 0138/262, 0138/263, 0138/264, 0138/265, 0138/266, 0147/3, 0147/6, 0147/12, 0147/20, 0147/21, 0147/22, 0147/23, 0147/24, 0147/25, 0147/26, 0147/27, 0147/28, 0147/29, 0147/30, 0147/31, 0147/32, 0147/33, 0147/34, 0147/35, 0147/36, 0147/37, 0147/38, 0147/39, 0147/40, 0147/41, 0147/42, 0147/43, 0147/44, 0147/45, 0147/46, 0147/47, 0147/48, 0147/49, 0147/50, 0147/51, 0147/52, 0147/53, 0147/54, 0147/55, 0147/56, 0147/57, 0147/58, 0147/59, 0147/60, 0147/61, 0147/62, 0147/63, 0147/64, 0147/65, 0147/66, 0147/67, 0147/68, 0147/69, 0147/70, 0147/71, 0147/72, 0147/73, 0147/74, 0147/75, 0147/76, 0147/77, 0147/78, 0147/79, 0147/80, 0147/81, 0147/82, 0147/83, 0147/84, 0147/85, 0147/86, 0147/87, 0147/88, 0147/89, 0147/90, 0147/91, 0147/92, 0147/93, 0147/94, 0147/95, 0147/96, 0147/97, 0147/98, 0147/99, 0147/100, 0147/101, 0147/102, 0147/103, 0147/104, 0147/105, 0147/106, 0147/107, 0147/108, 0147/109, 0147/110, 0147/111, 0147/112, 0147/113, 0147/114, 0147/115, 0147/116, 0147/117, 0147/118, 0147/119, 0147/120, 0147/121, 0147/122, 0147/123, 0147/124, 0147/125, 0147/126, 0147/127, 0147/128, 0147/129, 0147/130, 0147/131, 0147/132, 0147/133, 0147/134, 0147/135, 0147/136, 0147/137, 0147/138, 0147/139, 0147/140, 0147/141, 0147/142, 0147/143, 0147/144, 0147/145, 0147/146, 0147/147, 0147/148, 0147/149, 0153	

² A területlehatárolást Európai Unió irányelvek (a Természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló irányelv és a Madárvédelmi irányelv) határozták meg. Az egységes európai ökológiai hálózat kialakításának célja, hogy biztosítsa bizonyos természetes élőhelytípusok, valamint bizonyos fajok élőhelyei kedvező állapotának fenntartását, vagy adott esetben helyreállítását természetes kiterjedésükön, illetve elterjedési területükön belül. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló jogszabály először 2006-ban, a hatályos településszerkezeti terv elfogadását követően jelent meg, melyet azóta többször is módosítottak.

1.12.12. ábra: A Ráckevei-Duna-ág (HUDI20042) kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület által érintett helyrajzi számok (Forrás: 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről)

A Natura 2000 terület kijelölésének indoka *egyrészt a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése* volt. Ennek érdekében cél a területen található jó állapotú tőzegmohás lápok és ingólápok, disztróf kistavak, ligeterdők, és eutróf tavi élőhelyek kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése továbbá a területen található lápi póc, réti csík, mocsári teknős és hagymaburok állományok fennmaradásának biztosítása. Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba (jelölő élőhely típusonként vizsgálva). A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.

A másik fontos cél pedig a *kedvező természetvédelmi helyzet elérése*. Ennek érdekében szükséges az invazív és tájidegen fafajok különösen a selyemkóró, kanadai aranyvessző, zöld juhar, fehér akác, bálványfa, által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése. Cél a lápcserjések, pionír facsoportok túlzott térfoglalásának megakadályozása az úszólápok rögzülésének elkerülése, a lápi vegetáció és a hagymaburok (*Liparis loeseli*) populációk megőrzése érdekében. A Ráckevei-Duna-ág vízminőségének javítása, különösen a felső szakaszon, a szennyező források feltérképezésével, megszüntetésével. Az egész Duna-ág területén szükséges megoldani a stégek és az engedély nélkül a nádasokban kialakított kijárócsatornák által okozott élőhely fragmentálódás problémáját. Fontos az úszólápok, lápok és disztróf kistavak védelme érdekében a vízínövényzet irtásának, elkotrásának megakadályozása az egész szakaszon. A kiséghajó forgalomra jelenleg érvényes sebességkorlátozás gyakorlatban való megvalósítását meg kell oldani az úszólápokat érő hullámverés csökkentése érdekében, feladat továbbá a géphajóval történő behajtást tiltó táblák kihelyezése a Szigetszentmiklós, *Taksony*, Ráckeve-Angyal-sziget, Szigetcsép, térségében található hókonyok és mellékágak bejáratához. A Duna-ág vízügyi üzemeltetését a jelölő élőhelyek védelmével összhangban szükséges megvalósítani, a napszakos vízszintingadozás elkerülendő, az áramlási sebesség a jelenlegihez képest ne növekedjen. A parti ingatlanok melletti vizes élőhelyek betöltése megakadályozandó. A hagymaburok téli időszakban kézi kaszálással szabad kezelni. A feliszapolódó hókonyok, mellékágak természetvédelmi célú fenntartó kotrását szakaszosan kell ütemezni.

Közösségi jelentőségű védett állatfajok:

lápi póc (*Umbra krameri*) (FV)³, réti csík (*Misgurnus fossilis*), vidra (*Lutra lutra*) (FV), mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

Közösségi jelentőségű védett növényfajok:

hagymaburok (*Liparis loeseli*) (FV)

Natura 2000 kód	Natura 2000 név
Közösségi jelentőségű élőhelytípusok	
3150	Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel
3160	Természetes disztróf tavak és tavacskák, 7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok
91F0	Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus

³ (FV) – Magyarországon fokozottan védett

	laevis és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)
Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	
91E0	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)

1.12.13. ábra: A Ráckevei-Duna-ág (HUDI20042) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen előforduló élőhelyek (Forrás: 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről)



1.12.14. ábra: A Ráckevei-Duna-ág (HUDI20042) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület elhelyezkedése Taksony területén

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

A nemzeti ökológiai hálózat területét az Országos Területrendezési Terv (OTrT) határolja le. Az OTrT-ben lehatárolt Országos Ökológiai Hálózat területe a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben kerül differenciálásra, magterületre, ökológiai folyosóra és pufferterületre.

A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT) Taksony közigazgatási területén az alábbi területeket sorolta az Országos Ökológiai Hálózat területei közé:

- **magterület**⁴: a Ráckevei-Duna-ág Taksonyt érintő szakasza
- **ökológiai folyosó**⁵: a Duna–Tisza-csatorna Taksonyt érintő szakasza valamint a keleti külterület nagy része (főként az erdőterületek).
- **pufferterület**⁶: nem érinti a települést. (Lásd: 1.12.15. ábra)

⁴ *magterület (OÖH)*: „...olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életközösségeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.” (OTrT 2. § 16. pont)

⁵ *ökológiai folyosó (OÖH)*: „...olyan többnyire lineáris kiterjedésű folyamatos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok), amelyek döntő részben természetes eredetűek és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, pufferterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.” (OTrT 2. § 22. pont)

⁶ *pufferterület (OÖH)*: „...olyan rendeltetésű területek, melyek megakadályozzák vagy mérséklék azoknak a tevékenységeknek a negatív hatásait, amelyek a magterületek, illetve az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.” (OTrT 2. § 23. pont)



1.12.15. ábra: Az Országos Ökológiai Hálózat területeinek elhelyezkedése Taksonyban

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

- Ráckevei-Duna-ág menti egykori üdülőterületek mára lakóterületté alakultak (pl: a Taksony-szigeten található Szigeti Dunasor utca és a Sziget nyaraló utca) ezáltal a vízpart üdülési funkciója csökkent
- a Taksony területén működő bányák közül a Bugyi IX számú és a Taksony I számú bányák ökológiai folyosó területét érintik, mely veszélyeztetheti a természetvédelmi szempontból jelentős élőhelyeket
- a Ráckevei-Duna-ág és holtágának vízminőségét a bevezetett tisztított, illetve a parti sávból bejutó tisztítatlan szennyvizek okozta tápanyagterhelés jelentős mértékben rontja.
- Az utóbbi években megkezdődött a Ráckevei-Duna-ág és holtágának szakszerű kotrása, ennek ellenére továbbra is problémát jelent a Duna-ág mentén a feliszapolódottság, a kis vízmélység és az elégtelen áramlási viszonyok, melyek pangó vízterek kialakulását eredményezik. Emiatt az elmúlt évek során, több esetben – aszályos időszakokban, főként az oldott oxigénhiánnyal összefüggően – kritikussá vált a vízminőség. Mindez hozzájárult a számos alakalommal előállt hal-, csiga- és kagylópusztuláshoz is.

1.13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata

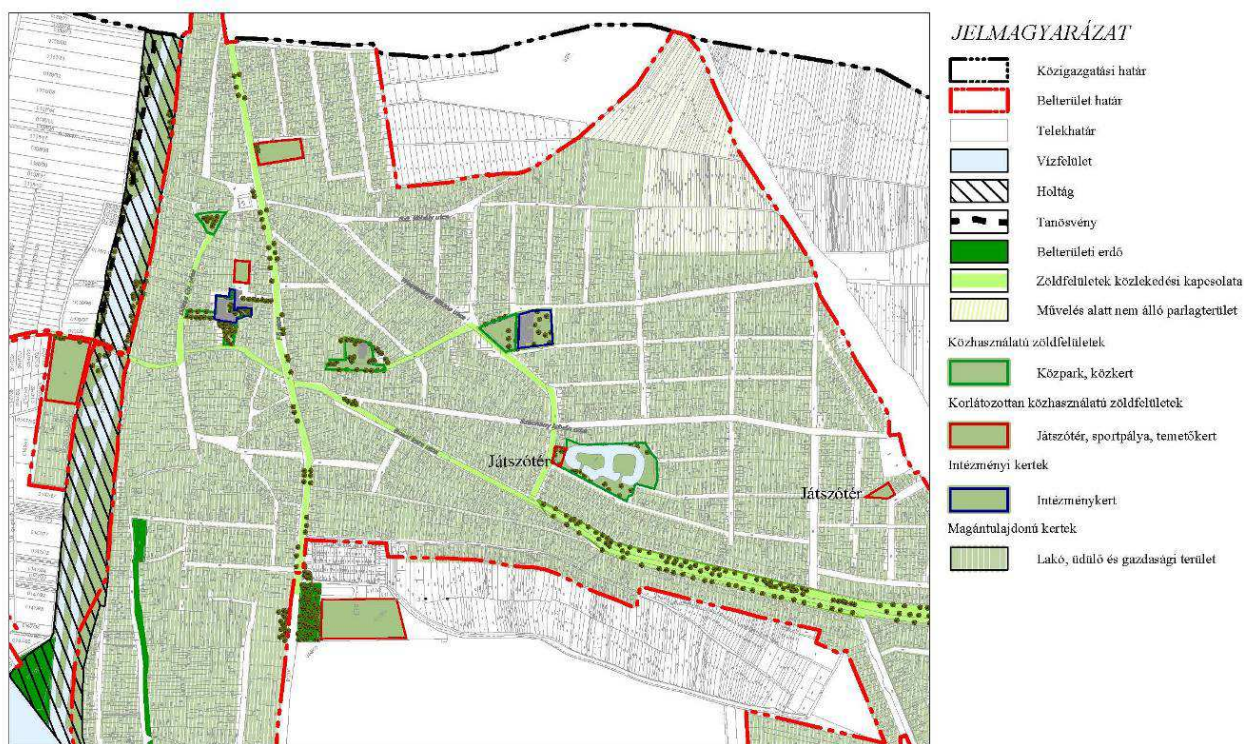
A település zöldfelületi rendszere - szakmai megfogalmazás alapján - a település klimatikus viszonyainak fenntartása, javítása érdekében döntően zöldfelületekből és vízfelületekből álló, hatásmechanizmusuk és térbeli elhelyezkedésük alapján egy nagy egységet képező települési szövet (alrendszer), amely az adott település ökológiai paramétereit, lakóinak pszichés és szomatikus érzetét javítja, egyes állatok számára élőhelyet biztosít, a település káros környezeti hatásait tompítja (forrás: Magyar Tájépítészek Szövetsége). E fejezetben Taksony zöldfelületekből összeálló szövetét mutatjuk be.

1.13.1. Taksony zöldfelületi rendszerének elemei, a zöldfelületi rendszer szerkezete

Taksony település belterületén megvizsgáltuk a nagyobb kiterjedésű **közhasználatú** zöldfelületeket, a félig zárt, de sokak által használt **intézményi** zöldfelületeket és **sportpályákat**, valamint a **lakókertek** összessége által alkotott zöldfelületet. Ezen kívül a zöldfelületi rendszer részét képezik a közlekedési utakhoz kapcsolódó **vonalas** zöldfelületek, valamint a holtág területe is végig a belterület határában húzódik.

A következő ábrán Taksony zöldfelületi rendszerének belterületen található elemeit mutatjuk be, az alábbi rendszerben szétválasztható típusú zöldfelületekkel:

- közhasználatú zöldfelületek (közpark, közkert)
- korlátozottan közhasználatú zöldfelületek (játszótér, sportpálya, temetőkert)
- intézménykertek (óvoda, iskolakert, stb.)
- magántulajdonú zöldfelületek (lakó, üdülő és gazdasági területek zöldfelületei)



Belterület természetes zöldfelületei

A belterület elhelyezkedéséből adódóan Ny-i oldalával a **holtággal** határos, amely területének egy részét tanösvény tár fel. A belterületen húzódó **erdősáv** egy korábbi természetes állapot maradványa.

Közhasználatú zöldfelületek***Szent István park***

A Dózsa György út elején található, hatalmas nyárfákkal szegélyezett és közparkként kialakított terület mintegy 600 m². A Szent István park árnyékos, padokkal felszerelt zöldfelülete.

***Hősök tere***

Az általános iskola kertjével szomszédos közpark idős faállománnyal és emlékművel méltó helyet ad a település múltjának megőrzésére. Majdnem 2000 m² területű.



Fő tér –római katolikus templom és környezete

A település fő terének nevezett terület a római katolikus Szent Anna templom környezete sok zöldfelülettel és nagy arányú rendezett burkolt felülettel rendelkezik, mely a sétálóutcával és a templom területével együtt eléri a 6500 m² nagyságot, [melyből a zöldterület 2180 m²](#).

*Szent Anna tér*

A település egyik alközpontjaként funkcionáló terület körül intézmények, kereskedelmi és szolgáltató üzletek valamint Posta hivatal találhatóak. A nemrég elkészült zöldfelület méltó rangra emeli a közteret. A közhasználatú rész területe 4700 m², [melyből a zöldterület 2900 m²](#).



Marestli-tó

A zöldterület 2,5 ha terület nagyságú. A település különleges hangulatú zöldfelülete. A tó rehabilitációja a közelmúltban megvalósult (kotrás, vízszintszabályozás) és faállománya is bővült.



Közhasználatú zöldfelületként számolhatunk még a település közútjainak területén található zöldfelületekkel is.

*Fasorok, főutak**Fő utak zöldfelületei*

Fő közlekedési szerepe szerint kiemelhető a Fő utca és a Szent Imre utca.

A Fő út fásítása szakaszos és a lakosság által kiültetett fákból (főként akác és dió) áll. A Fő út területe főként közlekedési, parkolási területként működik, és a település fő intézményi és kereskedelmi egységeit köti össze.

A Szent Imre út széles zöldfelülettel rendelkezik, mely példásan karbantartott, rendezett. Fasorok kísérik végig, néhol párhuzamosan 3 sor fából.

Lakóutcák zöldfelületei

Taksony belső lakóutcáinak területe sok növényvel ellátott, ezek a lakosság által kiültetettek.

Taksony lakóutcáin jelentős a közterületi növényállomány. A lakosság korábban és jelenleg is szívesen ültet cserjéket, fákat a telke közterületi részére. Dús cserjeszint és sok fa jellemzi a lakókertek közterületi határát.

Korlátozottan közhasználatú zöldfelületek

Taksony településen a sportolásra alkalmas pályák a Fő úthoz közel találhatóak. A taksonyi futballpálya a Fő út 29. sz. alatt található. A műfüves sportpálya pedig az üdülőterület mellett, a Szigeten helyezkedik el.

Játszóteret találhatunk a Marestli É-i sarkában, a Nyírfá utcában és a Forrás sétányon.

A temető kert pedig a település D-i határában található.

Intézményi kertek

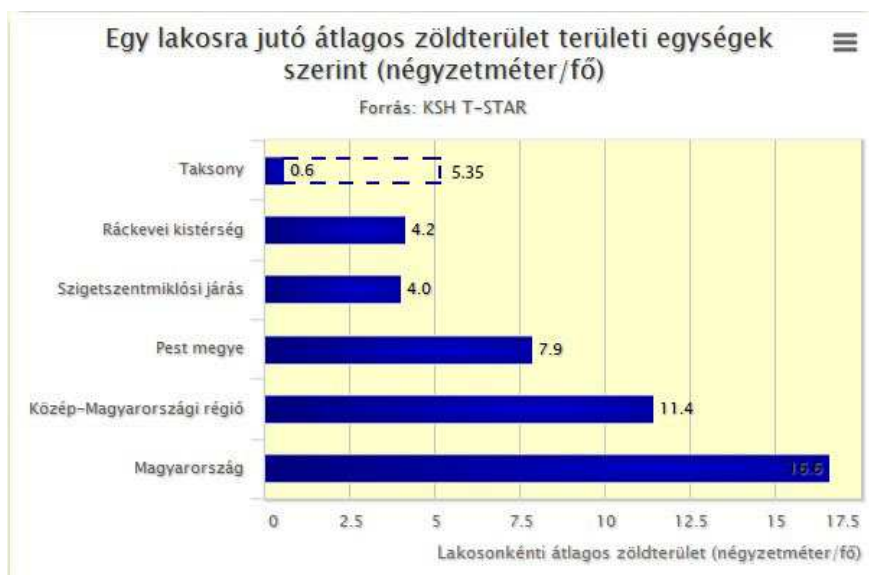
A vizsgálatkor az iskola és az óvoda kertjeit vettük e kategóriába.

Magánterületek zöldfelületei

A zöldfelületi rendszer részét képezik a magánterületek zöldfelülettel borított részei is. Ebben a kategóriában szerepelnek a lakóterületek, üdülő és gazdasági területek zöldjei, melyek jelentős területet adnak ki összességében.

1.13.2. A zöldfelületi ellátottság értékelése

Az előző fejezetből kiolvashatóan Taksony település közigazgatási területén szép számmal találhatunk zöldfelületet. Ezzel szemben zöldterület, ez a zöldfelülettel nagy arányban borított területfelhasználási kategória, egy az előzőnél szűkebb kategória, olyan közterületet jelöl, amelyet a település zöldfelület kialakítására szán. [Az alábbi](#) ábra a központi rendszerből lekérdezett, egy főre jutó zöldterületet mutatja, [2013-as adatokkal](#). [A szaggatott vonallal kiegészített grafikon a 2016-ban az egy lakosra jutó zöldterületi arányt mutatja.](#)



1.13.3. A zöldfelületi rendszer konfliktusai

A zöldfelületi rendszerben problémaként az egyes meglévő közhasználatú területek Fő útra való nyitása, néhol a zöldfelületek összekötésének hiánya, és a Fő úti fásítás hiánya jelenik meg. Az egységes fasor kialakítása fontos eleme lehet a frekvenciált közlekedési út rendezettségének javításában.

A települési közhasználatú parkok megépítése után azok karbantartása nagy erőforrást igénylő feladat. A településen jelenleg megoldott feladatra hosszú távon is figyelmet kell fordítani.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

Az Épített környezet a tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) rész, amely elsődlegesen az egyéni és a közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja. Az építési tevékenység célja és feladata, hogy az ember a mikrokörnyezetében kedvező feltételeket biztosítson magának. A környezet épített és természeti elemei összefüggő egésznek alkotnak, melynek megfelelő alakítása, fejlesztése, értékeinek megőrzése és védelme közérdek, társadalmi kötelezettség. Az épített környezet fejlődésével és terjeszkedésével a természet fokozatosan húzódott vissza, ellenben a településekre jellemző problémák folyamatosan jöttek elő. Ezek például a légszennyezés, zsúfoltság, hulladékok, stb..

1.14.1. Terület-felhasználási vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Taksony településhálózatát és a belterület terület-felhasználását nagymértékben meghatározzák a természet- és gazdaságföldrajzi, valamint a táji, történeti adottságai.

Településszerkezeti jellegzetességének kialakulásában döntő szerepet játszott a település történeti úthálózati rendszere, amely napjainkig megőrizte régi jellegét. A két fő közlekedési tengelyt a Fő út és a Szent Imre út adja.

Taksony **halmazos településként** alakult ki, majd a település fejlődésével párhuzamos és merőleges utcák keletkeztek. A település északi és keleti részén a szabályos utcahálózat az elmúlt évtizedekben kialakított lakóterület-fejlesztések eredményei.

A Fő utca, a Kossuth L. utca, Dózsa György utca, Szent Mihály utca, Wesselényi M. utca, Attila utca és a Szent Imre utca alapvetően meghatározza a település belső magjának szerkezetét.

A további tervek készítésénél előtérbe kell helyezni a helyi sajátosság, a meglévő struktúra értékeinek védelmét, a régi struktúrához való illeszkedést.

A régi, jellemező igen kellemes falusias beépítési mód az oldalhatárra épített házak, a település területén szórványosan maradtak meg, amelyek igen kellemes, hangulatos beépítést jelentenek, vissza hozataluk korszerű változatban kívánatos, a múltbeli építészet hagyományának őrzése végett.

A beépítésre szánt terület legnagyobb része **lakóterület**, ahol a kertvárosias, családi házas beépítés a jellemző. Társas-házias beépítés a település északi részén az Alkotmány utcában (hrsz:2637), Fő úton, Széchenyi út végén és a Szent Imre úton található.

A település belterületén feltáratlan tömbbelső nem található.

A lakóterület nagy része kertvárosi jellegű.

A településkép, arculati megjelenése **vegyes** a meglévő épületek jellege miatt.

A település következő szerkezeti elemei a Ráckevei-Soroksári-Duna-ág (RSD) és a Holtág parti területei, valamint a Taksony-sziget területe. Egyrészt behatárol, másrészt olyan különleges adottságokat teremt, amely igen meghatározó a település életében.

A település **üdülőterülete** a Ráckevei-(Soroksári)-Duna mellett a Taksonyi-szigeten alakult ki, **beépítése sűrű, karakter nélküli**, amely napjainkra vegyes használatú üdülő és lakóterületté alakult, ezért a korábbi hétvégi házas üdülőterületet a hatályos Településszerkezeti terv már lakóterületként kezeli, de ennek ellenére hosszú távon a terület, üdülő jellege még megmarad.

A település meghatározó közlekedési kapcsolatai Budapest felől az 510-es számú főút, és a település lakott belterületi részétől keletre haladó 51. sz. főút. Az 51-es számú főközlekedési út megépülésével a településen áthaladó 510-es számú út forgalomterhelése csökkent.

A közúti közlekedés mellett település keleti szélén észak-dél irányban haladó Budapest-Kelebia vasútvonal jelent döntő szerepet.

A település **településszintű intézményei** a központban a Fő út mentén és környékén helyezkednek el.

Ide települtek az egész települést szolgáló intézmények és különböző szolgáltató létesítmények.

A **különleges terület** kategóriájába tartozó sportolási célú **sportpálya** rendezett. A sportpálya környezeti zöldfelület szempontjából nem jelentős, a Fő úton, lakóházakkal beépített környezetben fekszik.

A település belterülete közhasználatú **zöldfelületekben**, általában közösségi használatú zöldterületekben szegény.

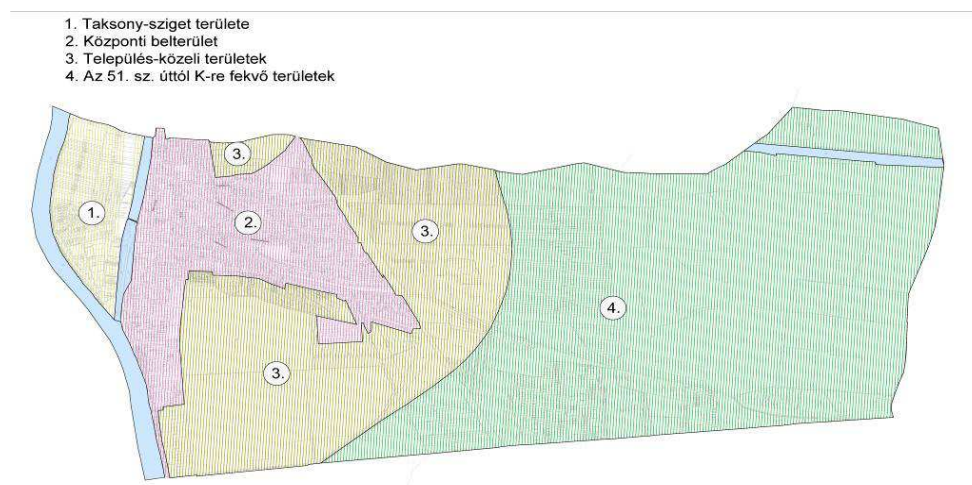
A belterületi utak, utcák csak részben fásítottak.

Rendezett zóldsáv a kis szabályozási szélességek miatt, elsősorban csak a település fő útjai mellett található (lásd: zöldfelületi rendszer c. fejezetet)

Jelentős belterületi **gazdasági** terület a volt Tsz-központ területén az Alkotmány utcában, az Orgona utca és környékén, a település déli részén az 510-es számú főút mellett található. További gazdasági területek külterületen az új 51-es út és Bugyi út kereszteződésénél helyezkednek el.

Taksony lehatárolható településrészei:

1. Taksony-sziget területe
2. Központi belterület
3. Település-közelbeli területek (az 510-es sz. út mentén lévő magaspárttól az 51-es út nyomvonaláig húzódó területek, melyek a belterület közvetlen szomszédságában találhatók.)
4. Az 51-es sz. úttól K-re fekvő területek (Az 51-es úttól keletre lévő – a közigazgatási határig terjedő – területek, melyek a település közvetlen szomszédságán kívül esnek)



Településrészek bemutatása*1. Taksony-sziget területe*

Taksony rendkívül értékes természeti adottsága a Duna parti fekvés, mely alkalmassá teszi ezt a településrészt a rekreációs illetve vendéglátási funkciók betöltésére.

Helyszíni vizsgálataink alapján megállapításra került, hogy a területeknek a beépítése nem optimális módon hasznosítja ezt az értékes adottságot.

A település Ráckevei-Soroksári-Duna-ág valamint holtág melletti part menti sávját mind a település központ mind a Taksony sziget felőli részeken vegyes használatú üdülési és lakó funkciójú **hétvégi házas és családi házas területhasználat** jellemzi.

A vízparti telkek szinte mindegyike, illetve az ezek mögötti területek is sokhelyütt mára már beépítésre kerültek a legkülönbébb méretű és megjelenésű üdülési illetve helyenként lakó funkciót betöltő épületekkel, aminek következtében a település, ezen részei rendezetlen megjelenésűek. A sziget holtág felőli részén **vendéglátói funkciójú** épületek (vendéglő, kemping) is található. Ezeknek a szomszédságában nagy területű zöldfelületi funkciót is betöltő sportpálya található.

A folyamparti területek közterületei sokszor szintén rendezetlen képet mutatnak. Az utcák sok helyütt burkolatlanok, a vízelvezetés nem megoldott, a zöldfelületek hiányosak. Maga a Dunapart megközelíthetetlen a vízparti telkek beépítése miatt.

Taksony-sziget belső területei jelenleg **nagytablás szántóföldi hasznosítás** alatt állnak.

A Taksony-sziget csúcsán lévő **ártéri erdőfolt** az utolsó természetközeli terület a település közigazgatási területén, amely természetvédelmi és zöldfelületi szempontokból egyaránt értékes terület.

2. Központi belterület

A központi belterület egy egységbe foglalható, ahol a kertvárosias lakóterület mellett a település alapfokú ellátását biztosító települési intézmények és néhány gazdasági terület található.

3. Település közeli területek

A település déli és északi peremén két, korábbi zártkerti, eredetileg szőlőművelésű terület található (Szőlő-hegy utca mögötti terület és Pacsirtahegy). A két terület használata eltérő. A Szőlőhegy utca mögötti területen, az apró parcellákon előregedő gyümölcsösöket, szőlőket és parlag területek találunk. Ez a terület a korábbi területhasználati funkcióját ma már nem tölti be a település életében. A Pacsirtahegy területén gondozott kordonos művelésű szőlők és rendezett szántók találhatók.

A terület további része zömében nagytablás szántó művelésű.

A vasút és az 51-es út között található kertes mezőgazdasági terület nadrágszíj parcellái parcellánként vannak művelve, ahol helyenként eltérő jellegű és minőségű épületek is található.

E területrészen található egy horgásztó, volt tsz major, gazdasági területek és két kisebb foltban erdőterületek.

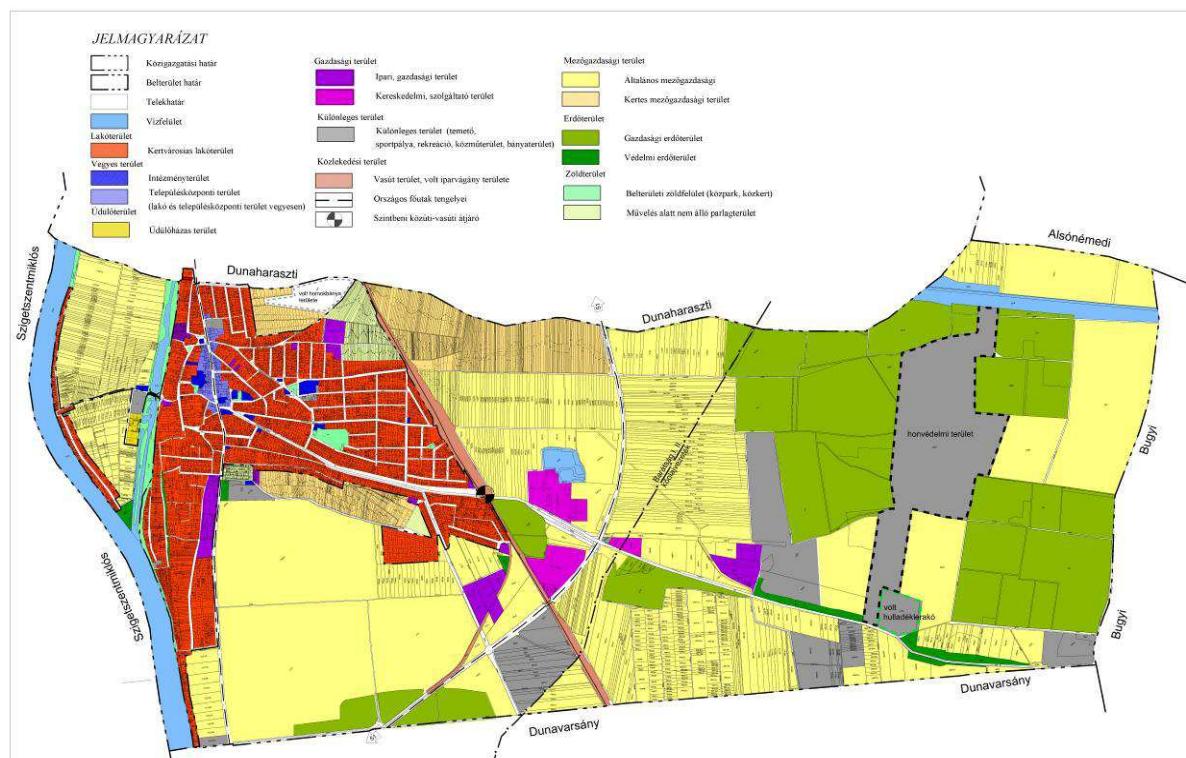
4. Az 51-es számú úttól K-re fekvő területek

E területrészen mozaikos elhelyezkedésű mezőgazdasági és erdőgazdasági területek található. Az 5202-es sz. Bugyi **településre** vezető út mellett a 015/6 hrsz-on már nem üzemelő (jelenleg rekultiváció alatt álló) kommunális szilárdhulladék lerakó található, mellette egykori mezőgazdasági területeken kavicsbányászat folyik.

A közigazgatási terület ÉK-i szegélyénél Taksony területét csak egy rövid szakaszon érinti a Duna-Tisza csatorna.

A Bugyi út mellett cca. 82 ha-os gyakorlótérként hasznosított Honvédségi terület található.

TERÜLETFELHASZNÁLÁSI VIZSGÁLAT



1.14.1.2. Terület-felhasználás az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

A terület-felhasználási vizsgálatot a hivatalos földhivatali alaptérképen készítjük, amely a külterületen tartalmazza a művelési ágakat és a minőségi osztályt. A földhivatali alaptérkép a belterület vonatkozásában nem tartalmaz művelési ágakat, így a belterületen az egyéb adatokat és a helyszíni vizsgálatokat vettük alapul. A terület-felhasználási információkat az OTÉK szerinti terület-felhasználási kategóriákba soroltuk, melyek a Településszerkezeti terv fő kategóriái között teremtenek kapcsolatot. A terület-felhasználási kategóriák a következők:

- 1) lakóterületek
- 2) településközpont terület, intézmény terület
- 3) gazdasági területek (üzem, telephely,)
- 4) üdülőterület
- 5) sport, szabadidő, oktatási, kulturális, egészségügyi funkciók különleges területei
- 6) a városüzemeltetés, közmű és az ipari hulladékok különleges területei
- 7) kertes művelésű területek (gyümölcs, kert, szőlő, rét, szántó)
- 8) mezőgazdasági művelésű területek (szántó, rét, legelő)
- 9) zöldterületek (park, közkert)
- 10) erdőterületek
- 11) felszíni vizek területei
- 12) közúti közlekedési területek (út, közút)
- 13) vasúti területek (vasúti pálya, állomás, vasúti megálló)

A lakóterületek magukba foglalják a kisvárosias és a kertvárosias lakóterületeket.

Az intézmény területek a községi szintű intézményeket foglalják magukba a Fő út és környékén. Ezen a területen a lakóterületek közé ékelődött kereskedelmi és szolgáltató funkciók területeit is megtaláljuk.

A gazdasági területek jellemzően az ipari, az üzemi, valamint telephely jellegű terület-felhasználási területek.

A település üdülőterülete a Ráckevei-Soroksári-Duna (RSD) mellett a Taksonyi-szigeten helyezkedik el, amelynek ma már jellege inkább lakó, mint üdülő. A holtág mentén, 900 méter hosszúságban tanösvény épült.

A különleges területek eltérő sajátosságaik illetve azonos jellegük szerint csoportosíthatók. A községi temető a település déli részén található. A települési sportpályák rendezettek.

Hosszú távú célként jelentkezik a sport rekreációs célú funkciók egy területen történő fejlesztése (Taksony-szigeten), valamint a kerékpárturizmus fejlesztése.

A településüzemeltetés és közmű különleges területeihez tartoznak a közművek üzemi területei.

A mezőgazdasági és az erdők területei az ingatlan-nyilvántartás szerint kerültek feltüntetésre.

A zöldterületek kategóriájába a közparkok, a lakótömbök közötti és a lakóterületekben kialakított közhasználatú parkok területei, valamint a kisebb teresedések zöldfelületei tartoznak, a parlagon hagyott területekkel együtt.

Külön kategóriákba kerültek a közúti közlekedési területek, a vasút-vonal területe valamint a felszíni vizek területei (vízfolyás, Duna-Tisza csatorna).

Művelési ágak termőföld esetén

A földrészek statisztikája a művelési ágak és területnagyságuk szerint

Művelési ág	Területnagyság ha
erdő	402,4128
fásított terület	0,169
gyep (legelő)	118,0028
gyep (rét)	1,4384
gyümölcsös	2,1156
kert	38,2538
kivett	497,3388
nádas	22,5018
szántó	962,1502
szőlő	40,6167

Forrás: Földhivatali honlap

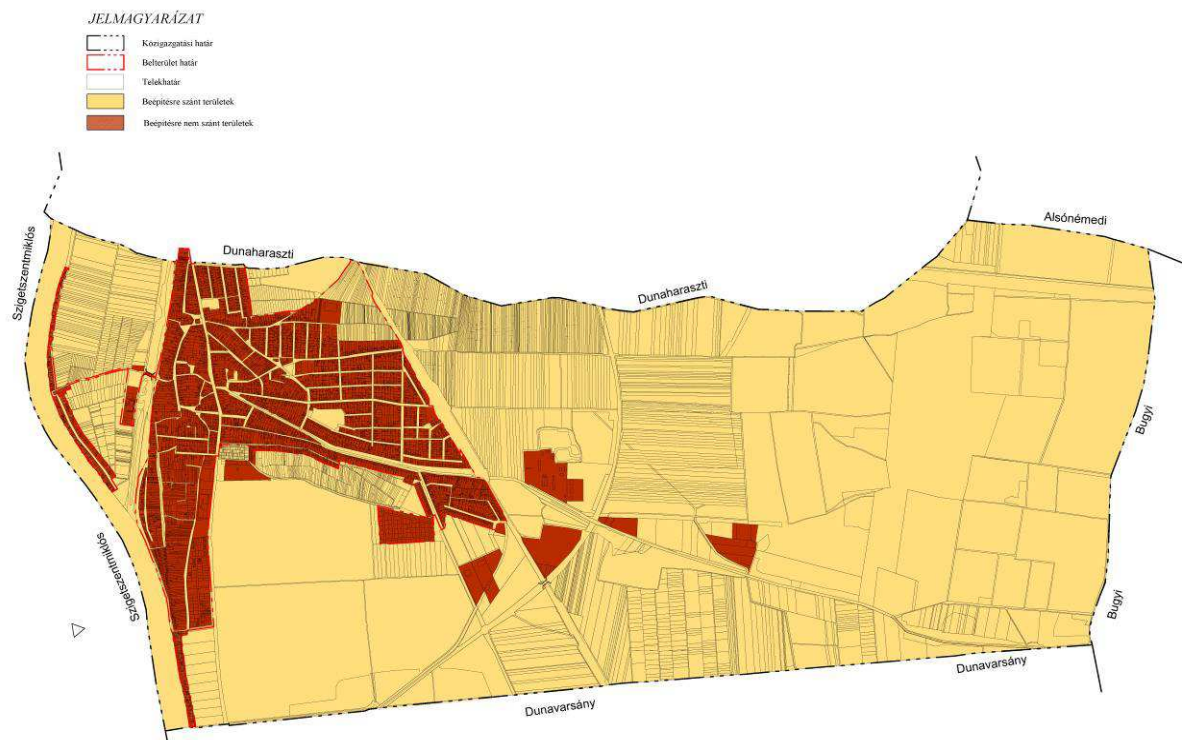
1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A beépítésre szánt területek a hatályos szabályozási övezeti terv alapján a mellékelt térképen került ábrázolásra. A vizsgálatban elkülönítve került ábrázolásra a meglévő belterületen belül, a tervezett belterületen belül, illetve ezen kívül elhelyezkedő beépítésre szánt területek.

Taksony közigazgatási területet 2084,9999 ha, amelynek 86%-a külterület (1798,6031 ha) és 14%-a a belterület (286,3968 ha). A beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek hasonló arányban oszlanak meg.

A beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt, valamint a külterületek és belterületek viszonyát a „Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek” c. térképen ábrázoltuk.

Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek



1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, konfliktussal terhelt terület)

Taksony területén található intézmények a TEIR, Meta adatbázisa szerint 2014-ben az alábbiak:

terület	intézmény	db
Közsoktatás	bölcsőde	1
Közsoktatás	óvoda	1
Közsoktatás	általános iskola	1
Orvosi intézmény	rendelőintézet, egészségügyi központ	1
Orvosi intézmény	házi orvosi rendelő	1
Orvosi intézmény	gyógyszertár	2
Orvosi intézmény	gyógyszerárusító hely	0
Közsokolgáltatás	könyvtár	1
Sport és szórakoztatás	színház/művelődési ház	1
Kereskedelem /Szolgáltatás	posta	1
Kereskedelem /Szolgáltatás	takarékszövetkezet	1
Közsoklekedés / Szolgáltatás	vasútállomás	1

Az adatbázis nem tartalmazta a közigazgatási, sport és szociális intézményeket, ezek a település adatszolgáltatása, és helyszíni vizsgálataink alapján kerültek feltüntetésre.

Konfliktussal terhelt területek

- A település jövőbeli problémája lehet távlati területhasznosítás szempontjából, északi terület részén összenövés Dunaharaszttal
- Az RSD partján közösségi, rekreáció, céljára alkalmas terület nem található, a magán telkek határa többségben a vízpartig húzódnak, horgászásra alkalmas terület a holtágnál van.
- Temető előtti mélyfekvésű terület jövőbeli területfelhasználási elképzelése

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Taksonyra nem jellemzőek az alulhasznosított barnamezős területek. A gazdasági tevékenységek elsősorban a főközlekedési utak (510.sz.), az Orgona utca és környékén, az Alkotmány utcában, valamint az 51-es út és a Bugyi út mellett alakultak ki.

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

Taksony területén nincsen nagyterjedésű szlömösödött terület.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálata

A telekmorfológiai vizsgálat során megvizsgáltuk, hogy a szabályozási terv övezetei és a valós telekállomány között hol van ellentmondás. Hol vannak telekaprózódások, melyek a leginkább telekosztással érintett területek.

Taksony lakóterületeinek jellemzői, hogy a telekalakítások az építési övezeti besorolásoknak megfelelőek. A tervezett lakóterület-fejlesztési területeknél a kialakításra kerülő telkek a kertvárosias beépítés előírásainak megfelelően fognak alakulni, a kertvárosias jelleg megőrzése végett.

A lakóterületen a telkek átosztása nem jellemző, inkább a beépítés intenzitása (tetőtér beépítés, plusz szint stb.). A településre a nyeles telkek nem jellemzőek.

A tervezett fejlesztési területeken várható telekhatár-rendezés, de a legtöbb belterületi terület beálltnak tekinthető. A településszéli településfejlesztési területeken ki kell szabályozni a köztereket, gondot kell fordítani a rendezett kialakításukra.

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

Részletes tulajdonvizsgálat a Megalapozó vizsgálatához nem készül, a tulajdoni lapok alapján történő vizsgálatok a konkrét tervezési feladatoknál szükségesek.

A vizsgálat készítésekor megismert önkormányzati és állami tulajdonú területek alapján, kijelenthető, hogy a legtöbb ingatlan magántulajdonban van.

A hatályos településrendezési tervben kijelölt új beépítésre szánt területek általában magántulajdonú ingatlanokat érintenek. Önkormányzati tulajdonban lévő fejlesztésre váró ingatlanok elsősorban az alakulóban lévő településközpontban találhatók. Ezen kívül több önkormányzati beépítetlen telek elszórtan helyezkedik el a településen.

Az állami tulajdonban lévő Vasút-vonal területe az alaptérkép alapján került lehatárolásra.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az ingatlanokat az önkormányzatok forgalomképességük szerint tarják nyilván. Az önkormányzati törzsvagyon a forgalomképessége alapján lehet forgalomképes, korlátozottan forgalomképes és forgalomképtelen.

A forgalomképtelen kategóriába tartoznak a helyi közutak, kerékpárutak és műtárgyaik, közterek, közparkok, piac, közműlétesítmények, korlátozottan forgalomképes kategóriába az önkormányzati tulajdonú intézmények területei, forgalomképes kategóriába olyan ingatlanok tartoznak, melyeket az önkormányzat egyéb más célra hasznosíthat.

Az önkormányzati tulajdon összetétele 2014-ben

Forgalomképesség	Terület (ha,m2)	Darabszám
Forgalomképes	15,1445	113
Korlátozottan forgalomképes	2,2378	7
Nem forgalomképes	69,9167	232
Mindösszesen	87,2990	352

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

1.14.4. Épületállomány vizsgálata és a környezet geodéziai felmérése

A település épületállományát és a környezetet a településtervezéshez szükséges léptékben az önkormányzati adatszolgáltatásként kapott digitális földhivatali-ingatlannyilvántartási alaptérkép tartalmazza.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. Funkció, kapacitás

Az építmények funkcióvizsgálatát a digitális földhivatali alaptérkép alapján és a helyszíni vizsgálataink alapján végeztük el. A nyilvántartás által megkülönböztetett kategóriák:

- lakóépület
- üdülőépület
- közintézmény, intézmény
- gazdasági épület
- üzemi épület, és
- egyéb épület, építmény.

A kereskedelmi épületek a legtöbb esetben közintézményként, intézményként vannak nyilvántartva, amelyeket helyszíni vizsgálattal egészítettünk ki.

A funkció vizsgálatot az 1.14.1.4. fejezetben részben már elvégeztük. Most a településen elhelyezkedő fontosabb funkciókat mutatjuk be táblázatos formában:

Településrész neve	Intézményi funkciók	Kereskedelmi-, Szolgáltató funkciók	Egyházi, szabadidő funkciók
1.Sziget		– vendéglő – kemping	– műfüves sportpálya
2.Központi belterület	– polgármesteri hivatal – bölcsőde – óvoda – általános iskola – művelődési ház, könyvtár, teleház – orvosi rendelő – körzeti megbízotti iroda	– posta – kereskedelmi és szolgáltató egységek – étterem	– római katolikus templom – sportpálya – református missziói egyházközösség
3.Település-közel terület	– temető	– gazdasági területek – mezőgazdasági majorok területei	– horgászto
4.Az 51.sz.úttól K-re fekvő területek		– gazdasági területek – HM területe – Bánya tavak területei	

Az intézmények kapacitás vizsgálata az 1.8 fejezetben került kifejtésre

1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

A belterület legnagyobb részét a lakóterület alkotja, ahol a kertvárosi jellegnek megfelelő kertes, családiházas beépítés a legjellemzőbb.

Társas-házas beépítés a település északi részén az Alkotmány utcában /hrs:2637), Fő úton, Széchenyi út végén és a Szent Imre úton található.

A település történelmi múltjának megfelelően változó állagú épületállománnyal rendelkezik. A népi építészeti emlékek eltűntek, elbontásra vagy átépítésre kerültek.

A különböző korokban beépült területek telkeinek alakja és mérete különböző, épületeinek állaga eltérő képet mutat.

A település régi magjában a spontán kialakult utcavezetésű beépítéssel különböző méretű és változatos alakú telkek jöttek létre. Ezeken a területeken többnyire a közepes állagú épületek a jellemzőek, de található a területen a modern igényeknek megfelelő formában újjáépített épület is. Összefüggő, avult állagú területrészek nem határolhatók le.

A rossz állagú épületeknek az átépítése megoldható, megfelelő szabályozási előírások betartásával.

A régebben beépült területeken a fésűs beépítés, az oldalhatáron álló családi házak a jellemzőek, az újabban beépült a szabályosabb utcavezetésű és telekosztású területeken pedig az oldalhatáron álló és a szabadon álló beépítés a jellemző, földszint + tetőtér-beépítéssel.

A település északi és keleti részén találhatók az új családi házas beépítésű lakótömbök.

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

A kertvárosias, lakóterületi részeken a lakóterületi övezeteket jellemzően a hagyományos földszint, tetőtérrel vagy a nélkül (F, F+T) lakóépületek közepes hajlású ($25-45^\circ$) sátoztetővel, nyeregtetővel, félnyeregtetővel, kontytetővel, oromzatos kontytetővel, csonka kontytetővel, egy két helyen manzárdtetővel (toronykiugrással) épültek be.

Az újabb építésű családházak modernebb tetőidomúak (kishajlású max. 25°), földszintesek, magastetővel, nagyobb alaprajzzal épülnek.

Az Alkotmány utcában található kistársas házas beépítésű lakótelek épülete F+1+T.

Az intézmények általában földszintesek vagy F+1 emeletesek, magas-tetővel helyenként lapos-tetővel.

Az új típusú logisztikai és környezetbarát gazdasági területek (Varsányi út mellett) épületei kishajlású, vagy lapostetős csarnok kialakításúak, 6,0-7,5 m közötti építménymagassággal.

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, jellegzetes épülettípusok

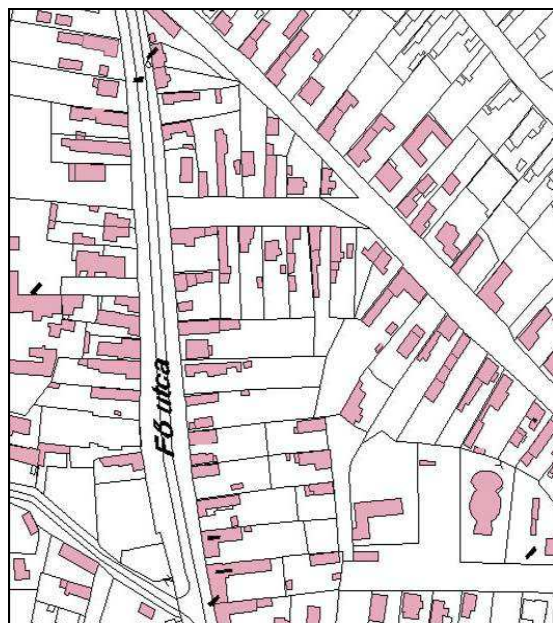
Alkotmány utca karaktere



Utcafrontra épült, oldalhatáron álló fésűs beépítési mód a jellemző.

Dózsa György utca

Az Alkotmány utca folytatásában lévő Dózsa György utcában szintén az utcafrontra épült, oldalhatáron álló fésűs beépítési mód a jellemző.

Történelmi településmag karaktere

A történelmi településmag őrzi a korábbi hagyományos beépítési módot.

Marestli-tó és környéke karaktere

A Marestli-tó és környezetében az épületek és beépítésük az 50-es, 60-as, 70-es évek építészeti stílusát jelenítik meg, megőrizve a településre jellemző hagyományos oldalhatáron álló beépítést.

Szent Imre út karaktere

A település központjától a vasútállomás felé haladva baloldalon a hagyományok szerinti utcavonalra, oldalhatáron álló fésűs beépítési mód, jobboldalon a 60-as, 70-es évek épülettípusai előkert kialakítással a jellemzőek.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

A település története

Taksony nevével kapcsolatban sokféle magyarázat van. A legismertebb az, hogy Árpád vezér unokájáról, Taksonyról kapta, aki a legenda szerint itt van eltemetve. Sírját nem találták meg. Igaz az is, hogy Pozsony környékén is volt Taksony nevű község. Taksony Árpád unokája, és Solt fia volt. A lovas nomád életmódot folytató népeknél, így őseinknél is a senioratus-elv volt érvényben, vagyis az uralkodócsalád legidősebb Árpád-ivadék meghalt, ezért ő lett a nagyfejedelem. Nyugati támadástól tartva ekkor lett nyári szállása a mai Taksony helyén. /Téli szállása délen volt/. A fejedelem nevéhez fűződik számos idegen csoport bebocsátása /besenyők, Volga-menti bulgárok, izmaeliták/. 972-ben halt meg. Idősebb fia Géza /Szent István apja/.

A X-XII századi történetéről nem tudunk sokat, mert a kevés fennmaradt oklevélben keveset említik. 1046-ban bukkant fel újra Taksony neve, amikor is Vazul fiai Levente, András, Béla visszatértek, hogy visszaállítsák a pogányságot. Leventét is itt temették le. *Első okleveles említése* a XIII. századra esik, /terra Toxun/ V. István a Nyulak-szigeti Szent-Mária monostornak adományozta, mivel a korábbi tulajdonos hűtlenséget követett el. Ezt a monostori tulajdont erősítette meg IV. László /aki Taksonyban tartózkodott, igaz nem biztos, hogy a pest-megyeiben/ és V. Ince pápa. A török hódoltság kezdetéig az oklevelek az elbirtoklási szándékokról, illetve a visszahelyezésekről szólnak. A középkori oklevelekben Taxon, Taxun, Taksun és más névzással szerepel.

1526 után jelenik meg Magyarországon első térképe, melyen már Taxon néven említik. Annak ellenére, hogy hamar *török hódoltság* alá esett, nem jelentette a község elpusztulását. A XVI. századig létező község volt a török források szerint. A magyar közigazgatást felváltotta a török, de ez nem szüntette meg a vármegyét. A vármegye nemessége átmenekült ugyan a török által meg nem szállt területre, de onnan igazgatta tovább. A nemesi vármegye helyén ún. parasztvármegye jött létre, mint a parasztság önvédelmi szerződése. Vezetőinek a parasztság választotta, de a nemesség hagyta jóvá. A török adóösszeírás adatai alapján Taksony a többi községhez képest közepes termést adott. A török uralom alatt a község léte, fejlődése nem szakadt meg, mert nem voltak harcok ezen a területen, de a XVI. századra a török és a Habsburg erőviszonyok kiegyenlítődtek, ezért a hullámozó Tizenöt éves háború elnéptelenítette a megyét. A XVII. századi története eseménytelen, mert a háború után a visszatérők inkább a mezővárosokat választották. 1670-es évektől azonban már református lakosságot igazolnak a vármegyei közgyűlések jegyzőkönyvei. Buda visszafoglalása után az 1690-es években megkezdődött a Pest környéki falvak beépítése. A magyar nyelvű Taksony ekkor tűnt el, mert az új lakosság túlnyomórészt szlovák, kisebb részt német, rác, örmény volt. Ez volt az *első betelepítés*.

A törökkor utáni átmeneti időszakot sem követte békésebb időszak. Újabb háború, a Rákóczi-szabadságharc kezdődött. A lakosság terhei nem csökkentek. Nem tudni, hogy Taksony, melyikévében és milyen esemény hatására néptelenedtek el ismét, de az 1707-es kurucgyűlés már lakatlanná vált települések között sorolta fel. Az 1690-1707 közötti betelepített lakosságból már senkit sem sikerült fellelni.

1710-ben újra lakott település. A *második betelepítés* során, a harcok végeztével, császári katonák és német ajkú telepések költöztek be. Eltérő vélemények is vannak erről, mely szerint korábbi református népesség jött volna vissza, de ezt nem engedték. A források

általában Württembergből jött svábokat emlegetnek, de valószínűbb, hogy a Birodalom más részeiből is érkeztek családtagok, hiszen a Habsburgoknak az volt a fontos, hogy a németek és a római katolikus vallásúak legyenek. Több hullámban is érkeztek családok, III. Károly, Mária Terézia és II. József uralkodása idején. A községbe először betelepülő 9 dél-bajor családnak bőven jutott rét, legelő és szántó, ezért is kezdetben a kétnyomásos gazdálkodás volt a jellemző. A Dunához közeli földeket művelték, házaik a mai Dózsa György utcában, a Dorfban voltak. Az utánuk érkezett württembergiek nem keveredtek, a Schwowagaszbán telepedtek le, a mai Andrássy utcában. A harmadik csoport a Moldva vidékéről érkezett és túlnyomórészt kosár- és gyékényfonással foglalkoztak és a Vorstadtban telepedtek le. Egy XVIII. század végi dolgozat szerint az itt élők nyelvükben és szokásaiban is elérték a környékbeli sváb településekről.

A budai klarissza rend 1782-ig volt birtokosa a településnek. Ez időben volt úrbérrendezés és a rend főnöke 1747-ben kinevezte a falu első bíróját, akinek nagy tekintélye volt és szabályozta a falu életét. II. József feloszlattotta ezt a rendet is és létre hozta a Vallásalapot, mely a feloszlott rendek vagyonát kapta és maradt Taksony tulajdonosa 1945-ig. 1857-ben történt a határ tagosítása, 1862-ben készült el a telekkönyv.

Gazdálkodásra a mezőgazdasági termelés volt a jellemző, mely elsősorban háromnyomásos volt. Az állattenyésztés, elsősorban a szarvasmarhatartás ekkor lett jelentős, hiszen a takarmánytermelés is a „nyomás” része volt. Hasonlóan megindult a konyhakerti növények és a szőlő termesztése is. Ezeket a termékeket, tej a zöldség, gyümölcs az u.n. „milimárikkal” kerültek a pesti piacra a XX. század elejétől.

A település *gazdasági kultúrája* elsősorban a mezőgazdasági termelés /növénytermesztés, állattenyésztés / és e mellett a háziipar volt a jellemző. A XVIII. században már kézművesek telepedtek le elsősorban a Vorstadtban. Kosár- és gyékényfonással foglalkoztak. A kialakuló „elővárosok” nem csak a piacozást jelentették, hanem a növekvő népesség új munkalehetőségeit is, a fővárosba való bejárással. A XX. század elején fejlődésnek induló fővárosi, elsősorban csepeli nagyipar vonzotta a korábban kézművességgel foglalkozó lakosságot, akik ipari munkássá váltak. Ekkor lépte át az ipar a kézművességet. Itt elsősorban a mezőgazdasági alapanyagokra tervezve kezdte meg a működését a keményítő-, szesz- és szalmatokgyár.

A megindult gazdasági és népességbeli növekedést a *háborúk* vetették vissza. Az 1948-49-es szabadságharcban 103-an harcoltak. Az I. világháborúban 80 lakos esett el. Emlékükre állította a község Kisfaludy Stróbl Zsigmond bronzszobrát. A II. világháború sok veszteséggel járt, nem csak az elesettek voltak sokan, hanem mivel 54 napig itt állt a front, sok civil áldozat is volt. Ezt követette a „malenkij robot” – elvittek 3736 embert, melyből csak a fele élte túl.

1945 után folyamatosan érkeztek *új telepesek* a faluba köztük sokan Mezőkövesdről, a betelepülők 75%-a, 1946 májusában 285 sváb családot **telepítették ki**. 1948 novemberében pedig 20 magyar családot **telepítettek be** Csehszlovákiából. Ellentétek alakultak ki, melyek az 50-es évekre szűntek meg.

A település mindig nyitott maradt a beköltözők számára, mert telkeket biztosított, parcellázott a 70-es, 80-as és a 90-es években is. A 70-es években, a Zsellér- erdőben, 80-as években, a Hársfa utcában és a Sziget soron, a volt Atheneum nyomda üdülő területén. A 90-es években már gyakran több szintes házakat építettek.

1945 után a korábbtól eltérő szövetkezeti formák alakultak, így jött létre a már ismert TSZ, 1949-51 között itt éppen 3, melyek mezőgazdasággal foglalkoztak, de nem volt mindenki tagja, a földeknek kb. egyharmadát egyénileg gazdálkodó parasztok művelték. Más, nem mezőgazdasági szövetkezetek is létrejöttek / földművelés, kisipari/. 1956 különösen mozgalmas év volt, mert januárban földrengés volt, melynek következtében 881 ház és a másfél évszázados templom végzetesen megrongálódott. Ezután a tavaszi árvíz növelte tovább a gondokat. Mindezek a község képének jelentős változását okozták. A kuláklisztázás még a forradalom előtt megszűnt, sőt némileg kárpótlás is történt. A forradalom különösebb atrocitás és események nélkül zajlott le.

Ezután a legfontosabb esemény a szövetkezesítés volt, melyet 1959-re be is fejeztek, abban a reményben, hogy ez a gyorsaság jelentős községfejlesztést biztosít majd a központi költségvetésből. Sajnos mindez nem így történt, pedig szükség lett volna iskolára és a művelődési ház felújítására is.

Ez az átalakulás magával hozta a foglalkozottak arányainak megváltozását. A lakosság közel egy harmada dolgozott csak a helyi termelőszövetkezetekben, a többi az iparban, szolgáltatóiparban. A mezőgazdasági tevékenységek mellett erre az időszakra kialakult a melléküzemágak rendszere is. Jártak dolgozni a fővároson kívül Erőspusztára, és a Taksony Házipari Szövetkezet is sok helybéli lakost foglalkoztatott.

A gyerekek szervezett *oktatása* már korán 1755-ben megkezdődött, az első egytantermes egyházi iskola építésével. 1855-ben állami óvodát alapítottak és 1919-re már 3 iskola működött 6 tanítóval. 1979-ben 4 tanterem 1984-ben újabb 6 és 1990-ben tornaterem épült. Az 1998-as bővítéssel 24 tanterem, napközi otthon óvoda és bölcsőde van a községben.

Az első *orvos* már 1920-ban került a községbe, 1926-tól van gyógyszerár. Jelenleg 3 háziorvos, 1 gyermek háziorvos, 2 fogorvos biztosítja az egészségügyi ellátást. A 90-es években felépült az egészségház.

Taksony 1752 óta önálló *egyházközség* és azóta van anyakönyvezés is. A római katolikus templomot Szent Anna tiszteletére szentelték fel, újjáépítették, restaurálták, majd az 1956-os földrengés elpusztította. Az Árkay Árpád által tervezett mai templomot, melyet kevés állami támogatással közadakozásból és sok munkával építettek, 1958-ban szentelték. 1987-88-ban felépítették a református imaházat.

A *közösségi élet* és a *kultúra* kori színterei a polgári olvasóköri, színjátszó kör, különböző segélyezési egyletek a XX. század első felében. Ehhez járult a futball csapat, melyet 1932 óta jegyeznek. 1938-tól a Nagykocsmában volt a mozielőadás és a könyvtár, klubok, körök alakultak újjá és működnek ma is. 1994-ben avatták fel a sváb hagyományokat őrző Tájházat.

A nagyközség gazdálkodásában jelentős változás állt be a 90-es évektől. Már korábban is az volt a jellemző, hogy a mezőgazdasági munkák mellett, /TSZ/ más, jobbra a szolgáltatás területén működő szövetkezetekben, illetve a fővárosba való bejárással keresték a taksonyiak a kenyerüket.

A privatizáció, a kárpótlás kapcsán a földek nem az eredeti tulajdonosokhoz, de zömében még csak nem is a taksonyi lakosok birtokába kerültek, mert a fővárosból jött brókerek nagyon felverték az árakat.

Az „elprivatizált” földek egy részét nem is művelik rendesen a tulajdonosok.

A parcellázások során újabb lakosok is letelepedtek és a korábbi üdülőkhöz is életszerűen laknak ma már. Ők azok, akik korábban is „eljártak” a községből dolgozni, vagy közülük kerültek ki a vállalkozók egy része.

A munkaképes lakosság közel ¼-e dolgozott a helyi iparban, vállalkozásban, ¼-e a mezőgazdaságban és közel fele ingázik. Kevés a munkanélküli, a munkaképes lakosság kb. 8%-a.

A lakosság jelentős része svábnak vallja magát, annak ellenére, hogy az 50-es évekből sok a vegyes házasság és a máshonnan betelepülő. Érdekes jelenség, hogy a korábbi főleg sváb lakosság hagyományai annyira uralkodóvá váltak, hogy többségi kultúrává alakult. Még azok is ápolják, akiknek nincsen családi „okuk” erre. Éppen ezért van nagy jelentősége a Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzatnak és az 1994-ben átadott Tájháznak.

A nagyközséget a polgármesterrel, jegyzővel, valamint a képviselőkből álló testület, azaz az önkormányzat irányítja.

Régi hagyománya a községnek, hogy civil szervezetei vannak, melyek ma is aktívan „dolgoznak”. Elsősorban a hagyományok őrzésére jöttek létre, de széles a skála. Taksonyi Dunamenti Svábok Baráti Köre, Taksonyi Dunamenti Fiatal Svábok Egyesület, Taksonyért Egyesület, Taksonyi Ifjúság Segítsége Alapítvány, Taksonyi Diáksport Egyesület és a Taksonyi Sportegyesület, csak néhányat említve.

Szokásait illetően a nagyközség lakossága döntően a régi sváb hagyományokhoz kapcsolódik, ehhez minden előnyével és hátrányával. A múlt század szokásaihoz tartozott a vasárnapi táncolás, a futball, az éneklés és a fúvószenekari muzsikálás. Ez napjainkra úgy alakult, hogy a szabadidő eltöltésének elsősorban a mozgás az alapja. Sok tánccsoport, énekkar, zenekar működik a művelődési házban és az iskolában is elsősorban a joga és a mozgással kapcsolatos körök virágoznak.

Összefoglalva: A szép fekvésű Taksony nagyközség a viharos és változatos történelme során többször elnéptelenedett és benépesült. 3-4 betelepülés után alakult ki a jelenlegi lakosság. A sokféle népesség mégis egységes kultúrát hozott létre nem csak a szokásokban, hanem a termelésben is. A 90-es évek változásai azt is hozták, hogy megváltoztak a tulajdonviszonyok itt is, de ez nem volt egyértelműen pozitív jelenség. A hagyományos háziipar, illetve a fejlődő feldolgozóipar átalakult. Ugyanakkor ezzel nem járt együtt az ipari kultúra és ismeret átvétele. Döntően összeszerelés és a szolgáltatás a vállalkozások tevékenysége.

Infrastruktúrája jól fejlett. A lakosság jelentős többsége az országos átlaghoz képest jó körülmények között él, bár itt is megtalálhatóak a markáns különbségek, de súlyos szegénységet nem lehet tapasztalni. A foglalkoztatottság jobb, mint az átlag. Annak ellenére, hogy ma már vegyes a lakosság etnikai megosztása, a sváb hagyományok tovább is megőrződtek és ma is élénken élnek, de ezek a nagyközségben folyó ipari tevékenységekhez nem kötődnek. A rendkívül dinamikusan fejlődő település egyik új lehetősége lehetne a csodálatos természeti környezetének kihasználása.

Településszerkezet

A település jellegét, szerkezetét tekintve halmaz településként alakult ki, majd a település fejlődésével párhuzamos és merőleges utcák kerültek kialakításra. A település északi és keleti részén a szabályos utcahálózat az elmúlt évtizedekben kialakított lakóterület-fejlesztések eredményei.

A régi, jellemző igen kellemes falusias beépítési mód az oldalhatárra épített házak, a település területén szórványosan maradtak meg.

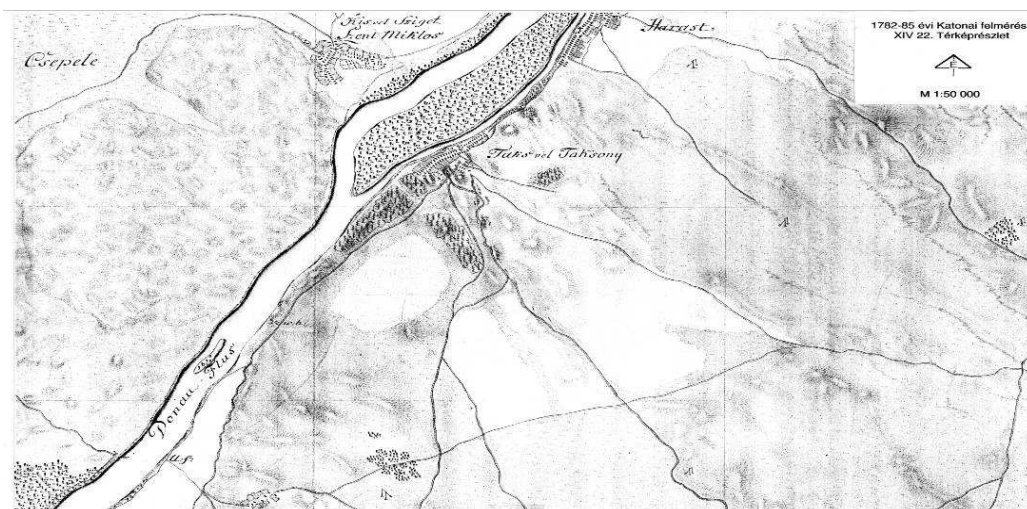
A település helyi hagyományainak bemutatására 1994-ben avatták fel a sváb hagyományokat őrző Tájházat (helye: Dózsa György utca 52).

A Dózsa György utcában (Dózsa Gy. 39., 41., 43. számok alatt) található régi népi lakóépületek **felújítottak**, hagyományőrző szerepük jelentős.

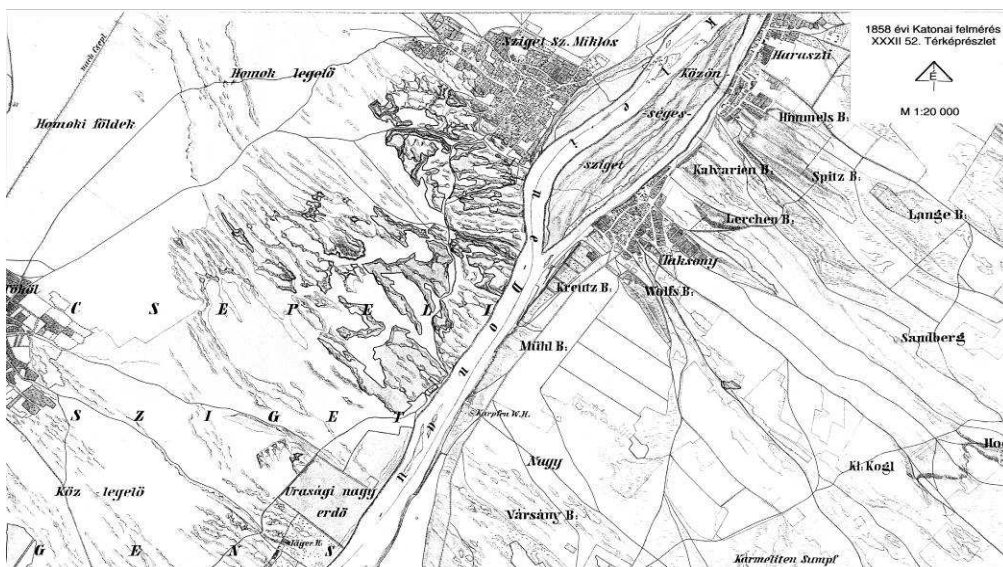
Helyi védelmük megtartása indokolt.

Az alábbi térképsorozaton bemutatjuk a településszerkezet alakulásának folyamatát

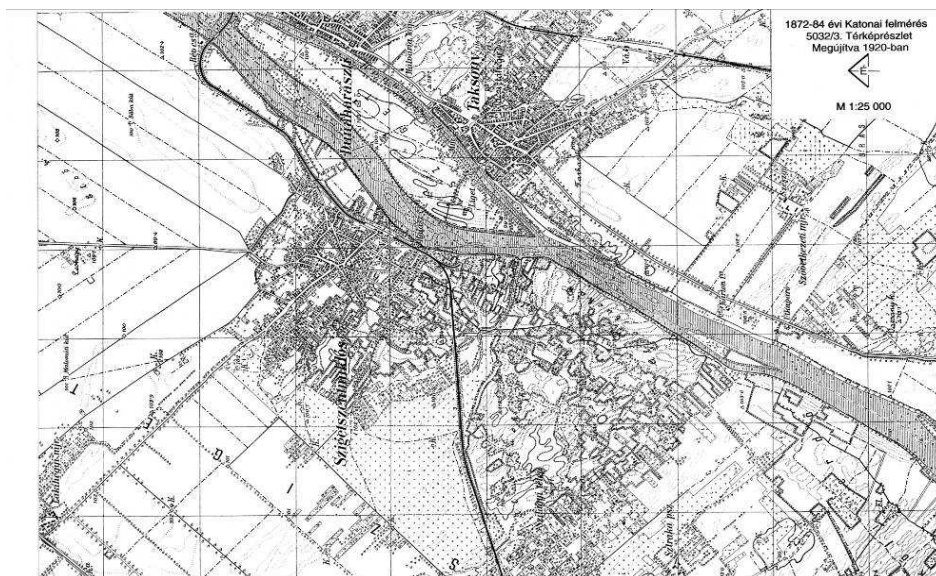
Taksony az első katonai felmérés térképén (1782-85 között)



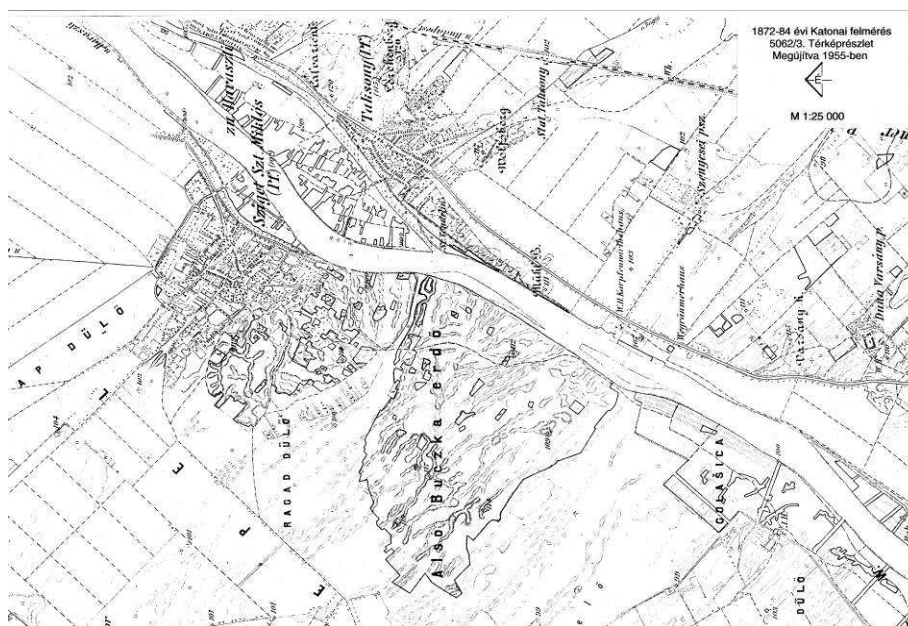
Taksony a második katonai felmérés térképén (1858. évi)

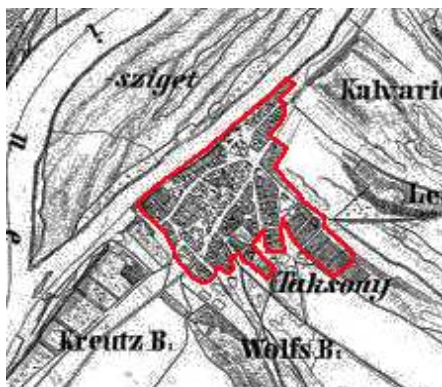
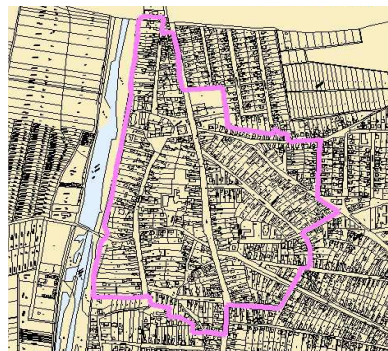


Taksony a harmadik katonai felmérés térképén (1872-84. évi, Megújítva 1920-ban)



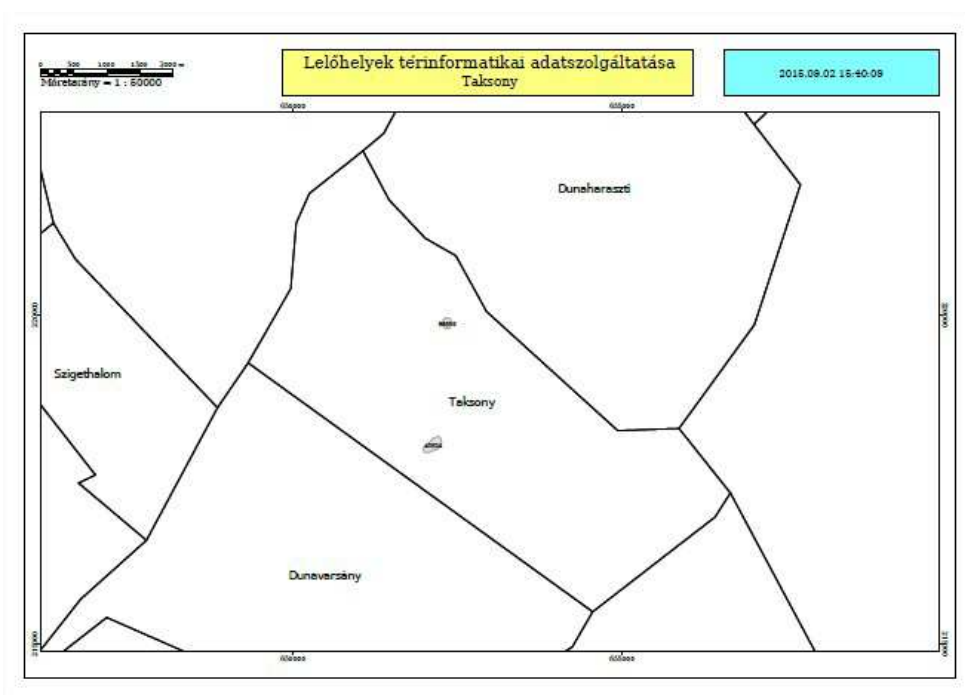
Taksony a negyedik katonai felmérés térképén (1872-84. évi, Megújítva 1955-ben)



Történeti településmag 1858-ban*Történeti településmag
lehatárolása 2016-ban*

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ információi szerint Taksonyban összesen 2 lelőhely található, melyeknek lehelyezkedését az alábbi térkép mutatja be:

A régészeti lelőhelyek elhelyezkedése Taksonyban

Forrás: Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ

A jogszabály alapján régészeti adatszolgáltatásra kötelezett Foster Intézet a 2015.09.02-án megküldött adatszolgáltatása szerint Taksonyban nyilvántartott régészeti területei:

Azonosító	Lelőhely szám	Név	Az érintett helyrajzi számok
45824	1	1. lelőhely	076/56, 065/20, 065/21, 076/55, 076/60, 076/59, 076/58, 076/57, 065/19
86659	2	Kakukk úti-dűlő	08/19, 3717, 3724,3723,3722, 3718, 3719, 3720, 3716, 3715, 3714, 3713, 3710, 3712, 3711, 3708.

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Taksony legnagyobb helyi értéke a kertvárosias településszerkezete, amelynek megőrzése településtörténeti és kulturális szempontból is fontos feladat. Az ősi halmazos beépítést mutató útjai, beépítésükkel nemzeti kulturális értékek, melyek megőrzendők és védendők.

A helyi védelem szabályozását a 15/2010. (IX.28.) sz.-ú önkormányzati rendelettel elfogadott Helyi Építési Szabályzat tartalmazza.

1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület

Taksonyban nincs sem világörökségi sem várományos terület.

1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes

Taksony településen nyilvántartott műemlék, műemlékegyüttes nem található.

1.14.6.6. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

A település területét nem érinti.

1.14.6.7. műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

A település területét történeti táj, műemléki környezet nem érinti.

1.14.6.8. Nemzeti emlékhely

Taksonyban nincs nemzeti emlékhely.

1.14.6.9. Helyi védelem

A hatályos Helyi Építési Szabályzat meghatározta a helyi védelemben részesítendő, helyi egyedi védelemre javasolt objektumokat ill. területek:

Helyi védelemben részesítendő épületek:

Szent Anna utcai katolikus templom

Dózsa György út 52 (Tájház)

Dózsa György út 39.-41.-43. (Népi lakóházak)

Arany János út 8.

Kossuth Lajos út 8.

Plébánia tér 3.

Szent Mihály utca 8., 18., 24., 25.,

Szent Imre út 20., 37.

Baross tér 3., 6.

Széchenyi út 34., 35.

Petőfi Sándor út 7.

Zrínyi Miklós út 41. sz. alatti népi lakóházak

Helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítandó területek (hrsz):

015/2 d, f, g, h, j

020/3

020/4

025 a

028/3 a, b, c

028/5

036

053

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

– Településközpont megújítása

A település központjának folyamatos komplex felújítása, amely a közterületek megújításán túl új, további vonzó települési funkcióknak a helyét teremti meg.

– Szabadidőközpontok, sportolási rekreációs létesítmények fejlesztése

A helyi lakosság igényeinek figyelembe vételével.

– Zöldfelületek kialakítása/átalakítása a kertvárosi városrészekben.

– Sportolási rekreációs tevékenységek helyszíneinek hiánya: új létesítmények, tornatermek, építése, felújítása fenntartható üzemeltetéssel

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózati kapcsolatok

Taksony országos főúthálózati kapcsolatai kedvezőek, bár területét közvetlenül gyorsforgalmi út nem érinti, de az M0 autópályáról 10 kilométeren belül elérhető. A település közvetlen megközelítését az 51. sz. főút, valamint Budapest felől az 510 számú főút biztosítja.

A környező települések kapcsolatai különböző színvonalúak: Dunaharaszti és Dunavarsány főúton közelíthető meg, a Csepel sziget felé (Szigethalom, Szigetszentmiklós) az 51104 jelű út hídján bonyolódik le a forgalom, Dunavarsány keleti részét az 52101 jelű út, Bugyit az 5202 jelű út kapcsolja a főutakhoz. Alsónémedi felé csak földúton van összeköttetése.

Taksonyon áthalad a 150 számú Budapest – Kelebia vasútvonal, egyvágányú törzshálózati vonal, nem jelentős elővárosi forgalmat bonyolít le. A vasútállomás a belterület keleti határán van, megközelítése a település központjából autóbusszal történik.

A település utasforgalmának nagy része a Volánbusz helyközi járatait veszi igénybe. A 51. sz. főúton és a Délegyháza felé közlekedő járatok jó eljutási időt biztosítanak Budapestre. Az igényeknek megfelelő a kapcsolat Szigethalom felé.

1.15.2. Közúti közlekedés

Országos közutak

Az 51. számú Budapest – Hercegszántó másodrendű főút a település keleti külterületén halad át. 2x1 forgalmi sáv, igen nagy a forgalmi terhelése: 19000 E/nap. Az út a Kelebiai vasútvonalat felüljárón keresztezi, csomópontjai közül az 5202 jelű úti szintbeni keresztezés, az 52101 jelű útnál körforgalom.

Az 510. számú Budapest – Dunavarsány főút szintén 2x1 sáv, jelentős részben belterületi jellegű, a település belső forgalmának egy részét is lebonyolítja. Forgalma 10300 E/nap. Csomópontjai közül csak a Szt. Imre úti (5202 j. út) van kanyarodó sávval kiépítve, az út menti parkolás rendezetlen.

Országos mellékutak

Az 5202 jelű Taksony – Kecskemét összekötő út, az 51. sz. főútból a település központjában ágazik el. A Kelebiai vasútvonalat szintben keresztezi, a vasútvonaltól keletre külterületi jellegű. 2x1 forgalmi sáv, forgalma a belterületen 4500, külterületen 2700 E/nap.

Az 52101 jelű Taksony – Dunavarsány bekötő út jellemzően külterületi jellegű. 2x1 sáv, forgalma 4400 E/nap. 51. számú főúti csomópontja körforgalmú.

Az 52301 jelű út az 5202 jelű út felől a vasútállomás közúti megközelítését biztosítja.

Települési utak

A települési gyűjtő-utak közül a Széchenyi István utca a központ és a vasútállomás kapcsolatot biztosítja, a közösségi közlekedés útvonala is.

A központtól keletre fekvő területek forgalmát a Fő út (510 számú) és a Szt. Imre út (5202 jelű) országos utakra a Szent Mihály utca – Wesselényi utca – Attila utca útvonal vezeti rá.

A Fő út és a Ráckevei (Soroksári) Duna-ág közötti terület gyűjtőútja a Dózsa György utca – Kossuth Lajos utca útvonal. A sziget üdülőterülete felé a Hősök tere – Révész utca irányban bonyolódik le a forgalom.

1.15.3. Közösségi közlekedés

Vasúti közlekedés

A 150. számú Budapest – Kelebia vasútvonal egyvágányú, országos és nemzetközi forgalmat is lebonyolít. Infrastruktúrája korszerűtlen. A vasútállomás csak a belterület keleti részéről érhető el gyalog, megközelítése a Volánbusz helyközi járatán lehetséges.

Közúti közösségi közlekedés

A település utasforgalmának jelentős részét a Volánbusz helyközi járatai bonyolítják le.

A legnagyobb forgalmú Budapest – Taksony – Dunaharaszti 655 számú járat a Fő út – Széchenyi utca – vasútállomás illetve a Szent Imre utca – Varsányi út vonalán érinti a belterületet.

A 663 számú járat a Fő úttól keletre a vasútállomásig hurokszerűen közlekedik, Szigethalom autóbuszállomás felé biztosít kapcsolatot.

A Fő úton átmenő járatok (654, 660, 661 számú) Budapest felé megfelelő követési időt biztosítanak.

A helyközi járatok 5 – 600 m megálló távolsága megfelelő ellátottságot biztosít a belterületen.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A településen jelenleg kiépített kerékpárút csak a Varsányi és Szent Imre út mentén van, amely mintegy 2,3 km hosszan a település első kerékpárútja, tovább építése indokolt.

A vasútállomás gyalogos és kerékpáros infrastruktúrája korszerűtlen.

Parkolás

Taksonyban nincs jelentős kapacitású, koncentrált parkoló. A vasútállomásnál a P+R igény nem számottevő.

Jelentősebb közterületi parkoló a Szt. Anna téri, amely elsősorban az Orvosi rendelőt szolgálja ki.

Egyes intézményeknek (pl. temető, sportpálya) nincs kiépített parkolója.

16. Közművesítés

1016.1. Vízi közművek

1.16.1.1. Vízellátás

Taksony településen a vízellátást a DPMV Zrt. biztosítja.

Taksony vízellátását a település területén lévő 5 db kút biztosítja. A belterület vízellátása teljes egészében megoldott, illetve a sziget - mint üdülőterület – is 100%-ban ellátott vezetékes ivóvízzel.

A kutak és a vízmű-telep kapacitása 2000 m³/d. A fogyasztott víz mennyisége télen 700-800 m³/d, nyáron 1300-1400 m³/d, nyári óracsúcs 100 m³/ó.






Elkészült egy vízkezelő műtárgy, ahol vas, mangán, és arzénmentesítés történik, ezt 2014. jan. 1.-én helyezték üzembe, kapacitása 2000 m³/d.

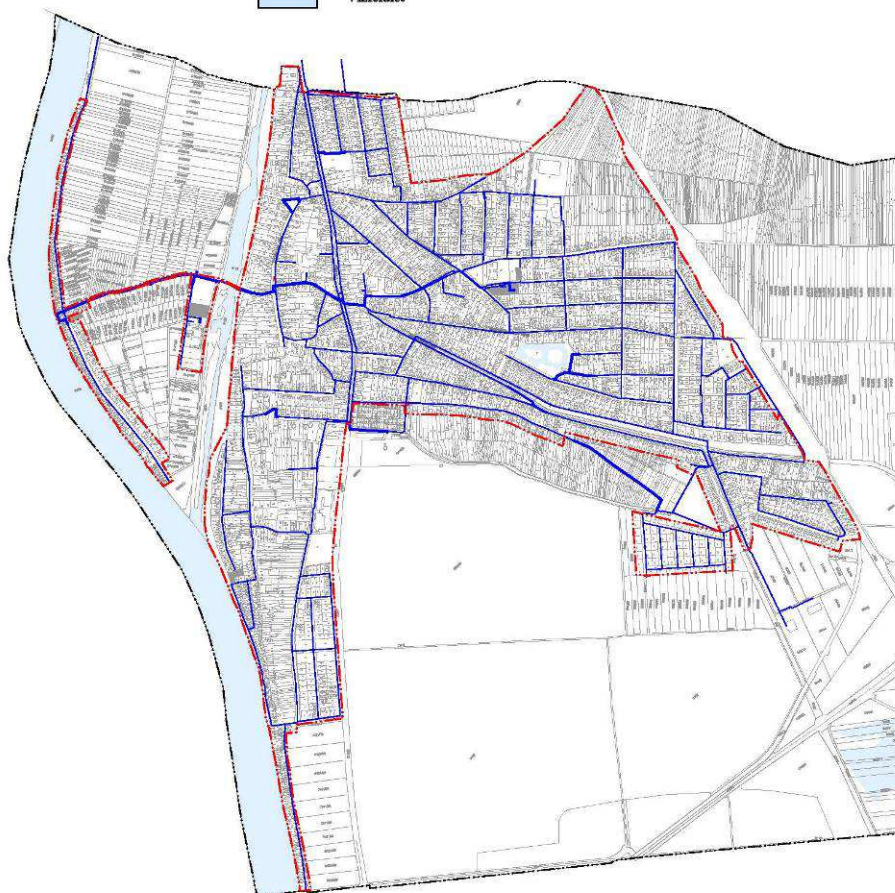
A víztározást 2 db magas tározó biztosítja (100 illetve 300 m³), illetve üzembe helyeztek 2db 150 m³-es térszíni tározót is.

A vízhálózat a településen NA 200 mm és NA 80 mm között változik, vegyesen AC és KPE hálózat nyomocsőből készült.

Vízellátás vizsgálata

JELMAGYARÁZAT

	Közigazgatási határ		Meglévő vízvezeték
	Belterület határ		
	Telekhatár		
	Vízfelület		



1.16.2. Szennyvízelvezetés

Taksony szennyvízelvezetése és tisztítása az elmúlt években megoldódott. 1998-ban elkészült a településen egy vákuumos rendszerű szennyvízelvezető rendszer, amely a Dunavarsányi térségi 6500 m³/d kapacitású szennyvíztisztító telepre szállítja a községből a szennyvizet. Ebből 2500 m³/d a szippantott szennyvíztisztítási kapacitás. (Taksonynak nincs szippantott szennyvíz kapacitása). A szennyvíztisztító telep jelenleg kapacitása alatt működik, nincs teljesen kihasználva.

A település egy kisebb részén a zsellér erdőnél a Bugyi út melletti iparterületről a gravitációsan összegyűjtött szennyvizek a délnyugati lakóparkon keresztül jutnak a szennyvíztisztító telepre.

Az elmúlt időszakban elkészült az RSD 200 m-es parti sávjában a szennyvízhálózat a szigeten, és Káposztásokon. A szigeten gravitációs hálózat épült ki, Káposztásokon pedig telkenként szennyvízátemelő épült, és így jut a szennyvíz a hálózatba.

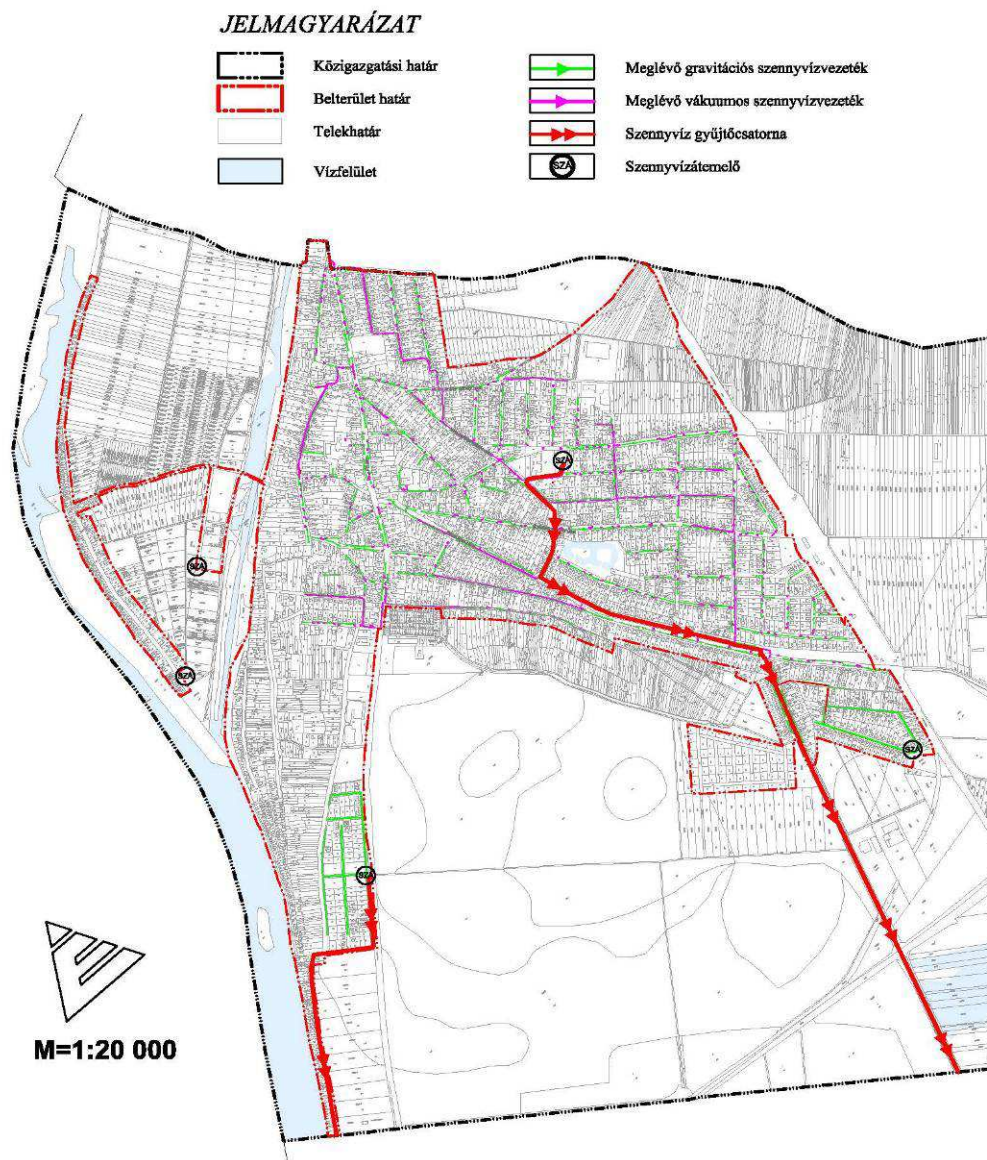
A Dunavarsányi szennyvíztisztító telep térségi, 6 település - köztük Taksony - szennyvizeit fogadja.

Elvileg 1300 m³/d kapacitás van Taksony részére, ehhez képest átlagosan kb.500m³/d érkezik a településről. A rendelkezésre álló kontingens még kb. 800 m³/d.

A szennyvíztisztítás tavas rendszerben levegőzetéssel történik, a tisztított szennyvizeket nyárfás öntözésre, illetve mezőgazdasági öntözésre használják, illetve szükség szerint a 3-as tóba tározzák be. A telep korszerűsítésére, technológiaváltására pályázati forrásból a közeljövőben sor kerül.

A keletkező szennyvíziszap hulladéklerakóba megy feldolgozásra.

Szennyvízelvezetés vizsgálata

**1.16.1.3. Csapadékvíz-elvezetés**

A belterületi részekben helyenként vannak nyílt árkok az utak mentén, de ezek nem alkotnak összefüggő rendszert a csapadékvizek elvezetésére, jelenleg csak a felszíni vizek szikkasztására szolgálnak.

Zárt csapadékcsontra töredezett beomlott állapotú (NA 300 mm) az 510-es út alatt van az Önkormányzati épülettől É.-ra, ez egy homokfogón keresztül beköt az RSD-be.

Szintén zárt csatorna van a Hősök útján, ez a szigeti lejárónál köt be az RSD-be, és összegyűjti a kultúrház környékén összegyűlt csapadékvizeket is.

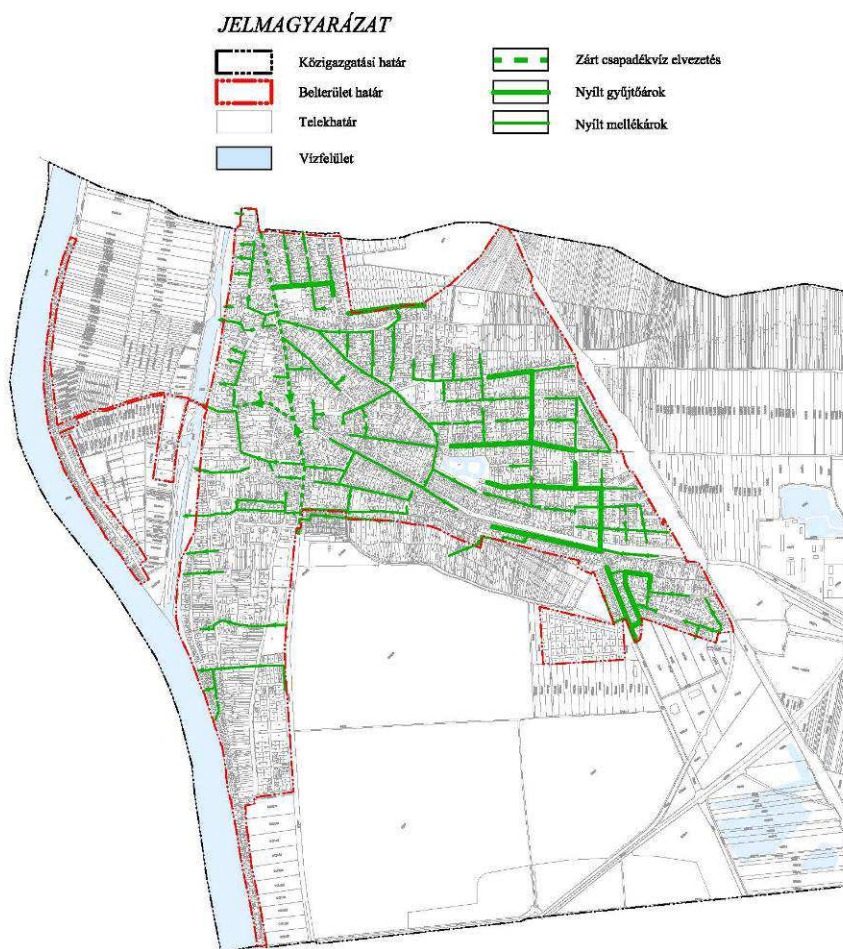
Jelenleg a település egy részéről a Marestli-tóba kerülnek a felszíni vizek. Ez egy mélyfekvésű kb. 0,6-0,7 ha nagyságú terület a vízszintje a mindenkori vízjárás függvénye. Ide kerülnek a Széchényi u, Wesselényi u, Mária u vizei illetve Taksony É.-i részéről a felszíni vizek egy része.

A Marestli-tó környékén a közelmúltban kiépült a csapadékvíz nyomócső hálózat, és elkészült a tó vízszint szabályozási rendszere, így rendeződött a korábbi probléma a környező ingatlanok vonatkozásában.

A terület csapadékvizeinek befogadója hosszútávon az RSD holtága, illetve a Zsellér-dűlő és a délnyugati lakóparki területnek a XXXH j. belvízelvezető csatornán keresztül a Duna-Tisza csatorna lehet.

A településtől D.-re az új 51 sz. utat keresztezve egy nagytérű csatorna található, amely alkalmas lehetne a település csapadékvizeinek elvezetésére a befogadóiig.

Felszíni csapadékvíz elvezetés vizsgálata



1.16.2. Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

Gázellátás

Taksony területén a MAGÁZ Zrt. szolgáltatja a vezetékes földgázellátást.

A település gázzal való ellátása megoldott. Majosháza irányából D160-as 6 bar-os vezetéken keresztül érkezik a földgáz a Taksony D-i részén létesült KS-1-60C típusú szabályozó állomásra, ahonnan 3000-3500 Nm³/ó gázmennyiség kiszolgáltatására van lehetőség.

A nyomásszabályozótól indul a 3 bar nyomású hálózat, ami a településen minden utcában kiépült, az ingatlanok gázellátása pedig egyedi nyomásszabályozókon keresztül történik.

A településen kb. 30 km az elosztóvezeték, és 15 km a bekötővezeték hálózat hossza és kb. 2000 db ingatlan van bekötve a gázellátásba.

A szigeten - az üdülőterületi részen- részben, szintén kiépült a gázhálózat.

A folyamatban lévő tömbfeltárások, ill. új ingatlanok bekötése [a Káposztások területén](#) még megoldható a jelenlegi kapacitás terhére, de nagyobb arányú fejlesztéshez a primer oldali betáplálás bővítése szükséges illetve új gázfogadó létesítése válhat szükségessé.

Taksony külterületi részén halad keresztül a Barátság I-II. olajvezeték, valamint az Ercsi-Vecsés gázvezeték, és ezek hírkábeleik.

Villamosenergia ellátás

Taksony biztonságos villamosenergia ellátása kétoldali irányból 20 kV-os szabadvezeték hálózaton keresztül történik, két független 120/20 kV-os alállomáson keresztül. A 20 kV-os hálózatra több mint 30 db oszloptranzformátor állomás van telepítve, általában 250-400 kVA teljesítményű transzformátorokkal.








Innen indulnak a kisfeszültségű hálózatok, melyek közvetlenül ellátják a fogyasztókat. A település teljes területe villamosenergiával ellátott, az ellátás mértéke megfelelő.

Közvilágítás

A település közvilágítási hálózat mindenütt kiépített a belterületen és az üdülő övezetben, korszerű illetve hagyományos lámpatestekkel.

Energiaellátás vizsgálata

JELMAGYARÁZAT

	Közigazgatási határ		Meglévő középnyomású gázvezeték
	Beltérület határ		Gázfogyasztó
	Telekhatár		Nagyközépnyomású gázvezeték
	Vízfelület		



1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Megemlíthető a megújuló energiaforrások használata is.

A megújuló energiaforrások, napenergia, szélenergia, vízenergia, biomassza-biogáz, geotermikus energia.

Az egyéb megújuló energiaforrások még nem elterjedtek a településen, nyilvántartás hiányában feltételezhető, hogy magán beruházás keretében megvalósított hőszivattyús hőellátás fordul elő.

A településen a megújuló energiahordozók hasznosításáról nyilvántartás nincs, így a hasznos mértéke pontosan nem ismert.

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával megoldott. Energetikai felújítás az önkormányzati intézmények közül az orvosi rendelőn valósult meg.

Energiahatékonyságának javítására jelenleg több intézmény (Óvoda, Általános Iskola, Művelődési ház, Wesselényi u. 21/a,) tekintetében készült energetikai audit. Az elkészített

anyagok alkalmasak az energetikai pályázaton való indulásra. Jelenleg az előkészületek, árajánlatok bekérése van folyamatban a művelődési ház épületének korszerűsítésére, pályázaton való induláshoz.

Az energetikai fejlesztéseket lépésről lépésre kívánja az önkormányzat megvalósítani.

1.16.3. Hírközlés

Taksony területén a távközlési rendszert több cég is üzemelteti, így jelen van az INVITEL, a T.COM, a UPC, a PR TELECOM, és a KEVENET. Ezek biztosítják a telefon, internet, kábeltévé szolgáltatást.

Az elmúlt években jelentős fejlesztés történt a telefonellátás területén. A település 100%-ban ellátott, még a szigeten is kiépült a távközlési hálózat.

A hálózat régebbi része földalatti kivitelezésben történt, az újabb szolgáltatók felhasználják az ELMŰ oszlopait, és azokon keresztül építették ki a szolgáltatást, légvezetékes rendszerben.

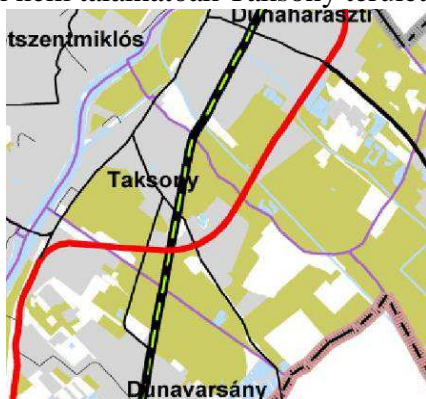
A településen kiépült egy térfigyelő rendszer, ami 15 kamerával segíti a közbiztonságot.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM

1.17.1 Földtani közeg, talaj

A település földtani közeg, talajtani adottságai a 1.12.1. fejezetben ismertetésre kerültek. Az egyes külterületi ingatlanok földhivatali nyilvántartás szerinti minőségi osztályba tartozását a fejezet végén található KV-3. tervlap mutatja be.

A Budapesti Agglomerációs Területrendezési Terv (továbbiakban: BATrT) szélereziónak kitett területként jelöli a település külterületének túlnyomó részét. Kivételt képeznek egyes erdővel borított részek. Ezeket az 1.17.1. ábra szemlélteti. Vízerózióknak kitett területek azonban nem találhatók Taksony területén (Lásd 1.17.2. ábra).



1.17.1. ábra: BATrT szélereziónak kitett területek



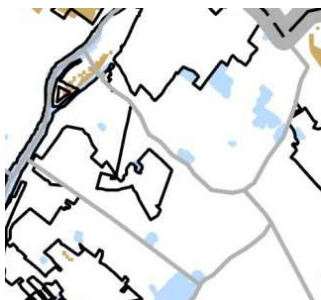
1.17.2. ábra: BATrT vízerózióknak kitett területek

A 27/2006. (II.7.) kormányrendelet „a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről” -alapján kijelölt nitrátérzékeny területeket a 1.17.3. ábra mutatja be. Az ábrán látható, hogy a közigazgatási terület teljes egésze nitrátérzékeny. A 2013. szeptember 1-jétől kijelölt nitrátérzékeny területeken az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet szerinti Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásait 2014. szeptember 1-jétől alkalmazni kell. Ez szabályozza többek között a szerves trágyával kijuttatható nitrogén mennyiségét, valamint a gazdálkodót gazdálkodási napló vezetésére kötelezi.



1.17.3. ábra: Nitrátérzékeny területek (forrás: http://gis.teir.hu/teirgis_termeszetvedelem/)

A 2014-ben elfogadott Országos Területrendezési Terv, (továbbiakban OTTrT) Taksony közigazgatási határán belül egyaránt lehatárol kiváló, és jó termőhelyi adottságú szántóterületeket. Mindekét kategóriába tartozó termőföldek a Taksony-szigeten, annak Taksonyhoz tartozó részének középső és déli részén találhatók. A BATrT azonban nem lehatárol jó termőhelyi adottságú szántót a település területén, de annak harmonizálása az OTTrT-vel még nem történt meg. A jó és kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek valamint a kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek elhelyezkedését az alábbi ábrák szemléltetik:



1.17.4. ábra: OTrT jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezete Taksonyban

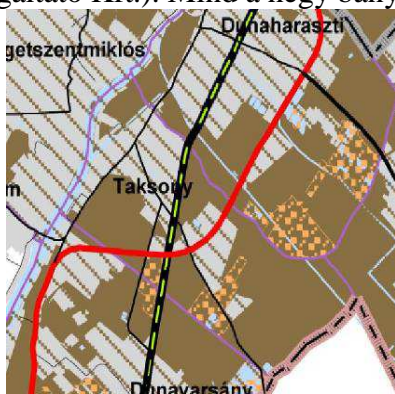


1.17.5. ábra: OTrT kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete Taksonyban

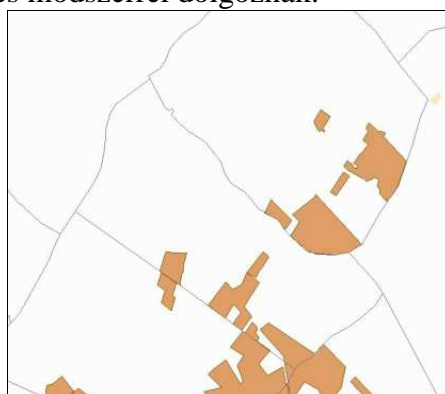


1.17.6. ábra: BATrT kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete Taksonyban

A BATrT Taksonyt „ásványi nyersanyag-gazdálkodási övezettel” érintett településként tartalmazza, valamint a külterületén két helyen „kavicsbányászat által érintett területet” jelöl. (Lásd: 1.17.7. ábra) Taksonyban a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal honlapján hozzáférhető adatbázisán három működő bánya szerepel: Taksony I. (homok, kavics); Taksony IV. (kavics) és Taksony V. (kavics). (Lásd: 1.17.8. ábra) A jogosított bányavállalkozó sorrendben: Kavics Hungária Kft.; Magyar Bányászati és Földtani Hivatal; Lasselsberger Hungária Termelő és Kereskedelmi Kft. E három bányán kívül a szomszédos település Bugyi IX. számú (homok, kavics) bányája is jelentős mértékben érinti Taksony közigazgatási területét a délkeleti részekben (bányavállalkozó: Méhes Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.). Mind a négy bányában külfejtéses módszerrel dolgoznak.



1.17.7. ábra: BATrT ásványi nyersanyag-gazdálkodási övezet Taksonyban



1.17.8. ábra: Bányászattal érintett területek Taksonyban
(forrás: TeIR 2015.08.19)

A talajrombolás legjelentősebb formája az ásványanyag kitermelés, és a szigeteletlen hulladék lerakók. A település területén egy ma már használaton kívüli kommunális hulladéklerakó telep található, mely szigetelőrétteg nélkül került annak idején kialakításra. Ez a szeméttelp 1984-ben létesült és majdnem 20 évig fogadta be a környék hulladékát. Rekultivációjára 2013-ban került sor. Bár mérési adatok nincsenek róla, de minden valószínűség szerint az itt lerakott hulladékrétegből leszivárgó vizek jelentősen károsítják a térség talaját, de mindenekelőtt a felszín alatti vizeket. Ezen kívül számolni kell továbbá illegális lerakásokkal is. (Lásd 1.17.6 Hulladék c. fejezet.)

Taksony közigazgatási területének több mint 50 %-a szántóföldi terület, melynek zömén nagytáblás termelés folyik. A szél- és vízerózió károsító hatása, részben a terület sík jellege, részben az erdőfelületek magas aránya miatt mérsékelt. A mezőgazdasági vegyszer és műtrágya használat – gazdasági okokkal magyarázható – visszaszorulása feltehetően akár csak az ország túlnyomó többségében, úgy Taksonyban is megfigyelhető. A felszín alatti vizek minőségének szempontjából ez mindenképpen kedvezőbb állapot, mint ami a rendszerváltás előtti évek intenzív mezőgazdasági termesztése során volt tapasztalható, azonban a termőföldek továbbra is veszélyeztetettek a túlzott nitrát használattal szemben, ezért a művelés során erre külön figyelmet kell fordítani.

1.17.2 Felszíni és felszín-alatti vizek

A település vízrajzi adottságait az 1.12.1. Természeti adottságok fejezet ismerteti.

Taksony település legjelentősebb **felszíni vize** a Ráckevei-Duna-ág és annak holtága. A folyam vízminőségét több tényező is befolyásolja. A feliszapolódottság és a kis vízmélység, az elégtelen áramlási viszonyok pangó vizek kialakulását eredményezik. Emiatt az elmúlt évek során, több esetben – aszályos időszakokban, főként az oldott oxigénhiánnyal összefüggően – kritikussá vált a vízminőség. Mindez hozzájárult a számos alkalommal előállt hal-, csiga- és kagylópusztuláshoz.

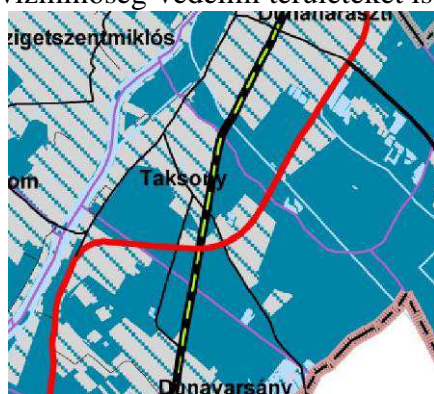
Az Ráckevei-Duna-ág egyik legfontosabb funkciója a térség mezőgazdasága számára szükséges öntöző- és tógazdasági vízigény biztosítása, a tenyésztésidőszakban a Duna-ág menti területekre történő vízátervezéssel öntözővíz szolgáltatása, valamint a halászati és ökológiai célú vízmennyiség biztosítása, nem kis részben nagytérségi vízátervezéssel az Alsó-Duna-völgy területére. Az Ráckevei-Duna-ág mindemellett az ország egyik legnépszerűbb horgászvize is. Természetvédelmi értékei közé tartoznak az úszólápok, melyek ritka, védett növényfajok élőhelyei (orchidea-félék, tőzegmohafajok) és ritka, védett állatfajoknak (törpegémek, pettyes és kis vízcibék, cigányrécék, stb.) is menedéket nyújtanak. Az úszólápok Dunavarsány, Szigetcsép, Szigetszentmiklós és Taksony térségében találhatók.

A Duna-Tisza csatorna megépült szakasza lényegében a Duna mesterséges holtágaként funkcionál. Vízminősége ezért nagyrészt a Duna vízminőségének függvénye.

A kavicsbánya tavak vízminősége szoros összefüggést mutat az őket érő szennyező hatások mértékével.

A település területén a bel- és csapadékvíz-elvezető csatornahálózat fejlesztése Közép-Magyarországi Operatív Program Keretein belül 2009-ben került sor. A projekt célja a csatornahálózat fejlesztése, valamint a Maretti-tó vízszintjét optimális magasságon: 2-2,6 m között biztosító szivattyúállomás kiépítése. Ezzel kiküszöbölhető a tó rendszeres kiáradása.

A **felszín alatti vizeknek** kiemelt szerepe van az ivóvízellátásban és balneológiai hasznosításban. A fenntartható használat érdekében fontos a minőség és a mennyiség megőrzése. Taksony a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján a felszín alatti víz szempontjából érzékeny területen levő település. A BATrT a települést a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezetébe sorolja, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területeket is kijelöl. (Lásd: 1.17.9. és 1.17.10. ábrák)



1.17.9. ábra: BATrT felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezete Taksonyban



1.17.10. ábra: BATrT kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete Taksonyban

Taksony településen a vízellátást a DPMV Zrt. biztosítja. A belterület vízellátása teljes egészében megoldott, illetve a sziget - mint üdülőtér - is rendelkezik vezetékes ivóvízzel. Taksony község ivóvízhálózata az 1970-es években épült ki. Ezen időszakban az ivóvíz szolgáltatás területén jellemzően az ágvezetékes megoldásokat alkalmazták. A település vízellátását jelenleg 5 mélyfúrású kút biztosítja. A kitermelt víz összességében lágy, (összes keménység a határérték körüli), a benne található

vas és mangán és arzén mennyisége határérték feletti. Ezek az ásványok oldott állapotban egészségre nem veszélyesek, viszont a hálózaton kicsapódva másodlagos szennyezést okoznak. E probléma kiküszöbölésére 2014-ben elkészült egy vízkezelő műtárgy, ahol vas, mangán, és arzénmentesítés történik, kapacitása 2000 m³/d.

A kutak és vízműtelep kapacitása 2000 m³/d. A fogyasztott víz mennyisége télen 700-800 m³/d, nyáron 1300-1400 m³/d, nyári óracsúcs 100m³/óra. A víztározást 2 db magastározó biztosítja (100 illetve 300 m³). A vízhálózat a településen NA 200 mm és NA 80 mm között változik, ac nyomócsőből készült.

Az ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya 2012-ben elérte a 88% míg a csatornahálózatba bekötött lakások aránya csupán 1%-kal maradt el, 2012-ben 87% volt. A szennyvíz elvezetését az 1998-ban elkészült a településen egy vákuumos rendszerű szennyvízelvezető rendszer végzi, amely a Dunavarsányi térségi 2500 m³/d kapacitású szennyvíztisztító telepre szállítja a községből a szennyvizet. Ebből 500 m³/d a szippantott szennyvíz tisztítási kapacitás. A szennyvíztisztító telep jelenleg a kapacitása alatt működik. A településen 3-6 ingatlan szennyvizét gyűjtik egy közös aknában, és innen indulnak a vákuumos vezetékek, mely 3 db főgyűjtő ágon keresztül szállítja el a vizeket. A település egy kisebb részén a zsellér erdőnél a Bugyi út melletti iparterületről a gravitációsan összegyűjtött szennyvizek átemelőn keresztül jutnak a szennyvíztisztító telepre. Az elmúlt időszakban elkészült az RSD 200 m-es parti sávjában a szennyvízhálózat a szigeten, és Káposztásokon. A szigeten gravitációs hálózat épült ki, Káposztásokon pedig telkenként szennyvízátemelő épült, és így jut a szennyvíz a hálózatba. Ez a telep térségi, 6 település - köztük Taksony - szennyvizeit fogadja. A szennyvíztisztítás tavas rendszerben levegőzetéssel történik, a tisztított szennyvizeket nyárfás öntözésre használják. A keletkező szennyvíziszap szintén a mezőgazdaságban kerül felhasználásra. (2003-as koncepcióból) A telep korszerűsítése várhatóan 2017-ben kezdődik meg.

1.17.3 Levegőtisztaság és védelme

A légszennyezés terjedési lehetőségeit a domborzat és az uralkodó szélirányok határozzák meg. Ebből a tekintetből Taksony ideális adottságokkal rendelkezi: a vízfelületek körülveszik a települést, így jó átszellőzést biztosítanak számára.

Taksony területén nem található légszennyezettségmérő állomás. Az Országos Környezetvédelmi Információs rendszer adatai alapján Taksony településen az évenkénti szennyezőanyag kibocsátás alakulását a következő diagram szemlélteti.



1.17.11. ábra: Taksony község évenkénti szennyezőanyag kibocsátásának alakulása (kg)

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet az ország területét légszennyezettség szerint zónákba sorolja. Taksony a „Budapest és környéke” légszennyezettségi kategóriába tartozik. Szennyező anyagonkénti besorolásuk az A-tól F-ig (csökkenő sorrendben) terjedő skálán az alábbi:

	Kén - dioxid	Nitro- gén- dioxid	Szén- mono- xid	PM ₁₀	Benzol	Talaj - közeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)- pirén (BaP)
Taksony	E	B ⁷	D ⁸	B	E ⁹	O-I ¹⁰	F ¹¹	F	F	F	B

1.17.12. ábra: Zónacsoportok légszennyező anyagok szerint

A „B” zóna-besorolás a levegőterheltség egészségügyi határértékének meghaladását jelenti. A fenti adatokból látható, hogy a zóna-besorolás szerint a levegőterheltség NO₂ és talajközeli ózon tekintetében meghaladja a határértéket és a tűréshatárt, a szilárd szennyezőanyag mennyisége a határérték és tűréshatár fölött van, CO tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a határérték között, SO₂ és benzol tekintetében pedig a felső és alsó vizsgálati küszöb között van.

A község közigazgatási területén több üzem működik, amelyek azonban nem okoznak jelentős szennyezést. Taksony külterületének legjelentősebb lég- és zajszennyező forrásai a nagyforgalmú 51-es és a Bugyi településre vezető utak forgalma. Kedvező adottság, hogy a jelentősebb forgalmú utak Taksony közigazgatási területén nem érintenek lakott területet.

Légszennyezettség szempontjából ökológiai sérülékeny területnek tekinthető az országosan védett természeti területek, és a Natura 2000 területek.

A település közigazgatási területén több üzem működik, amelyek azonban nem okoznak kiemelkedően jelentős szennyezést. Taksony külterületének legjelentősebb légszennyező forrásai a Gku Gumi- És Műanyagfeldolgozó Bt. és az Abufa Belsőépítészeti Kft. Fontos megemlíteni a nagy forgalmú 51-es főutat és az 5202-es számú Bugyi településre vezető utat is melyek szintén okoznak lég- és zajszennyezést. Taksony községben található bejelentett pontforrással rendelkező telephelyek által 2013 évben összesen kibocsátott szennyezőanyagok alapján csökkenő sorrendbe állított listáját az 1.17.14. ábra tartalmazza. A légszennyező anyagokra vonatkozó összesített kibocsátási adatait az 1.17.13. ábra tartalmazza, 2009-2013 közötti időszakra vetítve.

Szennyezőanyag	2009	2010	2011	2012	2013
Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	915	100	100	35	45
Szén-monoxid	293	32	32	11	5
Butil-alkohol (primer-butanol) / butanol-1 /	0	0	x	x	x
Izo-butyl-acetát	0	0	x	x	x
Izo-propil- alkohol	0	0	x	x	x
Metil-etil-keton /2-butanon/	0	0	x	x	x

⁷ B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja.

⁸ D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.

⁹ E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

¹⁰ O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

¹¹ F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Szilárd anyag	0	0	x	x	x
Toluol	0	0	x	x	x
Xilolok	0	0	x	x	x
Etil-benzol	0	0	x	x	x
Sósav és egyéb szervetlen gáznemű klór vegyületek, kivéve klór és cián-klór HCl-ként	x	x	x	x	x
1.17.13. ábra: Taksony község összesített kibocsátási anyagai légszennyező anyagokra 2009 és 2013 között (forrás: OKIR-LAIR)					

srsz	cég, telephely	Szennyezőanyagok	Összes szennyezés (kg/év) 2013
1.	Gku Gumi- És Műanyagfeldolgozó Betéti Társaság, VARSÁNYI U. 2.	Szén-monoxid, Nitrogén oxidok (NO és NO ₂), Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃), Szilárd anyag, Szén-dioxid	50
2.	Abufa Belsőépítészeti Kft., ALKOTMÁNY U.1-3.	Szén-dioxid, Szén-monoxid, Nitrogén oxidok (NO és NO ₂)	n.a.
1.17.14. ábra: Bejelentett pontforrással rendelkező telephelyek 2013 évi összes szennyezőanyag kibocsájtása			

1.17.4 Zaj és rezgésterhelés

Taksony közigazgatási területén környezeti zaj elsősorban a **közúti közlekedésből** származik. A település legforgalmasabb közútja a nagy forgalmú 51-es és a Bugyiba vezető utak, melyek azonban a lakott területtől távolabb húzódnak, így konfliktust nem okoznak (az 51-es út éppen a lakot területekről vezet el a forgalmat). (Lásd: 1.17.15. ábra)

zajterhelés	lakosságszám	iskolák, óvodák	kórházak
55-59 dB:	300	0	0
60-64 dB:	100	0	0
65-69 dB:	1200	0	0
70-74 dB:	200	0	0
≥75 dB:	0	0	0

1.17.15. táblázat: Nappali zajterheléssel érintett lakosság; iskolák/óvodák és kórházak száma (forrás: Nagyforgalmú közutak stratégiai zajtérképe (2014. augusztus 27.) – Földművelésügyi Minisztérium)

A **vasúti zajterhelés** a település belterületének nagy részét érinti, a keleti belterület határán húzódik a MÁV Budapest—Kunszentimiklós-Tass–Kelebia 150-es számú vasútvonala.

A településen a **légi közlekedésből** származó zajterhelést nem figyelhető meg.

A település külterületén található telephelyek kellő távolságra vannak a lakóterületektől ahhoz, hogy az **üzemi zajterhelésük** ne hasson zavarólag azokra. A telephely környezetének esetleges zajterhelését tömör kerítés építésével, valamint védő cserjesávok és fasorok telepítésével lehet mérsékelni.

1.17.5 Sugárzásvédelem

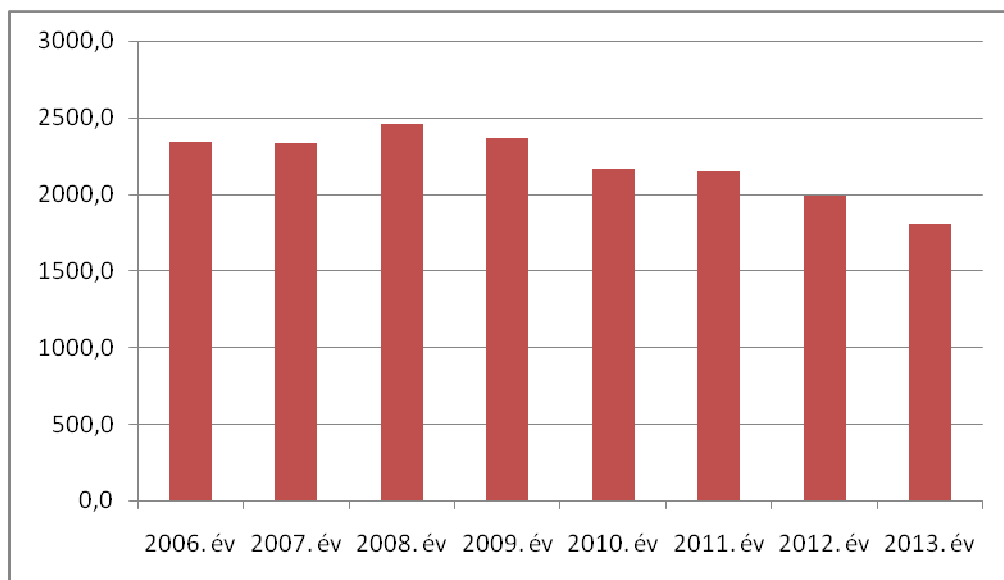
Taksony területén nem található olyan létesítmény, mely miatt a sugárzásvédelem indokolt lenne.

1.17.6 Hulladék

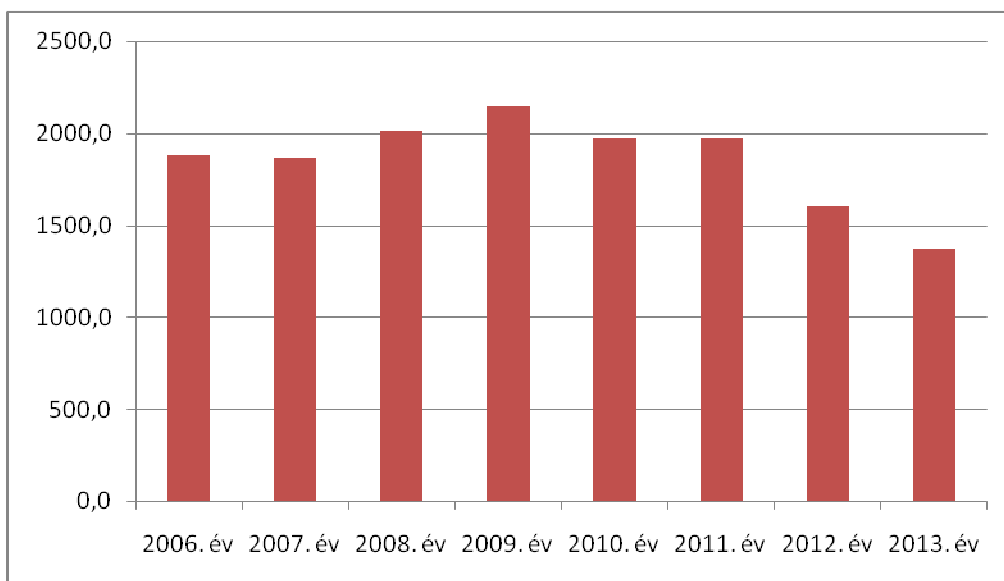
Taksonyban a **kommunális szilárd hulladék** szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. A települési szilárd hulladék begyűjtéséről és ártalmatlanításáról a Vertikál Nonprofit Kft.

(továbbiakban: Közzolgáltató) gondoskodik. A településen nem található hulladékudvar. A Közzolgáltató 12 nem veszélyes és 3 veszélyes **hulladékudvart** működtet. Nem veszélyes hulladékudvarok: Berhida (042/14 hrsz), Cece (1402/1 hrsz), Ercsi (2846/2 hrsz), Káloz (0354/5 hrsz), Kisláng (Sándor u. 53/a), Lajoskomárom (207/1 hrsz), Lepsény (Vasút út 76.), Perkáta (1438 hrsz), Simontornya (Gyár u. 1-5.), Soponya (226/7 hrsz), Szabadbattyán (Lajostelep, 045/6 hrsz), Szabadhídvég (04/38 hrsz). Veszélyes hulladékudvarok: Adony (195/4 hrsz), Polgárdi (093/4 hrsz), Sárbogárd (0522/187 hrsz).

A KSH adatai alapján Taksonyban 2010 után kis mértékben ugyan, de egyértelműen csökkenő tendenciát mutat a települési szilárd hulladék mennyisége. Ehhez hasonlóan alakul a lakosságtól hagyományos módon elszállított települési szilárd hulladék mennyisége. A csökkenés 2011 évtől egyértelmű, egyenletes tendenciát mutat. (Lásd: 1.17.16. és 1.17.17. ábrák) **Lomtalanításra** évente egy alkalommal kerül sor, mely az ingatlan tulajdonos által a Közzolgáltatóval előre egyeztetett időpontban történik. **Veszélyes hulladék** elhelyezésére a Közzolgáltató által üzemeltetett veszélyes hulladékok számára kialakított hulladékudvarokban van lehetőség.



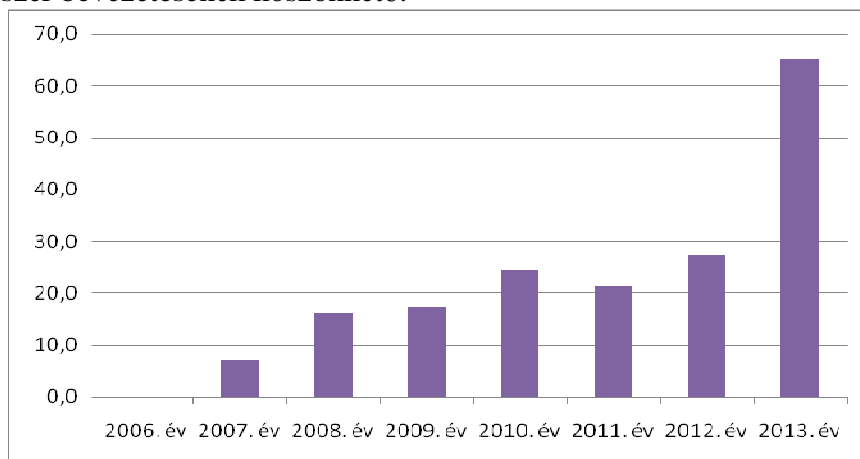
1.17.16. ábra: Összes elszállított települési szilárd hulladék Taksonyban (tonna) (adatforrás: KSH)



1.17.17. ábra: Lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége Taksonyban (tonna) (adatforrás: KSH)

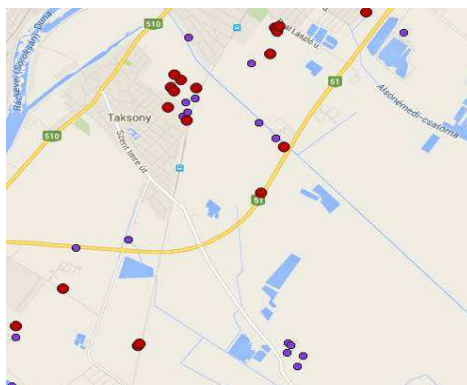
A településen a **szelektív hulladékgyűjtést** házhoz menő rendszerben végzik 2014 óta kétkukás rendszerben. A csomagolási hulladékot 2 hetente szállítják el. A zöldhulladék elhelyezésére külön edényzet szolgál. A gyűjtés során csomagolási műanyag, papír, fém és porcelán hulladékok kerülnek elszállításra. Az üveg hulladékok elhelyezését a Közszolgáltató 2015 évtől gyűjtőpontokon biztosítja.

A KSH adatai alapján Taksonyban szelektív hulladékgyűjtés 2007 óta történik. Az ilyen módon gyűjtött hulladék mennyisége ettől kezdve stabil, emelkedő tendenciát mutat. (Lásd: 1.17.18. ábra) 2013-ban megfigyelhető egy jelentős ugrás, mely feltehetően a házhoz menő gyűjtési módszer bevezetésének köszönhető.



1.17.18. ábra: Lakosságtól szelektív gyűjtéssel elszállított hulladék mennyisége Taksonyban (tonna) (forrás: KSH)

A településen sok helyen előfordul illegális szemétkerakás. A Közép-magyarországi regionális környezeti monitoring rendszer egy az Európai Unió által finanszírozott projekt, mely az illegális hulladéklerakók feltárására szolgál. Lakossági bejelentések alapján és légifotók vizsgálatával derítik fel az illegális lerakatokat, melyeket térképen is ábrázolják. Az adatbázis szerint Taksony területén a belterülettől északra a vasút és a Duna–Tisza-csatorna közötti területen található jelentős mennyiségű szemétkerakás. Ezen kívül a csatorna mentén és az 51 sz. főút mentén is találhatóak több helyen is illegális lerakatok. Egy jelentősebb gócpont található még a település külterületének délkeleti részén a kavicsbánya-tavak mellett. (Lásd: 1.17.19. ábra)



1.17.19. ábra: Légifotón ellenőrzött illegális hulladéklerakások (forrás: <http://webmap.viamap.hu/emla>)

A térség településeinek **szennyvízelvezetési** közüzemi szolgáltatásának elvégzésére, és a települési folyékony hulladék gyűjtését a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. végzi. Taksony a Dunavarsányi üzemigazgatóság hatáskörébe tartozik.

Taksony területén a folyékony hulladék elszállítása kötelező. A saját tulajdonú ingatlanon keletkező települési folyékony hulladék összegyűjtéséről, zárt, szivárgásmentes tárolásáról az ingatlan tulajdonosának kell gondoskodnia.

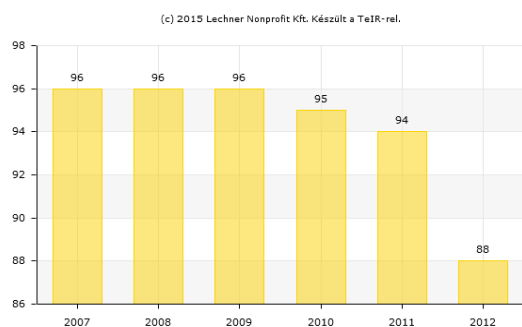
A Ráckevei-Duna-ág vízminőségének javítása céljából a part menti települések összefogásával az EU támogatásával készült projektben került sor a part menti ingatlanok

csatornázására Taksony területén is. A projekt fő célja a Duna-ág vízgazdálkodásának, vízminőségének javítása: a szennyezőanyagok kivezetése a parti sávból.

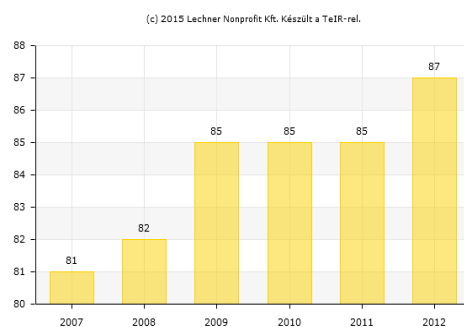
A keletkezett **szennyvizek** kezelését az 1998-ban elkészült Dunavarsányi szennyvíztisztító telep Taksony egész területéről fogadni tudja. Taksony részesedése a 6500 m³ /d szennyvíztelep kapacitásból 29,03% azaz 1885 m³/d tehát így még szabad kapacitással rendelkezik a település. Ehhez a még újonnan beépítésre javasolt területeken meg kell építeni a szennyvízcsatorna hálózat vezetékeit illetve ahol lehet, a meglévő vezetékekre kell a rákötéseket biztosítani. Törekedni kell arra, hogy minden ingatlan rá legyen kötve a szennyvízcsatorna hálózatra. A jelenlegi zártkerti területekre is. Ennek érdekében az üdülőterület csatornázása a környezet tehermentesítése szempontjából is indokolt. A fejlesztésre javasolt iparterületről csak kommunálisjellegű szennyvizek vezethetők be a közsatorna hálózatra.

Amennyiben az iparterületen olajos vagy egyéb módon szennyezett víz keletkezik, annak előtisztítását a telephelyen biztosítani kell, illetve előkezelést kell végezni. A közsatornába kizárólag a 34/1993(XII.23.) KTM rendelettel módosított 4/1984. (II. 7.) OVH rendelkezés előírásainak megfelelő szennyvizek vezethetők. Ellenőrzés tárgya lehet a csatornahálózat műtárgyainak hatása, összhangja a lakóterületeken élők életminőségére (vasút melletti lakóterületek és a szennyvízösszefolyó).

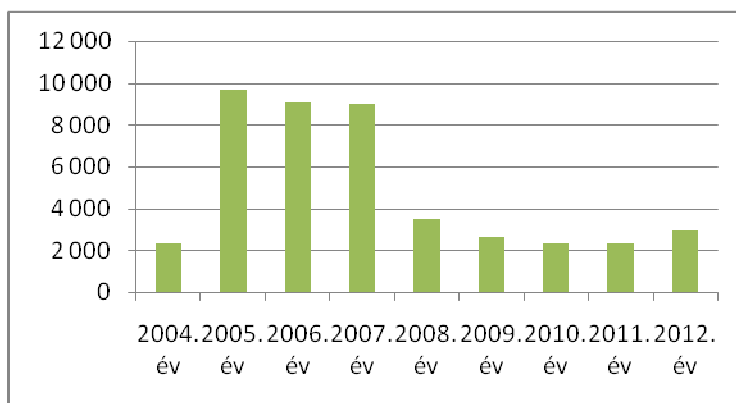
A település **közműhálózatai** egymástól eltérő mértékben épültek ki. Miközben a településen az ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2007-ben 96%-os volt, addig a közsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya csak 81% volt. A két szám 2012-re megközelítette egymást: a vezetékes-víz-hálózatba bekötött lakások aránya lecsökkent 88%-ra, míg a közsatornába bekötötteké felemelkedett 87%-ra. Az arányok alakulását az alábbi ábrák szemléltetik:



1.17.20. ábra: Ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%) Taksonyban (forrás: TeIR 2015.08.19)



1.17.21. ábra: Közsatornahálózatba bekötött lakások aránya (%) Taksonyban (forrás: TeIR 2015.08.19)



1.17.22. ábra: Elszállított települési folyékony hulladék mennyisége Taksonyban (m³) (adatforrás: KSH)

1.17.7 Vizualis környezetterhelés

Kiemelkedően jelentős vizuális környezetterhelés nem jellemzi a települést. Említésre méltó azonban a Bugyi településre vezető út menti gazdasági területek valamint bányák rendezetlen látványa. Az útról nézve a gazdasági területek esetében magas, tömör betonkerítések valamint rendezetlen anyag -és eszközlerakatok láthatóak, a bányák esetében pedig a hatalmas munkagépek, ipari épületek valamint a meddőhányók okoznak negatív vizuális élményt az errefelé utazóknak. Az utakról feltáruuló negatív látványok takarására megoldást nyújt a megfelelő zöldsávok – fásítás kialakítása. Általános probléma továbbá –országos szinten is– a lakosság által kommunális, magán ingatlanról származó zöld és építési-bontási hulladékok illegális lerakása. Vizuális szempontból is rendkívül rossz hatással van mind az itt élőkre, mind az átutazókra, de legfőképpen a turizmus szempontjából van jelentős negatív hatása. A vizuális terhelésen túl komoly szennyezőforrások is, így ezen lerakatok felszámolása és feltérképezése fontos és folyamatos feladat.

1.17.8 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A Taksony területén fennálló környezetvédelmi konfliktusok az alábbiakban összegezhetők:

- A közüzemi hálózatra viszonylag alacsony a rácsatlakozási arány: ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya 2012-ben 88%, a csatornahálózatba bekötött lakások aránya pedig ennél is kevesebb, 87% volt.
- A településen sok helyen találhatóak illegális hulladék lerakatok, melyek jelentősen terhelik a talajt valamint a felszín alatti vizeket és közvetve a felszíni vizeket és nem utolsó sorban vizuális környezetterhelést is okoznak.

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

1.18.1 Építésföldtani korlátok

1.18.1.1 Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Taksony közigazgatási területét a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal honlapján hozzáférhető adatbázis alapján négy működő bánya érinti: Taksony I. (homok, kavics); Taksony IV. (kavics) és Taksony V. (kavics), Bugyi IX. számú (homok, kavics). Mind a négy külfejtéses bánya.

1.18.1.2 Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

Az Országos Felszínmozgásos Kataszter szerint Taksonyban nincs felszínmozgással érintett terület.

1.18.1.3 Földrengés veszélyeztetett területei

Taksony a szeizmikus zónatérkép szerint a 4. szeizmicitási zónába tartozik, földrengés szempontjából közepesnél jobban veszélyeztetett térség. (Az ország területe 5 zónába sorolt).

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1 Árvízveszélyes területek

Taksony közigazgatási területe árvízvédelmi szempontból mentesített területnek tekinthető, az RSD vízszintjét a Tassi és Kvassay zsilip szabályozza, így a vízszint független a Nagy Duna vízszintjétől.

1.18.2.2 Belvízveszélyes területek

A belvízveszélyes területek, a mélyfekvésű területek. Taksony területén kb. 35 ha mélyfekvésű terület van, ahonnan a csapadékvíz csak elpárologni, vagy elszikkadni tud.

A település keleti oldalán több lefolyástalan terület van, a kb. 2ha-nyi területről a Marestli tóba folyik a csapadékvíz.

A vasút állomás közelében lévő mély fekvésű területről, csak elpárologni, vagy elszikkadni tud a csapadékvíz.

1.18.2.3 Mélyfekvésű területek

Az Árpád úton lévő kb. 2ha-nyi lakott mélyfekvésű területen a tavaszi hóolvadás idején feltörő talajvíz és hóléből keletkező belvíz okoz belterületi vízkárt.

1.18.2.4 Árvíz és belvízvédelem

Taksony közigazgatási területe árvízvédelmi szempontból mentesített területnek tekinthető. A belvízvédelemre Intézkedési terv készült, amely figyelembevételével történik a település belvízrendezésének megoldása.

1.18.3 Egyéb korlátozó tényezők

1.18.3.1 Kedvezőtlen morfológiai adottságok

Taksony közigazgatási területén kedvezőtlen morfológiai adottságokra vonatkozóan nincs információnk, adatunk.

1.18.3.2 Mélységi, magassági korlátozások

A rendelkezésünkre álló információk, adatok szerint Taksony területén mélységi és magassági korlátozással érintett terület nincs.

1.18.3.3 Tevékenységből adódó korlátozások

Közműlétesítmények

— Közművezetékek jogszabályokban előírt védőterületei

Közlekedési létesítmények:

— Országos közutak védőterülete: külterületen 50-50m

1.19 ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

Taksonyban a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal honlapján hozzáférhető adatbázisán három működő bánya szerepel: Taksony I. (homok, kavics); Taksony IV. (kavics) és Taksony V. (kavics). A jogosított bányavállalkozó sorrendben: Kavics Hungária Kft.; Magyar Bányászati és Földtani Hivatal; Lasselsberger Hungária Termelő és Kereskedelmi Kft. E három bányán kívül a szomszédos település Bugyi IX. számú (homok, kavics) bányája is jelentős mértékben érinti Taksony területét a délkeleti részeken (bányavállalkozó: Méhes Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.). Mind a négy bányában külfejtéses módszerrel dolgoznak.

1.20 VÁROSI KLÍMA

A település klimatikus adottságai közül legjelentősebb befolyásoló tényező a település táji fekvése, morfológiai adottságai és klímaformáló, befolyásoló szerepe, pozitív hatásai: a Ráckevei-Soroksári-Duna (RSD), valamint a szélcsatornából eredők.

E pozitív hatást lokálisan némileg lerontja a közlekedés légszennyező hatása, amely forgalomszervezési és szabályozási eszközökkel mérsékelhető.

A települési mikroklíma helyi javításához a terület zöldfelületi intenzitásának, biológiai aktivitásának növelésével lehet hozzájárulni, ezért fontos a belterület zöldterületi arányának és a települési területek biológiai aktivitásának növelése, az utcák, terek és telkek fásítása.

A településen meteorológiai megfigyelő állomás nem működik, helyi mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

A település társadalma: Demográfiai viszonyok és tendenciák

Az ország egészére jellemző népesség csökkenés nem jellemző a településre, kis mértékben folyamatos növekedés figyelhető meg, mely a bevándorlásból, ill. betelepülésből ered.

A lakónépesség korcsoportonkénti bontásából megállapítható, hogy a települést nem jellemzi az elöregedés, aránylag a település fiatalnak mondható a 15-39 évesek aránya 34%, a 15-59 évesek aránya 62,6%.

A lakónépesség iskolázottsága az országos átlaghoz közeli értékeket mutatnak. Az egy általános iskolai osztályt sem végzettek aránya 1,08%, mely elhanyagolható, az 1-7 osztályt végzettek aránya 9,7%, a 8 osztályt végzettek aránya 23,1%. Az érettségivel rendelkezők aránya 28,77%, a felsőfokú oklevéllel rendelkezők aránya 9,84 %, kiemelendő az érettségivel rendelkezők aránya, amely magasabb az országos értékhez képest.

Az országos értékek 1,1%, 10,4%, 23,3%, 25,6%, 14,48%.

A fentiekből adódik, hogy a munkanélküliek aránya az országos átlaghoz (5,7%), megyei átlaghoz (5,1%) képest viszonylag alacsony (2011-ben 4,65%), azonban a munkanélküliek %-nak legnagyobb része 45 év feletti, akiknek elhelyezkedési lehetőségei általában korlátozottak, így terhet rónak a település szociális ellátórendszerére. Az alacsony munkanélküliség és az aktív korúak számának folyamatos, csökkenése középtávon egyes ágazatokban munkaerőhiányt is előre vetíthet, ami a környező településekről való ingázók/bejárók számának növekedését, a közlekedési hálózat nagyobb terhelését is okozhatja majd.

Települési közösség (kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztő erő

Taksony erősségét és vonzerejét elsősorban az élhető kertvárosias lét, a meglévő természeti adottsága a Ráckevei-Soroksári-Dunaág (RSD), és a főváros közelsége jelenti.

Életminőség szempontjából Taksony összességében egyre több kedvező körülményt biztosít a településen lakók számára. A településvezetés törekszik a rekreációs lehetőségek fejlesztésére, a közösségi és kulturális programkínálat növelésére, a települési és településrészi identitás erősítésére a civilek és a közművelődési intézmények bevonásával.

Taksony társadalmi-gazdasági szempontból egységes képet mutat. A történelmi településmag a Dózsa György [utca](#), Wesselényi utca és a Szent Imre utca által határolt területet jelenti, amely utcák az alakulóban lévő településközpont területét fogják közre. A kapcsolódó területek a kialakult beépítésük miatt önálló karakterűek. A település tudatos vezetése következtében kialakulóban van a település központjának alakulása, [amely az elmúlt években megkezdődött.](#)

A településen számtalan egyesület, civil szervezet működik, melyek változatos programjaikkal színesítik a település kulturális életét. A rendezvények lebonyolításában óriási szerepet vállalnak a civil szervezetek, valamint a Német Nemzetiségi Önkormányzat.

Jelentősek a helyi innovatív közösségi kezdeményezések, a hagyományápolás és az ifjúság szabadidejének eltöltésére vonatkozó szervezések, melyeket az önkormányzat támogat.

Az önkormányzat kitűzött célja a jövőt illetően egy turisztikai infócentrum létrehozása.

Taksony gazdasági szerkezete, szerepköre

A korábbi mezőgazdasági ágazatok működésüket tekintve folyamatosan megszűnőben vannak, a mezőgazdaság elvesztette korábbi jelentőségét.

A rendszerváltás óta a jellemző gazdasági ágazatok elsősorban az építőipari szolgáltató, raktározó, szállítványozó és a kereskedelmi ágazatok.

A település közigazgatási területén a kereskedelem, szolgáltatás struktúrája a budapesti agglomeráció déli térségére jellemző gyűjtő-elosztó raktárbázis, logisztikai létesítmények megtelepedésével alakul át. Ezek a magán tőkéből épülő logisztikai létesítmények határozzák meg a **település** legfőbb bevételi forrásait, iparterületeinek arculatát.

A település, jellemző ipar/gazdasági területei:

- az Alkotmány utcában található ML-Car Autószervíz
- a település déli területén a Fő út mellett a KUKA Robotics Hungária Ipari Kft. területe
- a település északi részén az Orgona utca mellett az NCT Ipari Elektronikai Kft. területe
- Varsányi út mellett GKU Bt., Rosenberger OSI Kommunikációs és Rendszertechnika Gyártó Kft.
- Bugyi út mellett Casati Color Kft. és Betonepag Kft.

A helyigényes ágazatok elsősorban a meglévő ipari területekre települnek, amelyek általában fejlesztésre szorulnak, az innováció-orientált megújulást hatékonyan támogató innovációs és szolgáltató központ a település területén nem áll rendelkezésre.

Taksony gazdaságában fontos szerepet játszik a környezeti értékekre, illetve a hagyományőrző, a kulturális- és sporthoz kapcsolódó szolgáltatásokra alapozó turizmus, melynek tudatos fejlesztésével egyre nagyobb szerep juthat a település gazdaságában. A fővároshoz közeli fekvésének köszönhetően Taksony népszerű horgász- és csónakázóhely, és mint nyári üdülőhely.

Hiányos a turisztikai szolgáltató infrastruktúra: szükség lenne egy a turistákat orientáló térségi idegenforgalmi információs és szervező irodára, amely a vendégek itt tartásában (vendégéjszakák száma) játszhatna meghatározó szerepet. Ezzel összefüggő probléma a kereskedelmi és vendéglátó-ipari vállalkozások alacsony száma illetve kevés a szállás- és vendéglátóhely.

A település humán infrastruktúrája

2012. január 2.-ától az önkormányzat a bölcsőde üzemeltetését a Taksony Bölcsőde Alapítvány fenntartásába helyezte át. Viszont az elmúlt években kiderült, hogy nagy igény van az önkormányzat fenntartásában történő működtetésre, ezért elkezdődött ennek a

felülvizsgálata, hogy a bölcsődei ellátás, mint szolgáltatás nyújtása az önkormányzat kezébe kerüljön vissza.

Az óvodai ellátás megoldott, a település fenntartásában 1 óvoda működik.

A település általános iskolája az Iskola utca 3-as szám alatt működik, a Német Nemzetiségi Önkormányzat fenntartásában.

[Mindkét intézmény számára](#) az üzemeltetési feladatok (konyhaiüzemeltetés, karbantartás, takarítás, étkeztetés) [szerződés alapján egy külső cég látja el](#).

Taksony település Önkormányzata gondoskodik az egészségügyi alapellátás megszervezéséről, az egészségügyi szolgáltatások nagy részét a Széchenyi utcában található Egészségház látja el.

A szociális közszolgáltatások ellátását a Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat végzi. Az intézmény a családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek és fiatalok környezet- és egészségtudatos gondolkodásának fejlesztését segítő programokat, valamint a házi segítségnyújtás és szociális étkezés valamint a védőnői szolgálat feladatait látja el.

A szociális étkeztetés keretén belül, az önkormányzat napi egyszeri meleg étkezést biztosít azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik önmaguk, ill. eltartottjaik részére koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai- vagy szenvedélybetegségük, ill. hajléktalanságuk miatt tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek magukat ellátni. A településen az ebédet a Forrás Intézményüzemeltető Központ konyháján (Óvoda) főzik.

A település kulturális életének központja a felújított és az évek folyamán folyamatosan átalakított **Petőfi Sándor Művelődési Ház, Könyvtár és Teleház**, amely ma Taksony Nagyközség önkormányzatának fenntartásában működik.

A település helyi hagyományainak bemutatására 1994-ben avatták fel a sváb hagyományokat őrző **Tájházat**, amely 1892-ben épült, eredetileg a [Gajerhosz](#) család birtoka volt, akik ragaszkodtak hozzá, hogy csakis múzeumi vagy közösségi célokra váljon meg tőle. Az önkormányzat végül megvásárolta és a *Dunamenti Svábok Taksonyi Baráti Köre* gondoskodott felújításáról és berendezéséről. [Fenntartó a Német Nemzetiségi Önkormányzat](#).

A település önkormányzata Esélyegyenlőségi programmal rendelkezik, amely 2013-ben került elfogadásra a 196/2013. (X.30) KT. határozattal.

Az esélyegyenlőségi tervben az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

Az éves költségvetések bevételi oldalának legnagyobb részét a saját bevételek, ezen belül is a helyi adók teszik ki (53,1%). Taksony település által kivetett helyi adók: az építményadó, a telekadó, és az iparüzési adó.

A településüzemeltetési szolgáltatások ellátását egyfelől az Önkormányzati Hivatal illetékes szervezeti egysége, másfelől külső cégek végzik. Külső cégek végzik – többek közt – a

köztisztasági, parkfenntartási, hulladékgazdálkodási, temetőüzemeltetési, víz-, szennyvíz-, gáz szolgáltatási, közvilágítási, feladatokat.

Táji és természeti adottságok

Taksony község Budapesttől déli irányban kb. 20km-re fekszik, a Csepeli-sík kistájhoz tartozik. Taksony domborzatát a Duna és Ráckevei-Duna folyók felszínalakító tevékenysége határozta meg. A település egésze ártéri szintű hordalékkúp-síkság.

Taksony kedvező táji, környezeti adottságokkal rendelkezik. A Ráckevei-Duna-ág, a Duna–Tisza-csatorna valamint a bányászat következtében kialakult tavak mind kitűnő kikapcsolódási lehetőségeket biztosítanak.

Taksony település közigazgatási területének több mint 80%-a külterület. A belterület túlnyomó rész kertvárosias lakóterület, a központi területek pedig vegyes építési övezetbe tartoznak.

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket Taksony esetében a település nyugati határán a Ráckevei-Duna területe benne a szigettel valamint a keleti külterületeinek egy félkör alakú része–erdőterületek.

A Taksonyban megtalálható tájvédelmi, természetvédelmi és ökológiai szempontból jelentős értéket képviselő védett területek közül kiemelendő:

- ex lege védett lápok (Taksony területén helyrajzi számai: 0133/2; 0134; 0135; 0137; 0147/12; 0153)
- Kakukk-hegy és környéke helyi jelentőségű védett természeti terület, egy része az Országos Ökológiai Hálózat részeként ökológiai folyosóterülete is
- Soroksári Duna hókonyai helyi jelentőségű védett természeti terület, mely magába foglalja az ex lege védett lápok és a Natura 2000 terület egy részét is, továbbá az Országos Ökológiai Hálózat részeként magterület is
- a Ráckevei Duna-ág, mely európai közösségi jelentőségű természetvédelmi terület (Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület) valamint az Országos Ökológiai Hálózat részeként magterület
- Duna–Tisza-csatorna Taksonyt érintő szakasza valamint a keleti külterület nagy része (főként az erdőterületek) az Országos Ökológiai Hálózat részeként ökológiai folyosóterülete

Zöldfelületek

Taksony kedvező táji környezetbe illeszkedő település. A települési szövetben kialakult közhasználatú zöldfelületei, közlekedési területeinek zöldfelületei szépen rendezettek.

A közhasználatú zöldfelületek a Fő úthoz közeli, de onnan nem láthatóak, nem közvetlen kapcsolódnak. Egy a Fő útra merőlegesen induló, lakóutcákkal összeköthetően kanyarodó tengellyel táruznak fel a szépen rendezett zöldfelületek. Északról indulva a Szent István téri emlékmű terétől a legdélebbi Marestli-ig (Szent István tér – Iskola kertje – Hősök tere – Plébánia előtti tér – Szent Anna tér – Marestli-park).

A Fő út, közlekedési, parkolási területként működik. Intézményi, szolgáltatói és kereskedelmi funkció valamint lakóépületek vegyesen találhatók itt. A település rendezettségének javát szolgálná, ha a közlekedési irányú tengely burkolati-zöldfelületi fejlesztése megtörténne (kis zöldfelületek, fasor, rendezett parkolás), valamint az előbb említett közhasználatú zöldfelületi tengelyre egyértelmű nyitást kapna mindkét irányból.

A települési szövetben a lakóutcák sűrűn fásítottak, a növényzet rendezett, itt találhatók a települési zöldfelületi rendszer nagy részét adó hátsókertek területei.

A szigeti településrészen főként a vízparti ligeterdő hangulatát megőrző, nagy lombkoronájú dús faállománnyal rendelkező utcák és vízparti telkek találhatók.

Épített környezet

Taksony mai településszerkezetének kialakulását múltja meghatározza. A település halmazos településként alakult ki sugaras úthálózattal, jellemzően fésűs (oldalhatáron álló) beépítéssel, majd a település fejlődésével párhuzamos és merőleges utcák kerültek kialakításra. A település északi és keleti részén a szabályos utcahálózat az elmúlt évtizedekben kialakított lakóterület-fejlesztések eredményei.

A régi (múlt század eleji), jellemző igen kellemes falusias beépítési mód az oldalhatárra épített házak, a település területén szórványosan maradtak meg, melyet a korábbi rendezési tervek is már helyi védelemben részesítettek.

A település vonzerejét az élhető kertvárosias lét, az épített és természeti adottságaira alapozott fejlesztések és rendezések, továbbá a főváros közelsége adja. A településközpont folyamatos átépítése minőségi javulást hoz a település életébe, ahol megújulnak az épületek, a kedvező elhelyezkedésen túl a szolgáltatások elérhetősége jelentősen javul. A közterek folyamatosan szépülnek, rendezett hatást keltenek. A település életminőségét javítja, hogy a településen nincsenek jelentősebb szociális és etnikai problémák, magas a civil szervezetek aránya, tradicionális rendezvényei magas színvonalúak.

A település fő szerkezeti elemei a Ráckevei (Soroksári) Duna-ág, Budapest-Kelebia vasútvonal és az 51-es főközlekedési út, amelyek egyrészt behatárolnak, másrészt különleges adottságokat teremtenek, amelyek igen meghatározók a település életében.

A település volt **üdülőterületi része** a Ráckevei-Duna-ágban ill. a szigetet körülvevő holtág mentén alakult ki, amely mára már ellakosodott, amely szervesen kapcsolódik a belterülethez. E település részen az 51-es úttal párhuzamos Forrássor 1970 előtt alakult ki. 1971 után a Káposztások és a Sziget nevű üdülőrészek népesültek be. A terület telkei kisméretűek. A beépítettség túlságosan sűrű. A Dunaparton közösségi üdülés, pihenés, horgászás céljára alkalmas terület alig található. A magántelkek határa többségben a vízpartig húzódik.

A parti közterületek visszaállítása, megőrzése, ápolása elsőrendű feladat.

A terület épületei esztétikai szempontból változó megjelenésűek, a sűrű beépítettség csak ront a településképen. Kevés a fa és a zöldfelület. A háttér környezet szántó jellegű.

Mivel a volt üdülőterületi rész az elmúlt évek során ellakosodott, a jelenlegi hatályos településszerkezeti tervben már megtörtént a területek átminősítése lakóterületté.

A terület belterületbe vonása folyamatos, a művelésből való kivonása kapcsán a terület arculata átmeneti, a terület használat vegyes (szántó, üdülő, lakó).

Taksony településnek a BATrT szerinti városias térsége 619,96 hektár, ami a közigazgatási terület 29,79 %-a. A belterület terület-felhasználásában uralkodóak a kertvárosias lakóterületek. A településközpont területén koncentrálódnak az intézmények, igazi alközpontok nem alakultak ki.

A különleges terület kategóriájába tartozó sportolási célú sportpályák rendezettek. A Fő úti sportpálya környezeti zöldfelület szempontjából nem jelentős, lakóházakkal beépített környezetben fekszik, a szigeten található sportpálya pedig műfüves pályaként került kialakításra.

A település belterülete közhasználatú zöldfelületekben, általában közösségi használatú zöldterületekben, közparkokban közepesen ellátott, jelenleg a Marestli park fejlesztése van folyamatban.

A belterületi utak, utcák csak részben fásítottak.

Rendezett zöldsáv a kis szabályozási szélességek miatt, elsősorban csak a település fő útjai mellett található.

Jelentős belterületi gazdasági terület a volt Tsz-központ, Orgona utca környékén, az 510-es főút és a Varsányi út mellett található. További gazdasági területek külterületen az új 51-es út és Bugyi út kereszteződésénél és a Bugyi út mellett helyezkednek el.

Közlekedés

A település országos főúthálózati kapcsolatai kedvezőek, bár területét közvetlenül gyorsforgalmi út nem érinti, de az M0 autópályáról 10 kilométeren belül elérhető. A település közvetlen megközelítését az 51. sz. főút, valamint Budapest felől az 510 számú főút biztosítja.

A környező települések kapcsolatai különböző színvonalúak: Dunaharaszti és Dunavarsány főúton közelíthető meg, a Csepel-sziget felé (Szigethalom, Szigetszentmiklós) az 51104 jelű út hídján bonyolódik le a forgalom. Dunavarsány keleti részét az 52101 jelű út, Bugyit az 5202 jelű út kapcsolja a főutakhoz. Alsónémedi felé csak földúton van összeköttetése.

A településen áthalad a 150 számú Budapest – Kelebia vasútvonal, mely egyvágányú törzshálózati vonal, amely nem jelentős elővárosi forgalmat bonyolít le. A vasútállomás a belterület keleti határán van, megközelítése a település központjából autóbusszal történik.

A település utasforgalmának nagy része a Volánbusz helyközi járatait veszi igénybe. Az 51. sz. főúton és a Délegyháza felé közlekedő járatok jó eljutási időt biztosítanak Budapestre. Az igényeknek megfelelő a kapcsolat Szigethalom felé.

Közművek és elektromos hírközlés

A település belterületén kiépülőben van a teljes közműellátás, a vízellátás teljes mértékben megoldott.

A közműellátottság alapvetően biztosítja a szükséges alapokat a lakosság megfelelő életminőségéhez – folyamatosan csökken az alacsony komfortfokozatú lakások aránya -,

illetve a meglévő, gazdasági tevékenységek végzéséhez, vagy új vállalkozások megtelepedéséhez.

A szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya, folyamatosan növekszik, amely 2012-es adatok alapján elérte a 87%-ot.

Az elektronikus hírközlés infrastruktúrája teljes körűen kiépült a településen, az egyes rendszereket igénybe vevők száma (a vezetékes telefonszolgáltatást kivéve) évről-évre növekszik.

Környezetvédelem

Taksonyban jelenleg a település lakosságának életfeltételeit, a környezeti elemeket, a táji-, természeti értékeket veszélyeztető tartós környezeti terhelés nem áll fenn.

Felszín alatti vizek szempontjából Taksony érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen levő település. Az ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya 88% (2012) míg a csatornahálózatba bekötött lakások aránya 87% (2012). A településen összegyűjtött szennyvíz tisztítása a Dunavarsányi térségi szennyvíztisztító telepen folyik.

Taksony teljes közigazgatási területe nitrátérzékeny. Taksonyban nincs felszínmozgással érintett terület. A talajrombolás legjelentősebb formája az ásványanyag kitermelés, és a szigeteletlen hulladék lerakók. A településen egy rekultivált hulladéklerakó található valamint az MBFH nyilvántartása szerint négy működő bánya érinti a település területét. A településen, sok helyen előfordul azonban illegális szemétkerakás. A BATrT szélerózióknak kitett területként jelöli a település külterületének túlnyomó részét. Kivételt képeznek egyes erdővel borított részek.

A légszennyezés terjedési lehetőségeit a domborzat és az uralkodó szélirányok határozzák meg. Ebből a tekintetből Taksony ideális adottságokkal rendelkezik: a vízfelületek körülveszik a települést, valamint nagyobb erdőterületekkel is rendelkezik, mely adottságok jó átszellőzést biztosítanak számára. A község közigazgatási területén több üzem működik, amelyek azonban nem okoznak jelentős szennyezést. Taksony külterületének legjelentősebb légszennyező forrásai a nagyforgalmú 51-es és a Bugyiba vezető utak gépjármű forgalma. Kedvező adottság, hogy a jelentősebb forgalmú utak Taksony közigazgatási területén nem érintenek lakott területet. Légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékeny területnek tekintendők, ahol alacsonyabb határértékek betartása indokolt: a Natura 2000 területek.

Taksony közigazgatási területén környezeti zaj elsősorban a közúti közlekedésből származik. A település legforgalmasabb közútja a nagy forgalmú 51-es és a Bugyiba vezető utak, melyek azonban a lakott területtel konfliktust nem okoznak. A vasúti zajterhelés a település belterületének nagy részét érinti, a keleti belterület határán húzódik a MÁV 150-es számú vasútvonala. A településen a légi közlekedésből származó zajterhelés nem figyelhető meg. A település külterületén található telephelyek kellő távolságra vannak a lakóterületektől ahhoz, hogy az üzemi zajterhelésük ne hasson zavarólag azokra.

Taksonyban a kommunális szilárd hulladék szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. A településen nem található hulladékudvar. A szelektív gyűjtés házhoz menő rendszere is kiépült, lomtalanításra évente egy alkalommal kerül sor. [A zöldhulladék elszállítása is megoldott.](#)

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

A demográfiai mutatók alapján a település lakónépességének alakulását az ezredforduló óta a stagnálás jelenti. A rendszerváltást követően 1990 és 2000 között volt a legnagyobb népesség növekedés, amely egyrészt az agglomeráció szuburbanizációs folyamatának köszönhető. A településbe érkezők, a település főközlekedési útja mellett (510. sz.) rendezett kertvárosias lakóterülettel és intézményekkel tarkított alakulóban levő településközponttal találkozhatnak, ahol szembe ötlő a parkolási gondok megoldásának hiánya.

Jelentősebb gazdaságfejlesztő erővel a közigazgatási terület déli részén kialakult gazdasági területek vannak az 510-es főút, Varsányi út és Bugyi út mellett.

A belterületen található gazdasági területeken elsősorban a kereskedelmi és szolgáltató tevékenységek települtek meg, amelyek nincsenek zavaró hatással a lakókörnyezetre.

A település további sikeres fejlődésének és népességmegtartó képességének záloga lehet, a magasabb képesítést igénylő és magasabb jövedelmet biztosító munkahelyek arányának növelése. Az innováció-orientált megújulás érdekében szükséges egy innovációs kereskedelmi-szolgáltató központ létrehozása, melynek legalkalmasabb területe a település hatályos tervében lehatárolt 51-es főközlekedési út melletti kereskedelmi, szolgáltató zóna lehetne.

A tercier szektorok fejlesztése Taksony esetében kedvező lehet az agglomerációs elhelyezkedés miatt, mivel a főváros az ország legnagyobb gazdasági központja is, ahol nagyszámú beszállító, szolgáltató található. A könnyen elérhető beszállítói kör, a gazdasági szolgáltatások széles választéka versenyelőnyhöz juttathatja a településen tevékenykedő vállalkozásokat.

A település bölcsődei **ellátása szűkös és korszerűtlen, folyamatban van új bölcsőde építése. Az óvodai ellátás megfelelő, általános iskolai férőhely kapacitása szűkös, bővítésre szorul. Az egészségügyi ellátás megfelelő.**

Taksony megtartva természeti és kulturális értékeit, kíván a főváros és a kistérség rekreációs központja lenni.

Szükséges a kerékpárutak kiépítése és a távolabbi szomszédos települések kerékpárutjaival való összekapcsolása, amely pozitív hatással lesz mind a helyi turizmusra, mind a szolgáltatások igénybevételeire.

A település RSD melletti a taksonyi-szigeten található volt üdülőterületi rész közúti kapcsolatán javítani szükséges egyrészt szűk a lejárati útcsatlakozás, másrészt az RSD irányában szintén a terület feltáró útjainak csomópontja nem megfelelő.

A településközpont rehabilitációjával, az intézmények felújításával, **további** új parkok, játszóterek, parkolók létesítésével, buszmegállók cseréjével, a közbiztonság javításával egyre inkább élhető kertvárosias településsé alakul Taksony.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A korábbi településfejlesztési dokumentumból már jól ismert a SWOT elemzés módszere. E módszer az erősségek, gyengeségek, valamint a lehetőségek és veszélyek meghatározásával foglalja rendszerbe a vizsgálatok eredményeit.

Az erősségek és gyengeségek belső tényezők, amelyekre a település ráerősíthet, illetve amit mérsékelhet, a lehetőségek és veszélyek pedig külső tényezőknek tekinthetők, melyekre a településnek alig, vagy egyáltalán nincs befolyása, de bekövetkezésük javítja/rontja az erősségek hasznosításának, gyengeségek mérséklésének az esélyét.

A térben lehatárolható értékek és problémák a fejezethez tartozó érték- és problématérképen kerültek bemutatásra.

Gazdaság

Erősségek	Gyengeségek	Lehetőségek	Veszélyek
-Budapest közelsége	-a belterületi közutak - tehergép-járművel történő túlterhelése	-közúti, vasúti közlekedés tovább fejlesztése	-belső, központi területek leromolhatnak, elértéktelenedhetnek
-kedvező idegenforgalmi adottságok a turizmus számára (RSD mellett, Sziget területén)	-idegenforgalom turizmus hiánya	-kikötő fejlesztése (RSD) idegenforgalmi infra kiépíthető	-túlzott idegenforgalmi befogadóképesség meghatározásakor környezet rombolás történhet
- lovarda értékes, turisztikai hasznosítási potenciállal rendelkező terület		-Taksony turisztikai kínálatát a lovas turizmussal gazdagító területhasználat megőrzése, fejlesztése	-ipari telephelyek kiépülésével a vonzó rurális környezet eltűnése
- mezőgazdasági major a település külterületének egyetlen mezőgazdasági majorja	-mezőgazdasági feldolgozó tevékenység visszaszorulása más gazdasági szektorok javára	-a mezőgazdasági állattartás illetve termény feldolgozás helyi központjává válás a megújuló energiák kiaknázásával	-a mezőgazdasági termény feldolgozás híján Taksony mezőgazdasági területei alapanyag termelővé válnak, a feldolgozás profilja máshol csapódik le.
- külterületi gazdasági területek munkahelyet, adóbevételt nyújtó gazdasági vállalkozások	-Ad-hock jellegű beépítés, teljes közművesítés hiánya, tájképromboló hatás	-tervszerű, tömbökben történő beépítéssel, növény telepítésekkel, közművesítéssel a területhasználati	-tervszerűtlen beépítéssel a mezőgazdasági területek elforgácsolása, zöldfelület telepítésének elmaradásával,

megtelepedésének lehetősége		hatékonyság maximalizálása, tájképrontás minimalizálása	közművesítés híján kedvezőtlen környezeti hatások felerősödése
-nadrágszíj parcellázás mezőgazdasági területek hagyományos egyedi tájhasználat	- tervszerűtlen (illegális) beépítések, gazdaságtalan mezőgazdasági termelés	- a település gazdaságának, kis parcellákon folytatott munkaerő intenzív kultúrákat termesztő részévé válás	- belterületbe vonást követően a terület beépülése. A családi gazdaságok által hasznosítható mezőgazdasági terület megszűnése
-nagytáblás szántó területek a település rurális jellegét megjelenítő tájhasználat	- mezővédő erdősávok-fasorok hiánya miatt „monokultúrális sivatag” jelleg	- mezővédő erdősávok-fasorok telepítésével a rurális karakter megőrzése mellett, kedvező környezeti és természetvédelmi hatások megteremtése	- a beépítésre szánt területek tervszerűtlen terjedése következtében a szántóterületek szétforgácsolódása, a település rurális karakterének eltűnése, „elővárosiasodás”
-közepes munkaerő piac	-az otthondolgozás, bedolgozó- beszállítói háttér hiánya	-logisztikai központ inkubátorház	-frekvenciált területek túlzott beépítését eredményezheti
	-tőkeáramlás hiánya	-kedvezmény- rendszer kialakítása befektetőknek	-értékes területek környezet- rombolása

Társadalom

Erősségek	Gyengeségek	Lehetőségek	Veszélyek
-a folyamatosan bővülő civil szervezetek jelenléte		-bővítés megoldható	
-fejlődő lokálpatriotizmus	-felnőtt képzés hiánya	-oktatás fejlesztése	-tömegközlekedés bővítését eredményezheti
-alakuló közösségi élet	- közösségi Programok rendezésének helyhiánya	-programok további bővítése	-a művelődési ház kihasználhatatlanságát okozhatja
-aktív sportélet	-kevés helyi sportolási választék	-bővíthető	-túlzott fejlesztés környezeti rombolást eredményezhet
-jó szociális hálózat		-bővíthető	

Épített környezet

Erősségek	Gyengeségek	Lehetőségek	Veszélyek
-megfelelő műszaki infrastruktúra ellátás	-a felszíni csapadék-víz elvezetés területén még vannak hiányok	-a vízelvezetésre tanulmány terv készült, ennek megvalósítása folyamatban van, csapadékvíz telkenkénti hasznosítása	-csapadékosabb időszakban egyes épületek pincéiben megjelenik a talajvíz
-51-es út a településközpontot elkerülő útvonal jelentős mértékben csökkenti a belterületen áthaladó forgalmat	-a forgalom szennyező hatása a szomszédos mezőgazdasági területekre	- a nyomvonal melletti területeken fasorok, cserje és erdősávok telepítése. A kedvező logisztikai kapcsolat által kínált fejlesztési lehetőség, a tájvédelmet is szem előtt tartó kihasználása	- az út nyomvonala melletti területek egészének beépülése telephelyi területekkel, súlyosan rombolva ezzel a tájkaraktert
-belterület egyes területeinek túlzott beépítettsége	-kevés zöldfelület az egyes területfel-		-a további túlzott beépítésnek környezet romboló

-a lakóterület kellemes kertvárosias beépítése	használási egységeken belül	-a lakóterület területi fejlesztése megoldható	hatása van
-RSD melletti volt üdülőterület	-a lakótelkek túlzott beépítése	-a lakóterület területi fejlesztése megoldható	-a lakóterület fejlesztés az alapfokú intézményellátás bővítését vonja maga után
-jelenleg a település beépített területei még jellemzően nem nőttek össze a szomszédos települések beépített területeivel	-túl sűrű beépítés kis telek méretek miatt	-rekreáció fejlesztése (fejlesztés esetén prioritást élvezzenek a közösségi célú területek kijelölései az RSD mellett ill. a szigeten)	-a megfelelő infrastruktúra kiépítése nélkül környezetrombolás történhet
	-megfelelő színvonalú településközpont hiánya	-régii településmag rehabilitációja	
	-e szabad területek tulajdonosainak érdekeltsége e területek fejlesztési területként történő igénybevételeivel	-a település körül „ zöldgyűrű ” kialakítása az ökológiai szempontok érvényesítésével	-elveszhet a település jellege

Természeti környezet, zöldfelületi rendszer

Erősségek	Gyengeségek	Lehetőségek	Veszélyek
- folyamparti területek (RSD) rekreáció és vendéglátás számára kedvező természeti adottságok	-hétvégi házas, beépítés	-a településrész fokozatos komplex arculatrendezése, mind a lakosság mind az idelátogatók számára vonzó településrész kialakítása érdekében	-a meglévő állapot fennmaradása, a szabad területek koncepció nélküli felparcellázása és beépítése
- temető mögötti Szőlődomb kedvező domborzati adottságok, beépítetlenség	-eredeti funkcióját be nem töltő területhasználat,	-tervszerű, komplex szemléletű fejlesztés esetén zöldfelületi fejlesztés potenciális színtere	-maximális beépítés esetén a közösség egésze számára értékes terület elvész a közhasználat számára

- horgásztó a természet közeli módon rekultiválódott biotóp, a település értékes táji eleme		-a település lakossága és az ide látogatók részére értékes horgász hely megőrzése, fejlesztése	-a terület egyes részeinek illegális hulladéklerakóvá válása
- erdőterület az erdőterületek magas területaránya, erdő- és vadgazdasági hasznosítás	-az erdők monokulturális jellege, jóléti funkciók hiánya	-mezővédő erdősávok-fasorok telepítésével a rurális karakter megőrzése mellett, kedvező környezeti és természetvédelmi hatások megteremtése	-az erdőterületek alulhasznosítottasága (jóléti funkció hiánya) fennmarad. Az erdőterületek csökkenése pl. bányászati tevékenység miatt
- Duna-Tisza csatorna értékes, településeket összekapcsoló, horgászat számára hasznosított biológiailag aktív terület	-a zöld-turisztikai folyosó szerepkör betöltésének hiánya	-a medervonal komplex ökológiai és zöldfelületi fejlesztésével mind az élővilág mind a (lovak, kerékpáros, gyalogos) turizmus számára értékes területsáv kialakítása	-a mederpart nehéz megközelíthetőségének fennmaradása, a fejlesztési potenciál kiaknázatlanul maradása

Egyéb területek

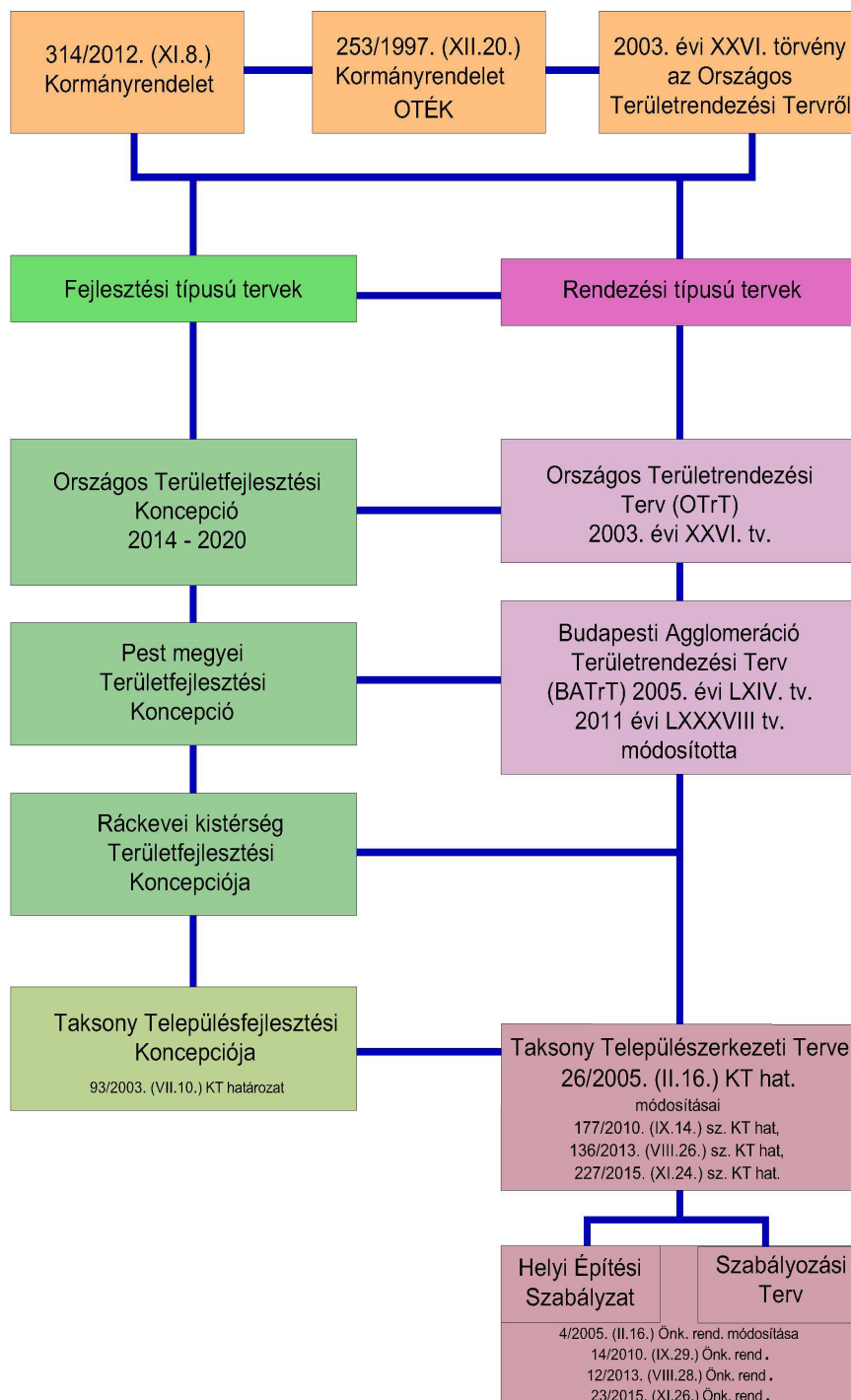
-volt kommunális hulladéklerakó használat felhagyása, településtől távol való elhelyezkedés		-a terület rekultiválásával a lerakó által okozott környezeti ártalmak jelentősen mérséklődnek	-rekultiválás elmaradásával a kedvezőtlen környezeti és tájképi állapot fennmarad
- üzemelő kavicsbánya a fellelhető ásványvagyon hasznosulása	-kedvezőtlen tájképi hatás	-tájvédelem szempontjait is figyelembe vevő kitermelés illetve a terület komplex rekultivációja esetén, értékes a fürdőzés, horgászat számára is hasznosítható biotóp kialakulása	-kizárólag a nyersanyag kitermelés szempontjait szem előtt tartó bányászat illetve a komplex rekultiváció elmaradása esetén nagyfelületű roncsolt felszín kialakulása, ezért további bányanyítás nem engedélyezhető

-honvédségi terület nagyfelületi egyedi tájkarakterű extenzív gyephasznosítású terület	- komplex hasznosítás hiánya, (fehér folt a település külterületén)	- a terület időszakos megnyitása jóléti funkciók számára (lovaglás, kirándulás), természeti értékek védelme	- a terület kizárólag honvédségi hasznosítása, fejlesztési lehetőségek kiaknáztatlanul maradása
--	---	---	---

Környezetvédelem

Erősségek	Gyengeségek	Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> – nincs jelentős környezetszennyező ipari-, üzemi létesítmény – hulladékgazdálkodás, ezen belül a szelektív hulladékgyűjtés is, megszervezett – légszennyezett ség szempontjából ideális adottságokkal rendelkezik: a vízfelületek körülveszik a települést, így jó átszellőzést biztosítanak – az RSD a térség mezőgazdasága számára szükséges öntöző- és tógazdasági vízigényt biztosítja – RSD Parti Sávjának csatornázása elkészült 	<ul style="list-style-type: none"> – Taksony teljes területe nitrátérzékeny területen fekszik, – az illegális hulladéklerakás – az RSD időszakos feliszapolódottsága, valamint a kis vízmélysége miatt pangó vizek alakulnak ki, mely hal-, csiga- és kagylópusztulás hoz vezet 	<ul style="list-style-type: none"> – megújuló energiaforrások nagyobb mértékű hasznosítása – kerékpárutak fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> – a mezőgazdasági túlzott nitráthasználat veszélyezteti a termőföldeket – kavicsbányászattal érintett víztestek elszennyeződése – Felszíni- felszín alatti vizek és a földtani közeg szennyezettségének növekedése – csatornahálózatra nem csatlakoznak rá, így a szennyvíz további szikkasztás veszélyezteti a talajt és a felszín alatti vizeket

3.1.2. A településfejlesztés és rendezés kapcsolata



3.2. Problématérkép/értéktérkép

Az érték- és problématerkép alapvetően a térben megjelenő, konkrét helyszínhez köthető értékeket és konfliktusokat, a területi lehetőségeket és korlátokat térképi formában jeleníti meg.

Lásd: Rajzi mellékleteknél

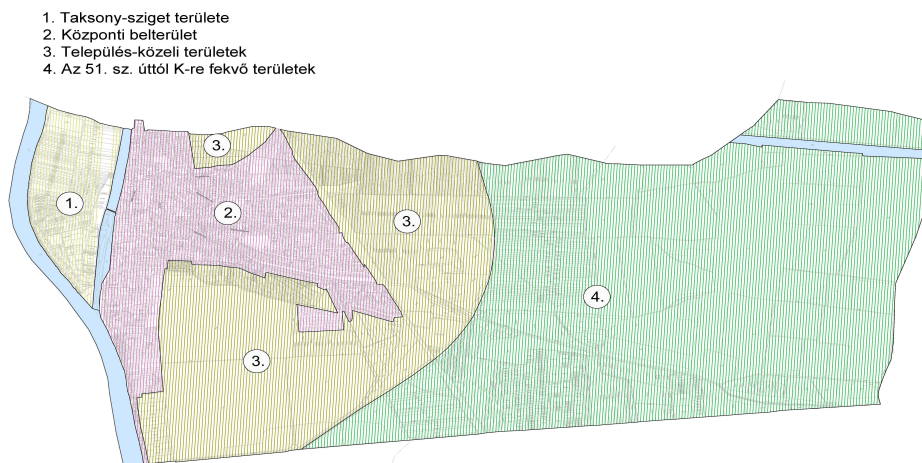
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

A településrészek lehatárolása a terület meglévő adottságainak figyelembe vételével történt.

Taksony lehatárolható településrészei:

1. Taksony-sziget területe
2. Központi belterület
3. Település-közelbeli területek (az 510-es sz. út mentén lévő magaspárttól az 51-es út nyomvonaláig húzódó területek, melyek a belterület közvetlen szomszédságában találhatók.)
4. Az 51-es sz. úttól K-re fekvő területek (Az 51-es úttól keletre lévő – a közigazgatási határig terjedő – területek, melyek a település közvetlen szomszédságán kívül esnek)



Településrészek bemutatása

1. Taksony-sziget területe

Taksony rendkívül értékes természeti adottsága a Duna parti fekvés, mely alkalmassá teszi ezt a településrészt a rekreációs illetve vendéglátási funkciók betöltésére.

Helyszíni vizsgálataink alapján megállapításra került, hogy a területeknek a beépítése nem optimális módon hasznosítja ezt az értékes adottságot.

A település Ráckevei-Soroksári-Duna-ág valamint holtág melletti part menti sávját mind a település központ mind a Taksony sziget felőli részeken vegyes használatú üdülési és lakó funkciójú **hétvégi házas és családi házas területhasználat** jellemzi.

A vízparti telkek szinte mindegyike, illetve az ezek mögötti területek is sokhelyütt mára már beépítésre kerültek a legkülönbözőbb méretű és megjelenésű üdülési illetve helyenként lakó funkciót betöltő épületekkel, aminek következtében a település, ezen részei rendezetlen megjelenésűek. A sziget holtág felőli részén **vendéglátói funkció**jú épületek (vendéglő, kemping) is található. Ezeknek a szomszédságában nagy területű zöldfelületi funkciót is betöltő sportpálya van.

A folyamparti területek közterületei sokszor szintén rendezetlen képet mutatnak. Az utcák sok helyütt burkolatlanok, a vízelvezetés nem megoldott, a zöldfelületek hiányosak. Maga a Dunapart megközelíthetetlen a vízparti telkek beépítése miatt.

Taksony-sziget belső területei jelenleg **nagytablás szántóföldi hasznosítás** alatt állnak.

A Taksony-sziget csúcsán lévő **ártéri erdőfolt** az utolsó természetközeli terület a település közigazgatási területén, amely természetvédelmi és zöldfelületi szempontokból egyaránt értékes terület.

2. Központi belterület

A központi belterület egy egységbe foglalható, ahol a kertvárosias lakóterület mellett a település alapfokú ellátását biztosító települési intézmények és néhány gazdasági terület található.

3. Település közeli területek

A település déli és északi peremén két, korábbi zártkerti, eredetileg szőlőművelésű terület található (Szőlő-hegy utca mögötti terület és Pacsirtahegy). A két terület használata eltérő. A Szőlő-hegy utca mögötti területen, az apró parcellákon előregedő gyümölcsösöket, szőlőket és parlag területeket találunk. Ez a terület a korábbi területhasználati funkcióját ma már nem tölti be a település életében. A Pacsirtahegy területén gondozott kordonos művelésű szőlők és rendezett szántók találhatók.

A terület további része zömében nagytablás szántó művelésű.

A vasút és az 51-es út között található kertes mezőgazdasági terület nadrágszíj parcellái parcellánként vannak művelve, ahol helyenként eltérő jellegű és minőségű épületek is találhatók.

E területrészen található egy horgásztó, volt tsz major, gazdasági területek és két kisebb foltban erdőterületek.

4. Az 51-es számú úttól K-re fekvő területek

E területrészen mozaikos elhelyezkedésű mezőgazdasági és erdőgazdasági területek találhatók. Az 5202-es sz. Bugyiba vezető út mellett a 015/6 hrsz-on már nem üzemelő (jelenleg rekultiváció alatt álló) kommunális szilárdhulladék lerakó található, mellette egykori mezőgazdasági területeken kavicsbányászat folyik.

A közigazgatási terület ÉK-i szegélyénél Taksony területét csak egy rövid szakaszon érinti a Duna-Tisza csatorna.

A Bugyi út mellett cca. 82 ha-os gyakorlótérként hasznosított Honvédségi terület található.

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek meghatározását a Központi Statisztikai Hivatal Népszámlálási Főosztály (KSH) adatszolgáltatása és a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet fogalom-meghatározása¹ alapján határozható meg. A KSH adatszolgáltatása is e meghatározáson alapul.

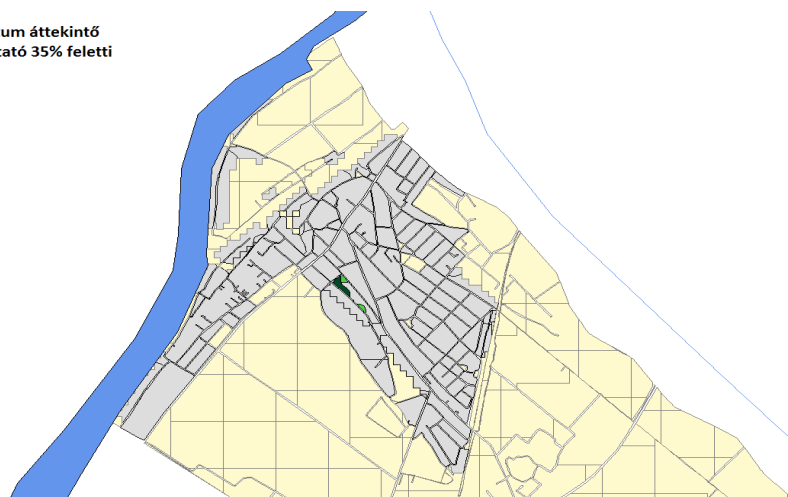
A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 10. melléklete alapján azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket, amely szegregált terület esetén nagyobb vagy egyenlő, mint 35%, szegregációval veszélyeztetett terület esetén nagyobb vagy egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján megállapítható, hogy **Taksony esetében nincs a fentiek szerint meghatározott szegregátum**, de a településnek viszont folyamatosan figyelnie kell, hogy hol tapasztalhatók a társadalmi, és fizikai leromlásra, illetve szegregáció kialakulására utaló jelek, és az így azonosított területeken komplex szociális rehabilitációs programok indítása indokolt.

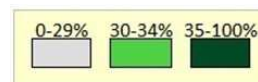
Viszont van olyan kisebb területrész, ahol a kedvezőtlen társadalmi-gazdasági helyzetű népesség koncentrálódik, számuk nem éri el az 50 főt.

Ilyen, szegregációval nem veszélyeztetett, különös figyelmet érdemlő terület a Szőlőhegy utcában található. (lásd: az alábbi KSH adatszolgáltatását)

Taksony szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti



Szegregációs mutató:



Forrás: KSH

¹ 7a. szegregációs mutató: a 10. mellékletben meghatározott módon, a legutolsó népszámlálási adatok alapján a Központi Statisztikai Hivatal által számított mutató, amely a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolásának alapja;

8. szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: a szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges, szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet, egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

3.3.2.1. Szegregátum adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt****

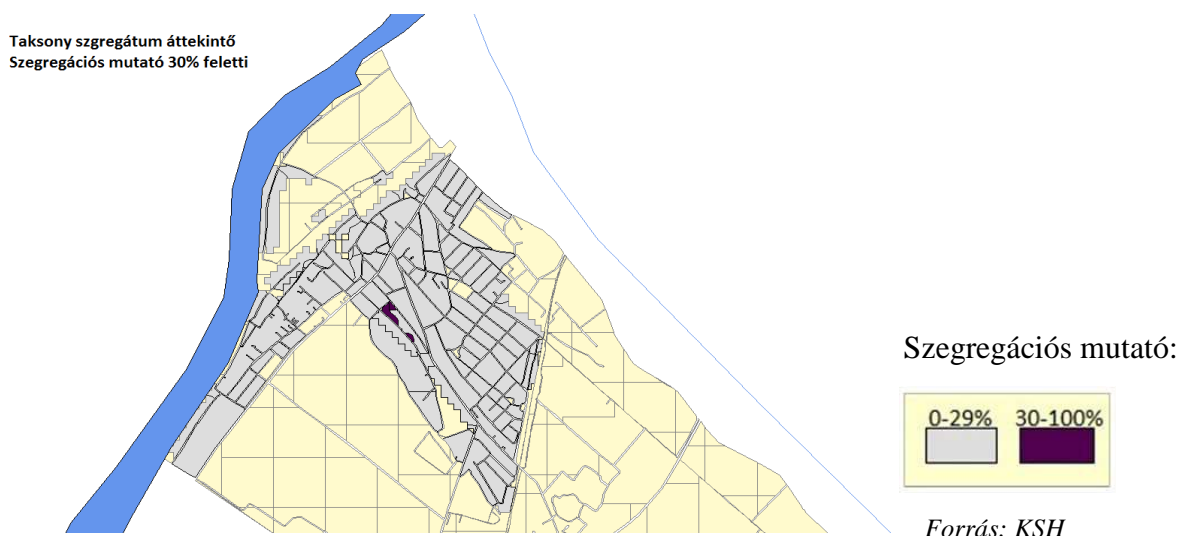
Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Taksony összesen*
Lakónépesség száma	6107
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	11,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	12,8
Lakásállomány (db)	2207
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	7,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	32,8
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	6010
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	37,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	53,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	10,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	4,6

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (5 fő) adatait

** Taksony településen a szegregációs mutató 35%-os határértéke mellett nem található szegregátum

3.3.2.2. Szegregációval veszélyeztetett terület



Szegregációval veszélyeztetett terület adatai

A **szegregációs mutató** (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Taksony összesen*
Lakónépesség száma	6107
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	11,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	12,8
Lakásállomány (db)	2207
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel	7,3

nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	32,8
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	6010
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	37,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	53,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	10,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	4,6

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (5 fő) adatait

** **Taksony településen a szegregációs mutató 35%-os határértéke mellett nem található szegregátum**

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

Egyéb szempont alapján beavatkozást igénylő terület nem került lehatárolásra.

Rajzi mellékletek

Helyzetfeltáró munkarész

A táji és természeti adottságok

TV-1	Természetvédelem vizsgálata
TV-2	Tájvédelem vizsgálata
TV-3	Erdők összevetése
TV-4	Erdők elsődleges rendeltetése

Épített környezet

ÉK	Intézményi ellátottság
----	------------------------

Közlekedés

KÖ	Meglévő úthálózat
----	-------------------

Közművesítés

KM	Átnézeti közmű helyszínrajz
----	-----------------------------

Környezetvédelem

KV-1	Művelési ágak és minőségi osztályok
KV-2	Környezetvédelmi vizsgálat

Helyzetértékelő munkarész

HÉ-1	Értéktérkép
HÉ-2	Korlátozó tényezők
HÉ-3	Problématérkép